

సంపుటము VIII
నెం. 4

విషయ సూచిక

23 డిసెంబరు, 1993,
గురువారము,
(శక సం. 1915,
పుష్యం-2).

పేజీ నెం.

ప్రశ్నలు - వాగూప సమాధానములు.	.. 273
సభా కార్యక్రమము.	.. 295
వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశములు:	
(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా ప్రకటన గురించి	.. 303
(2) కడపజిల్లా, మంగంపేట వద్ద గనుల అక్రమ త్రవ్వకంపై సభాసమితి నివేదిక గురించి	.. 318
సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రాలు	.. 319
సభా కార్యక్రమము.	.. 320

(తరువాయి 3వ కవరులో ,

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమిషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1994.

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	: శ్రీ డి. శ్రీపాదరామ
ఉప సభాపతి	:
అధ్యక్షుల సేరంగ సమీక్ష	: డాక్టర్ బి. వెంకయ్య : శ్రీ బి. నేద వ్యాస్ : శ్రీమతి మేరే రవీంద్రనాథ్ : శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి : శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ : శ్రీ కె. ఎద్రన్నయ్యుడు
కార్యదర్శి	: శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
పంయుక్త కార్యదర్శులు	: శ్రీ ఎ. పద్మనాభన్ : శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం
ఉప కార్యదర్శులు	: శ్రీ ఎ. సత్యనారాయణ మూర్తి : శ్రీ ఎ.డి. భాస్కరరెడ్డి : శ్రీ టి.ఎస్. రామచంద్రరావు
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీ ఎన్. స్కెలాస్ : శ్రీ ఎం. శ్రీరామమూర్తి : శ్రీ బి. సుబ్బారావు : శ్రీ పాచ్. మణిభూషణాచారి : కుమారి ఓ. ఇందిరాదేవి : శ్రీ ఎస్.డి. కమలాకర్ : శ్రీ సి. విద్యాసాగర్ : శ్రీ బి.వి. శర్మ : శ్రీ ఎమ్.పాచ్. కేశవరావు : శ్రీ కె. తులజనంద్ సింగ్
చీఫ్ రిపోర్టరు	: శ్రీ బి.వి. సత్యనారాయణ

రూబు-304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం :

-విషపూరిత మధ్యనేవనం ఫలితంగా సంభవించిన
మరణాలను గురించి.

.. 327

ప్రభుత్వ బిల్లులు:

(1) 1993, ఆంధ్రప్రదేశ్ అపార్డుమెంట్ల (నిర్మాణాభి
వృద్ధి మరియు స్వామ్యం) (సవరణ) బిల్లు.
(ప్రవేశపెట్టబడినది).

.. 402

(2) 1993, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆబ్కారీ (సవరణ) బిల్లు;
(ప్రవేశపెట్టబడినది)

.. 404

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్యలు

అధికార నివేదిక

(పదకొండవ సమావేశము : నాలుగవ రోజు)

గురువారము, 23 డిసెంబరు, 1993.

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు.

ప్రశ్నలు - వాగ్దానములు.

Mr. Speaker:- Questions & Answers.

Question No. 21 (8883) postponed at the request of the Member.

Now, let us take up Question No. 22.

నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయంలో రిజర్వేషన్లు పాటించుటలో వైఫల్యము.

22—

*8722-సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), డి. జినమల్లయ్య (ఇందుర్తి), కె. భీష్మం (బూర్గంపహాడ్):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గుంటూరులోని నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయమువారు నియామకాలలో బి.సి., ఎస్.సి., ఎస్.టి.ల రిజర్వేషన్లు నియమమును పాటించని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, దానిని సరిదిద్దుటకు తీసుకున్న చర్యలేమి?

ముఖ్యమంత్రి తరపున ప్రాథమిక విద్యాశాఖమంత్రి (పి.వి. రంగారావు):-

(అ) లేదండి.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, 'లేదండి, తావులేదండి' అన్నారు.

అసలు నాగార్జున యూనివర్సిటీలో టిపింగ్ స్టాఫ్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్న మాట వాస్తవమా, *An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(275)

J.No. 320-1.

శ్రీ నాగార్జున ఫిలిప్ చేయడానికి ఏమైనా పర్మిట్ తీసుకొంటారా, లేదా? ఇది పెట్టే కాదండీ, అది పెట్టే వాని గురించి అడగడము.

Let him specifically answer whether the teaching staff posts are vacant in Nagarguna University; and if so, what are the numbers of posts to be filled up in the category of B.Cs., S.Cs., S.Ts and Physically Handicapped persons; and whether Rule of Reservation is being followed? బీ.సి.లకు, ఎస్.సి.లకు, ఫిజికల్లీ హెండికేప్డ్ పర్సన్స్కు సంబంధించిన 11 ఫోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నమాట వాస్తవం కాదా? రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ క్రింద వాటిని ఫిలిప్ చేయడానికి మీరు చర్యలు తీసుకుంటున్నారా?

డా. పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, "నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయంలో వెనుకబడిన తరగతులు, షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగలవారి కోసం రిజర్వేషన్ నియమావళిని అనుసరించడంలేదనే మాట నిజమేనా" అని అడిగారు. నేను 'కారు' అని సమాధానం చెప్పాను. నాగార్జున యూనివర్సిటీ చాలా స్పష్టంగా, చాలా స్క్రిక్ట్ గా రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ను పాటిస్తున్నది. ఇక బేకలాగ్ విషయంలో నేను మొత్తం ఇన్ ఫర్మేషన్ ఇవ్వదలచు కొన్నాను.

Total Number of Lecturers Posts

.. 87

Appointments made - Out of 13, 9 were made, because deserving and qualified candidates were not available.

S.Ts.....33 are required.... 2 are appointed.

B.Cs.....22 are required....18 are appointed.

They are taking measures to advertise in Papers and as far as possible, we are trying to fill up the posts. In the category of Physically Handicapped, there is no backlog.

శ్రీ పి. నాగార్జునరావు:- వారు సమాధానం చెపుతున్నారు. ఎందుకంటే వారికి రికార్డులు వెనుకబడి ఉండవచ్చు. అందుకే నాకు తెలిసినమేరకు 11 బీసింగ్ ఫోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వాటిని నేను కూడా రాత్రి మాట్లాడాను వెర్రిష్ట చేయమని. మినిస్టరుగారి రిప్లయి ప్రకారం కూడా కేండిడేట్స్ లభ్యంగాలేనందువల్ల బీ.సి.లకు కేటాయించిన నాలుగు ఫోస్టులను ఖాళీగా పెట్టామన్నారు. ఇలా చేస్తూ మేము బీ.సి.లకు అనుకూలం అని పోర్ట్రేట్ దాకా మిత్రులు చెపుతుంటే ఏమిటి లాభం? బీసింగ్ ఫోస్టుల్ని ఫిలిప్ చేయడానికి ఏమీ ప్రయత్నం చేశారు? ఇప్పటికైనా ఇన్ స్పెక్టివ్ క్లెయిర్ Are you going to give advertisements in the Papers?

డా. పి.వి. రంగారావు:- నాగార్జునరావుగారుచెప్పినట్లుగా ఈ నాలుగు ఫోస్టులను కూడా ఫిలిప్ చేయడానికి వేర్వేరుగా తొందరగా అడ్వర్టైజ్మెంట్ ఇచ్చి సెలెక్ట్ కమిటీద్వారా వీల్ బ్యాయ్ టు ఫిల్ దేమి అవ్వ.

శ్రీ డి. వినమలయ్య:- నాగార్జున యూనివర్సిటీలో ఎంబీబీఎస్ డిగ్రీని పొందిన వాళ్ళలో ఎన్.ఎం.ఆర్. పోస్టులలో ఎంతమందికి సమాధానం ఇవ్వడం జరిగింది? రిజర్వేషన్ రూలును పాటించారా?

డా. పి. వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, అన్ని పోస్టులలోనూ చూడటం కష్టమైన పాటిస్తున్నారు. ఇంతకుముందు కెక్కడో పోస్టులనుంచి ఎలిమినేషన్లు వచ్చాయి. పోస్టులకు కూడా ఎర్లింపజేయమని ఆర్డర్. శారీరేచ్ఛడం జరిగింది. ఆ కారణంగా మెంట్స్ లలో - Upto the level of Readers lost to the public. The reservation is being followed very strictly.

శ్రీ డి. వినమలయ్య:- ఎన్.ఎం.ఆర్. లో ఎంతమందిని ప్రిజెంట్ చేశారు? ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ను పాటించారా లేదా?

(సమాధానం లేదు)

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు (తుని):- మంత్రిగారు నాగార్జున యూనివర్సిటీలో లెక్చరర్స్ కు సంబంధించి మాత్రమే సమాధానం చెప్పారు. గవర్నమెంట్ ఎంబీబీఎస్ ప్రకారంగా లెక్చరర్ పోస్టులలో ఎన్.సి., ఎస్.టి., జి.సి. లకు కేటాయించిన పోస్టులలో 6 పోస్టులు మాత్రమే ఖాళీగా ఉన్నాయని చెప్పారు. మిగతా మంత్రిగారిని ఆంగ్లేజీ ఏమిటంటే అసలు ఎన్.సి., ఎస్.టి., జి.సి.లకు రిజర్వ్ జేయమని ఆర్డర్ ఇవ్వబడిన గతంలో ఫిలమ్, వేయడానికి ఇంటర్వ్యూలు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు ఇంటర్వ్యూ ఈ వర్గాలకు చెందిన ఎంతమంది అభ్యర్థులు వచ్చారు. అందులో ఎంతమందిని సెలెక్ట్ చేశారు అనే విధంగా విఫలంగా ప్రస్తుతం 6 పోస్టులు ఖాళీగా ఉండడానికి గల కారణం ఏమిటి? వీటి విఫలంగా సమాధానాలు చెప్పాలి. అదేవిధంగా నాగార్జున యూనివర్సిటీలో లెక్చరర్స్ పోస్టులకు సంబంధించే కాకుండా మిగతా పోస్టులకు సంబంధించే హెడ్ ఫోన్ లు ఎన్.సి. వీకర్ సెక్షన్స్ కు రిజర్వేషన్ రూలు సరిగా పాటించలేదని తెలిసింది వారికి కేటాయించిన పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

డా. పి. వి. రంగారావు:- ఇంతకుముందే చెప్పాను. ఎన్.సి. పోస్టులు 4, ఎస్.టి. పోస్టులు 3 ఖాళీగా ఉన్నాయి. ప్రతి రెండు సంతకాలకు ఒకసారి, సంచర్యగానికి ఒకసారి ఎంపాయింట్ మెంట్ ఎక్సంజీకి వ్యయం, అర్జునాన అభ్యర్థులు ఎంపాయింట్ మెంట్ వారిని అపాయింట్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, దివాకరరెడ్డిగారు మీతో ఏదో మాట్లాడుతున్నారు. వారి స్టేట్ మెంట్ మేము కూడా వినదలచుకొన్నాం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు నాకు ఏమీ చెప్పలేదు. వారి కొడుకు ఆరోగ్యం సరిగా లేదు కాబట్టి రెండు రోజులు రాలేకపోయానని అన్నారు. అది కూడా మేకు చెప్పాలంటే ఎలా?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు):- స్పీకర్ సర్, నాగార్జున యూనివర్సిటీలో జరిగిన అపాయింట్ మెంట్స్ లో రిజర్వేషన్ రూలును పాటించలేదని ఇప్పుడు

మంత్రిగారు అన్నారు అదేవిధంగాగతంలో అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరిగినప్పుడు శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలో రిజర్వేషన్ రూలును పాటించలేదని, అపాయింట్మెంట్స్లో అవకతవకలు జరిగాయని, క్వార్టెడ్ అయిన వారిని తీసుకోలేదని మేము చెప్పినప్పుడు అప్పటి మంత్రి శ్రీ రాజంగారు అపాయింట్మెంట్స్ను ఆవివేక్షించునీ, పీసీసీవల్ సెక్యూరిటీ తెనెల్లో ఎంక్వయిర్ చేయిస్తామని చెప్పారు. నీన్న శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ వారు 80 ఫోన్లను థర్డ్ పార్టీకి అడ్వర్టైజ్మెంట్ ఇచ్చారు. అసలు గతంలో జరుపతామన్న ఎంక్వయిర్ కి సంబంధించిన ఎంక్వయిర్ రిపోర్టు ఏమైంది? గతంలో అసెంబ్లీలో మంత్రిగారు ఎంక్వయిర్ చేయిస్తామని హామీ ఇచ్చారు కదా? ఆ రిపోర్టు ఏమైంది; గతంలో హామీ ఇచ్చినట్లు ఎంక్వయిర్ చేయించకపోగా అపాయింట్మెంట్స్ను ఆవివేక్షించుకోగా ఇప్పుడు మళ్ళీ 80 ఫోన్లను ఫిలప్ చేయడానికి అడ్వర్టైజ్మెంట్ ఇచ్చారు. అసలు గతంలో చెప్పిన దానిపై ఏమి చర్య తీసుకొంటారో మంత్రిగారు చెబితే మంచిది.

డా. పి. వి. రంగారావు:- చాలా సంతోషం. ముద్దుక్కుష్యమ నాయుడుగారు ఆ రిపోర్టును తమద్వారా మాకు పంపితే తగిన చర్య తీసుకొంటాం.

శ్రీ జి. ముద్దుక్కుష్యమనాయుడు:- రిపోర్టు కాదు. అడ్వర్టైజ్మెంట్.

డా. పి. వి. రంగారావు - దానినే పంపించండి.

Mr. Speaker:- You send it, they will take action.

శ్రీ పి. వి. రంగారావు:- ఇది కృష్ణన్ అవర్. పైగా The matter now before the House is about Nagarjuna University. However, if the Member wants information on any other University, he may send details, we will supply information.

శ్రీ పి. వి. రంగారావు:- కరుణను అభినందిస్తున్నాము సార్. ఇమ్మడియేట్గా ఇన్ఫర్మేషన్ ఇస్తారా లేదా కయినా చెప్పండి కానీ, దీనికి సంబంధించిన నాగార్జున యూనివర్సిటీ పక్షాదులను గురించి కదా.

శ్రీ రంగారావు - అవును, వారు మంచి చేసిన పనికి అభినందించడం తప్పు కాదు. దాని కృష్ణన్ అవర్లో ఇంతవంటి ఎక్కువ ఇన్ఫర్మేషన్ వుండదు. దానిపై కృష్ణన్ కృష్ణమంటారు.

శ్రీ పి. వి. రంగారావు:- వాటిని ఆపవేయండి? నాగార్జున యూనివర్సిటీలో కూడా అలాంటివి జరుగుతున్నాయి.

డా. పి. వి. రంగారావు:- నాగార్జున యూనివర్సిటీలో లేదు. పరిపూర్ణంగా, పూర్తిగా అసెంబ్లీలో నాగార్జున యూనివర్సిటీలో రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్ చాలా స్పష్టముగా ఫోల్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్(ఆవంతు):- నాగార్జున యూనివర్సిటీలో ఏ ఏ క్యాబిగిరేస్, టీచింగు, నాన్ టీచింగు, క్లాసు ఫోర్ ఎంప్లాయిస్ ఉన్నారు. క్యాబిగిరేట్ రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్, ఎస్.సి. ఎస్.టి., బి.సి. ఇంప్లెమెంటు చేశారా? ఎంతమంది ఎస్.సి. బి.సి. ఎస్.టి.లు నాన్ టీచింగు, టీచింగు స్కెడు ఉన్నారో క్లియర్గా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

Dr. P.V. Ranga Rao : I give details. Total Number of Non-teaching staff - 528.

(out of this)

1. S.Cs.	...	159
2. S.Ts.	...	18
3. Physically Handicapped....		7
4. B.Cs.		
(i) (A)	...	41
(ii) (B)	...	41
(iii) (C)	...	7
(iv) (D)	...	22

Total Number of Teaching Staff : 87

1. S.Cs.	...	9
2. S.Ts.	...	2
3. B. Cs.	...	18
To be filled up		
4. S.Cs.	...	3
5. S.Ts.	...	4

Rule of Reservation is being followed in each and every appointment.

S.Cs. Total Posts	...	9
against 15% reservation		10.34
Backlog	...	4
S.Ts. appointed	...	2
against 5% reservation only 2.3		
were available.		
Backlog	...	3
B.Cs.		
against 25% reservation	...	20.7
appointed	...	3
Backlog	...	Nil
Physically Handicapped.....		

Mr. Speaker:- Instead of reading all these details, you may send the list.

డా. పి. వి. రంగారావు:- అదీ, అధ్యక్షుల వారి నిర్ణయం మీద ఆధారపడి వుంటుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- అధ్యక్షా, గత శాసనసభలో యిచ్చిన ప్రమాదానం ఏమిటంటే, మళ్ళీ జరగకుండా చూస్తామని. మళ్ళీ కొత్తగా అప్పాయింట్మెంట్స్ ఉరుగుతున్నాయని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాము. యీ ప్రశ్నకు సప్లెమెంటరీ కింగ్ రాదనీ వెచ్చించి ఆర్డర్ హతం. గతంలో కూడా రూలు ఆఫ్ రిజల్యూషన్స్ పాటించకుండా రిక్యూజ్మెంట్లు జరిగింది. వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలో జరిగిన మాట వాస్తవం, చర్చ తీసుకుంటున్న స్టర్లింగ్ యూనివర్సిటీ రాజంగారు ఇక్కడ స్పెట్మెంట్ ఇచ్చారు. మేకండ్లరకు తెలుసు. ఎంక్వయరీ ఉమేశన్ కూడా బాగు పోయిందని చెప్పారు. ఆ రిపోర్టు రాకుండా పోయిందని పిటిషన్ వాస్తవమని హామీ ఇచ్చారు. ఆ రిపోర్టు లేకుండా - నిబంధన లేకుండా, ప్రకృతివైఫల్యాలతో అవకాశకలు జరిగిపోయింది ఇప్పుడు అడ్వర్టైజ్మెంట్ చేశారు. పరిశీలించి శాసనసభ్యులకు తెలియజేస్తారా? తాత్కాలికంగా ఆపుతారా?

సిస్టర్ స్పీకర్:- యీ ప్రశ్నకు చూపు నేను. దీనికి, క్వశ్చన్ అవర్ కాగానే ఇన్వెస్టిగేట్ చేసి చూసి తెలుస్తారన్నారు.

Sri K. Vidyadhara Rao:- When the answer (Assurance) given on the Floor of the House last time has not been implemented, we are afraid the same thing would happen this time also. ఇక్కడ యూనివర్సిటీ పిటిషన్ ఆర్ నాట్ గివెన్ అనే ఉద్దేశ్యం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మీ ఆదేశాలు పాటించలేదు. పాటించేటట్లు చేస్తారా లేదా అని అడుగుతున్నారు.

డా. పి. వి. రంగారావు:- యిప్పుడే వారు మా దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. అడ్వర్టైజ్మెంట్ మెంట్ల వచ్చిందనీ, ఆ అడ్వర్టైజ్మెంట్లు మేరు గౌరవనీయులైన స్పీకరుద్వారా పంపించడం తగిన చర్య తీసుకుంటాము.

నెం. 8786-సర్ప్రైజ్ ఎన్. రాఘవరెడ్డి, పి. వెంకటేశ్వరరావు, పి. రామయ్య, డి. రాజగోపాల్, కె. రాములు:- గౌరవనీయులైన ప్రాధమిక, సెకండరీ వేద్యాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(అ) ఉపాధ్యాయుల కొరత వల్ల 1993-94 అనేక పాఠశాలలు మూసివేసే పరిస్థితి ఏర్పడిన విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా;

(ఆ) ఉపాధ్యాయుల కొరత వల్ల 1993-94 అనేక పాఠశాలలు మూసివేసే పరిస్థితి ఏర్పడిన విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా;

(ఇ) అయితే ఉపాధ్యాయుల ఖాళీ పదివలను భర్తీచేసి, పాఠశాలలు సక్రమంగా నడపేటట్లు చూడడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న మరియు తీసుకోదలచిన చర్యలు ఏమిటి?

(ఆ) అవునండి.

(అ) అయినప్పటికీ, ఆపరేషను బాగుకుబోగ్గు ఉదకం క్రింద కొంతమంది ప్రత్యేక ఉపాధ్యాయులను ఇతర పాఠశాలలో వీలైనచేసికోవడం, సవరించుట, రాజీనామా, లేదా మరణం వంటి కారణాలవల్ల మూసివేతకు గురికాబోతున్న కొన్ని ఉపాధ్యాయ పాఠశాలలను కొనసాగించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్సెకల్).- ఇది ఒకటి రెండు కావు. కొన్ని మండలాలలో బాగుకుబోగ్గు ఆపరేషను వచ్చిన తరువాత స్పెషల్ టీచరు ఉన్నాడనే ఉద్దేశంతో ఎక్కువ టీచరులను ఉన్నారని, ఒకరిని బదిలీవేశారు, స్పెషల్ టీచరును రెగ్యులర్ అయి పని వారినే పేర మండలాలలో వేశారు స్కూళ్ళు ఖాళీగా ఉన్నాయి. బాగుకుబోగ్గు లేదు, ఏమీ లేదు. అలాంటివి కొన్ని ఉన్నాయి. అసలు మొత్తం టీచరు లేకుండా ఉన్నాడని, ఒక్క టీచరు ఉన్నాడని బ్యాన్స్ ఫర్ చేసుకున్నారు. ఒక్క రంగారెడ్డి జిల్లాలో ౭౦ ఉన్నాయి మహబూబ్ నగర్, నల్లగొండ, కర్నూలు మొత్తం ౨ వేల పాఠశాలలే మూతపడి ఉన్నాయి వీటికి ఎడ్యుకేషన్ సెక్టార్? మొత్తం రాష్ట్రంలో ఎన్ని టీచర్లు వోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఈ వోస్టులను నేనెవరైనా పాఠశాలలను ఎలా నడుపుతారు? ఇవాళ చదువురాక, ప్రివేటు పాఠశాలకు వోకారని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నాడా? మూడవది, స్పెషల్ టీచరు కూడా లేరు అలాగే అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ ఎన్ని ఉన్నాయి. వాటిలో సబ్జెక్టు టీచరు, హిందీ పండిట్, తెలుగు పండిట్ లేరు. ఇవ్వు తరగతి నుంచి హిందీ పెట్టాలని కొత్తగా ఆర్డర్ వేశారు. ఈ విధంగా విద్య పుంజు, అసలు ఎలా వారు అభివృద్ధి చెందుతారు? ఏ విధంగా పంతుళ్ళు లేకుండా చదువు చెప్పే పద్ధతి ఎలా అమలు జరుపుతారో మంత్రిగారు చెప్పారీ?

డా. పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, స్పెషల్ టీచరును 17,380 మందిని అప్పాయింటు చేయడం జరిగింది. వీరందరినీ అభీసార్లు చేసి, అందులో కొంత మందిని అప్పటికే అభీసార్లు చేసిన స్కూల్స్ నుంచి మరొక వోటికి వెళ్లడం, అనేక రకాలుగా జరిగి నందువల్ల మొత్తం రాష్ట్రంలో గౌరవనీయులు రాఘవరెడ్డి చెప్పినట్లు ౨ వేల పాఠశాలలు కాదు; 500 పాఠశాలలు కూడా పెద్దగా లేవు. యిట్ యీక్స్ ఓన్స్ 488. అందులో మేము వాటిని విలీనం చేయకుండా నింపడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇదా. వరంగల్ లో 144 స్కూల్స్ అయితే, 106 పాఠశాలలను ఇద్దరు టీచరు ఉన్నచోట నుంచి బ్యాన్స్ ఫర్ చేసి

అదనంగా అప్పాయింట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. యీ నెల 12 తారీఖున డైరెక్టరు ఆఫ్ స్కూలులు వారు ఆర్డర్స్ యిష్యూ చేయడం జరిగింది. ఎక్కడెక్కడ అయితే అదనంగా ఉపాధ్యాయులు ఉన్నారో వారిని మళ్ళీ వారిని పోస్టు చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. యీ పాఠశాలలు ఏవీ అయితే కోట్ అయినవీ, యిప్పటిదాకా 488లో 206 పాఠశాలలకు ఉపాధ్యాయులను పోస్టుచేయడం జరిగింది. మిగతావాటికి కూడా జనవరి 15 తారీఖు వరకు వాటిని ఫిల్ చేస్తాము. రెండవ ప్రశ్నకు - ప్రశ్నల పరంపర వేసినప్పుడు, జవాబుల పరంపర కూడా వుంటుంది. మొత్తం రాష్ట్రంలో 18వేల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. నిజానికి యిది చాలా విచిత్రమైన పరిస్థితి. After prolonged deliberations with Leaders of Opposition and according to the Assurance given on the Floor of the House, certain concessions were given to the qualified Teachers in G.O. 568, D/21.12.92, issued by Panchayati Raj Department.

However, a Writ Petition was filed in February, 1993, and the High Court granted absolute stay. Then the High Court gave orders, and we had to suspend the operation of G.O.No. 568, Dated 21.12.1992.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- తెలుగులో చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇదీవరకు చెప్పినదంతా మరల తెలుగులో చెప్పాలంటే ఇంకో 10 నిమిషాలు పడుతుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- చెప్పేది చెప్పారు. క్వాలిఫైడ్ అయిన వాళ్ళు బజారులో చాలామంది ఉన్నారు. మంత్రిగారు ఏదో పూర్తి చేసినట్లు చెబుతున్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- క్వాలిఫైడ్ టీచర్స్ ను జూన్ 10వ తేదీలోగా అప్పాయింట్ చేయమని కోర్టు ఇంటిరియమ్ ఆర్డర్ ఇచ్చింది. ఆ ఆర్డర్ ఏమయింది?

డాక్టర్ పి.పి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, ప్రశ్నలు అసహనంగా వేసినా జవాబు అయినా సహనంగా వినాలి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారి విచిత్ర పరిస్థితి విచారకరంగా వున్నది.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయన విచిత్రకరంగా చెప్పినా అందరు ఏమీ వినబడకుండా మాట్లాడడం, విచారకరం.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- ప్రశ్నలకు సమాధానం వెలుతున్నప్పుడు సహనంగా వినడం అవసరం. ప్రశ్నలు ఎంత సుదీర్ఘంగా వుంటాయో జవాబులు అంత సుదీర్ఘంగా వుంటాయి.

శ్రీ డి. శివరామరాజు (అత్తిలీ):- పాపము కొట్టుకుంటుంది. పిల్లలకు చదువు లేదు.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, పెద్దలు రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినది చాలా కరెక్ట్. రిటీ పిటిషన్ ను హైకోర్టు మాడిఫై చేసి ఆర్డర్స్ ఇష్యూచేసింది. 13.4.93కు తప్పకుండా ఈ వేకేన్సీలన్నీ ఫిలప్ చేయమని హైకోర్టు ఆదేశాలు ఇచ్చింది. పెద్దలు రాఘవ రెడ్డిగారు చెప్పినది నూటికి నూరుశాతం కరెక్ట్. కానీ మరల క్వాలిఫైడ్ టీచర్స్ అందరు కలిసి ఈ 568 డి.ఓ.లకు అక్కరలేదు. ఇది డిస్క్రిమినేటరీ అని అన్నారు. మరల 568 డి.ఓ.ను క్వశ్చన్ చేస్తూ హైకోర్టుకు వెళ్లారు. హైకోర్టుకు అప్పీలేట్ వర్స్ వున్నాయని హైకోర్టు ఫుల్ బెంచ్ జడ్జిమెంట్ ఇచ్చింది. కానీ ఎ.పి.టీబియూనల్ నిర్ణయం చేయవలసి వున్నందున 26.10.93న పంపించాము. మరల 12.11.93న ఎ.పి. టీబియూనల్ ఫుల్ బెంచ్ పంపించింది. క్వాలిఫైడ్ టీచర్స్ మరల 12.11.93న హైకోర్టుకు రిటీ పిటిషన్ పెట్టుకుంటే అప్పుడు సింగిల్ జడ్జి స్టే ఇచ్చారు. 18.12.93 అంటే ఈ నెల నాకు ఆ అఫ్డెవిట్ కాపీలు వచ్చాయి. మరల ఆ కేసును 17.1.1994కు పోస్ట్ చేశారు. ఫైల్ ను ముఖ్యమంత్రికి సర్క్యులేట్ చేసి అడ్వకేట్ జనరల్ కు పంపించిన తరువాత 13.8.93న మాకు జవాబు వచ్చింది. మేము కౌంటర్ ఫైల్ చేస్తున్నాం. కౌంటర్ ఫైల్ చేసిన తరువాత 17.1.94న హైయరీంగ్ మొదలు అవుతుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను మెంబర్స్ కు అప్పీల్ చేస్తున్నాను. దీనిమీద ఫార్మ్ నోట్స్ క్వశ్చన్ ఒకటి వున్నది. దానిమీద చర్చ ఉన్నది. అప్పుడు అందరికీ సమయం కల్పిస్తాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- అధ్యక్షా, నాది ఒక ప్రశ్న.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఫార్మ్ నోట్సు క్వశ్చన్ వచ్చినప్పుడు మీకు ఫస్ట్ పేరుతో సమయం ఇస్తాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- విద్యాశాఖ మంత్రిగారు ఆలోచించి, ఆలోచించి చెప్పారు. మనకు ఒక సామెత ఉన్నది. 'గుర్తం గుడ్డిది అయినా దానాకు తక్కువ ఉండదని'. ప్రభుత్వ ఖజానాకు మీగులు వున్నది. 21వేల టీచర్స్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. కానీ వారి లెక్క ప్రకారం 18వేల పోస్టులు ఖాళీగా వున్నాయన్నారు. అయినా బడ్జెట్ ఎలోకేషన్ వుంటుంది కాబట్టి ఈ పోస్టులు భర్తీ చేయనందువలన గత నాలుగు సంవత్సరాలలో సంవత్సరానికి రు. 50 కోట్ల వొప్పున రు. 200 కోట్ల ఖజానాకు మీగులు వున్న మాట వాస్తవమేనా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అడిగిన ప్రశ్న ఫార్మ్ నోట్స్ క్వశ్చన్ లో వస్తుంది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మంత్రిగారిని చెప్పనియ్యండి. మేము ఏమో 21 వేల వోస్టులు అన్నాము. ఇప్పుడు 30వేల డాక్టర్లు ఉండవచ్చు. ప్రభుత్వం కాకుల లెక్కలు ఇస్తున్నది. 18 వేలనే మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ లెక్క ప్రకారం అయినా సరే బడ్జెట్ ఎలోకేషన్ జరిగి ఖర్చు పెట్టనందువలన, వోస్టులు భర్తీ చేయనందువలన ఏటా రూ. 50 కోట్లు ప్రభుత్వ ఖజానాకు జమ పడుతున్న మాట వాస్తవమేనా? గత నాలుగు సంవత్సరాలలో రూ. 200 కోట్లు జమ అయ్యాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమయం లేదు. ఫార్మిన్‌లోను క్వశ్చన్ అప్పుడు మాట్లాడండి. వేరే క్వశ్చన్‌కు పోదాము.

M.B.A. COURSE IN AMBEDKAR UNIVERSITY

24-

*8826-Q.- Sri V. Sivarama Krishna Rao (Badwel):- Will the Minister for Higher and Adult Education be pleased to state

(a) whether it is a fact that Ambedkar Open University adopted M.B.A. Course of Indira Gandhi National Open University (IGNOU) in toto;

(b) whether it is a fact that the IGNOU charged 18 lakhs of rupees for that course; and

(c) where is the need to duplicate IGNOU M.B.A. Course when they have a centre in Hyderabad and conducting examinations in the same course?

Dr. P.V. Ranga Rao:- (a) The University has adopted 90% of the course Material developed by the Indira Gandhi National Open University (IGNOU). Out of 31 blocks of course material 28 blocks are adopted in the first year M.B.A., Programme.

(b) No, Sir.

(c) The M.B.A. Programme offered by Indira Gandhi National Open University (IGNOU) is open to in service executives only, where as the course offered by Dr. B.R. Ambedkar Open University is open for fresh graduates also. The area coverage is extensive in the case of Dr. B.R. Ambedkar Open University.

డాక్టర్ వి. శివరామకృష్ణారావు:- ప్రశ్న. చాలా క్లియర్ గా వున్నది. జనాబు ఏమో 9 ఇలా, అలా వచ్చింది. నాకు అర్థం కాలేదు. ఇండిరాగాంధీ జాతీయ సార్వత్రిక విశ్వ ఉపవిద్యాలయం ఆ కోర్సుకు రు. 18 లక్షలు ఛార్జీ చేసిన మాట వాస్తవమేనా అంటే లేదంటున్నారు. I got this truth established. ఆ యూనివర్సిటీ ప్రారంభించారన్న దానికి రెండు కారణాలు చెప్పారు. It is because of Executive only. ఎగ్జిక్యూటివ్ కు మాత్రమే పరిమితం అయిన పెగ్జ్ క్యాండిడేట్స్ అవసరం వున్నదని కేంద్రం ఆ యూనివర్సిటీ నుంచి డబ్బులు తీసుకునే అవసరం ఏమీ వచ్చింది?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- రు. 18 లక్షలు ఇవ్వారు అనడం మాత్రమే కానే ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు.

డాక్టర్ వి. శివరామకృష్ణారావు:- ఇప్పుడు గనుక ఇవ్వలేదంటే There is an agreement and demand for this University.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- నా వాక్యం హార్నిగాకుండానే, పదం హార్నిగాకుండానే, అక్షరం హార్ని కాకుండానే అపార్థం వేసుకుంటే మంచిది కాదు. మూడు ప్రశ్నలు వేశారు. మూడింటికి సమాధానం చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. రు. 18 లక్షలు ఇచ్చారు. ఖర్చు పెట్టారు అనడం మాత్రం అసత్యం. ఇప్పటి దాకా ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు. అయితే డాక్టర్ అంబేద్కర్ యూనివర్సిటీ మొదటి సంవత్సరం రు. 1 లక్ష 64 వేల 500 యివ్వాలని, రెండవ సంవత్సరం రు. 1 లక్ష 88 వేలు యివ్వాలని, మూడవ సంవత్సరం రు. 1 లక్ష 50 వేలు యివ్వాలని, ఆడియో, వీడియో కోర్సుకు మాత్రం రు. 36 వేలు మాత్రమే ఇవ్వాలని నిర్ణయం జరిగింది. ఇంకా ఒక్క రూపాయి కూడా ఎందుకు ఇవ్వలేదంటే మాకు సెగ్రిగేషన్ వేసు అవకాశం ఉన్నది. ఇక్కడ లింగీరా గార్ల జాతీయ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం 100 మంది విద్యార్థులకు మాత్రమే ఉపయోగకరంగా వుండగా డాక్టర్ అంబేద్కర్ యూనివర్సిటీ 900 మంది విద్యార్థులకు ఎం.బి.బి. కోర్సు హార్ని చేయడానికి ఉపయోగ పడుతుంది. కానీ డబ్బు విషయంలో రు. 18 లక్షలు ఇచ్చారని చెప్పడం న్యాయం కాదు. చివర అవరో గౌరవనీయులకు సరైన సమాచారం లభిస్తుందరు. మొదటి సంవత్సరం రు. 1 లక్ష 64 వేల 500, రెండవ సంవత్సరం రు. 1 లక్ష 88 వేలు, మూడవ సంవత్సరం రు. 1 లక్ష 50 వేలు మాత్రమే యివ్వాలని, ఆడియో, వీడియోకు రు. 36 వేలు మాత్రమే ఈ కోర్సు మెటీరియల్ కు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. సమాధానం చాలా స్పష్టంగా వున్నదని నేను అనుకుంటున్నాను.

Dr. V. Sivaramakrishna Rao:- This question is the property of the House. మంత్రిగారేమో డబ్బు ఇవ్వలేదు అన్నారు. ముందు రు. 18 లక్షలు ఇచ్చారని నేను అసలు ఏమీ లేదు ఇంజనీర్ కు ఒక్క నయాక్సెసా కూడా ఇవ్వలేదు అన్నారు. మరల రు. 1 లక్ష 64 వేలు, 1 లక్ష 88 వేలు, రు. 1 లక్ష 50 వేలు ఆడియో, వీడియోకు రు. 36 వేలు అని సమాధానంలో చెప్పారు. అంటే ఇది ఇప్పుడు ఇస్తున్నారా? ఈ డబ్బు ఎందుకు ఇస్తున్నాము? ఇవ్వవలసిన అవసరం వున్నదా. లేదా? మన యూనివర్సిటీలో మన తరఫున మనం కోర్సులు ప్రారంభించడానికి వాళ్లకు ఎందుకు డబ్బు ఇవ్వాలి?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- 'వగత్తం బిమ్మబత్తయం' అన్నారు. వారి ఆవేదన నాకు అర్థం అయింది; యివ్వాలనే అగ్రిమెంట్ జరుగుతున్నది కానీ యివ్వలేదనే మాత్రమే స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాను.

డాక్టర్ పి. శివరామకృష్ణారావు:- తమరు నా రెస్ట్రక్టుకు రావాలి. ఎందుకు ఆ యూనివర్సిటీకి డబ్బు యివ్వాలి? Let the Hon'ble Minister explain. Why should we pay to that University to get this Course started here? My question is why should one University pay to another University.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, ఆయన ధర్మసందేహం సబబుగా ఉన్నది. కామన్వెల్త్ కంట్రీస్ ఈ దూర విద్య అనేది భారతదేశంలో నూతన అధ్యాయాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నది. ఒక విశ్వవిద్యాలయం ఖర్చుపెట్టిన డబ్బు కొర్సు మెటీరియల్స్ ను ఏర్పాటు చేయడానికి, రీడర్ దగ్గర నుంచి కానీ, లెక్చరర్స్ దగ్గర నుంచి కానీ, ఎక్స్ ఫర్మ్స్ దగ్గర నుంచి కానీ, వీడియో, ఆడియో వారి దగ్గర నుంచి కానీ ఏర్పాటు అయిన ప్రోగ్రాం ఇంకో యూనివర్సిటీలో తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నది. డబ్బు ఖర్చు ఒక్కటే వుండి శ్రమ తగ్గుతుంది. కనుక అంతర్జాతీయ స్థాయిలో కామన్ వెల్త్ కంట్రీస్ లో ఈ దూర విద్యను ప్రవేశపెట్టినప్పుడు భారతదేశంలో మొట్టమొదట ఈ దూర విద్య ఇందిరాగాంధీ ఓపెన్ యూనివర్సిటీకి మన ప్రోఫెసర్ రామిరెడ్డిగారు ఫ్లెక్సబుల్ వుండే వారు. ఈ కొర్సు మెటీరియల్ తీసుకోవడం అనేది మనకు ఖర్చు తగ్గుతుంది, శ్రమ తగ్గుతుంది. ఎక్కువ ఉపయోగకరంగా వుంటుంది.

డాక్టర్ పి. శివరామకృష్ణారావు:- సర్, ఇందులో ఒకటే ప్రాబ్లమ్ వున్నది. మొత్తం భారతదేశంలోనే ఓపెన్ యూనివర్సిటీ సిస్టం ప్రవేశపెట్టిన ఘనత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి వున్నది. మనదే మనం మొదలు పెట్టుకుండా, వేరే రాష్ట్రంలో వుండే వారిని తీసుకుని ఏదో ఇందిరాగాంధీ ఓపెన్ యూనివర్సిటీ మెటీరియల్ తీసుకువెందుకు డబ్బు ఖర్చు పెట్టడంలో ఎంతో జాప్యత్యం వున్నది? దీనికి కారణాలు ఏమిటి? దీనివలన ఓపెన్ యూనివర్సిటీ ఫంక్షన్ చేయడం లేదు గదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఒక్కటే మాట చెబుతున్నాను. ఓపెన్ యూనివర్సిటీ ఫంక్షనింగ్ సమయంలో ఫ్లెక్సబుల్ రామిరెడ్డిగారు వున్నప్పుడు జరిగిన సమస్య కూడా మంత్రిగారు క్లియర్ చేశారు. ఇక మీ సమస్య తేరాలంటే ఒకటే మార్గం వున్నది. పక్కపాతం లేకుండా, ఎవరికి పక్కపాతం రాకుండా వేరే క్వశ్చన్స్ వెడతాము.

వివిధాగ్రహారణ రక్షణ చట్టం క్రింద ఎ-పి-ఎస్-ఇ-బి-ఎస్ కేసులు.

25-

*8801-సర్వేట్రి ఎ. నరేంద్ర (పామయత్తనగర్) పిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్ పల్లి), బద్దం బాలిరెడ్డి (కార్వాన్):- విద్యుచ్ఛక్తి శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) వీనియోగదారుల రక్షణ పట్ల క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి మండలి (ఎ.పి.ఎస్.ఇ.డి) పై ఇంతవరకు ఏమైనా కేసులు దాఖలైనవా;

(ఆ) అయినచో, దాఖలైన కేసులు స్వభావ మెట్టిది, వెల్లడించిన నష్టపరిహారం ఎంత; అట్టి సంఘటనలు జరిగకుండా నివారించుటకై తీసుకున్న చర్య ఏమి?

విద్యుచ్ఛక్తి శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్):- (అ) అవునండీ. వీనియోగదారు సంరక్షణ పట్ల క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రవిద్యుత్ సంస్థపై ఇంతవరకు 477 కేసులను దాఖలు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఈ 477 కేసులు కేవలం చదువుకున్న వాళ్లు 9 పట్టణంలో ఉన్న వాళ్లే ఈ కేసులను నమోదు చేసే అవకాశం ఉంటుంది. గత 10 సంవత్సరాలుగా విభిన్నమైన విధానాలను అవలంబించడం వల్ల మనరాష్ట్రంలో మారుమూల ప్రాంతాలలో ప్రతి గ్రామంలో రైతులకు ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్ ఇవ్వడానికి చాలా ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. కనెక్షన్ ఇస్తే పోల్ ఉండదు. పోల్ వేస్తే వైర్ వేయడానికి చాలా జాప్యం జరుగుతున్న మాట వాస్తవమేనా? గ్రామాలలో బిల్లు వెల్లడించడానికి సద్దంగా ఉన్నప్పటికీ రీడింగ్ చేసేవాళ్లు లేకుండా ఉన్నందువల్ల వేలాది రూపాయలు అక్రమములే అవుతున్న మాట వాస్తవమేనా? ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో సిబ్బంది పరిగా లేదు కాబట్టి ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జీస్ వసూలు చేయడానికి గ్రామపంచాయతీలకు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. రీడింగు తీసి బిల్లును వేయడం కానీ, బిల్లును వసూలు చేసే అవకాశం గ్రామ పంచాయతీలకు ఉంటే రైతులకు నెలభ్యంగా ఉంటుంది కాబట్టి ఆ ఆలోచన మంత్రిగారు చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- గ్రామ పంచాయతీలకు బిల్లులను కలక్టు చేయడానికి అవకాశం ఇచ్చే ఆలోచన ప్రస్తుతం లేదు. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు బడ్జెటు ప్రావీణిను బట్టి లెన్స్ వేయడానికి, పోల్స్ వేయడానికి కానీ అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ బద్దం బాలరెడ్డి:- పట్టణ ప్రాంతాలలో 2 నెలలకు ఒకసారి మేటర్ రీడింగ్ తీసుకుంటున్నాము అన్నారు. కానీ ఎక్కడా ఆ విధంగా మేటర్ రీడింగ్ తీసుకుంటున్నట్లుగా అనిపించడం లేదు. సంవత్సరాల బట్టి పెండింగ్ ఉంటే వాళ్లు ఇష్టం వచ్చినట్లు రీడింగ్ తీసుకుంటున్నారు. ఒక్కొక్క ఇంటిలో రు. 50 లు ఎలక్ట్రిసిటీ వాడుకుంటే రు. 5 వేలకు బిల్ వస్తున్నారు. వేలల్లో బిల్లులు వస్తున్నాయి. ఇదే కంప్యూటర్ రిఫండ్ ఇలాంటివి లక్కలాడి పిటిషన్స్ ఉన్నాయి. అదేవిధంగా స్కాలర్షిప్ ఇండస్ట్రీస్, కుటీర పరిశ్రమలున్నాయి వాళ్లు బిల్లులు కూడా రు. 2 వేలు ఉంటే రు. 20 వేలు రూపాయల వరకూ వస్తున్నది. వేల మేద ఉన్న బిల్లులు లక్కలలో వస్తున్నాయి. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు లాస్లో నడుస్తున్నది. దీనిని ఆరికట్టడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారంటే దానికి సమాధానం రాలేదు. తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? బిల్స్ వేయడానికి, మేటర్ రీడింగ్ తీసేవాళ్లు తక్కువ ఉన్నారా? వాళ్లు రీడింగ్ తీయడానికి సంవత్సరాల తరబడి రావడం లేదు. సంవత్సరాల తరబడి పేరుకు పోయినందువల్ల చాలా సమస్యలు వస్తున్నాయి. వీటిని ఆరికట్టడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి? సబ్స్క్రిప్షన్స్ చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. సిటీలో లో ట్రిబ్యూన్ చాలా ఉంది. దీనికి కారణం సిటీలో పెరుగుతున్న జనాభా. సిటీలో సబ్స్క్రిప్షన్స్ విరాటము వేయడానికి బోర్డు

నీయుం తీసుకుంది. బ్యాన్స్ ఫార్మర్స్ ప్రాజెక్టును ఎక్కువగా రావడానికి కారణం నాసిరకం బ్యాన్స్ ఫార్మర్స్ ఉపయోగించడం వల్లనే జరుగుతోంది. రోజూ సిబ్బో 10, 20 చోట్లలో నీయనా బ్యాన్స్ ఫార్మర్స్ పనిచేయడం లేదు. చెడిపోతున్నాయి. దీనివల్ల ఎలక్ట్రిసిటీ కొరతకు నష్టం, వినీయోగదారునికి ఇబ్బంది కలుగుతోంది. లో వోల్టేజీ రూపుమాపడానికి, సబ్స్టేషన్స్ ఏర్పాటు చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రశేఖర్:- గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా గతంలో స్టాబ్ రేట్ సవరణగానికి ఉండేది. రెండు నెలలకు ఒకసారి అర్బన్ ఏరియాలో, కనెలకు ఒకసారి రూరల్ ఏరియాలో రేడింగ్ తీయడం చెక్ చేయడం, ఇవ్వడం జరుగుతోంది. స్పెసిఫిక్ గా కేసులేమిటా ఉండి చూ దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పకుండా మేము చర్య తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లో వోల్టేజీని అరికట్టడానికి, సబ్స్టేషన్స్ ఏర్పాటు చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నారా.

శ్రీ ఎన్. చంద్రశేఖర్:- ఇమీడియట్ గా యాక్షన్ తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సబ్స్టేషన్స్ నిర్మాణం బడ్జెటుని బట్టి వస్తాయి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్):- గామాలలో అగ్రికల్చర్ కనెక్షన్స్ ఇవ్వడానికి బార్గెట్స్ ఉన్నాయి. ఆ బార్గెట్స్ పూర్తి చేయడానికి సరిపోయినంత మెటీరియల్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు సప్లయ చేయడం లేదు. కొన్ని గామాలలో వోల్స్ వేస్తే కండక్టర్స్ లెవ, కండక్టర్స్ ఇంటి వోల్స్ లేవు. కానీ వేళ్ల లెక్కల ప్రకారం గామాలలో బార్గెట్ పూర్తి చేసినట్లుగా వ్యాసుకు వున్నారు. కన్సూమర్ కు కరెంటు సప్లయ కావడం లేదు. అయినప్పటికీ సంవత్సరం పదునాల్గే కరెంటు సప్లయ చేసినట్లుగా బిల్ వస్తున్నది. సప్లయ చేసేటప్పుడు బిల్స్ వచ్చిన ఉంటాయి చాలా ఉన్నాయి. ప్రతి నీయోజకవర్గంలో స్టేషన్స్ గురించి చూడటం వేరారు. అవి మూడునెలలకు ఒకసారి మేట్ కావాలి. కానీ అవి జరగడం లేదు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వాళ్లు ఆ కమిటీలను తప్పకుండా జరుపుతారా? బార్గెట్ పూర్తి అయిందనుకుంటున్నారు కానీ రెహ్లా జరగడం లేదు. లో వోల్టేజీ రావడానికి కారణం ఏమిటో, కనీసం రెహ్లా కమిటీస్ జరపడం లేదు. మేము తెలుసు వ్యాసినా కూడా, వారి ముఖా తిరిగినా కూడా కమిటీస్ జరపకుండా చాలా ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. ఈ విషయం మే దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే ఏమి చర్య తీసుకున్నారు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రశేఖర్:- ప్రతి నీయోజకవర్గంలో ఎం.ఎల్.ఏ.ల అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ ఉంది. ఈ సమస్యలన్నీ ఆ కమిటీలో చర్చిస్తే చాలా విషయాలు తెలుస్తాయి. నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు స్పెసిఫిక్ గా కనెక్షన్స్ ఇవ్వకుండా బిల్స్ వస్తే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పారు. ఒక్కొక్క దగ్గర లోడ్ 100 కె.వి. ఉంటే 300 కె.వి. అవుతోంది. ఇర్రిగ్యులర్ గా ఇచ్చారు. దానిని కన్సూమర్ భరించవలసిన పరిస్థితి ఉంది. కన్సూమర్ కి ఎక్కడికి వెళ్లాలో అర్థం కావడం లేదు. డబుల్, త్రిపుల్ అవుతున్నప్పుడు ఆ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఎవరు తీసుకుంటారు? బోర్డు

కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వడం లేదు. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్‌కు రూ. 5 వేలు కట్టించారు. 15 వేలపైకొంది. దాని డిఫరెన్సు ఎవరు పేజీస్తారు? ఓవర్ లోడ్ తగ్గించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- తప్పనిసరిగా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. కనకసుందరరావు (తాడేపల్లిగూడెం):- పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా తాడేపల్లిగూడెం నియోజకవర్గంలో తాడేపల్లిగూడెం రూరల్ మండలంలో 120 కె.వి. పెడపల్లి గ్రామంలో ఉంది. అక్కడ 8 కె.వి. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ కాలిపోయింది. ఎలక్ట్రిసిటీ కూడా 12 గంటలపాటు కట్ పేస్తున్నారు. దానివల్ల రైతులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. 8 కె.వి. బదులు 5 కె.వి. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ ఇస్తున్నారు. ఈ విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఎప్పుడు 8 కె.వి. వోల్టేజీ పెప్పాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ అధికారులు త్వరగా వెయిలేమని అంటున్నారు.

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- స్పెసిఫిక్ కేస్ వస్తే యాక్షన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- చాలామంది ఇర్రెగ్యులర్ కనెక్షన్స్ ఉన్నవారు రు. 6 వేలు, రు. 4 వేలు డబ్బు కట్టిన వారున్నారు. వారికి ఇంతవరకూ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ ఇవ్వలేదు. ఒక్క నల్గొండ జిల్లాలోనే 8,400 మంది డబ్బు కట్టారు. డబ్బు కట్టి సంవత్సరం పైగా అయినా ఇంతవరకూ ఇవ్వలేదు. ఎప్పటిలోగా ఇస్తారు? ఓవర్ లోడ్ వల్ల మొత్తం సిస్టం చెడిపోతుంది. సబ్స్టేషన్స్, మోటార్లు, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ కాలిపోతాయి. ఎప్పటిలోగా ఫూర్ని చేస్తారు?

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- టైం ఎట్లా చెప్పగలం? తప్పకుండా త్వరగా పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ సిహెచ్. జయరాంబాబు (గుంటూరు-11):- గుంటూరులో ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జెస్ బిల్లింగ్ కంప్యూటర్ సిస్టమ్ ద్వారా వేస్తున్నారు. రు. 100 బిల్లుకు రు. 1000 దాకా వస్తున్నాయి. రు. 10,000 వరకూ కూడా కడుతున్నవారున్నారు. ఈ విధానాన్ని మారుస్తారా?

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- కంప్యూటర్ లో తప్పులు రావడం చాలా అరుదు. సిస్టం మార్చినవసరం లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ (గుంటూరు-1):- కంప్యూటర్ సిస్టం వల్ల వేలాది మంది సఫర్ అవుతున్నారు. ఒక్క గుంటూరు పట్టణంలోనే దీనివల్ల వేలాది మందికి తప్పుడు బిల్లులు వస్తున్నాయి. రు. 100 కు, రు. 1000 బిల్లు వస్తుంది. నేను వ్యాతహార్యకంగా కూడా వ్యాసాను. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. కంప్యూటర్ తప్పు చెయ్యదు అని మంత్రిగారు చెబితే లేచాను. కంప్యూటర్ తప్పు వేస్తుంది. ఏజెన్సీ తప్పు వేస్తుంది. దీనిని సరి చెయ్యాలి. వేలాది కంప్లయింట్స్ గుంటూరులో వస్తున్నాయి. దీనిమీద చర్య తీసుకోవాలి.

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు (నిర్మల్):- 63 కె.వి. 100 కె.వి. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ ఉంటాయి. 63 కె.వి. మీద 20 నుండి 23 వరకూ, 100 కె.వి. మీద 38 వరకూ కనెక్షన్స్ వేయాలి. అట్లా కాకుండా 63 కె.వి. మీద 40 వరకూ, 100 కె.వి. మీద 50 వరకూ కనెక్షన్స్ వేస్తున్నారు. దానివల్ల మోటార్లు కాలిపోతున్నాయి. రైతులకు నష్టం వస్తోంది. ఎం.ఎల్.ఏ.ను సబ్‌స్ట్రక్షన్ కమిటీ ఫైర్మన్‌గా వేస్తున్నారు. రెండు కాలనీలను ప్రోజెక్ట్ చేస్తూ, రు. 40 నేలు ప్రోజెక్ట్ ఉంది. ఇది రివైజ్ చేసి ఆలోచన ఉందా?

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- ప్రశ్నకు దీనికి సంబంధం లేదు. అయినా దీనిమీద చర్య తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లో ఓల్డ్‌జి ఉంది. సబ్ స్ట్రక్షన్ కమిటీలో చెప్పండి. అనాధరెజ్డ్‌గా వున్న కనెక్షన్స్ తీసుకోవడం వల్ల లో వోల్టేజి సమస్య వస్తోంది. కంప్యూటర్ బిల్డింగ్ వల్ల కూడా వోరపాటులు జరుగుతున్నాయి. వేటిమీద చర్య తీసుకోవాలి.

జి.ఎస్.టి.యూలో ఉద్యోగ నియామకాలలో ఆక్రమాలు

26-

*8684-సర్వశ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి (భువనగిరి), ఎస్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం), ఎం. వెంకటేశ్వరరావు (డివ్‌పల్లి), పి. చలపతిరావు (ఎలమంచిలి):- సాంకేతిక విద్యాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) 1991-92, 1992-93 సంవత్సరాలలో జవార్గాల్ నెహ్రూ సాంకేతిక విత్త విద్యాలయంలో ఉద్యోగ నియామకాల విషయంలో పెద్ద ఎత్తున ఆక్రమాలు జరిగిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకు తీసుకున్న చర్య లేమి?

సాంకేతిక విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎమ్.కె. బేగ్):- (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- 1991లో ప్లాకోర్టు ఆదేశాల మేరకు ఎన్ని నియామకాలు జరిపారు? ఏ నియామకసంబంధాలను అనుసరించారు? ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.లకు రిజర్వేషన్ పాటించారా? లేదా?

శ్రీ ఎం.కె. బేగ్:- 1992-93లో రిక్యూజ్‌మెంట్ జరిగింది. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పూర్తిగా పాటించాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- వ్యాక్టర్లు ఇచ్చిన ఆదేశాలేమిటి? నియమ సేవించనలను పాటించారా? ఎన్ని పోస్టులను ఛార్జ్ చేశారు? ఏ క్యాన్సర్కి ఎంత రిజర్వేషన్ పాటించారు అన్నది చెప్పాలి. వివరాలు చెప్పకపోతే ఎట్లా? చెప్పమనండి. అసలు వ్యాక్టర్లు ఆదేశాలేమిటి?

శ్రీ ఎం.కె. బేగ్:- ప్యోఫెసర్స్ పోస్టులు 12 నోబీళ్లు చేస్తూ 3 పోస్టులను ఫిలజ్ చేయడం జరిగింది. అసిస్టెంట్ ప్యోఫెసర్స్ పోస్టులు 4 నోబీళ్లు చేస్తూ ఇన్ఫర్మిటీ సెలెక్ట్ చేయడం జరిగింది. ఒకరిని ఆప్షయంట్ నేతాము. అసిస్టెంట్ ప్యోఫెసర్స్ పోస్టులు 26 నోబీళ్లు చేస్తూ 20 పోస్టులలో నీయామకాలు వేయడం జరిగింది. లెక్చరర్స్ పోస్టులు గ్రూప్-1 లో 8 పోస్టులు నోబీళ్లు చేస్తూ, 7 పోస్టులు ఫిలజ్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేను అడిగిన దానికి వేరే సమాధానం చెబితే ఎట్లా? 1990-91 లో వ్యాక్టర్లు ఆదేశాల ప్రకారం సమాచారం చెప్పమనండి. నాన్ టీచింగ్ రిక్రూట్మెంట్ విషయం చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎం.కె. బేగ్:- టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ అనే విషయం ప్రశ్నలో లేదు. ఏవరాలు కావాలంటే పంపుతాను. వ్యాక్టర్లు ఆదేశాలు 1989లో ఉన్నాయి. ప్రశ్న అడిగింది 1992-93.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- 1992 వ్యాక్టర్లు ఏమయినా ఆదేశాలివ్వించా? నాన్ టీచింగ్ వారిని నీయామకం చేయాలని చెప్పించా?

శ్రీ ఎం. కె. బేగ్:- వివరాలు కావాలంటే మళ్ళీ ప్రశ్న వెయ్యమనండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మళ్ళీ ప్రశ్న ఏమిటి? 1991 సమాచారం అడిగాము. సమాధానం చెప్పలేకపోతే ఎట్లా? మంతులు ప్రివేర్ అయి రావాలి. ఒక్క సంవత్సరము అంటే ఎట్లా? నాలుగు సంవత్సరాలవి సర్టిమెంటులో అడగరాదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రశ్న 1991-92, 1992-93కు ఉంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- సంవత్సరం కన్నా అడగడానికి లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నిజమే మంతులు ప్రివేర్ కావాలి. మంత్రిగారూ సమాధానం ఉంటే వారికి పంపండి.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- మినిస్టర్ గారు టెక్నికల్ గా వెబుతున్నారు. 1991-92లో కూడా టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ ను కేసుకోలేదా? టీచింగ్ స్టాఫ్ గురించి చెప్పారు. నాన్ టీచింగ్ కు రిక్రూట్మెంట్ జరగలేదా?

శ్రీ ఎం.కె. బేగ్:- 1992-93లో నాన్ టీచింగ్ కు రిక్రూట్మెంట్ జరగలేదు.

(ఇంటర్వ్యూ).

మిస్టర్ స్పీకర్:- అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం వచ్చింది.

శ్రీ ఎం.కె. బేగ్:- 1989-90, 1990-91 వివరాలు కావాలంటే అందజేస్తాను.

9.30 శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు(పుత్తూరు):- అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు ఇదే
 4. అసెంబ్లీలో జనార్ధనరెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు జె.ఎన్.టి.యు. నిధుల గురించి
 చర్చ జరిగింది. గవర్నమెంట్ పరీక్షణ లేకుండా ఒక కోటి రూపాయలను ఫెయిర్ గోత్
 సంస్థలో డిపాజిట్ చేసిన దానిమీద చర్చ జరిగినపుడు, ఆ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు
 ఏమన్నారంటే ఒక నెల రోజుల రోపల డబ్బులు విత్ డౌన్ చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. 70
 లక్షల రూపాయల్లో ఇంతవరకు ఒక పైస కూడ రికవరీ కాలేదు. రెండేళ్లు అయిపోయింది.

Mr. Speaker:- You can have a separate question. It is already replied.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- మీరు క్వశ్చన్ వేస్తే అలా వేయరు. దిస్ ఈజ్
 వెరీ ఇంపార్టెంట్ మ్యాటర్.

శ్రీ ఎం.కె. బేగ్:- వారు (శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు) చెప్పింది ఈ
 ప్రశ్నకు సంబంధించినది కాకపోయినా, వారికి కావలసిన ఇన్ఫర్మేషన్ నేను అందజేస్తాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- సార్. నేను అడిగింది నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ను రక్షాబీజా? లేదా? అని. అది చెప్పమనండి. 91-92, 92-93, 93-94 సంవత్సరాల్లో అప్పాయింట్
 మెంట్ చేశారా లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- అప్పాయింట్ చేసింది, వేయనిది ఇన్ఫర్మేషన్ ఇంకా రాలేదని
 చెప్పారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మంత్రులు పీజేఆర్ కాకుండా వస్తే ఎట్లాగా? క్వశ్చన్ను పోస్ట్పోస్ట్
 వేయండి.

Mr. Speaker:- It cannot be postponed, answers have already come. It cannot be postponed.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అన్నర్ రాలేదు. మంత్రులకు మీ భయము లేదు సార్. మీ
 భయం ఉంటే, పీజేఆర్ అయి వస్తారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అడిగిన దానికి సమాధానం పంపుతామన్నారు కదా!

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అడిగిన దానికి ఇక్కడ సమాధానం చెప్పకపోతే, ఇక ఎందుకు
 ఈ అసెంబ్లీ సార్?

గుంటూరు జిల్లా, దావేపల్లి మండలంలోని కలసాగు హాడిపోవుట

28-

*8932-శ్రీ కె.వి. నర్సిరెడ్డి (గురజాల):- చిన్నతరహా నీటిపారుదలశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గుంటూరుజిల్లా, దావేపల్లి మండలం, ఇరుటుపల్లి గ్రామంవద్ద కలసాగు నదిపైగల ఆనకట్ట పూర్తిగా హాడిపోయిన విషయం, గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఆయకట్టు భూములకు సాగునీటిమిల్తం నేరు లభించని విషయం ప్రభుత్వమునకు పేదరికమేనా;

(ఆ) అయినచో, హాడికను తేనివేయటాకు, ఆనకట్ట నిర్మించు పెంచుటకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమి?

చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖమంత్రి (శ్రీ పి. శంకరరావు):- (ఆ) అవునండ.

(ఆ) ఆనకట్ట కాలనల మరమ్మత్తులకు దాదాపుగా రూ.1.00 లక్షల వరకు అవుతుంది. నిధుల లభ్యతనుబట్టి పనులు చేపట్టడమవుతుంది.

శ్రీ కె.వి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరాన్ని చిన్న నీటివనరుల సంవత్సరంగా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. మరి, గుంటూరు జిల్లాలో చిన్న నీటి వనరులకు సంబంధించిన చాలా స్కీములు చాలకాలం నుండి పూర్తికాకుండా ఉన్నాయి. వాటిని పూర్తి చేసే విషయంలో ఏమైనా చర్యలు తీసుకొంటున్నారా?

డా. పి. శంకరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరానికి సంబంధించి ప్లాన్ షీట్ ఇరిగేషన్ యాక్షన్ ప్లాన్ ఆర్డర్ తయారయిపోయింది. దాంతో తీసుకోవలసిన స్కీముల గురించి అయిదు గ్రేడ్లెన్స్ ఇచ్చాం. దాని పరిధిలో వచ్చే వాటినిబట్టి ఈ సంవత్సరం తీసుకొంటున్నాము.

POLLUTION OF TANKS DUE TO INDUSTRIAL WASTE

29-

*8907-Q.- Sri K.R. Suresh Reddy (Balakonda):- Will the Minister for Environment, Pollution Control, Science and Technology be pleased to state:

(a) whether it is a fact that most of the fresh water lakes in various parts of the State are polluted due to industrial waste, village waste etc.;

(b) whether it is also a fact that due to this pollution the fish is becoming contaminated resulting in health disorders to persons consuming it; and

(c) if so, the steps taken to stop this contamination?

Minister for Environment, Pollution Control, Science and Technology (Sri M. Shashidhar Reddy):- (a) Yes Sir.

(b) It is a fact that some fish are getting contaminated in certain areas but health disorders as a result of fish consumption have not reported.

(c) Measures are being contemplated to prevent the flow of industrial effluents into the lakes.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Mr. Speaker Sir, the Hon'ble Minister has agreed to the fact that some of the flood water lakes are being polluted. I have four supplementaries on this Sir.

Firstly, which are the major lakes that are getting polluted? How are they got polluted and how is this affecting the people in these areas?

Secondly, what are the measures being taken to prevent pollution by industries in the catchment areas of water reservoirs?

Thirdly, is it also a fact that due to Agriculture, which is coming up in a big way pollution and environmental hazards are taken place?

Finally, what are the effective steps the Government is taking for this? Are Pollution Contrll Boards there in districts and are those bodies functioning to oversee the implementation of the pollution control - or is there any proposal to bring any Legislation for strict and more effective pollution control measures?

Sri M. Shashidhar Reddy:- Sir, the major lakes which are getting polluted in the State-three are there, which can be categorised in this.

Hussain Sagar Lake in Hyderabad - Kolleru Lake in East Godavari and Krishna Districts - and Meeralum Tank in Ranga Reddy District. The Hussain Sagar lake is significantly getting polluted because of industrial and domestic effluence. Kolleru Lake is adversely affected due to industrial and domestic effluence apart from the residues from the agricultural pesticides and inorganic material. The Meeralum Tank is also getting diluted due to discharge of domestic and industrial effluence. There are other major fresh water lakes which are not significantly diluted. They are affecting the health of the people not because of contamination of fish but mainly because of drinking water particularly in the Kolleru lake.

Regarding the catchment areas for the City water Reservoir...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్సెకల్): సార్, పొల్లూషన్ ఇంగ్లీష్లో ఉంటుందా? అంధ్ర దేశంలో ఉంటూ ఇంగ్లీష్లో ఎందుకు జవాబులు చెప్పడం? అది ఏమైనా గొప్ప అనుకొంటున్నారా; నాకు కొంచెం బాధ కలుగుతున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు ఇంగ్లీష్ అర్థమవుతుంది. మీకు ఇంగ్లీష్లోనే సమాధానం చెప్పిస్తాను.

Sri M. Shashidhar Reddy:- Sir, I hope Sri Raghava Reddy will advise our friend Sri P. Ashoka Gajapathi Raju also in similar manner.

Mr. Speaker:- He never told that it should not be told in English -

శ్రీ పి. అశోకగజపతి రాజు:- ఏమీటీ నార్ నన్ను తెలుగులో చెప్పమని అంటున్నారా?

శ్రీ ఎం. శశిధర్ రెడ్డి:- హైదరాబాద్ సమీపంలోని హిమయత్ సాగర్, ఉన్మాన్ సాగర్, హుస్సేన్ సాగర్ లేకకు సంబంధించిన క్యాచ్ మెంట్ ఏరియాలో ఇండస్ట్రిస్ పొల్లూషన్ కలవకుండా, ప్రివెంట్ చేయడానికి ఇప్పుడు పొల్లూషన్ కంట్రోల్ బోర్డు వద్ద రెండే అప్లికేషన్లు "నో అబ్జెక్షన్ సర్టిఫికేట్" కొరకు ఉన్నాయి. For No Objection Certificate, the Pollution Control Board is not giving "No Objection Certificate" for setting up wastage water in industries in the catchment areas. The Pollution Control Board has advised the Collector of each district to have Boards for Preventing Pollution, particularly in the catchment areas.

The Collectors of the concerned districts are also advised to prevent construction activities in such areas. The development agencies such as Huda and Hudco are also advised to take similar action.

౨౦-

*853:-సర్వశ్రీ డి. శివరామరాజు, యమ్. రత్నబోస్(గన్నవరం), సయ్యద్ సక్వాద్ (అసిఫ్ నగర్), ప్రాధమిక సెకండరీ విద్యాలయ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది ప్రయములు తెలిపెదరా.

(అ) హైదరాబాదు జిల్లా విద్యాలయాధికారి కార్యాలయంలో ఫైళ్లు, ఆ కార్యాలయ ఫైళ్లలో నుంచిన వివేధ పాఠశాలలలో పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయుల సర్వీసు రిజిస్ట్రారు ఇతర సంబంధించిన అగ్ని ప్రమాదములో ద్వంసమై పోయిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) జిల్లా విద్యాలయాధికారి అర్ధరాత్రి సమయంలో కార్యాలయానికి వజరైన విషయం కూడా వాస్తవమేనా; అయినచో, అందుకు కారణాలేమి;

(ఎ) దర్యాప్తు ఉమిత్తం ఆ కేసును సి.బి.ఐ.కి అప్పగించారు;

(ఈ) అయినచో, దర్యాప్తులో తెలిన విషయాలేమి?

ప్రాధమిక, సెకండరీ విద్యాలయ మంత్రి (డా.పి.వి. రంగారావు):- (అ) అవునండీ

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) ఈ కేసును పోలీసు కమీషనరుకు అప్పగించడమైంది.

(ఈ) ఈ విషయాన్ని పోలీసులు దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. దర్యాప్తు ఇంకా కొనసాగు కున్నది.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అధ్యక్షా, డి.ఇ.ఓ. ఆఫీస్ తగలబడిపోయింది అక్కడ ఉన్న రికార్డులన్నీంటిగి డిస్ట్రీక్టు చేయడానికి ఎవరో అగులబెట్టారనే అనుమానంతో మేము ఈ ప్రశ్న పెశం. అంతేకాకుండా ఈ విషయంలో ఆఫీసర్లు కూడ సరైన పద్ధతిలో వ్యవహరించలేదనే ఉద్దేశ్యం కూడ మాకు ఉంది. అక్కడ వాచ్మన్ ఉండాలి? ఆయనేమి అయిపోయాడు? రేపొద్దున సెక్యూరిటీను కూడ అగులబెట్టేయవచ్చు ఇక ఇదే గతా? మేరు కేసును పోలీసు కమీషనరుకు అప్పగించామన్నారు ఎప్పుడు అప్పగించారు? ఇవి ఇలాగే కొనసాగితే ఏ ఆఫీసులోను రికార్డులుండవు. కాబట్టి మేరు కేసుకొంటున్న యాక్షన్ ఏమిటో చెప్పండి.

Dr. P.V. Ranga Rao:- The Office of the District Education, Hyderabad was functioning in a private building bearing

No. 5-8-559, Abids Road, Hyderabad. On 12-4-1993 at 4-45 A.M., there was a fire accident in the building. All the records and files and the Service Registers of the teaching and non-teaching staff were completely destroyed in the accident.

శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి:- ఒక్క మాట వినండి. మీరు రాష్ట్రానికి విద్యామంత్రి మీరే తెలుగులో మాట్లాడకపోతే ఇక ఎవరు మాట్లాడతారు?

డా. పి.వి. రంగారావు:- గౌరవనీయులు శివరామరాజుగారి కోరిక మేరకు ఇంగ్లీషులో చెబుతున్నానంతే.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి - ప్రజలు పోషన చేస్తున్నారండీ తమరు తెలుగు మరిచి పోయారని అనుకుంటున్నారు.

డా. పి.వి. రంగారావు:- లేదు లేదు మరచిపోలేదు. నేను యూనివర్సిటీ ఫస్టు వచ్చాను తలుగులో తెలుగులోనే చెబుతాను. తేదీ 12-4-1993 ఉదయం గం.4 45కు డి.ఇ.ఓ. ఆఫీసులో అగ్నిప్రమాదం జరిగింది. బీపింగ్, నాన్ బీపింగు స్టాఫుకు సంబంధించిన రికార్డులన్నీ తగులబడిపోయాయి. దాదాపు రూ.10,41,400/- నష్టం జరిగినట్లు అంచనా వేయడం జరిగింది. దాదాపు 20 వేల ఫైళ్లు, 500 రిజిస్టరులు, 6000 సర్వీసు రిజిస్టరులు వివిధ పాఠశాలకు సంబంధించినవి తగులబడిపోయాయి. డి.ఇ.ఓ. తదితర సంబంధిత అధికారులు వెంటనే అక్కడ ఉన్న పోలీసు స్టేషనులో ఫిర్యాదు చేయగా కేసు రిజిస్టరు చేయడం జరిగింది. తరువాత దీనిని పూర్తిగా, కూలంకషంగా దర్యాప్తు చేయమని పోలీసు కమిషనుకు ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. వారు నీవేదిక సమర్పించేక అవసరమైతే ఆ వివరాలన్నీ సరేమందు వుంచుతాము

సభా కార్యక్రమము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జీరో అవర్.

శ్రీ కె. కళావెంకటరావు(ఉజుకూరు):- అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మంత్రిగారు సభలో లేరు. మరి ఎవరు నోట్ చేసుకుంటున్నారో శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లాలు ఈ ఏడాది కరువుతో వుండి రైతులు బాధపడుతున్నారు. ఇదే సమయంలో ప్రభుత్వం ఒక ఓ.ఓ. జారీచేశారు. వర్షాలు లేక, ఉద్యులు లేకుండా ఉన్న ఈ పరిస్థితిలో 'రెట్రోస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు' తో ఒక ఓ.ఓ. జారీ చేశారు. నీటిపన్ను పెంచాలని ఆ ఓ.ఓ. నీటి పన్ను రూ.50/- నుంచి రూ.150/- వరకు పెంచుకుంటూ పోయి 'రెట్రోస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు' తో 8 సంవత్సరాల నుంచి బకాయిలు వసూలు చేయాలని రెవెన్యూ నిబ్బందికి ఓ.ఓ. జారీ చేశారు. రైతులు యిది చెల్లించలేని పరిస్థితి ఉంది. ఓ.ఓ. జారీ చేసినప్పుడు వనరుల కొరకు ప్రత్యేకంగా ఖర్చుపెడతామని అందులో పేర్కొన్నారు. మరి ఆ వనరుల కొరకు కొత్తగా ఖర్చుపెట్టడం గానీ, అభివృద్ధి చేసిన పరిస్థితి గానీ ఎమీ లేదు కాబట్టి ఆ ఓ.ఓ.ను 'స్టే' చేస్తూ కరువులో వున్నారని కాబట్టి గత 8 సంవత్సరాల బకాయిలు

కాకుండా, ప్రత్యేక ఎసతులు కల్పించి, వనరులు అభివృద్ధి చేశాకనే జి. ఓ. ను అమలు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాం.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, పరిశ్రమల శాఖమంత్రిగారు సభలో లేరు. ఈ ప్రభుత్వం పదే పదే కార్మిక వర్గానికి అనుకూలమని అంటూవుంటారు. ఎవరు నోట్ చేసుకుంటున్నారు అధ్యక్షా?

ఆర్థిక, వైద్య, ఆరోగ్య శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):- మేము నోట్ చేసుకుంటున్నాం సార్.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, పాల్వంచలో ఎ.పి. స్టేలు అనే ప్రభుత్వరంగ సంస్థ, పుంగి. జి. బాలా ప్రతిష్ఠాత్మకమైన సంస్థ. నేను రోశయ్యగారూ కలిసి రావారావుగారి వేరియడ్లలో ఆ సంస్థకు ఆర్థిక యిబ్బందులు వస్తే బాలా వాదన చేసి ఆ ప్రభుత్వరంగ సంస్థను ఉంచడం కోసం లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్లో తీర్మానం పెట్టి పాస్ చేయించాం. దాని దుస్థితి ఎలా వుందంటే యిప్పుడది మూతబడి, 6 నెలలు అయింది. 3 నెలల నుంచి వారికి జీతాలు యివ్వడం లేదు. బి. ఇ. ఎఫ్. ఆర్ కు రిఫర్ చేశాను. ఎ.పి.ఐ.డి.సి. మానజింగు డైరెక్టరు హరినారాయణ గారికి చెప్పాం. మా జిల్లా మంత్రిగారు చంచ్రేశ్వర్ గారికి కూడా తెలుసు. కార్మిక వర్గానికి 3 నెలల నుంచి జీతాలు లేవు. కొత్త సంవత్సరం, సంక్రాంతి వస్తున్నాయి. 500 మంది కార్మికుల పొట్లకొట్టి మనం సంతోషంగా వుండటం మంచిది కాదు. పరిస్థితి ఎలా వుందంటే, వాళ్ల పిల్లలకు బదులకు వోయేటప్పుడు భోజనాలు లేక, బళ్ళో యితర పిల్లలు వేరికి బోజనాలు పెడు తున్నారు. మూడు నెలలుగా ఈ ప్రభుత్వరంగ పరిస్థితి యిది. దీనిని ప్రివేటు వాళ్లకు అమ్మడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని విన్నాం. చేస్తే వేయమనండి కానీ అదేదో త్వరగా చేసి కార్మిక వర్గానికి మేలు చేయండి బాలాజీ స్టేలు వారికి యిస్తామని అన్నారు. ఎటువల్ల వారు వెనక్కు వెళ్ళారో తెలియదు. మధ్యలో కార్మికులకు పనిలేకుండా తొలగింది. తయారైన 'బిలెట్స్' అమ్మితే కూడా ఒకటిన్నర కోట్ల రూపాయలు వస్తాయి. దీనితోన్నా అయిదారు నెలల జీతాలు యివ్వవచ్చు. అది అమ్మడానికి యిష్టపడటం లేదు. మే గోల్డెన్ హ్యాండ్ షేక్' పోలీస్ ఏమిటండీ? హ్యాండ్ షేక్ యివ్వక అయినా పది రూపాయలు ఇస్తావా? పొడక్కును ఆపుజేశారు. మేము కార్మికవర్గానికి అనుకూలం అంటారు. మమ్మలను నమ్మమంటారు. ఇప్పుడది ప్రభుత్వరంగ సంస్థగా లేదు. మేరు స్క్వాండ్ కి జీతం యిప్పించే ప్రయత్నం చేయండి. కొత్త సంవత్సరం వస్తోంది. వాళ్లను దీపించండి. లేకపోతే కొత్త సంవత్సరంలో ప్రజలే మిమ్మల్ని దీపిస్తారు. దీనికి సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, వారు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత మంత్రిగారికి తెలియజేసి తగు చర్య తీసుకోమని కోరతాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- అధ్యక్షా, కాలి అటెన్షన్ యివ్వాం. దయ చేసి అడ్మిట్ చేయండి. అనేక కార్మిక కుటుంబాలకు సంబంధించినది యిది. దయచేసి సోమవారం నాటికి దీనిని పోస్టు చేయించండి. మేమిచ్చిన ఒక ఒక కాలి అటెన్షన్ యిది సార్.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో మన్న ౨౭ వేల మంది గ్రామసేవకులందరికీ, కేవలం రోజుకు రు. ౨౦ కన్నీస కూలీ ఉంటే అది కూడా ఇవ్వకుండా నెలకు రు. 400 మాత్రమే ఇస్తుంటే అది వారికి ఏవిధంగానూ సరిపోవడం లేదు. ఉల్లిపాయలే కొరత పడి రూపాయలు అమ్మి పరిస్థితి ఇప్పుడుంది. ఏ ఆఫీసర్ వచ్చినా, వాళ్లు రోజుకు కనీసం 15 గంటలు సనివేయవలసిన పన్నీంది. వారం రోజుల పుండి వాళ్లు సెక్యూరిటీయల్ ముందు నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. అయితే పృథుత్వం ఎంత మాత్రం పవ్వింతుకోవడం లేదు. మరి ఇప్పుడు ఇక్కడ రెవీన్యూ మంత్రిగారు లేరు ఎవరన్నా నోట్ చేసుకుంటున్నారో లేదో తెలియదు. ఇందులో దాదాపు మూడు శంతు, వరకు హరిజనులు, గిరిజనులు ఉన్నారు. ఇటువంటి వాళ్లతో ఈ విధంగా పనిచేయించి పృథుత్వానికి ఎంతవరకు న్యాయం అని అడుగుతున్నాను. పృథుత్వ ఉద్వృత్తులకు పెంచినట్లుగా వేళ్లకు కూడా పెంచకపోతే వాళ్లు ఎలా పనిచేస్తారు ఆలోచించమని మంత్రి పర్యులను కోరుతున్నాను. కనీసం ఇతర రాష్ట్రాలలో ఇచ్చినట్లుగా 600 నుండి 800 వరకయినా ఇవ్వండి. ల్యాండ్ రెవీన్యూ కమిషనరీగారు 600 ఇవ్వమని సూచించారు ఇటువంటివి ఇవ్వకుండా కేవలం పెట్టి చేయించుకొనే విధానంలో పృథుత్వం ఆలోచిస్తోంది. దీనిని కనీసం నోట్ చేసుకుంటున్నారో లేదో చెప్పి దిక్కు కూడా లేకుండా పోయింది.

శ్రీ కె. కోశయ్య:- నోట్ చేసుకొంటున్నాము. సంబంధిత మంత్రిగారికి పాపాని చేసాము.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి (అలంకాగి):- అధ్యక్షా, ఇది మేజర్ ఇరిగేషన్లు సంబంధించింది. రాజ్ లిబింగ్ డెవలప్ మెంట్. ఈ ప్రాంతం కె.సి. కెనాల్ కు సంబంధిత తెలంగాణాలోని వెనుకబడిన ప్రాంతం అయిన మహబూబ్ నగర్ లో ఉంది. దీనిని 1958లో ఇవ్వడం జరిగింది దానికి 15.9 టి.ఎం.సి. రాసిన ఉంటే ఇప్పటివరకు 6 నుండి 8 టి.ఎం.సి. మాత్రమే వస్తోంది. 771 క్యూసెక్కుల నీరు రావలసిన ఉండగా ఇంతవరకు 500 దాటలేదు. మా ప్రాంతం అలంపూర్, గద్వాల ప్రాంతాలు తోనూమయిన కరువు ప్రాంతంగా పేరువన్న ప్రాంతం. ఈ రాజ్ లిబింగ్ ఒక గుడిబండలాగా తయారయింది. దీనిని ప్రతి సంవత్సరం ఇంప్రూవ్ మెంట్ చేస్తామంటూనే అడియన్ లో నిర్ణయించి వేస్తున్నారు. ఎందుకంటే కె.సి. కెనాల్ కు ఈ సంతకర కాలంలో మరమ్మత్తుల కొరకు 200 కోట్ల రూపాయలు, సుంకేతుల బ్యాండ్ కి నోర్ ట్ కి కొరకు 10 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వడం వలన అడియన్ నెగ్లెక్ట్ చేయడం జరిగింది. 5, 850 ఎకరాలకు అందవలసిన నీరు ఇప్పుడు 35 వేల వరకు మాత్రమే లభిస్తోంది. పక్కపాత డౌరబ్లీ ఈ విధంగా పస్తున్నారనే ఆ ప్రాంత ప్రజలలో కలుగుతోంది. కాబట్టి సంబంధిత మంత్రి, ముఖ్యమంత్రి గారే కనుక వెంటనే చొరవ తీసుకొని ఈ ప్రాజెక్టు కొరకు నీధులు కేటాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(డా. బి. వెంకయ్య అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు).

نہی کر دے۔ عین عبد اللہ مستطی :- جب کسی صاحب یہائی پر بلدیہ کے دفتر صاحب ہاؤز میں موجود نہیں ہیں اولاً
 مٹی کا اندازہ کر لیں کہ وہ بہت ہی عمدہ حالت میں ہیں اور جو مٹی سرکاریں موجود ہیں وہ چلنے کے قابل نہیں ہیں۔

వెన్నడం బిరిగి, ఇంతవరకు ఎటువంటి భర సమయము ఎన్నడూ వచ్చినట్లే వోయి వాటిని చూచి మాకు పట్టంమకొడడం ఎటు ఈ లో వోల్తా ఎన్నడూ వలన ఎలక్ట్రాక్ట్ మీదరు. వడసక రైతాంగం ఇబ్బంది పడుతున్నది ఎవ్వలు రేచి కడపు వేడిత వ్యాతంగా ఇబ్బంది పడుతున్న ఈ సమస్యలలో ఈ లో వోల్టేజీ సమస్య కూడా 10% దానికి తోచియుంది కరెంటు కూడా సమయూనికి లేక వోల్టేజీ పడుతుంది, ఇంకో ఒకటి ఈ కౌన్సిల్ నేరు కూడా తోడుకుకే అవకాశం లేకపోవడం వలన రైతాంగానికి చాలా నష్టం కలిగింది ఇప్పటికైనా ఈ ఉబుకూరు, దామరగిద్ద అనే ఈ రెండు మండలాలలో మార్చి లోపల అయినా సబ్ స్టేషన్స్ ఏర్పాటు చేయాలని అమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- అప్లికేషను ఇస్తే, రెప్పకుండా చర్య తీసుకుంటా

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఈ సబ్స్టేషన్లు నిర్మాణం గురించి ఇప్పటికే ప్రోటోకాల్ ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె.ఎస్.ఎస్. శివాజీ (నోంపేట):- నను ప్రస్తావించబోయే విషయం మన విద్యా శాఖామాత్యుల వారికి సంబంధించింది. మనరాష్ట్రంలో ఇంచార్జిడియేట్ కోర్సుకు సంబంధించి, మౌల్త్ వీద్య అనుబంధం చెప్పిన విషయం మనకు తెలిసిందే. దానికి సంబంధించి 1958-59 సంవత్సరం ఇప్పటివరకు కేంద్రప్రభుత్వం మనరాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే 49 కోట్లు 48 లక్షలు నిధులు కూడా కేటాయించడం జరిగింది. దీంతో అధిక భాగం కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి మనం పరకరాలు కొని ఆ కళాశాలలకు అప్పగించడం జరిగింది. అవి ఇప్పుడు మూలన పడి ఉన్నాయి. కారణం ఏమిటంటే, దానికి సంబంధించిన ఉపాధ్యాయులు లేకపోవడమనే విషయం కూడా మేద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను సుమారు ఇప్పటికే 50 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి కూడా దానివల్ల ఉపయోగం లేని పరిస్థితుల్లో ఈ మౌల్త్ వీద్యా కోర్సులు ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో తగిన కృషి తీసుకుని, ఉపాధ్యాయులను నియమించవలసిందిగా కోరుతున్నాను ఫార్మల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా వారు కూడా దీనిలో రెగ్యులర్ కోర్సులు లేకపోవడం వల్ల ఎఫిలియేషన్ రద్దు చేశారు. ఇది కూడా మేద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మరొక ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటి అంటే, ఇప్పుడు వెస్ట్ బోయ్ విషయాన్ని గత శాసనసభలో ప్రస్తావించడం కూడా జరిగింది. ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోనే తెలుగు విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయుల విషయం. ఆ విషయం కూడా మంత్రిగారు ఒరిస్సా ప్రభుత్వంతో మాట్లాడతాము అన్నాడు. తరువాత మాట్లాడాలో లేదో తెలియదు. ఈ విషయమే పత్రికల ద్వారా ఒక ప్రకటన ఇస్తే బాగుంటుంది అని మంత్రిగారికి మేద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

డా. పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను. మౌల్త్ వీద్యా కోర్సుల గురించి చాలా క్లుప్తంగా కేంద్రప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. అదే విధంగా ఈ మధ్యనే 19 రోజుల క్రింద ఒరిస్సా విద్యాశాఖా మంత్రితో మాట్లాడాను. సరిహద్దు ప్రాంతాలలో ఉన్న ఒరిస్సా పాఠశాల కానీ, అలాగే, ఇటు ప్రక్కన ఉన్న మన తెలుగు పాఠశాల కానీ, రెండు

ష్టేషల సరిహద్దులలో ఇటు పక్క, అటు పక్క ఉన్న మంతులు, ఎం.ఎల్.ఎ.లు పబ్లిక్ రిప్రజెంటేటివ్స్ అందరితో కలిసి వచ్చే సెలలో విశాఖపట్నంలో ఒక సమావేశం పెడుతున్నాము. అప్పుడు ఈ సరిహద్దుకు సంబంధించిన విద్యా విషయాల నిర్ణయాలు జరుగుతాయి.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి (నెల్లూరు):- అధ్యక్షా, రంగారావుగారు విద్యామంత్రి అయిన తరువాత ఈ నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి వారు నోట్ చేసుకుంటాను ఉన్నారు. ఒక్క సమస్య కూడా పరిష్కారం కాలేదు. వారే చెప్పినట్లుగా, ఆయన యూనివర్సిటీ ఫస్ట్ అందువల్ల ఇప్పుడు వారు పిల్లలకు ఉపాధ్యాయులను, లెక్చరర్లను లేకుండా చేసి, వ ఆరి స్కూలాన్ని నిలుపుకోవాలనే పట్టుదలగా పని చేస్తున్నారు. ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో బీవర్లు లేరు, కాలేజీలో లెక్చరర్లు లేరు. వృత్తి విద్యా కేంద్రాల విషయం మాస్టే, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఫండ్స్ తీసుకోవడం విషయంలో కూడా సరియైన ఏర్పాటు చేయడం లేదు. ఈ రకంగా నాలుగు సంవత్సరాల సమయం గడిచిపోయింది. ఇప్పటికైనా, ఈ సంవత్సరమైనా ఇంపిమెంట్ చేస్తారా? కేవలం నోట్ చేసుకుంటారా చెప్పమనండి.

డా. పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, జె.కె.రెడ్డి గారు చాలా ఆవేదనతో ఉన్నారు. దయచేసి వారు హెచ్చరికతో ఉన్న స్టే వెకేట్ చేయించడానికి ప్రయత్నిస్తే, మూడు సెలల కాలంలో ఉద్యోగాలు ఇవ్వొస్తాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):- అధ్యక్షా, ఇది ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్కు సంబంధించింది. కానీ ఇరిగేషన్ శాఖామంత్రిలు లేరు. దీనికి సంబంధించిన పరిపాలనా విషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారి చేతిలోనే ఉంటాయి కాబట్టి మన రోడ్డు, భవనాల శాఖమంత్రి శ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు గారిని నేను వచ్చే విషయాలు నోట్ చేసుకొని ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుప వలసిందిగా మేధావర కోరుతున్నాను.

ఆంధ్రప్రదేశ్లో సుమారు 600 డెప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. అందులో కొన్ని పోస్టులను డ్విరక్టు రిక్రూట్మెంట్ ద్వారా కొంత నిపుణ్ణి ప్రకారం నింపుతారు. మిగతా వారిని అనిస్టెంట్, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ నుంచి ప్రమోట్ చేసుకోవాలని ఉంటుంది. ఆ రకంగా ప్రమోషన్లు జరిగితే రెండు రకాల లాభాలు ఉంటాయి. మొదటి ప్రయోజనం కాన్సేవేషన్గా ప్రమోషన్లు అందరికీ వస్తాయి. రెండవ ప్రయోజనం ఏమిటంటే, ఈ డెప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ పోస్టులు భర్తీ చేయడం వలన అందరికీ పనులు జరుగుతాయి. 600 డి.ఇ.ఇ. పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఒక్క జోన్-5 లోనే, వరంగల్ జిల్లాలోనే 95 స్థానాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. తొందరగా అర్హులైన అనిస్టెంట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లను డెప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లుగా ప్రమోట్ చేయమని కోరుతున్నాను. ఈ విషయాలను తమరు నోట్ చేసుకుని ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్వా యజ్ఞగుట్ట):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నేను చెప్ప బోయేది హామంత్రిగారికి సంబంధించింది. కొందరు ఎడ్యుకేట్డ్ రిటై హంగర్ స్కూల్లో

ఉన్నారు. రోడ్డు అంతా బంద్ అయిపోయింది. పబ్లిక్, చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. పోలీసువారు ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ బ్యూరీగా కొట్టినారు. ఇప్పుడు వారు హంగర్ స్ట్రైక్ చేస్తున్నారు. నీన్నటి నుంచి చంద్రమాళి అనే అబ్బాయి హంగర్ స్ట్రైక్ మొదలు పెట్టాడు. రెండురోజుల క్రింద ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ అంతా వచ్చి స్పెక్రగారిని కలిసి ఒక మెమోరాండం ఇచ్చారు. రెండు రోజులలో పరిష్కారం చేస్తామని ఆయన హామీ ఇచ్చారు. రెండు రోజుల అయిపోయింది. కానీ సమస్య పరిష్కారం కాలేదు. ఈ విషయంపై ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వ వలసిందిగా మేద్వారా హోం మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. మీరు ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కదా. సి.ఎం.గారు కూడా ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కదా? ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇలా చేస్తే, కామన్ పబ్లిక్ సంగతి ఎలా? మీరు మామూలుగా చూస్తామంటే ఎట్లా?

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, వారు సడెన్ గా ఒక విషయాన్ని ప్రస్తావన చేసి, సమాధానం చెప్పాలంటే చాలా కష్టం. జీరో అవరేజు ఉన్న పరిమితులు వారికి కూడా తెలుసు. తెలిసి కూడా వారు సమాధానం కోసం పట్టుబడడం ఏమే జాగ్రత్త.

* శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి (జవోరాబాద్):- అధ్యక్షా, వెనుకవైపు ఉన్న బెంచెస్ వారికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు చాలా చాలా కృతజ్ఞతలు. ఫుగర్ కేస్ విషయంలో మనరాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంకా ధర ప్రకటించలేదు. ముఖ్యంగా ఎస్.ఎఫ్.ఎస్. మూడవ యూనిట్ అయిన జవోరాబాద్ యూనిట్ లో ఉన్న ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ కూడా సరిగా నడవడం లేదు. మన చక్కె పరిశ్రమ శాఖామంత్రిలు ఈ విషయాన్ని నోట్ చేసుకుని, ఫ్యాక్టరీని నడిపించి, ఈ క్కడ రేటు తొందరగా ప్రకటించాలని తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనారాయణ:- అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు (నూజివేడు):- అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ నుంచి 1, 2, 3 జోన్స్ లో నీరు యివ్వడం విషయంలో రైతాంగం అనేక ఇబ్బందులపాలు అవుతున్నారు. రైతులకు సక్రమంగా ఎవరికైతే హక్కు ఉందో, వారికి నీరు చేరకుండా, లేని చోట రెండవ పంటకు నీరు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా ఖరీఫ్ లో 1వ జోన్ లో నీరు ఇవ్వడం జరిగింది. జోన్ 2 లో ఖరీఫ్ కు మాకు హక్కు లేదు. కనీసం మంచినీరు ఇవ్వమని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు ఇచ్చినా కూడా అక్కడ రబీ కాలనైన నీరు నవంబరు మొదట్లో నీరు ఇవ్వవలసి ఉన్నా ఈ రోజుకు టెయిల్ ఎండ్స్ కు నీరు చేరకుండా ఉంది. జోన్-1, జోన్-2 లలో లేని హక్కును క్రియేట్ చేయడంవల్ల జోన్-3 లోని రైతాంగం ఇబ్బంది పడుతోంది. దీనిని ప్రభుత్వం సత్వరమే పరిష్కారం చేసి, రైతులకు ఏ రకమైన ఇబ్బందులు లేకుండా అంటే జోన్ 1, 2 మరియు 3 లలో అభివృద్ధి బేధాలు లేకుండా జోన్-3కి ముందు కమాండ్ ఏరియా డెవలప్ మెంట్ మీటింగ్ లో రిజల్యూషన్ పాస్ చేయడం జరిగింది. ఆ రోజు శ్రీ జానారెడ్డిగారి అధ్యక్షతల ఆ సమావేశం జరిగింది. జోన్-3 లో

మరింతగానీ నీకు ఇచ్చి తరువాత మేము నీకు ఇచ్చుకుంటూ రావాలనే తేర్మాగానిది. అందుకే ఈ రోజున మేము నీకు దీనిని నీకు ఇచ్చుకుంటూ పెట్టుతున్నాము. దానినైనా నీకు వేరునగకానీ, నీకు దీనిని, గన్నవరం తాలూకాలో, తీరుమారు తాలూకాలో, రైతుల ఇబ్బందుల పాలయ్యే పరిస్థితి వచ్చింది. దీనిని ప్రభుత్వం పరిష్కరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు).

శ్రీ ఎన్. కె. కృష్ణయ్య (నిరిసిల్ల):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మెడికల్ అండ్ హాల్స్ మినిస్టర్ ఎవరో అర్థము కావడం లేదు. నేను ఎం.ఎల్.ఎ. అయిన తరువాత ఇవసారి ఈ మెడికల్ అండ్ హాల్స్ డిపార్ట్మెంటుకి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నిరిసిల్లా నియోజకవర్గంలో పములవాడ అనే ఊర్లో రాజరాజేశ్వరీ దేవస్థానం ఉంది. తమరికి బాగా తెలుసు. అక్కడకు వేల సంఖ్యలో కాదు, లక్షల సంఖ్యలో యాత్రికులు వస్తున్నారు. అనేక రకాల జబ్బులను వదిలి వెళ్తున్నారు. అక్కడ మెడికల్ అండ్ హాల్స్ కి సంబంధించిన హాస్పిటల్ లేదు. 30 పడకల ఉసుపకీ ఇస్తామని రోశయ్యగారు ఇప్పటికి సంవత్సరానికి రెండుసార్లు వాగానం చేశారు. ఆయన మెడికల్ అండ్ హాల్స్ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు ఆ తరువాత రవేంద్రా రెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడు అనేక పర్యాయాలు ఈ విధంగా జరిగింది. నేను ఎం.ఎల్.ఎ. అయ్యి ఇప్పటికి 4 సంవత్సరాలు అయ్యింది. అప్పటి నుండి 3 సార్లు, ఈ వాగానాన్నీ వీన్నాను. ఇంకా ఎన్నీ వాగానాలు కావాలి, రోశయ్యగారు మెడికల్ అండ్ హాల్స్ మినిస్టర్ గా ఉన్నప్పుడు అనేక పర్యాయాలు ఈ విషయమై ఆయనకు వ్యాత పూర్వకంగా పంజావన్ లో ఇచ్చాను వారు ఇంత పెద్ద సభలో వాగానం చేశారు. వారమూ, రెండు వారాల్లో చేయిస్తానన్నాను. మొత్తం ఆస్పత్రిని ఏర్పాటు చేయిస్తామన్నాను. దేవస్థానం పెద్ద బిల్డింగ్ ఇచ్చింది. ఆ బిల్డింగ్ లో అనుపత్తి పెట్టాలి. ఆస్పత్రి కట్టుకోవడానికి కూడా సబ్ ఏర్పాటు చేశారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ జి. విజయనింహారెడ్డి (మైలార్ గూడ):- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమయిన విషయం, వ్యవసాయానికి సంబంధించిన విషయం. రైతుకు సంబంధించినది. నాకు అవకాశం ఇవ్వండి. ఇందాకటి నుండి అడుగుతున్నాను. ఇవ్వడం లేదు.....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- జేరో అవర్ లో పార్లమెంటు ఒక్కరూ, ఇద్దరికన్నా ఎక్కువ మందికి రాదు. రైతు విషయమయినా ఏ విషయమయినా సరే, ఏదయినా ఉంటే మీ పార్టీ చేఫ్ విఫ్ నుండి విఫ్ నుండి గానీ ఇప్పించాలి. అది తప్ప వెరేవ్ రావు.

(అంతరాయం)

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా

ప్రకటన గురించి.

మీరు మళ్ళీ అదే తప్పు చేస్తున్నారు. పీటిషన్స్ తీసుకోబోతున్నాను. Now, I am going to Petitions but not Zero-Hour.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- The Panel Speaker has given an assurance to us, Sir.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- Is it the way? If he has given permission. I cannot help. I have no objection. But, remember one thing. Is it the way you have to behave when I am saying something?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Mr. Speaker, Sir, my Zero-Hour mention relates to the Labour Department. I am fortunate that the Chief Minister is also in the House. In the Vizianagaram District there is an old Jute Mill called Nerlimalla Jute Mill. This has been under lock-out for 180 days. The Government has declared this lock-out as illegal. But the Government also is allowing and using its power to break the labour. There are five thousand labourers who have been employed and have no money. They are literally on the streets and they are hungry. Their families are roaming for the past two months. The Government should come forward and implement the law of the land. It should take the law to its logical conclusion. It should see that there is no demand from the labour except the right to work. The workers are asking for a right to work and earn money. This right should be made available to the workers.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన కృషయ్యగారు చెప్పిన విషయం విన్నాను. మరల హామీ ఇచ్చి వారిని విసిగించడంకోసం దానిమీద చర్య తీసుకుంటాను.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశములు:

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా ప్రకటన గురించి.

పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణ నీటిసరఫరా శాఖమంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):- అధ్యక్షా, ఒక శాసనసభ సభ్యునిగా ఈ గౌరవసభలో గౌరవ సభ్యులకు సత్సంప్రదాయాలను నిలుపుతూ, గౌరవ సభ్యులకు గౌరవ మర్యాదలను ఎట్టి పరిస్థితిలో

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా ప్రకటన గురించి.

కూడా కించపరచే పద్ధతిలో ఎవరు ఎక్కడ మాట్లాడినా, ప్రకటనలు ఇచ్చినా అది మొత్తం శాసన సభ్యులనూ, శాసనసభనూ అవమానపరచినట్లుగా ఉంటుందనే విషయం విజ్ఞులయిన ప్రతిపక్ష నాయకులూ, గౌరవ సభ్యులందరికీ చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఈ రోజు 'ఆంధ్రప్రభ' లో ఒక శాసనసభ్యుడు ఇచ్చిన ప్రకటన చూచినప్పుడు ఈ శాసనసభను మొత్తంగా అవమానపరచే ధోరణిలో శాసనసభ యొక్క హక్కులను ప్రశ్నించే పద్ధతిలో ఉంది. వారు ఇచ్చిన ఈ పత్రికా ప్రకటన ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ క్షమించరానిదేనే ఈ సందర్భంలో తమతో మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజు 'ఆంధ్రప్రభ'లో గౌరవసభ్యులు ఎన్.బి.ఆర్.గారు ఒక పత్రికా ప్రకటన చేస్తూ....

(అంతరాయం)

Sir, I am on my legs with your permission. Sir, I have moved a notice under Rule 149. I have a right to make a representation before this House with the permission of the Chair.

(Interruption)

Mr. Speaker:- There is a point of order. వారు అడిగారు వారికి ఇచ్చాను. మీరు కూర్చోండి.

20 శ్రీ డి.కె. సమదసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్ష ఉపనాయకులు సార్.. నను చెప్పినదీ విన్నాతి వారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రైజ్ చేస్తే నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు ఓపిక ఉండడం లేదు. లేవగానే పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమిటి?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఓపిక ఎవరికి లేదో మీరు నన్ను చూసి కూడా అంటే ప్రయాజనం ఏమిటి సార్. In this very House, the same Hon'ble Member who has raised whatever it is - privilege notice or some other thing - he has, many times, gone on record to say that when an allegation is made against any Member of this House, a notice has to be served to that Member. Sir, I am not objecting him to raise. On the other hand, I am very happy that he has brought it. As I have already advocated...

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I am not making an allegation but I am quoting a fact which has appeared in the Press.

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రీకా

ప్రకటన గురించి.

Sri K. Vidyadhara Rao:- He may not very well know. As I said he is a *** who does not know how to advocate his own case. Yesterday, it was very well said that any subject in the Papers can be quoted. I have no objection if he wants to quote. If he thinks that it is a fact and if any report in the Papers is placed and if he concedes....

(Interruptions)

Sir, I am not yielding. Let me complete. Let him not interrupt. Ask him to sit down. Two persons should not stand at the same time. We have no objection. He can give. But, at the same time, notice should be served to the Member. ఇప్పుడు ఒక మెంబర్ మీద పేపర్ లో ఏదో వచ్చింది. పిఎల్ డి నోట్స్ ఇచ్చినప్పుడు మాకు ఏమే అభ్యంతరం లేదు.

After giving a notice to the Member let him raise his privilege motion. We have no objection at all. For me, he is forgetting one thing. Something is reported in the 'Andhra Prabha'. He can also go through some other Newspaper. In 'Udayam', which is owned by his own party, Member of Parliament, Mr. Magunta Subbarazu Reddy there is something. What that Paper has quoted also if he goes through he will know what concocted story is going to be raised. I want a ruling on this. Sir, before, he further continues, I request the Hon'ble Chair to give a ruling.

Mr. Speaker:- Let me say. When I received the notice of privilege motion....

(Interruptions)

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Wait, Wait. Let him tackle him.

Mr. Speaker:- Let me say what objection he is going to raise. How can you raise objection not to say to him? How can I teach you? I do not understand. వారు ఎందుకు నోట్స్ ఇవ్వారు అన్న దానికి సమాధానం చెప్పవలసిన ధర్మం నాపై ఉంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- బిధ్యక్క, రోశయ్యగారు ఏదో పుస్తకం తీసుకువచ్చారు సార్.

*** Expunged as ordered by the Chair.

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా ప్రకటన గురించి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అది ఏదో నేను చదవనే లేదు...

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నోట్స్ ఇవ్వాలి. సభ్యులకు ఇచ్చిన తరువాత ప్రివీలేజ్ మోషన్ ఎవరిమీద నైనా మేము కూడా మూవ్ చేస్తాము, రోశయ్యగారు ఏదో కోట్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, తమరు అనుమతించితే విద్యాధరరావుగారు, పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు మెంబర్స్ కి నోట్స్ ఇవ్వాలని అన్నారు, అది సర్వేనదీ కాదు. Let me have my say.

Sri P. Nageswara Rao:- There is something wrong with him. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. వైద్యశాఖా మంత్రిగారు మా సమరసింహారెడ్డిగారు కాలు పెన పెడుతున్నారు. ఏదో something wrong with him. కొద్దిగా ఆలోచించండి సార్.

Mr. Speaker:- Let me say first. కూర్చోండి. వారిని సమాధానం చెప్ప నేయండి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Because there is something wrong I would like to kick enough dust.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సార్, ఆయన ఆర్డర్ తో నుంచానీ ఉంటారనీ స్పష్టమైనా సలహా ఇచ్చాను అంతే.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, మనకు ఉన్నటువంటి ప్రొసీజర్ అండ్ కాండక్ట్ ఆఫ్ బిజినెస్ రూల్స్ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు సంబంధించినంతవరకు ఇట్ ఈజ్ వెరీ క్లియర్ ఇది మాత్రమే కాకుండా కౌల్ అండ్ షక్టివర్ ప్రాక్టీస్ ప్రకారముగా When a complaint of an alleged breach of privilege or contempt of the House is made by a Member the proceedings in the House dealing with the complaint differ somewhat according to such person implicated as a Member or a stranger. The main point of difference in the two cases is that before making a complaint against a Member. a notice is given to him before hand as a matter of courtesy. Further, when a Member seeks to raise the question of privilege against another Member, the Speaker as already stated, before giving his consent to the raising of the matter in the House, gives an opportunity to the Member complained to place before the Speaker or the House such

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్యకా

ప్రకటన గురించి

facts as seemed to have on the question where complaint of an alleged breach of privilege or contempt of the House was based on a newspaper report of an alleged statement made by a Member outside the House ఇది క్లియర్ గా ఉండి వారు ప్రకటించినట్లు ఉందా?

Mr. Speaker:- Not necessary. I will tell you.

Sri K. Rosaiah:- Let me continue, Sir. నేను చెప్పి చివరికి నా సొంత కవిత్వము కాదు. నేను వ్యాసుకొని వచ్చిన వ్యాసాలు కావు, ఆ మాత్రం ఓకే లేకపోతే ఎట్లా? గౌరవనీయులైన సమరసింహారెడ్డి శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు బయట ఏదో అన్న మాటలను ప్రస్తావించి constitutes a breach of privilege అని తమకు నోటీస్ ఇచ్చారు. కనుక సమరసింహారెడ్డి, ఎన్.టి. రామారావు వారికి నోటీస్ ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. అసలు ఏమిటి బీచ్ ఇఫ్ ప్రివీలేజ్ అని వినకుండానే మీరు అడ్డితో చేసే స్పీకర్ తమరు నోటీస్ ఇవ్వడం అయిన టౌన్ హాలులో కాదంటారో అది ఎం పిషయం. డి.కె. సమరసింహారెడ్డి నోటీస్ ఇచ్చిన తరువాత ఆయన నోటీస్ ఎందుకు పరిశీలించానో అన్న దానికి ఆయన ఆర్గ్యుమెంట్ చెబుతున్నాడు. ఈ స్పీకర్ ఆయన నోటీస్ ఇవ్వాలంటే ఎట్లా? అది సబబు కాదు.

Mr. Speaker:- Let me say now. I will clarify. Regarding 148, 149, 150 and 151 wherein it is stated that the right to raise the question of breach of privilege shall be governed by the following conditions; namely not more than one question shall be raised. Yesterday, when you raised the question regarding two I said unless it is occupied or it is produced with the document concerned I do not admit it because there are two names and there are two privilege motions on two. మీరు ఒకటి ఇవ్వలేదు కనుక నేను రిజక్ట్ చేశాను. మీరు ప్రివీలేజ్ మోషన్ క్రింద నప్పుడు మీకు ఆర్గ్యుమెంట్ ఉంటే చెప్పవలసిన ధర్మం. కానీ ప్రివీలేజ్ నోటీస్ ఇచ్చిన తరువాత నేను దానిని డిరెక్టుగా ప్రివీలేజ్ కమిటీకి పంపాలా లేక నోటీస్ ఇచ్చాలా అన్న దాంట్లోనే ఉంది. నేను నోటీస్ ఇచ్చాలా వాళ్లు మెన్షన్ చేసి, నేను తిసుకొన్నావా. లేదా వా సమాధానం పారెస్ట్ I am going to give a notice to the concerned man, and then only whether it comes under privilege. పెపర్లో వచ్చిన స్పెషియల్ లోక ప్రావీన్స్ వారు ఏమి సమాధానం ఇస్తారు. అన్నది చూసిన తరువాత ప్రివీలేజ్ యాక్షన్, అంతకు ముందు ప్రివీలేజ్ యాక్షన్ ఉండదు.

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా ప్రకటన గురించి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Yes.

Mr. Speaker:- For anything also.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- May I go ahead, Sir?

Sri K. Vidyadhara Rao:- Point of order. If you see rule.

Mr. Speaker:- Just wait because it involves some allegation in it. మోషన్ కింద మాట్లాడనోస్తే వేరే చెప్పతారు. I am going to get it. ఏ సెక్షన్ అధారంగా ప్రివిలేజ్ మెన్షన్ చేశారో ఒకసారి చెప్పండి.

శ్రీ టి. విజయసింహారెడ్డి:- 149 ప్రకారంగా.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 148 ప్రకారంగా తెలుసుకోండి.

10.30 మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు సంతకం పెట్టింది 148. మీరు కూర్చోండి. వేరు ఎందుకు ఉ. అడుగుతున్నాను అంటే నాకు హక్కు ఉంది అన్నాడు కనుక. నాకు ఆ హక్కు చూపించడని అడుగుతున్నాను. నేను వారినీ అడుగుతున్నానండీ.

(అంతరాయం)

మీరు కాదండీ. వారు మెన్షన్ చేసింది ఆయన మాకు హక్కు వందంబున్నారు. మళ్ళీ మళ్ళీ చెబుతున్నాను. మీకు ఏ హక్కు వందని వేరినీ అడుగుతున్నాను. మీ హక్కు సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పారు. మీ హక్కు మీరు చూపండి. మీరు ఏ హక్కు క్రింద అడుగుతున్నారో.

(అంతరాయం)

Sri K. Vidyadhara Rao:- Under rule 148 you have rightly said. 'A Member may, with the consent of the Speaker, raise a question involving a breach of privilege either of a member or of the House or of the Committee thereof.' Sir, as you have rightly said and as Mr. Rosaiah has rightly quoted Kaul and Shakdar, here a member has given a notice for breach of privilege. You have rightly observed saying that you will give notice to the concerned member and find out the contents of the privilege motion and on his reply you will give a ruling whether to give consent or not. There ends the matter. Without your consent what is the notice pertaining to the privilege cannot be raised by the member here. Mr. Rosaiah

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా

ప్రకటన గురించి.

has quoted Kaul and Shakhdar. In that also it is very pertinent to say that once a notice is given to the Speaker, the Speaker gives notice to the member to verify whether it is a privilege...

Mr. Speaker:- I have noted.. I have not the clause also..*

Sri K. Vidyadhara Rao:- Whether what is said is a breach of privilege or not....

Sri A. Dharma Rao:- Mr. Vidyadhara Rao is thoroughly wrong.

Sri K. Vidyadhara Rao:- No, I am not wrong. Rule 148 is thoroughly clear.

Sri A. Dharma Rao:- I would like to bring Rule 151 to the notice of Hon. Speaker. Sir, rule 151 says: 'The Speaker, if he gives consent under rule 148 and holds that the matter proposed to be discussed is in order, shall after the questions and before the list of business is entered upon, call the member concerned...'

Mr. Speaker:- He can mention it. I can utilise rule 149 also.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Only after giving notice, Sir.

Mr. Speaker:- Not necessary.. I have given permission. Let me take a decision whether to give notice to somebody else who is involved in it..

Sri K. Vidyadhara Rao:- You have said no. After receiving a motion you will give a notice to the Member.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఒక మాట చెబుతాను. ప్రివీలేజ్ మీద నాకు యిచ్చారు. దానిమీద యాక్షను తీసుకోవాలా లేదాన్నది నేను నోటీసు యిస్తాను. What action is to be taken is mentioned in the rules.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశములు:

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా ప్రకటన గురించి.

Sri A. Dharma Rao:- What is to be considered at this stage is whether the notice is in correct form or not. It is perfectly in correct form. Therefore, you have consented. Therefore, he has to make a short statement now....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సార్, మా నోటీసు మార్పి నిన్న రెండో నోటీసు మీద చాక్యమెంట్స్ యిచ్చాం.

Mr. Speaker:- You can mention it. మీరు మెన్షన్ చేసిన తరువాత నేను యాక్ ప్రకారం పోతున్నాను. దానికి సమాధానం వుంటుంది.

Sri K. Vidyadhara Rao:- I do'nt cloud the facts as they have pretended yesterday because everything will come out openly. Clearly there are two versions which my friend Sri Samarasimha Reddy Garu..

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- What are the versions? I have not said at all. Still I have not gone on record.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఆంధ్రప్రభ పేపరు పేరు చెప్పగానే Against the Member when he is in the House when the issue pertains to the Member, he has to be given a notice.. You give a ruling, Sir.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- All the efforts of Sri Vidyadhara Rao are in vain. He cannot protect the Member. This is a clear breach of privilege.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు వినండి. నేను అడిగానూ ఇది ప్రివీలేజ్ అవుతుందా? కాదా? మీరు చేసిన దానికి నోటీసు ఎవరికి యివ్వాలి? ఏ పేపర్లో, ఏ ప్రొఫోమలో యివ్వాలన్నది చూసి తేసుకుంటున్నాను. ఫస్ట్ నోటీసు ప్రాపర్ ఫారంలో లేకపోయినా నన్ను ఎవరూ ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ చేయకపోయినా, ఈవేళ నేను తేసుకున్నాను. మీరు యిచ్చిన దానికి తేసుకుని పరిష్కరం యివ్వండి లేనిదే నామీద ఆధారపడి వుంటుంది. Whether I have to take and whether I have to give a notice is left to me.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, రూలింగు ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను యిచ్చాను. ఇది ప్రివీలేజ్ అవుతుందా; కాదా అన్నది చూసి నోటీసు యిచ్చే పార్టీకి నేను నోటీసు యిస్తాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- విద్యాధరరావుగారూ.....

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా

ప్రకటన గురించి.

Mr. Speaker:- Not to go in detail....

SRI D.K. Samarasimha Reddy:- I am not saying.. Whether I am a good advocate or a bad advocate... I cannot expect an *** to decide about it..

Mr. Speaker:- No. ***. Such remarks should not go on record.

Sri K. Vidyadhara Rao:- The *** of the Minister....

Mr. Speaker:- Now it comes to personal matters. Whether it is *** or those things should not go on record.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నా మనవి ఒక్కటే ఇది నా ఒక్కని హక్కు కాదు. అలా అని నేను చెప్పడం లేదు. మొత్తం శాసనసభకు చెందినటువంటి హక్కుకు భంగం కలిగించింది కాబట్టి. శాసనసభను మొత్తాన్ని-కించపరచడం జరిగింది. ఈ శాసన సభా గౌరవానికి భంగం కలిగించే కార్యక్రమాన్ని ఏ సభ్యుడు చేసినా కూడా ప్రతి సభ్యుడికీ సభాగౌరవాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత వుంది అనే అంశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని కోర్ అండ్ షగ్డర్ ఉటంకించిన అంశాలను తమ ముందు 148, 149 నోట్సు యివ్వడం జరిగింది. ఈ రోజు శాము ఆంధ్రప్రభ మాసినట్లయితే, గౌరవనీయ శాసనసభ్యులు, ఒక శాసనసభ్యులు ఈ శాసనసభలో సభ్యులుగా వున్నటువంటివాడు, ప్రతిపక్షనాయకులు ఇప్పుడు వున్నారా లేదన్నది అది వేరే సమస్య. రాను అంటున్నారు, వస్తారు. అదివేరే సంగతి. అసెంబ్లీకి 21వ తేదీన వచ్చి సంతకం పెట్టిన పెద్ద మనిషి, బయట పత్రికకు యిచ్చిన ప్రకటనను తమ ముందు వుంచుతున్నాను. శాము కావాలంటే రికార్డు తెప్పించుకుని చూడండి. ఈ రోజు పత్రిక - ఆంధ్రప్రభలో యిచ్చినది మీ ముందు వుంచుతున్నాను. ఇది పత్రికా ప్రతినీధి రాసినది కాదు. వారే చెప్పినటువంటి మాటలను కొబ్బరినీళ్ళలో పెట్టినటువంటి దానిని తమ ముందు వుంచుతున్నాను. ఫస్ట్ పేజీ లాస్ట్ కాలంలో "నన్ను రమ్మనేవారు లేరు, గౌరవించిన వారు లేరు కాబట్టి రావడం లేదు. శాసనసభ నన్ను కించపరిచింది.", ఏ శాసనసభ కించపరచింది? ఎవరు కించపరచింది? ఎవరూ కించపరచలేదు. మొత్తం శాసన సభ కించపరచింది అంటున్నారు. పక్షాలు ఏమీ అభిప్రాయపడుతారని నేను ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను. "సామాన్య మానవుడికంటే నన్ను తేలికగా చూసిందట. ఏం సామాన్య మానవుడు మీ కండ్లకు కనపడటం లేదా? సామాన్య మానవులందరూ ఓట్లు వేయండి మన మందరం యిక్కడికి వచ్చామా? సామాన్య మానవుడంటే అంత తేలివేసిన వారి కింద లెక్కనా? ఈ పద్ధతిలో శాసనసభ్యులు....

(అంతరాయం)

*** Expunged as ordered by the chair.

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా ప్రకటన గురించి.

అయితే, ఇది చాలా ప్రశ్నలను ఉత్పన్నం చేస్తుంది. He is questioning. The very order of the House. It is a collective decision of the House. నాకు ప్రశ్నలకు లేకపోయినా, నన్ను సామాన్య నిందితుడి మాదిరిగా చిరునవ్వు చూపుతున్నారు. కాబట్టి రాజకీయానికి జరిగిన అవహేళనకు, ప్రజాస్వామ్యానికి జరిగిన అవమానానికి నా వ్యక్తిత్వం...

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఇది కలెక్టివ్ డిసిషన్. కౌల్ అండ్ షగర్ను నేను కోట్ చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

It is the collective decision of the House.. It is a clear breach of privilege. Such people should not be spared. They must be called up for contempt. They must be brought before the House. They must tender an apology to the House.

(Interruption)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు సబ్జెక్టు వినకపోతే నేనేమీ చేయలేను. ఆయన కౌల్ అండ్ షగర్ చెప్పిన వాటిని కోట్ చేసి అసెంబ్లీకి చెప్పి కూర్చున్నారు. అది మీరు వినండి. వారు అక్కడ అలా వుందని చెప్పారు. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు యిచ్చాను. జస్ట్ ఏ మినిట్.

(అంతరాయం)

మీరు మాట్లాడి డెల్టా చేస్తున్నారు. మీరు అడిగారు నేను యిచ్చాను. లీడర్ మాట్లాడే అప్పుడు వేరే ఎవరికీ యివ్వరు.. It will be diluted then. If you want it to be diluted I have no objection.

Sri K. Vidyadhara Rao:- No, sir. I have a point of order.

(Interruption)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నన్నెవరూ బెదిరించలేదు. ఎవరూ బెదిరించలేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, రూలు 149 క్రింద నోటీసు ఇచ్చినప్పుడు నోటీసు చదవమని ఇచ్చినారు కానీ ఉపోద్ఘాతం చెప్పడానికి మీరు ఇవ్వలేదు. వేపరు చదివి స్టేట్మెంటు చెప్పవచ్చు. ఉపోద్ఘాతం కాదు. ఇక్కడ రెండు విషయాలు ఉన్నాయి మీరు గమనించాలి. అదే పెన్ కాన్ఫరెన్స్లో ఉదయం వేపరు శ్రీ మాగంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారు, కాంగ్రెసు ఎం.పి. సొంత వేపరులో వచ్చిన విషయాన్ని మీరు చూడండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- శ్రీ యశరాజరావుగారు, వారు అడిగిన ప్రశ్న బ్రహ్మాండంగా ఉంది. శ్రీ విద్యాధరరావుగారు మీకు తెలియండి కాదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మీరు ఆయనకు ఉపోద్ఘాతం చెప్పడానికి అనుమతి ఇచ్చారు. దయచేసి....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఎవరు మాట్లాడినా ఎవరు పేపరు నోటీసు ఇచ్చినా తరువాత మీ దగ్గర ఒక పేపరు ఉంటే ఒకటి నాకు ఇస్తే, నేను మాట్లాడాల్సి అనేది కాకుండా వాళ్లు మాట్లాడేటప్పుడు మాట్లాడనివ్వాలి, అనే పక్షం రాదు. మీరు కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

మీరు కూర్చోండి. వారికి నేను ఇస్తాను. I do not know what paper you are reading. మీరు పేపరు ఇవ్వాలి. పేపరు పంపండి ఏమి జరిగింది చూడాలి. మీరు పేపరు పంపితే చూస్తాను. మీరు చదవండి కాకుండా నేను చూడడానికి కావాలి కదా? ప్లాజర్ నోటీసు లేనప్పుడు ఎట్లా ఇచ్చాను. మీరు పేపరు పంపితే, నోటీసు ఇస్తేనో...మీకు రూల్సు తెలుసు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, నాకు తెలియక కాదు. మీరు రూలింగు కూడా ఇచ్చారు. ఏ నోటీసు ఇచ్చారో చదవమన్నారు. కానీ ఉపోద్ఘాతం చెప్పడానికి అనుమతి ఇవ్వలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అటువంటిది రికార్డులోకి పోతుందో లేదో చెప్పనీయండి నన్ను

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఉదయం పేపర్లో ఒకసారి చూడండి గత సమావేశాల్లో ఏ ప్రతిపక్ష నాయకుడు తనను శాసనసభ గౌరవం తెలియని వాడిలా బయటకు పంపించారని ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. తన వ్యక్తిత్వాన్ని కిందపరిచారని రాజకీయాలను అవహేళన చేశారని ప్రజాస్వామ్య ప్రియలను అవమాన పరిచారని ఆయన అన్నారు. ఇందులో మాత్రం.....

(అంతరాయం)

ఇక్కడ ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఆయన ప్రతిపక్ష నాయకుడు మౌనంగా కుర్చీలో కూర్చోంటే కారణం లేకుండా శాసనసభలో లేనివారిని అనుపత్తిలో ఉన్నవారిని ఒకే ఆలోచనతో ప్రతిపక్షాన్ని బయటకు పంపాలని పరంపర నిర్ణయంతో మీరు కనీసం శాసన సభలో ఉన్నవారు ఎవరో తెలియకుండా మొత్తంమీద తీర్మానం పెట్టి బయటకు పంపించారు. దానికి నిరసన ఆయన చెప్పారు. పాఠ్యం ఎలక్షన్లలో జరిగిన అవహేళన ప్రజాస్వామ్యం, ముఖ్యమంత్రికి ప్రజాస్వామ్య హక్కు ఎక్కడ ఉంది. ప్రజాస్వామ్యంలో ఓటు అమాయకులు వేస్తే, ప్రజాస్వామ్యంలో ఏవిధంగా ఓటర్లను బెదిరించి ముఖ్యమంత్రిగారు వాళ్లు మాకు వ్యతిరేకంగా కాళ్ళకు మొక్కులని చెప్పిన వ్యక్తి మాట్లాడే హక్కు ఎక్కడ ఉంది

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా ప్రకటన గురించి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మనం ఇప్పుడు ప్రివీలెజ్ నోటీసు మీద తేసుకోవాల్సి తప్ప ఇంకా సబ్జెక్టు మీద పోదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, వారు ఉపాధ్యక్షులకు చెప్పి ప్రివీలెజ్ నోటీసు.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- వేవర్లో వచ్చింది. ఈ వేవర్లో వచ్చిన సమస్యను Whether I shall give a notice to the member I have to see.

శ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్టపల్లి):- అధ్యక్షా, ప్రివీలెజ్ మోషన్ నోటీసు నేను ఇచ్చాను. నాకు ఈ సందర్భంగా అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను రూలింగు ఇస్తున్నాను. మీకు ఎందుకు అవకాశం. శ

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రివీలెజ్ మోషన్ మీదనే చెప్పాను. వేరే చెప్పలేదు. దీనికి సంబంధించినదే చెప్పాను. సంబంధం లేనది ఉంటే మీరు తేసివేయండి. దీనికి సంబంధం కాకుండా ఏమైనా ఉంటే..

మిస్టర్ స్పీకర్:- చదివిన విషయాలను నాకు విడి అయితే నోటీసు ఇచ్చారో ఆ నోటీసు వరకు ఎట్లా వచ్చింది.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను చదివి పిసిపించనా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనిమీద నోటీసు ఇచ్చారు సభా సాంప్రదాయం మనం గమనించాలి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు రైట్ చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దానిమీద రైట్ చేస్తే నేను ఎలా చేయాలి... తరువాత దీనిని మెంబరుకు పంపాలా? చూసుకోవాలి. వారి విజ్ఞత అందరికీ ఉన్నట్లే, నాకు ఉంటాయి. ఇమీడియట్గా పంపాలి? విజ్ఞత మీరు ఏది అయితే చెబుతున్నారో, విజ్ఞతలోకి నేను రావాలి. అయితే సబ్జెక్టు చూసి మెంబరును అడగాలి. ప్రివీలెజ్ కమిటీకి పంపాలి దీనికి వల్టర్లెస్ యాక్షన్ తేసుకొంటాను. ఇంకా మీరు పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు చెప్పండి. ఇంకా ఏమైనా చెప్పండి.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, రూలు 149, 150 ప్రకారంగా ఈ సబ్జెక్టుకు అమర్యాద జరిగింది. ఇక నోటీసు మీ ముందు పెట్టడం జరిగింది. ఈ సమస్యకు ఈ సభలో అన్ని సదుపాయాలు ఎంజాయ్ చేస్తూ ఈ సభను కించపరచడం సబబా అదే బ్లౌప్ ఆఫ్ ప్రివీలెజ్ అవుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అదేమీ కాదు. That you cannot say. You have given a breach of privilege notice. I shall look into it.

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా

ప్రకటన గురించి.

Nobody can say it. I have already said it. I do not allow it to go on record.. I will go as per rules and as per sections.

శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు చప్పారు బ్రేవ్ ఆఫ్ ప్రీవీలెజ్ నోట్సు ఇవ్వారు యాక్షన్ అండ్ ఫటర్తా తీసుకోమని చెప్పిన తరువాత మళ్ళీ మేరు ఏమి నోట్సు ఇవ్వారు అండే. మేరు నోట్సు ఇవ్వారు మళ్ళీ ఇది కాదా? బ్రేవ్ ఆఫ్ ప్రీవీలెజ్ అయితే మేరు ఇవ్వరా? I will go as per rules మిస్టర్ జాన్ ఈ సమస్యను పె పద్ధతిలో తీసుకోవాలి. తీసుకోవాలని వస్తుందో Let us not make it a controversial subject.

Sri Mohd. Jani:- I am not mentioning the contents, Sir ..

మిస్టర్ స్పీకర్:- కంటెంట్స్ లో బ్రేవ్ ఆఫ్ ప్రీవీలెజ్ ఉంది అంటున్నావు కనుక ఆ మాట చెప్పిన ప్రకారం దీనిని తీసుకొని నోట్సు ఇవ్వాలా వద్దా? నేను తీసుకొనే యాక్షన్ తీసుకొంటాను.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంగా నేను కూడా నోట్సు ఇవ్వాను. అన్నీ పేపర్లో ఉన్నటువంటి కటింగ్స్ తో, శాసనసభలో అపోజిషన్ లేదని చెప్పిన ప్రభుత్వం ఫరంగా ఇచ్చిన అటువంటి బ్రేవ్ ఆఫ్ ప్రీవీలెజ్ మీద సాధారణంగా అపోజిషన్ పార్టీ మంత్రుల మీదనో లేక మిగతా శాసనసభ్యులు కొన్ని సందర్భాలలో ఇటువంటి మోషన్లు ఇచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. కానీ కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం తరపున శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు శ్రీ ఎన్.టి.రామారావుపైన ఇవ్వడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను ఆ కటింగ్స్ తోపాటు also gave a notice 10-50 to Sri N.T. Rama Rao Garu..... గౌరవనీయులు సమరసింహారెడ్డిగారు ఉ. చెప్పినట్లుగా...

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- వారు ఏమి మాట్లాడుతున్నారు?

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- How Mr. Jonny is entitled to say directly to me. He served as a Minister also. He must know the fundamentals and basic knowledge of the procedure. What is this? You permitted me. I never raised without permission. I never raised...

Mr. Speaker:- I thank you. Whenever I asked you to resume your seat, you resumed also.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా వాస్తవ సంబంధించిన విషయం - అవి అన్ని ఒకే పేపర్లో వచ్చినటువంటి, ఒక ప్రభుత్వ వచ్చినటువంటి, కొన్ని సందర్భాలను కోట్ చేశారు. దానితో, నూటికి నూరు పాళ్లు ఏకభ్రష్టున్నాను. సమరసింహారెడ్డిగారు ఒకే ఒక పేపరు తెచ్చుకున్నారు. అందువల్ల సమస్య వచ్చింది. ఆ పేపర్లో వచ్చినటువంటి స్టేట్మెంట్ బాలా సమన్వయంగా వుంది. ఇక్కడ బ్రేవ్ ఆఫ్ ప్రీవీలెజ్

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా ప్రకటన గురించి.

వర్ష వచ్చిన తరువాత చప్పకుండా పేపర్లో వస్తుంది. మళ్ళీ తరువాత ఎన్.టి.రామారావుగారి ప్రిస్ కాన్ఫరెన్స్ యివాళే అవుతుంది. మళ్ళీ రేపు వస్తుంది. రాష్ట్ర శాసనసభలోకి రాకుండానే ప్రతిపక్ష నాయకులు తమ సమయాన్ని తీసుకుంటున్నారు. శాసనసభలో వున్నట్లే వేస్తున్నారు. అందులో - సమరసింహారెడ్డిగారు యిచ్చినటువంటి నోట్సులో - ఒక పదం చాలా స్పష్టంగా వుంది. ఇదేదో తమాషాగా తీసుకోకుండా మా అభిప్రాయాలు మొన్న స్పష్టంగా చెప్పాము. వారు సభలోకి రావాలనే విషయం - అందులో ప్రభుత్వం కూడ వారు ఆ అంశం స్పష్టంగా చెప్పడం - ప్రింటు చేయబడింది. నేను రాష్ట్ర శాసనసభకు ఆసలు రాను రాను అంటే నన్ను రమ్మని పిలిచేది ఎవరు, అని చెప్పారు అందులో, అంటే definitely in the intention of the opposition leader is very clear, that he is definitely want to come to the House. అయితే ఎవరు పిలవాలి అనే అంశం మీద మీతో మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సమస్య యింకా రేపు, ఎల్లండి పోకుండా వుండడానికి - రూలింగు పార్టీకి చెందిన సమరసింహారెడ్డిగారు కోపంగా వున్నా కూడ వారి హృదయంలో శాంతం ఉంది. అది నాకు తెలుసు. ఆ పేపర్ క్లిప్పింగ్స్ మొత్తం మీ ముందు వుంచారు కాబట్టి ప్రభుత్వపరంగా వారు సిద్ధంగా లేరు. అధ్యక్షా, మీరు యీ శాసనసభ హందాతనాన్ని కాపాడడానికి- ఎన్.టి.రామారావుగారి అభిప్రాయాన్ని, ప్రభుత్వం వచ్చిన వారి అభిప్రాయాన్ని - మీరు మనస్ఫూర్తిగా స్వీకరించి, మీరు, యీ శాసనసభకు రమ్మని పిలిస్తే వారు వస్తారు, యీ సమస్య పరిష్కారం అయిపోతుంది అధ్యక్షా, అది మీ మీద భారం వుంది. His intention is there. More then the Privilege Motion, as per the record, even as per the clippings of the paper, it is crystal clear because the subject is before you and I am mentioning and requesting to Hon'ble Speaker. Mr. Speaker Sir...వారేమో పిలువలేరు. అందరికీ అందరినీ పూర్తి అయిన రాధానానికి సిద్ధంగా వున్నారు. It is very clear as per paper report submitted by Hon'ble Sri Samarasimha Reddygaru క్లిప్పింగ్స్ వుంది. కాబట్టి అధ్యక్షా, మీరు యీ శాసనసభలో, కేవలం రూలింగు పార్టీ వారి అనేది గాకుండా -

Mr. Speaker:- Your suggestions to me. Your suggestion that is given to me. That is not concerned to the privilege..

శ్రీ సిహెచ్. వేద్యాసాగరరావు:- ఇక్కడ రూలింగు పార్టీయే గాకుండా ప్రతిపక్షాలు మొత్తం సంపూర్ణంగా వుంటే ఎంతో హందాతనంగా వుంటుంది. అన్ని మనస్ఫూర్తిలు విడిచి పోండి. స్వీకరుగారు, మీరు అందరికీ అతీతంగా ఆలోచించే అధికారం వుంది మీకు, గానట్టి మీరు ఒక మాట మాట్లాడితే మొత్తం శాసనసభలో అన్ని పక్షాలకు సంబంధించిన నాయకులు వుంటే అవకాశం ఉంటుంది. సమరసింహారెడ్డిగారు మీకు ఆ అవకాశం కల్పించారు. దయచేసి మీరు ఆపేలు చేస్తే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker:- Let me...

(1) ప్రతిపక్ష నాయకుని పత్రికా

ప్రకటన గురించి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I have not completed Sir... అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన విద్యాసాగరరావుగారు చాలా చక్కగా చెప్పారు వారి ఉద్దేశ్యాన్ని -మీరు విలవనంపాలి అనే వారి ఉద్దేశ్యము నాకు అర్థం అయింది. మీరు విలువనంపడానికి కూడ కొన్ని కొన్ని పద్ధతులు వుంటాయి. శాసనసభలో స్వేచ్ఛరుగారు నోటీసులు పంపిస్తారు, వచ్చే వారు వస్తారు, రాని వారు రారు. రాకుండానే బయట సంతకాలు పెట్టిపోయే వారు పోతారు. అదీ వేరే సంగతి. కానీ ఈ అంశానికి సంబంధించి నంత వరకు - ఒక కోర్టుకు పిటిషను వేసిన వాడు పోతాడు. సాక్ష్యం చెప్పేవాడు పోతాడు. ఎక్స్‌జుక్టు కూడ పోతాడు. ఎక్స్‌జుక్టు రానన్నా ఎలా రప్పించాలో ఎక్స్‌జుక్టును కోర్టుకు అన్న సంగతి న్యాయశాస్త్రములో వున్నదనే అంతం నేను మీకు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. మీరు చాలా విజ్ఞులు. My submission to you Sir - Let me complete it.. My submission to you is as Mr. Vidyasagara Rao has quoted you summon him to the House. You make him to stand across the bar and ask him to apologize to the whole state of Andhra Pradesh and the House. That is the only way we can deal with the situation. It is a clear Breach of Privilege of the House as well as the People. It is an insult to the people.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రివీలేజ్ మోషను తప్ప మీరు అనుకున్నవి నాకు సజెషన్స్ యిచ్చినా, సజెషన్స్ యివ్వకున్నా రికార్డుకు పోవాల్సి అని కాదు. సభా సాంప్రదాయం ప్రకారము యాక్టు చెప్పిన ప్రకారము, రూల్స్ ఉన్న ప్రకారము నడిపించవలసిన ధర్మం నాది కనుక ఆ పద్ధతిలో నడుపుతాను. సజెషన్స్ అవసరం వున్నవా? మీ ఎడ్వయిజ్ నాకు ఇప్పుడు అవసరం లేదు. రీజన్ బీయింగ్, సభను ఏ విధంగా నడపాలో రూల్స్ ప్రకారము ఆ విధంగా నడుపుతాను. అది తప్ప యీ ఎడ్వయిజ్ ఏదీ నాకు అక్కరలేదు. నాకు మీ సలహాలు అవసరం అని మిమ్ములను అడిగినప్పుడు యివ్వాలి. సభా సాంప్రదాయం ప్రకారము నడిపించే వాడికి నాకు, మీ సలహాలు ఎందుకు? మీరు ఏదీ చెప్పినా దానిని నేను పోనివ్వడం లేదు. ఇది డెల్టాజ్ కాదు. సభా సాంప్రదాయం ప్రకారం నేను నడుపుతాను. ఏ రూలు ఉంది. ఏ యాక్టు ఉంది. ఎవరికి నోటీసు యివ్వాలి అనేది నాకు తెలుసు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, దురదృష్టం ఏమంటే, మంత్రులు అయి వుండి కూడ శాసనసభలో అనుభవం ఉండి కూడ మేము చదువుకున్న వ్యక్తులము అని చెప్పుకుంటూ ఎక్స్‌జుక్టుకు శాసనసభ్యుడికి బేధం తెలియనటువంటి దురదృష్టకరమైనటువంటి పరిణామాలు యివీ. అంతకంటే మరొకటి ఏమీ లేదు. Sir, I have given another privilege notice.

Mr. Speaker:- Yes, other privilege.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir,
Mr.

(2) కడప జిల్లా మంగంపేట వద్ద గనుల అక్రమ తవ్వకంపై సభాసమితి నివేదిక గురించి

Sri K. Vidyadhara Rao:- When a Member of the appointed House Committee

(Interruptions)

to go into the illicit mining of Byratees in Mangampet ఆ విషయములో - ఒక సభా సంఘం సభ్యులే, కొన్ని పేరాలు మొదటో, రిపోర్టులో లేవు తరువాత యింకూడే చేశారు అని...

మిస్టర్ స్పీకర్:- చెప్పండి. మీరు చెప్పేది. దీనిలో ఏముందనేది చూస్తున్నాను. అదే చెప్పండి. అంతకంటే ఎక్కువ పోకూడదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- తమరికి వ్యాసిన లేఖను కూడ అందులో జతపరిచాను. సభ్యులు శివరామకృష్ణారావుగారు మీకు వ్యాసిన లేఖను జతపరిచాను. ఆ లేఖలో స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ఆయన సభా సంఘం మొదలు అయి వుండి, సభా సంఘంలో చర్చించిన సారాంశము మీద - మంగంపేటలో విజయలక్ష్మి కంపెనీకి ఎటువంటి సంబంధం అందులో లేకపోయినా, చివరకు ఫ్లెండింగ్లో విజయలక్ష్మి కంపెనీ యిల్లినిజ్ మైనింగ్ చేసిందని వారు ఆరోపణ చేస్తూ వచ్చారు. అంతేగాకుండా యింకొక విషయం కూడ గమనించాలి. ఇక్కడ నటరాజన్ కమీషను రిపోర్టు కూడ మేము అందులో తీసుకున్నామని చెప్పారు. ఆ నటరాజన్ కమీషను రిపోర్టులో గానీ మంత్రివర్యులు సమాధానం చెప్పి నప్పుడు గానీ యిల్లినిజ్ మైనింగ్ జరిగింది మంగంపేటలో. విజయలక్ష్మి మైనింగ్ కంపెనీ చేసింది. దానిమీద పెనాల్టీ లెవే చేశామని, స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. అవి అన్ని రికార్డు వున్నప్పటికీ యీనాడు ఆ సంఘం డిస్మిడ్ చేయలేదు. ఆ ఫ్లెండింగ్స్ తప్పు అంటూ వచ్చారు గానీ తమరు కూడా ప్రతిపక్షాల నాయకులను పిలిపించుకొని డాఫ్ట్ రిపోర్టు గానీ ఫైనల్ రిపోర్టు గానీ చదివి పిలిపించడం జరిగింది. ఆ రోజు దురదృష్టవశాత్తూ సభా సంఘం రిపోర్టు శాసనసభలో పెట్టిన రోజున, వారికి అనుకూలంగా వుండడం కొరకు ప్రధాన ప్రతిపక్షం అయిన మమ్ములను హౌస్ నుండి సస్పెండు చేశారు. హౌస్ నుండి సస్పెండు చేసిన తరువాత కూడ కనీసం మాకు గానీ అటు పాత్రికేయులకు గానీ ఆ రిపోర్టు అందజేయలేదు. ఆ రిపోర్టులో ఏముందో మాకు తెలియదు. ఎందుకు ఎవరికి కనబడకుండా గోప్యంగా ఒక నేక్రట్ డాక్యుమెంటుగా - హౌస్లో పెట్టిన తరువాత కూడ - వుండారో, ప్రభుత్వం తెలియడం లేదు. లెజిస్లేచర్ సెక్రటరీయట్ ఎందుకు వేస్తుందో తెలియదు. నాలుగు మాసాల అనంతరం శివరామకృష్ణారావుగారు యీనాడు వచ్చారు. ఏమిటి? కన్న పేరాలు తరువాత పేర్చారు. విజయలక్ష్మి మైనింగ్ కంపెనీ యిల్లిగ్రీగా ఆ మాన్యుమెంట్ ఏదైతే బర్నెట్స్ క్రింద మంగంపేటలో వుందో దానిని దొంగతనంగా తవ్వే తీసుకువెళ్ళారని ఫ్లెండింగ్లో యివ్వారని - అది జతపరిచారు. అసలు మొదట ఆ నివేదికలో కానీ మేము చర్చించినప్పుడు కానీ ఆ సమస్య లేదని వారు చెబుతూ వచ్చారు. ఇప్పుడు ఆ సభ్యుడు హౌసులో ఉన్నాడు కనుక దానిపైన మీరు నోమోజోగా అడ్మిట్ చేసి, వారి

ఎక్స్‌ప్లనేషన్ అడిగి తెలుసుకోండి. వారు అటువంటి ఆరోపణ చేసిన తేఖ్ ఉంది కనుక రిపోర్టులో పరస్పరంగా ఉంది కనుక - అటువంటి వ్యక్తి ఈనాడు శాసనసభలో ఎంత వరకు కొనసాగవచ్చో తమరు రూలింగు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- టి.డి.వి. సభ్యులు హౌసులో లేనప్పుడు, సస్పెండు అయినప్పుడు సభాసంఘం నివేదిక ముట్టించి వారు అన్నారు. ఈ విషయం గురించి పేపర్‌లో వచ్చిన వెంటనే శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు, శ్రీ వెంకటేశ్వరరావుగారు ఇది మనమీదకు వచ్చేట్లు ఉంది. ఈ విషయం కొంచెము పరిశీలన చేస్తే బాగుంటుందని నా దృష్టికి తేసుకొని వచ్చిన వెంటనే శ్రీ ఎమ్. ఓంకారీగారిని, శ్రీ ఇబ్రహీం బీన్ అబ్దుల్లా మస్కూబీగారిని, తదితర ప్రతిపక్ష నాయకులను పిలిచి పేపర్‌లో వచ్చిన 24 గంటలలోపే మరునాడు 11 గంటలకు మీటింగు ఏర్పాటు చేసి పిలిచాను. వారు ఆనాడు హైదరాబాద్‌లో లేక రాలేదు. ఇంకొక భావన కాదు. ఆ రోజున అపోజిషను లేడర్సు అటెండు అయినారు. వారు ఇచ్చినటువంటి 24.13, 24.14, 24.15 చూసి టాంపరింగు జరగలేదని వారు నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. మీ దగ్గర ఏమైన ఎవిడెన్సు ఉంటే ఇమ్మడి వారికి నోటీసు కూడా జరి చేయడమైంది. దానిలో Whether he is a Member of the House or outside also. అని అన్నాము. ఎవరిమీద ఎట్లాగ యాక్సును తీసుకోవాలనే దానికి నోటీసు ఇస్తే దానిని వాచస్ చేస్తూ రిజక్టు చేయడం జరిగింది. దానిని ఏ ప్రకారంగా మెంబర్సుకు నోటీసు ఇవ్వాలి...

శ్రీ సిపావ్. వితర్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు రూలింగు ఇస్తున్నప్పుడు మీ ప్రక్కన మరొక సభ్యులు నిలబడవచ్చా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మధ్య వచ్చి ఎట్లాగ ఇంటర్‌ఫెయర్ అయ్యారు. అలాగ వారిదీ పోరాబాడే. అందరిదీ పోరాబాడే. సబ్జెక్టు కూడా డ్వివర్సు అయి పోయింది కనుక నేను చెప్పవలసిన సబ్జెక్టు కూడా డ్వివర్సు అయిపోయింది. నేను చెప్పవలసిన సబ్జెక్టును డ్వివర్సుచేసి మీరు నన్ను చాలా బికిరికించారు. కనుక దీనిమీద రూల్సు ప్రకారం, యాక్సు ప్రకారం తప్పకుండా యాక్సును తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(సభ తాత్కాలికముగా ఉ. 11-02 గంటలకు వాయిదాపడినది).

సభ తిరిగి ఉ. 11-28 గంటలకు వాయిదాపడినది.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు.)

సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రములు

Mr. Speaker:- All the papers are deemed to have been laid on the Table.

21st ANNUAL REPORT OF THE A.P. STATE POLICE HOUSING CORPORATION LTD. FOR 1991-92

"A Copy of the 21st Annual Report of the Andhra Pradesh State Police Housing Corporation Limited for the year 1991-92

together with the comments of the Comptroller and Auditor General of India, in compliance with Sec. 619-A(3) of the Companies Act, 1856."

G.O.Ms.No. 702, Revenue, Dated 26.7.1993.

"A copy of the Notification issued in G.O.Ms.No. 702, Revenue, dated 26.7.1993 regarding exemption of Land Revenue in respect of Lands held by the Animal Husbandry, Department at Kampasagar, Babusahebpet Villages of Nalgonda District, as required under sub-section (2) of Section 15 of the Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Act, 1967."

REPORT OF THE C. & A.G. OF INDIA FOR THE YEAR ENDED 31.3.1992
NO. (3)(CIVIL) FINANCE ACCOUNTS 1991-92 & APPROPRIATION
ACCOUNTS 1991-92

"A copy in each of the Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year ended 31.3.1992 No.(3) (Civil) Finance Accounts 1991-92 and Appropriation Accounts 1991-92 under Clause (2) of Article 151 of the Constitution of India."

సభా కార్యక్రమము

Mr. Speaker:- The Minister for Power on behalf of the Minister for Municipal Administration will move the Bill for leave to introduce.

Sri S. Chandrasekhar:- Sir, on behalf of the Minister for Municipal Administration, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Apartments (Promotion of Construction and Ownership) (Amendment) Bill, 1993."

శ్రీ సిపిఎచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు... The Bill to amend the A.P. Apartments (Promotion of Construction and Ownership) Act, of 1987... అని అన్నారు. దీనికి సంబంధించి గవర్నరు ఆర్డినెన్సు

యిచ్చి ఉన్నారు. నేను మెరిట్స్‌లోకి పోవడం లేదు. ఆర్డినెన్సు రివ్యూ చేస్తూ బిల్లు పెట్టారు.

వ్యాక్టర్లు సస్పెండు చేయడం జరిగింది. అమెండ్మెంట్ యాక్ట్ 29 ఆఫ్ 1987 నీకే పెన్సిడెంట్ ఆఫ్ ఇండియా అసెంబ్లీ లేదు. The very basic question of this Bill is in dispute. It is based on Act of 1987, that was before the High Court and High Court has suspended. It amounts to conducting a postmortem on a dead body here.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది అమెండ్మెంట్ బిల్లు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అసలు ఆర్డినెన్స్ లేదు. ఈ బిల్లు తేలడానికి ఏమీ లేదు.

Sri A. Dharma Rao:- At the time of introduction, we are only to see whether the Bill is in order or not. యాక్ట్ 29/87 దానిలోనక్కనీ 2 ను సవరిస్తూ బిల్లు వుంది. ఆ యాక్ట్ కే పెన్సిడెంట్ అసెంబ్లీ ఇవ్వలేదు.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- It is only a postmortem business. What is the sanctity of this Bill.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పెన్సిడెంట్ కన్సెంట్ లేకుండా ఎట్లా మూవ్ చేస్తారు?

Mr. Speaker:- To become an Act President's assent is required.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- పెన్సిడెంట్ అసెంబ్లీ ఎప్పుడొక్కసారి అసెంబ్లీ పెన్సిడెంట్ అసెంబ్లీ రాలేదు. కనుక బిల్లు ఇంటర్డ్యూస్ చేయడానికి వీలు ఉంది.

Sri A. Dharma Rao:- At this stage those facts are not necessary. This is not the time to go into merits. We are concerned to see whether this Bill is in order or not.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- వ్యాక్టర్లు యాక్ట్ నే సస్పెండ్ చేసింది. ఎట్లా బిల్లును ఇంటర్డ్యూస్ చేస్తారు? తరువాత ఇంటర్డ్యూస్ చేయమనీ మీరు మినెస్టరును డిరెక్ట్ చేయవచ్చు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఇప్పుడు వారే ఏముంది? తరువాత ఇంటర్డ్యూస్ చేసుకోవచ్చు.

Mr. Speaker:- It is an Amendment to Section-2 of Act 1987. This is no doubt about it.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పెన్సిడెంట్ యాక్ట్ కి తన అసెంబ్లీ ఇబ్బారా లేదా మాడండి.

Sri A. Dharma Rao:- You have already given the permission to move the Bill for consideration.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారిని రేపు ఇంట్రడ్యూస్ చేయమనండి. ప్లాక్ యాక్టిని సస్పెండ్ చేసింది.

Mr. Speaker:- Suppose if we pass the Bill and the President's assent has not come, then it will remain as a Bill and not become 'Act'. It is only an amendment to Section-2 of Act 87. I request the Minister to move the Bill.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- ప్రెసిడెంట్ అసెంట్ కాకపోతే బిల్లుగానే వుండిపోతుంది. అసెంట్ అయింది కాబట్టి యాక్ట్ అయింది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- బిల్లును ఇంట్రడ్యూస్ చేయడంలో ఎందుకు ఇంత చొరవ చూపుతున్నారు?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- బిల్లును పాస్ చేసి గవర్నరుగారి అసెంట్ కు పంపితే సంతకము కాకుండా తీరిగి వచ్చిన సందర్భాలు కూడా వున్నాయి.

శ్రీ ఏ. ధర్మారావు:- అసెంట్ అయితే యాక్ట్ అవుతుంది. లేకపోతే బిల్లు అవుతుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ప్రెసిడెంట్ అసెంట్ అయినట్లు మంత్రిగారే చెప్పారు. అది ఎంతవరకు కరెక్ట్ వారినే చూచి చెప్పమనండి..

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నాకు వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ ఏమిటంటే...

(ఇంటరప్షన్స్)

ప్లాక్ యాక్టు ముందు ఇష్యూ వచ్చిన తరువాత, ఆర్గ్యుమెంట్ విన్న తరువాత. ఆర్డినెన్స్ ని యాక్టిని ప్లాక్ యాక్టు సస్పెండ్ చేసింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 1987 యాక్టుకు సంబంధించిన ఆర్డినెన్స్ లేదు.

Sri A. Dharma Rao:- The objection of the Hon'ble Member is irrelevant.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- యాక్ట్ సస్పెండ్ అయిన తరువాత మనం బిల్లును ఇంట్రడ్యూస్ చేయడం సమంజసంగా వుంటుందా? మనము దానిపై వర్చిస్మె, అర్గ్యుమెంట్?

మిస్టర్ స్పీకర్:- బిల్లును మూవ్ చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- 304 కాకుండా, బిల్లు ఇంట్రొడ్యూస్ చేసినట్లయితే మా పార్టీ తరపున నిరసనను తెలియజేయవలసి వస్తుంది. My party did not accept to introduce this Bill at this stage. With due respect to the Chair. మీరు 304 అయిన తరువాత బిల్లును తీసుకోండి. లేకపోతే మేము ఒప్పుకోము. మొదటి First petition, then 304, then the Bills. That has been the order.

Mr. Speaker:- There is not provision for the petition. However I am admitting. మీరు ఒప్పుకున్నారు ఇంట్రొడ్యూస్ చేయడానికీ.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నో, మేము ఒప్పుకోలేదు. ముందు 304 మీద డిస్కషన్ కావాలి. ఆ తరువాత బిల్లును ఇంట్రొడ్యూస్ చేయండి. బిల్లును ముందు ఇంట్రొడ్యూస్ చేయాలని మేము అనలేదు. ప్రొసీజరును డివైయట్ అవడానికి మేము ఒప్పుకోలేదు. ప్రొసీజరు ప్రకారం ముందు 304 అవాలి. తరువాతనే గవర్నమెంటు బిల్లు వస్తాయి. మీరు ఇదివరలో ఆవిధంగా వర్మిట్ చేశారు కూడా. యు హావ్ వర్మిట్ డిట్ అజ్. ప్రభుత్వం బిల్స్ ఎట్లా ఇంట్రొడ్యూస్ చేస్తుంది? What is the procedure that is being followed in the House.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడే నేను చెప్పాను పిటిషన్స్ తీసుకుంటానని. మీ మెంబర్స్ 11.41
డ్యూ రెస్పెక్ట్ తోబి... ఉ.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- 304 కన్నా ముందు గవర్నమెంట్ బిల్స్ ఇంట్రొడ్యూస్ చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది ఏమీ బాగాలేదు. మీరు చెప్పారు తీసుకోమని.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సి.పి.ఐ. పార్టీ చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా.....

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మంత్రిగారిని తరువాత మాట్లాడమనండి. మా అభిప్రాయాన్ని చెప్పనివ్వండి. ఇక్కడ సమస్య ఏమిటంటే మా హక్కులు కాపాడబడటం మీరు ప్రొసీజర్ ప్రకారం తీసుకోవాలి. ప్రొసీజర్ డివైయట్ అయి బిల్స్ ఇంట్రొడ్యూస్ చేస్తారా? ప్రొసీజర్ ఏదయితే ఉందో అది మీరు ఫోర్ కావాలి. పిటిషన్స్ తీసుకొనే కన్వెన్షన్ కూడా ఉంది. మీరు పిటిషన్స్ తీసుకున్న తరువాత 304 అయిన తరువాత బిల్లులు తీసుకోండి. అందుకని సాంప్రదాయాన్ని బ్రేక్ చేయడం సరయినది కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సాంప్రదాయాన్ని బ్రేక్ చేయమన్నది మీరు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మేము చెప్పామాండి అట్లాగ? మా పార్టీ పెప్పలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఐ హావ్ నో అబ్జెక్షన్ 304 అయినాక తీసుకోండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- గవర్నమెంట్ బిల్స్ కి సహకరిస్తాము అన్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మధ్యలో విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడకుండా అంటే అయిపోయేది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము డివియేట్ అవడానికి అంగీకరించడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎప్పుడూ కూడా డివియేషన్ కి అంగీకరించకుండా అంటే సంతోషిస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మీరు అట్లాగే ప్రొసీడ్ అవ్వాలంటే మేము డిమొక్రటిక్ గా మా పద్ధతి అనుసరించిన తరువాత....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాగేశ్వరరావుగారు, రోశయ్యగారు చెప్పేది వినండి. ప్రొసీజర్ డివియేట్ కాకుండా ఎంత దూరము మెయిన్ బిల్ యిన్ చేస్తామో అన్నది 304 లో ఇప్పుడు తెలుస్తుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఎట్లా చేసినా నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఇది మాత్రం డివియేట్ అవకండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇదే కాదు ఏదీ డివియేట్ కావద్దు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మా పార్టీ వైపు నుంచి వుయే ఆర్ రెడీ.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మనము ఇక్కడ కార్యక్రమాలను నిబంధనలకు లోబడి అప్పుడప్పుడు కనీవేసియిస్తాను డ్రిఫ్టింగ్ పెజుక్ కొని నడుపుకుంటున్నాము. అలాగే 304 తీసుకుంటే కొంచెము ప్లవధి ఎక్కువ తీసుకుంటుందని ఈలోపు బిల్లులు ప్రకటింపడం వరకే-ఈ బిల్లులు డే కప్ చేయడం లేదు అనేది వివరంగా మాట్లాడటం మేరందరు ఆమోదించి ఉంటారని ప్రతి ఒక్కరినీ అడిగి ఆమోదం తీసుకోవడం కాకపోయినా జనరల్ కాన్సెన్సస్ ఆధారం చేసుకొని స్పీకర్ గారు మనమందరం అనుమతి ఇస్తామనే భావముతో చేశారు. నా రిక్లెస్ట్ ఏమిటంటే మీ ఇద్దరికీ కోపం వస్తే కష్టం. మామూలుగా మీరు ఆలోచన చేయండి. నిబంధనల ప్రకారం ఈ సభను నడుపుకొందాము అంటే మొట్టమొదట యునానిమస్ గా కాంగ్రెస్ పార్టీ వైపు నుంచి మేము ప్రీవేర్డ్ ఫర్ ఇట్. కానీ ఎన్నిసార్లు, రోజుకి ఎన్ని సార్లు డివియేట్ అవుతున్నామో, మీకు కనీవేసియంటేగా ఉంటే మీరు డివియేట్ అవడం, నాకు కనీవేసియంటేగా ఉంటే నేను డివియేట్ అవుతున్నామా, లేదా? కాబట్టి నేను మనవిచేసేది...

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- రోశయ్యగారితో కోపరేట్ చేస్తాము. మా ఉద్దేశ్యము కూడా. మా పార్టీ సిద్ధముగా ఉంది. మావల్ల ఎప్పుడయినా డిపియట్ అయితే చెప్పండి. బయటకు వెళ్ళిపోతాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- గత సమావేశములో రోశయ్యగారు చెప్పినట్లు, గవర్నమెంటు బిల్లుల కోసం రెండు గంటలు కాదు నాలుగు గంటలు కూర్చుంటాము. తనాము. ఆ మాట నిలబెట్టాము.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- దయచేసి గుర్తు పెట్టుకొండి. నీన్న కొంపెము లేట్గా డిస్కషన్ జరుగుతూ ఉంటే మీ దగ్గర నుంచి లేట్ అవర్లో వస్తున్నాయి. తగిన వ్యవధి ఉండడం లేదు. మా అభిప్రాయాలు స్పష్టముగా చెప్పలేకపోతున్నాము అని కూడా మీరు అన్నారు. కనుక...

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అన్నాము కానీ బిల్లు అపలేదు కదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మా బిల్లులు ఆమోదించారు. దీని విషయములో కూడా అలాగే ఆమోదించండి.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- I want to know from the Chair.

మీస్టర్ స్పీకర్:- బిల్లు విషయం ఇప్పుడు లేదు. బిల్లు ఇంట్రడక్షన్ వసే వచ్చినప్పుడు మాట్లాడదాము. ఇప్పుడు 304. దాని తరువాత ఇంటిరప్షన్ వస్తుంది.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అల్రెడ్డే ఇంట్రడక్షన్ చేశాము. తమరు చేయమన్నారు. చేశాక మోషన్ మూవ్.

Mr. Speaker:- Afterwards....I allow petitions - Only subjects to be mentioned.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- పిటిషన్ ఒకటి ఉంది. ఒకమాట చెప్పి ఇస్తాను. గత 15 సంవత్సరాలుగా కొత్తగూడెం ఫ్రెండ్స్ సెషన్లో పనిచేసేటటువంటి వారిని పెర్మనెంట్

వేయకుండా ఉంచుతున్నారని హెచ్చరించు నుంచి ఆర్డర్స్ తెచ్చుకున్నా ప్రభుత్వం అమలు పరచడం లేదు. హెచ్చరించు ఇచ్చినటువంటి తీరును గౌరవించి కాంట్రాక్ట్ లేవర్ 15 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న వారిని పెర్మనెంట్ చేయండి.

(అధ్యక్షులకు పిటిషన్ అందజేశారు).

శ్రీ డి. చినమల్యయ్య:- ప్రకాశం జిల్లాలో ఎఫ్.డి.ఐ. మరియు సి.డబ్ల్యు.సి. ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ నాయకులు వారి సమస్యల పరిష్కారం విషయములో ఇరుపక్కల మధ్య కుదిరిన అగ్రిమెంటును అమలుపరచవలసిన సి.డబ్ల్యు.సి. గౌడన్, ఎఫ్.సి.ఐ... మీస్టర్ స్పీకర్:- వినడం లేదు. ఆ పిటిషన్ను ఇవ్వండి.

శ్రీ డి. చినమల్యయ్య:- అక్కడ అమరణ నిరాహారదీక్ష చేస్తున్న కార్మికులను విరమింప చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా, ఆ కార్యక్రమాన్ని చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(అధ్యక్షులకు పిటిషన్ను అందజేశారు).

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- నాకు క్లారిఫికేషన్ కావాలి. నేను పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ద్వారా ఇది ఆర్డర్లో లేదన్న విషయాన్ని మనవిచేశాను.

మీస్టర్ స్పీకర్:- 304 తరువాత మూవ్ అవుతుంది.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారు మూవ్ అయింది అన్నారు. అది రికార్డులోకి పోయింది.

మీస్టర్ స్పీకర్:- 304 కోసం మధ్యన ఆవడం జరిగింది. మూవ్ చేసేటప్పుడు అట్టేజెక్షన్.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- బిల్లు ఇంటర్డ్యూస్ కాలేదని మేధ్వారా తీసుకుని కూర్చుంటాము.

మీస్టర్ స్పీకర్:- బిల్లు 304 తరువాత ఇంటర్డ్యూస్ అవుతుందని నేను చెబుతున్నాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము

“విషపూరిత మద్యనీవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి”

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- అధ్యక్షా, ఇటీవల రాష్ట్రంలోని కడప జిల్లా మైదుకూరు లోని రాజధాని నగరానికి కూతవేలులో ఉన్నటువంటి అల్వాల్ మున్సిపల్ పరిధిలోని వెంకటా పురంలోను జరిగినటువంటి ఘోరమైనటువంటి కల్తీ మద్యం పద్ధతిలో, తద్వారా సుమారు 50 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయినటువంటి సామాజిక హత్యాకాండ - దీనిని సామాజిక హత్యాకాండగా అభివర్ణించక తప్పదు. ఇది చాలా విచారకరమైనటువంటి, శోచనీయమైనటువంటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క అస్పృశ్య విధానాలకు అద్దం పట్టినట్లు చూపేటటున్న సంఘటన అని చెప్పకతప్పదు. అక్కోబరు ఒకటవ తేదీనుంచీ ఈ రాష్ట్రములో సారాను నేషనించామని, మేము గాంధీయవాదులమని సగర్వముగా చాటుకొని మరి పత్రికలలో ఫుల్ పేజీ ప్రకటనలు ఇచ్చి, సభలు పెట్టి సంఘరాలు జరిపి పంకలు గుడ్డుకున్నటువంటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరి ఈ ఘోర దుర్మరణాలు యెడల ఈ అమాయక జీవులు ఈ విధంగా ప్రాణాలు కోల్పోవడం పట్ల మరి ఏ రకమైన సమాధానం ఇస్తుందని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రములో సారాను నేషనించి చాలా రోజులు కావస్తున్నప్పటికీ నిరాశంకంగా ఈనాడు కల్తీ కల్లు, కల్తీ సారా మరి అనేకమైనటువంటి, భయంకరమైనటువంటి మనుషుల ప్రాణాలు వారింపేటటువంటి డేనేవర్స్ స్పిరిట్, డ్విజోఫామ్, ఇతరత్యా భయంకరమైనటువంటి రసాయనాలు విప్లవిడిగా, విశ్వంఖలంగా ఈ రాష్ట్రములో సరఫరా అవడం జరుగుతోంది. లక్కలాది లీటర్స్ సారా అధికారులు దాడులలో పట్టుకుంటూ ఉన్నారు. ప్రభుత్వం ఇప్పుడు కూడా దీనిని కంట్రోలు చేసేటటువంటి విధానం కానీ ఎప్పుడూ కూడా దీనిని అవదానికి తేవ్వ మైనటువంటి చర్యలు తీసుకొనోందుకు విధానం లేనటువంటి అస్పృహ, నిస్సహాయ స్థితిలో ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రేక్షక పాత్ర వహిస్తోందన్న విషయాన్ని ఈ సందర్భముగా చెప్పకతప్పదని మనవిచేస్తున్నాను. రాబందులు వచ్చిపోయిన శవాలనే తింటాయి కానీ ఈనాడు దొంగసారా, కల్తీ మద్యాన్ని విక్రయించే నరరూప రాక్షసులు కూరంగా బ్రతికి వున్న జనాన్నే తినే నరభక్షులుగా తయారై అమాయకులను భక్షిస్తోంటే ప్రభుత్వం ఈ విధంగా మౌన ప్రేక్షకుడి పాత్ర నిర్వహించడం ఏమాత్రం క్షమించరాని విషయమని మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఎంతో గొప్పగా ప్రకటించుకొన్న సారా నేషనాన్ని చిత్తుబద్ధిలో, ఒక పకడ్బందీ హావంతో, ఒక క్రమ నిబద్ధతతో అమలుచేయడంలో పూర్తిగా విఫలమైందని నేను స్పష్టంగా ఆరోపణ చేస్తున్నాను. ఈనాడు సారా నేషనం తరువాత జరుగుతున్న అనేక దుర్ఘటనలు, సంభవస్తున్న పరిణామాలు చూస్తే ఇది స్పష్టమవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిలో అనేక మంది అధికార పార్టీకి చెందిన పెద్దలు హస్తం వుండడంవల్ల, వారి అతీసులు వుండడంవల్ల, అనేకమంది ఉన్నత పదవులలో వున్నటువంటి వారి కుటుంబ సభ్యులు కొన్ని సందర్భాలలో రాష్ట్రంలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో స్వయంగా వేలాలలో పోల్గొని కాంట్రాక్టులు తీసుకొని సారాబులుగా, సారా సామ్రాట్టులుగా చెలామణి అయినవారే ఈనాడు కాపు సారాకు, నాటు సారాకు సామ్రాట్టులుగా చెలామణి అవుతున్న ఉదంతాలు స్పష్టంగా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "విషహరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

వున్నాయి. ఎక్స్‌యిజ్ శాఖకు సంబంధించిన అధికారులు, పోలీసు శాఖకు సంబంధించిన అధికారులు అనేక సందర్భాలలో నమోదుచేసిన కేసుల వివరాలు కూడా ఈ విషయాన్ని ధృవీకరిస్తున్నాయి. ఎవరికి ఎవరితో ఎలాంటి సంబంధాలు ఉన్నాయో, ఎవరు సంబంధీకులు కారో కూడా ప్రభుత్వం వారు తమ రిపోర్టులలో చెప్పవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అసలు ఈ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిననాటినుంచీ సారాకు సంబంధించి అనేక విచిత్ర సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. సారా కాంట్రాక్టులు కేవలం అధికార పార్టీ హక్కుభుక్తం అన్న పద్ధతితో అనేక సందర్భాలలో అనేక సంఘటనలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. గతంలో శాసనసభలో మేము కూడా ఆ విషయాలు చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యంగా రాయలసీమ జిల్లాలలో చాలా భయంకరమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ పరంగా సారా వేలం పాటలు నిర్వహించబడుతున్న సందర్భంలో, వేలం పాటలు నిర్వహిస్తున్న హాలులోనే శాసనసభ్యులుగా ఉన్నవారు, పెద్ద పెద్ద పదవులలో, మంత్రి పదవులలో వున్నటువంటి వారి నోదరులుగా వున్నటువంటివారు డైరెక్ట్‌గా వెళ్ళిపోయి కలెక్టరు, ఎస్.పి., ఎక్స్‌యిజ్ నూపరింటెండెంట్ మొదలైన అధికారులు వున్నటువంటి సందర్భంలో కూడా అక్కడ జాయింట్ కలెక్టర్ నెక్స్ట్ మేద యాసిడ్ బాటిల్ పెట్టి నేను చెప్పినట్లుగా నువ్వు వేలం పాట నిర్వహిస్తావా లేదా? నేను చెప్పినంతకే చేస్తావా లేదా అని టెడిరింగ్ దుస్థితికి దిగజారిపోతే, అధికారం యంత్రాంగం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేవలం పేక్షకులు మాదిరిగా మిగిలిపోతే ఎవరు మాత్రం చేయగలగే ఏమవుతుంది? అలాంటప్పుడు ఇలాంటి దుర్ఘటనలు జరగక, వాటి ఫలితాల ఈ పధంగాకాక ఏ విధంగా వస్తాయని ప్రశ్నిస్తున్నాను. 1990వ సంవత్సరం రాయలసీమ జిల్లాలలో కాంగ్రెస్ నాయకుల అందవల్ల, కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులుగా వున్నటువంటి వారియొక్క దొర్లన్యాలవల్ల, ఈనాడు ప్రభుత్వంలో మంత్రులుగా వున్నటువంటి వారి యొక్క చొరవవల్ల, వారి వారికి ఇచ్చించిన పరిస్థితులవల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఎక్స్‌యిజ్ అదాయానికి విపరీతంగా గండికొట్టిన ఉదంతాలు మనకు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఎక్స్‌యిజ్ డిపార్ట్‌మెంట్ అనుసరించే విధానాలవల్ల ఆ శాఖకు వచ్చే అదాయం ప్రతి సంవత్సరం కనీసం 15 నుంచి 20 శాతంలవరకు పెరగవలసి ఉండేది. కానీ దీనిగురించి మనం పరిశీలన జరిపినట్లయితే ఒక్క చిత్తూరు జిల్లాలోని సత్యవేడు అనే సర్కిల్‌లో 1990వ సంవత్సరంలో అంతకుముందు సంవత్సరంకంటే 40 పర్సెంట్ తక్కువకు పోయింది. అక్కడ వేరాస్వామిరెడ్డి అనే కాంగ్రెస్ నాయకుడు, ఆనాడు ప్రభుత్వంలో మంత్రిగా వున్నటువంటి వారికి సమీప బంధువుగా వుండి సారా పాట ఎత్తడం జరిగింది.

(డాక్టర్ బి. వెంకయ్య అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

అదే విధంగా చుత్తూరు అనే సర్కిల్‌లో 25 పర్సెంట్ తక్కువకు *** ఎత్తుకోవడం జరిగింది. వారే స్వయంగా ఎత్తుకొన్నారు. నేను అభిషియల్ రికార్డులలో వున్నటువంటి విషయం చెబుతున్నాను. ఏదీ కట్టుకథగా, రాజకీయంగా చెప్పడం లేదు. అదే విధంగా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 329
 విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

పేలేరు సర్కిల్‌లో అక్కడ *** సాగా పాటలు ఎత్తుకోవడం జరిగింది. వానిని వోలేసులు
 అరెస్టు చేసి కేసులు కూడా పెట్టారు వారు దౌర్జన్యం జరిపి పేలేరు సర్కిల్‌లో 45 హెయింట్
 తక్కువకు ఎత్తుకోవడం జరిగింది. రాయలసీమలో అంతటా ఈ విధమైన పరిస్థితి వుంది.
 కడప జిల్లాలో మొత్తం ఆనాడు *** టోటల్‌గా క్లాష్‌పర్ చెసుకొని....

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్....

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్‌రావు:- పేవర్లో వచ్చింది చెప్తున్నాను. I am telling the
 facts which have been reported already in the press....

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- సర్, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, నా పేరు మెన్షన్
 చేశారు, నాకు నోటీసు ఇవ్వలేదు. పేర్లు చెప్పితే ఏమైనా ఆధార పూర్వకంగా చెప్పమనండి
 ఇలా ఉకదంపుడుగా పేర్లు చెప్పడం శోచనీయం. దానిని రికార్డులోకి వోసిస్టుచూరా అనే
 దానిపై రూలింగ్ ఇవ్వాలని అడుగుతున్నాను. నాకు నోటీసు ఇవ్వలేదు. నా పేరు మెన్షన్
 చేశారు కాబట్టి అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఈ ఆరోపణ మంత్రిగారిపై చేయలేదు. మంత్రిగారు చేశారని
 చెప్పలేదు, *** అన్నారు, *** అన్నారు. గుమ్మడికాయ దొంగ అంటే భుజాలు తడుము
 కొన్నట్టు ఉంది....

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- *** అన్నారో, *** అన్నారో చెప్పమనండి
 స్పీకర్ సార్.....

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్‌రావు:- నా దగ్గర క్లెయిమ్ నెంబర్‌తో సహా వివరాలు ఉన్నాయి,
 నేను ఊరికేనే బాధ్యతారహితంగా మెన్షన్ చేయడం లేదు....

ఫైర్మన్:- *** అని చెప్పేదానికంటే ఆయన పేరు చెబితే సరిపోతుందికదా? Why do
 you take his name?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- పూవ్ చేయమనండి, పూవ్ చేయకపోతే
 బాగుండదు. శాసనసభలో ఊరికే చెప్పడం కాదు. *** అనేది పూవ్ చేయాలి. పూవ్ చేయ
 కుండా మాట్లాడితే బాగుండదు, దానిని రికార్డులోంచి తొలగించన్నానా తొలగించండి. ఊరికే
 పేర్లు చెప్పితే బాగుండదు....

***Expunged as ordered by the Chair.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు:- వారు డిమాండ్ చేశారు కాబట్టి నేను వివరంగా చెబుతాను...

శ్రీ పి. ధర్మారావు:- సర్, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. "విషపూరిత మద్యం సేవించిన సంభవించిన మరణాలను గూర్చి ప్రస్తావన" అని నోట్సులో ఉంది. దీనికి, వారు మాట్లాడే దానికి సంబంధంలేదు. వారు ఎవరో పాట పాడారు అని ఉన్న వారి లిస్టులు, లేనివారి లిస్టులు, మంత్రుల పేర్లు చెబుతున్నారు. Facts which are relevant to this notice can be raised. There are wild and unfounded allegations made by him. There is mudslinging against the Ministers and members.

Chairman:- Those remarks are removed from the records.

Sri A. Dharma Rao:- One thing is they are not relevant and they are unfounded.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు:- గతంలో రాష్ట్రంలో ఈవిధమైన పరిస్థితులు కొనసాగు తున్న సేవలలో సారా మహమ్మదీ బాధలను భరించలేక నెల్లూరు జిల్లాలోని దూదిగుంటలో గల వేర వనితలు సారాకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమానికి పిలుపునిచ్చారు. ఫలితంగా ఆంధ్ర మహిళాలోకమంతా విజృంభించి ఆ ఉద్యమం పరవళ్లు తొక్కినప్పుడు ప్రతిపక్ష పార్టీలన్నీ పెద్దఎత్తున కార్యక్రమాలను చేపట్టి సారా నిషేధం అమలుచేయాలని వత్తిడి తెచ్చినందున ఈ ప్రభుత్వం అక్కడకు వెళ్లి తేదీనుంచి సారా నిషేధాన్ని ప్రకటించడం జరిగింది. అయితే ప్రభుత్వం వకడిబందీ మ్యూజం రూపొందించకపోవడంవల్ల నిషేధం విఫలమైంది. ప్రభుత్వం ప్రజల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని వకడబందీ మ్యూజం రూపొందించి వుంటే సారా నిషేధం ఈ రకంగా విఫలమైవుండేది కాదు. ఈ విషయాన్ని మేము స్పష్టంగా చెప్పడమే కాదు, పత్రికలలో ప్రతిరోజూ వుంటున్న వుంఖాలుగా, ధారావాహికంగా అనేక వార్తలు కూడా వస్తున్నాయి. దీనిపై మేధావులు, అన్ని పక్షాల సంఘాలవారు కూడా చర్చిస్తున్నారు. ఈనాడు సారా నిషేధం అనేది ఏ విధంగా ఫార్మ్ అయిపోయిందో చెప్పాలంటే అల్బర్ట్, మైక్లూరు అనేక ప్రాంతాలలో జరిగిన సంఘటనలే సాక్ష్యాలు. ఇలా అనేక చోట్ల దుర్ఘటనలు జరిగి అనేకమంది చనిపోయిన సంఘటనలే అందుకు ప్రత్యక్ష సాక్ష్యాలు మనపే 12.00 చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా ఒక దినం విషయం చెప్పకతప్పదు. కేవలం రాజకీయ మ. కారణాల కోసం తప్ప పక్షాల సంక్షేమం కోసం మాత్రం కాదని నేను సుస్పష్టంగా చెబు తున్నాను. అందుకు ప్రత్యక్ష ఉదాహరణలు కూడా చూపుతాను. అనాడు విజయవాడలో అనేక దౌర్జన్యాలు చేసిన వారి మీద పెట్టిన 2,400 కేసులను ఒక్క కలం పోటుతో రద్దు చేసిన ఈ ప్రభుత్వం. మంచి కార్యక్రమాలు కోసం ఎంతో ఉదాత్తంగా ఉద్యమం జరిపిన వారి మీద, ముఖ్యంగా మహిళల మీద కేసులను ఎక్కివేస్తామని చెప్పి కూడా ఆ విధంగా చేయలేదు. ఈనాటివరకు అనేకజిల్లాలలో కేసులు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. మెదక్ జిల్లాలోని

రామాయంపేటను యిందుకు ఉదాహరణగా చెబుతున్నాను. అక్కడి మహిళల మీద పెట్టిన కేసులు యింకా విశ్లేషణ కాలేదు. ప్రభుత్వం ఈ విషయం అర్థంచేసుకోవాలని తమద్వారా కోరుతున్నాను. సారా నిషేధం తరువాత కల్లో సారా ప్రవేశించే ప్రమాదం వుందని అప్పుడే కొందరు పెద్దలు ముఖ్యమంత్రికి చెప్పారు. దానికి బాధ్యతను ప్రభుత్వం వహించి, ఆ విధంగా కల్లో సారా ప్రవేశించకుండా పకడ్బందీగా చర్యలు తీసుకోవాలని వున్నది. కానీ ఈ ప్రభుత్వానికి ఆ విధంగా చేసే ఆలోచన వున్నట్లు కాలేదు. ఆ విధంగా చేయగలిగిన అనంతరం కూడా ఈ ప్రభుత్వానికి తేదని స్పష్టంగా మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే మేము, పాపాల్ గారు ఉత్తరాంధ్రకు ఒరిస్సానుండి, తెలంగాణకు మహారాష్ట్ర నుండి రాయలసీమకు కర్నూలుకు, తమిళనాడు రాష్ట్రాలనుండి ప్రవాహం లాగా కల్లో సారా ప్రవహిస్తోంది. దానికి కావల్సిన పెద్దల అండదండలు వున్నాయి. దాన్ని నిరోధించడంకోసం పకడ్బందీ వ్యూహం రూపొందించ వలసిందిగా చెప్పాము. ఆ విధంగా చేసిన దాఖలాలు ఏవేలేవు. గతంలో పెద్దల ఎక్కువ మొనోపొల్టే చేసి సారావాహనం చేస్తున్నట్లు వంటి వారు కల్లో సారా సరఫరా చేసే వారుగా వున్నారనడానికి మా దగ్గర అనేక దాఖలాలు వున్నాయి.

(ఇంటరవ్యూ)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పటికే టైమ్ చాలా అయిపోయింది. ఇంకా ఎంతసేపు అనుమతించ మంటారు?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మరో 15 నిమిషాలు అనుమతించండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, పెద్దలు, స్నేహితులను తమద్వారా ఒక విషయం అడగడమవుతున్నాను. ఇది 304 క్రింద లేవనెత్తిన అంశం. ఎంతోమంది పెద్దలు ఇచ్చారు. ఒక్కొక్క మెంబరును 304 క్రింద ఎంతసేపు మాట్లాడనివ్వాలి? 304 పరిమేతులు ఏమిటి? ఈనాడు గవర్నమెంట్ బిజినెస్ వుంది, గవర్నమెంట్ బిల్స్ వున్నాయి. మేము ఏదో 5 నిమిషాలలో పాస్ చేసుకోవడం కాకుండా, వారందరి అమూల్యమైన సలహాలు, గవర్నమెంట్ బిజినెస్ విషయంలో మాకూ కావాలి. దానికి కూడా ప్రాధాన్యత యివ్వండి. వాటికి కూడా ప్రాధాన్యత యిస్తూ 304 లేదా మరో అంశం తీసుకోవాలి. అలా కాకుండా 304, మరోకటి మరొకటి టేకప్ చేసి లాస్ట్ మినిట్ లో బిల్స్ టేకప్ వేయండంటే గవర్నమెంట్ కు బిల్ పాస్ చేసుకున్నామన్న తృప్తి వుండదు. బిల్లను ప్రతిపాదించిన తరువాత వారందరి సలహాలు, అచరణలో సహకారం కావాలని, కాబట్టి వాటికి కూడా తగినట్లు వంటి ప్రాధాన్యత, సమయం కేటాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కాబట్టి తమరు 304 నిబంధన క్రింద లేవనెత్తిన అంశం విషయంలో ఒక రకమైన ఆలోచన చేస్తే బాగుంటుంది. మొత్తం మీద ఎంతమంది మాట్లాడతారో చూసి సమయం కేటాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- పార్టీకి ఒక్కరు చొప్పున మాట్లాడినా తలా అర్థంగంట తీసుకుంటే ఎట్లా?

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ వి. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, నాగేశ్వరరావుగారు యింతకు ముందు కూడా ప్రస్తావించారు. 304 నీ 15 నిమిషాలలో ముగించాలనేది నియమం. Even for deviation you must have some meaning.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Already you spent 2 to 2½ hours on the Point of Order. There cannot be a deviation. This deals with the lives of the people.

Mr. Speaker:- I am not going to lose much time.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- You should allot more time, atleast half an hour.

శ్రీ కె చంద్రశేఖర్ రావు:- అధ్యక్షా, మరో 10 నిమిషాలు కేటాయించండి. మేము బ్యాక్ బెంచెస్ వారము. మేము మాట్లాడేదే చాలా తక్కువ.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మరో మూడు నిమిషాల్లో ముగించండి.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు:- అధ్యక్షా, కనీసం మరో 10 నిమిషాలు అయినా యివ్వండి. ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రజల ముందున్న విషయం, మన శాసనసభలో ప్రస్తావించబడిన విషయం అందరికీ తెలిసిందే. ఈ ప్రభుత్వం సారా నేషనల్ అమలు విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏ మాత్రం రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి ఉపయోగపడే విధంగా లేవు. అందువల్లనే ఈ యొక్క కల్తీ మద్యం విశృంఖలంగా ప్రవాహం మాదిరిగా సరఫరా అవుతోంది. దీన్ని పూర్తిగా కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులే చేస్తున్నారనడానికి మా దగ్గర స్పష్టమైన ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా రాయలసీమ జిల్లాలను తీసుకున్నట్లయితే పూర్తిగా కల్తీ సారాను కాంగ్రెస్ పార్టీ వారే తయారుచేసి అమ్ముతున్నారనేది స్పష్టంగా, ఆధారాలతో సహా నిరూపించగలము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి (ముఖ్యమంత్రి):- వాట్ నాన్ సెన్స్?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, మా దగ్గర ఫ్యాఫ్ వుంది.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy:- It is not a fact.

(Interruptions)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 333
 విషయము : "విషహరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

These Telu Desam people who are making it. Telugu Desam
 people are involved in it. I have got evidence. Telugu Desam
 people are involved in it.

(Interruptions)

Number of top people of Telugu Desam are involved in it.

(Interruptions)

I have got evidenc to show that they are involved.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా. జీ.డి.పి. వారు కాదు, వారే
 చేస్తున్నారు. అధికారం వారి చేతుల్లో ఉంది. Telugu Desam people are not
 involved. వారే యాక్షన్ తీసుకోవాలి. మేము డిమాండ్ చేస్తున్నాము. ఈ ప్రభుత్వానికి
 ధైర్యం ఉంటే యాక్షన్ తీసుకోమనండి.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:- సమయం వచ్చినప్పుడు మా మంత్రిగారు అన్నీ
 చెబుతారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- తప్పకుండా చెప్పమనండి సర్. ముఖ్యమంత్రిగారికి
 ధైర్యం ఉంటే ఎవరెవరు యిన్వార్స్ అయినారో తేదిలతో సహా చెప్పమనండి. ధైర్యం
 ఉంటే వెంటనే యాక్షన్ తీసుకోమనండి సి.ఎం. యిన్వార్స్మెంట్ ఉందని వారి పార్టీ
 సభ్యుడే చెప్పారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, అనుమతించండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఒకరు ఆరోపణ చేసినప్పుడు తిరిగి ఎదుటి వారు కూడా ప్రత్యారోపణ చేస్తారనే విషయం
 గుర్తు పెట్టుకోవాలి. ఏకపక్షంగా మేము ఆరోపణ చేస్తాము, మా యిష్టం వచ్చినట్లుగా
 మాట్లాడతాము, పాలకపక్షం వారు మాత్రం నోరు మూసుకుని కూర్చోవాలనుకుంటే ఎలా?
 వారు ఎన్నెన్ని మాటలు మాట్లాడారు. ఎన్నెన్ని ఆరోపణలు చేశారు? అధ్యక్షా, 304లో ఈ
 ఆరోపణలకు అవకాశం ఉందా? కాంగ్రెస్ వారు చేస్తున్నారని వారన్నప్పుడు వారే
 చేస్తున్నారని మేము అనడంలో తప్పు ఏమిటి? వారికి సంబంధం లేదా? మేము చెబితే పూవు
 పెట్టుకొని కూర్చున్నామా?

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- అధ్యక్షా, మాకు మైక్ ఇవ్వండి. ఎప్పుడూ వారికే
 మైక్ ఇస్తారా? మాకు ఇవ్వారా?

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విశ్వపూరిత మద్యపానం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, 304 క్రింద యిటువంటి వాటికి అవకాశం ఉందా?

శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి:- వారు మాట్లాడుతూ ఉంటే మేము మాత్రం చెవిలో పూప పెట్టుకుని కూర్చుంటామా? మా అధికారులు మాకు వున్నాయి.

శ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, మద్యపాన నోషధానికి సంబంధించిన విషయంలో మహిళలు ఉద్యమించిన తరువాత, ప్రభుత్వం ఎంతో చొరవ తీసుకొని అంచెల వారీగా చేపట్టింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి అందరూ కూర్చోండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మేరు కూర్చోండి, మేము ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడతామంటే ఎలా? :-:-:-

10

శ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు:- ప్రతివక్తలకు బాధ్యత ఉన్నదాయని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి:- వారికి ఎందుకు మైకు ఇవ్వారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారికి లేదు, మీకు లేదు. వారు, మీరు కూర్చోండి. 304 నడువనియ్యము, ఏది నడువనియ్యము అని చెప్పితే ఎలా? శ్రీ విద్యాధరరావుగారికి తెలుసు; ఆయన ఎందుకు కూర్చున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను ఏదీ రికార్డులోకి పోనోయను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- రికార్డుల నుంచి ఎక్స్‌వల్జువేయండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- రికార్డులోకి పోదు.....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- చంద్రశేఖర్ యు నో బెక్టర్. మీ మీద గౌరవం ఉంది, మీరు సబ్జెక్ట్ ఎప్పుడూ మాట్లాడతారని విందామని వచ్చాను. పరస్పరంగా మనం చెప్పినప్పుడు కూడా, ఇంకెవరో అంటుంటే, అభియోగాలు చేసుకుంటే, అసెంబ్లీలో మానినా కూడా బాగా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 335
విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలీతంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

కనీపించదు. డెకొరంను మెయిన్ బియిన్ చేయాలి. 304కు 15 నిమిషాలు సరిపోదు అనవద్దు.
అందుకు సబ్జెక్ట్ మాట్లాడి, ఇంకా వేరేవారికి అవకాశం ఇవ్వండి? ఐ అడ్వయిజ్ యు...;

(ఇంటరప్షన్స్)

కె. విద్యాధరరావు, ప్లీజ్ డోంట్ దు యిట్? దట్ యాజ్ ఎక్స్ పంక్షన్.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- తమకు విశేషమైన అధికారాలున్నాయి. తొలగించవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది ఎక్స్ పంక్షన్ అవుతుంది.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- సారా నేషనల్ తరువాత, యీ రాష్ట్రంలోని రాయలసీమ
జిల్లాలో ఎక్స్ ప్లజు శాఖవారు, పోలీసుశాఖవారు దాడులు చేసి పట్టుకుని కేసులు నమోదు
చేసినవి వున్నాయి. ఆ వివరాలు, పబ్లిక్ డాక్యుమెంటు దాటెత్తేది కాదు. అవి మాత్రం
మనవివేక్షాను. ఎవరికి సంబంధించిన వారు అయితే వారు - దానికి యిబ్బంది ఏమీ లేదు.
తేదీ 11.11.93న

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- అనవసరంగా పేర్లు తీయకండి? డెకొరం మెయిన్ బియిన్
చేయండి?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- సోమిరెడ్డి అనే వ్యక్తి జీపనిండా కల్లీసారా పాతెట్టు
వేసుకుని పోతుంటే, ఎక్స్ ప్లజుశాఖవారు చెక్ పోస్టు దగ్గర పట్టుకుంటే రైఫిల్ చూపారు.
అది అంతా కూడా రికార్డులో వున్నది; కేసు బుక్ అయింది. కేసు నెం. 55/93,
ఐపిసి253/254 కింద కేసులు పెట్టారు. దొంగసారా స్వగ్లింగు చేస్తున్నది పట్టుకున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ద్ గ్ నాట్ గొ యింబు రికార్డు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:- చక్కపాతం లేకుండా చేస్తున్నాము. దానికి అప్రెషియేట్
చేయాలి.....

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- ఎర్రకొండ పోలీసులు, అక్కడి పిజిలెన్సు అండ్ ఎస్.
ఫోర్సుమెంటు వారు, కొండాపురం అనే గ్రామంలో, ఇంటినెంబరు 6/69; 6/70...;

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 304 కింద సబ్జెక్టు ఏమిటి? నోటీసు యిచ్చింది మీగిలినటువంటి కేసులు, మిగతా డిటెయిల్స్ వారి తండ్రి, వారి నొదరుడు, వారి కుటుంబ సభ్యుడు చెప్పడం, యాక్ట్ యిట్ రిలవెంట్? ఐ వాంట్ క్లారిఫికేషన్ ఫ్రం యు. ఏ సబ్జెక్టు యిచ్చారో, ఏమి రేట్ వేస్తున్నారో, యిది తప్పితే, అయితే, మేము కూడా అంత దూరం వెళ్లి జవాబు చెప్పవచ్చు అని అలోచించాలని చెబుతున్నాను. ఇక్కడ వున్నవారు, లేనివారు, సినిమా పాటలు, వగైరా తీసుకువచ్చి చెప్పవచ్చాండి? ఇక్కడ? ఏమిటి యిది? అధ్యక్షా, 304కు డెఫినిషన్ తమరు యివ్వకపోతే చాలా దూరం వెళ్తుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు నడువనీయరు అనేది స్పష్టం అయింది. అయాం నాట్ ఎట్రాయింగ్ నౌ. దీ సబ్జెక్టు యాక్ట్ కోడ్డ్. ఐ ఎక్స్పెక్టు మచ్ ఫ్రం యు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సార్... రోశయ్యగారు అది చెప్పారు, యిది చెప్పారు అన్నారు. యింతకు ముందే అది ఒక పత్రికలో వచ్చింది చూసి ఎంత గందరగోళం జరిగింది దయచేసి వినండి? యీ నోటీసు ఏమిటి? "To discuss mass murder resulting from the consumption of poisonous liquor (intoxicant) manufactured by unscrupulous elements in the State." వినండి సార్, యివాళ పోలీస్ ఇంటర్వ్యూ చేసిన తరువాత now, people supported in high quarters are bringing rectified spirit and preparing liquor which resulted these deaths. కేసుకూడా నమోదు అయింది. కొన్ని చోట్ల పక్కపాతంగా వ్యవహరించారు. కొంత మంది అధికారులు, శాసనసభ్యులు, ఉన్నత స్థానంలో ఉన్నవ్యక్తులు సపోర్టు వేస్తున్నారు. ఇందాక ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు - నిష్పక్షపాతంగా ఇంఫార్మల్ గా కేసులు పెడుతున్నామని అన్నారు. సంతోషం పెట్టారు; ఏ విధంగా పెట్టారు? మీ వ్యక్తులు ఒక ప్రక్కన నాయకుడు పోలీస్ ఇన్స్పెక్టర్ అంటుంటే, రెండు ప్రక్క పార్టీ నాయకులు యీ విధంగా అవలంబిస్తున్నారని చాటిచెప్పడానికి చెప్పారు. తెలుగుదేశం వారని చెప్పారు, అధికారం మీ చేతుల్లో వున్నది; చర్య తీసుకోండి. Sir, this is pertaining to the subject of liquor sold by unscrupulous elements. The Government should know as to who is involved. They have to take action. If they are not aware, it is my duty to bring to the notice of the Government.

Mr. Speaker:- You are unnecessarily mentioning the name.....

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, it is to discuss mass murder resulting from the consumption of poisonous liquor manufactured by unscrupulous elements in the State.

విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

మిస్టర్ స్పీకర్:- 304 కూడా నడువనీయకుండా ఎట్లా?-----

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:- నేను మొదటనే చెప్పాను. మళ్ళీ చెప్పుతున్నాను. ఇది, వ్యాపారాన్ని సేదీ ద్న సేదీ పోతే బాలా అని యీ ప్రభుత్వం చేసింది. నేను చూడటం చెప్పడం లేదు. నేను దీన్ని అమలుచేయడంలో ఇంతవరకు నేను ఎంతో పోలేను పోలేని యిచ్చాను. డిటెయిల్స్ అన్ని వచ్చాయి; ఇంతవరకు ప్రభుత్వం జోక్యం కలిగించుకోవడం లేదు. ఏ పార్టీ వారు అయినా, ఒక పార్టీ కాదు, వారెవరైనా చేస్తే చెప్పండి? కాబట్టి యిటువంటివి మాత్రం కృషింపడానికి వీలులేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇంత రిక్లెస్సు, అప్పేర్ ఎన్ని రేతులుగా చేసిన తరువాత కూడా --

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- తాము అడ్మిట్ చేసిన దానిలో 90 వర్సెంట్ పాములయ్యి ఆర్డర్లో లేవు.....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించే హక్కు ప్రతిపక్షాలకు ఎప్పుడూ 12-20 వుంటుంది. మాకు విస్తృత పరిధి వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చంద్రశేఖర్ గారూ, మీరు సబ్జెక్ట్ డిటెయిల్స్ కాకుండా మాట్లాడండి.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ అక్కడాలకు ఏ పార్టీ వారు పాల్పడినా, ఎంతవెదదావారైనా తప్పకుండా తమ ప్రభుత్వం పక్కంబడిగా చర్యలు తీసుకుంటుందని చెప్పారు. నాకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం నా అనుమానం బీబీసింటే ప్రభుత్వం చెబుతున్న తీరుగా వేయడం లేదనేది. అక్టోబర్ 1. తేదీ నుండి సారాను వెళ్ళి దింపారు. ఎవరూ కాదనలేదు. సంకోషమే. అంతకు కొద్ది రోజుల ముందే ప్రభుత్వం దగ్గర వున్న సారా నిల్వలను అప్పటి సారా కాంట్రాక్టర్లకు రెండు, మూడు నెలలకు పరి పడేంత విడుదల చేసింది ఇది స్పష్టంగా రికార్డులో వున్న విషయం. కాంట్రాక్టర్లు ప్రభుత్వానికి డబ్బు చెల్లించి తెచ్చుకున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 304 క్రింద మీరు తప్పే మరెవరినీ మాట్లాడనీయరా?

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- జరిగింది జరిగినట్లు చెబుతే ఎవరికీ బాధ లేదు. చెప్పిన దానికి వ్యతిరేకంగా పరిస్థితులు వున్నాయి. ఈ విషయాలను ముఖ్యమంత్రి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
పషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

అలాంటి సొసైటీకి సంబంధించి హాకోర్లు ఆదేశాలు కూడా వున్నాయి. ఇది బోగస్
సొసైటీ. నడిపిది ఎవరన్నది తరువాత చెబుతాను.

(ఇంటరవ్యూస్)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, విద్యాధరరావుగారు కూడా ఇందాక ఒక మంట్రి మాట
చెప్పారు. నిజంగానే ఇది చాలా ప్రధానమైన సమస్య. కానీ 304 నిబంధన క్రింద
మాట్లాడేటప్పుడు వున్న స్కోప్ ఏమిటి? 304 క్రింద ఎవరయితే నోటీసు ఇచ్చారో వారికే
మాట్లాడడానికి అవకాశం వుంటుంది. గవర్నమెంటు తరపున సంబంధిత మంత్రి ఇవాలు
చెబుతారు. ఇది పెద్ద పాలిస్. మొత్తం రాష్ట్రంలోని జరుగుతున్న విషయాలు, అమలు
జరుగుచున్నట్లు, అమలును ఎలా పటిష్టపరచాలన్నది, ఎలా చేయాలన్నది, ఈ రకంగా
విస్తృతంగా మాట్లాడాలంటే సాధ్యం కాదు. వారే కాకుండా, మిగతా వారు చెప్పేవి, పాలక
సభకు వుండి మంత్రివరులు కాకుండా, యింకా అనేకమంది అనేక విషయాలను ప్రస్తా
వించబడిన అవసరం వుంటుంది. 304 క్రింద సమస్యను ఉత్పన్నం చేసి, స్కోప్ను
ఎన్లార్జ్ చేసి మిగతా డిజిటెస్ నడవనీయకుండా చేస్తే ఎలా? 304 కు కన్సెన్స్ కమ్మింది.
సమాధానం రానీయండి. If they are really interested, we are not
hesitant. వేరే రూపంలో వచ్చి ప్రస్తావన చేస్తే, ఇవాలు చెప్పడానికి మేము సిద్ధంగా
వున్నాం. సారా సభ్యం విషయంలో మేము అందరి సలహాలు తీసుకున్నాము, మొదటి నుండి
మేము మొత్తం కుట్రనే వున్నాము. మేము తీర్మానం చేశాము. అందుకు అందరూ
సహకరించాలి, ప్రజలు సహకరించాలి. అప్పట్లో కొందరు కొంత ముందుకు వచ్చారు.
అమరావతి ఎక్కడ వున్నారో, కనబడడం లేదు. కావాలంటే వేరే రూపంగా పెట్టుకుందాము,
చుడి 304 క్రింద మాత్రం కాదు. ఆ విధంగా జరిపించవలసిందిగా తమరిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 304 క్రింద మనకు కొన్ని లిమిట్స్ వున్నాయి. సబ్జెక్ట్ డిఫినిట్
అవుతుంది అంటే మాట్లాడే అవకాశం ఏలా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక్క నిమిషం అంటే, I give a challenge ఒక్కనిమిషంలో
కానివ్వరు. The answer is given.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, 304 క్రింద సబ్జెక్టును వున్న
ప్రాముఖ్యతను బట్టి యిదే హౌస్లో గుంట తరబడి డిస్కస్ చేశాము. 8 గుంటల పాటు
డిస్కస్ చేసిన సందర్భాలు కూడా వున్నాయి. ఈ సమస్య చాలా ప్రాముఖ్యత కలిగినటువంటిది.
రాష్ట్రాన్ని మొత్తాన్ని కుదిపి వేపించి. కాంగ్రెస్ పార్టీని మరే, మరే కుదపడమే కాకుండా
భ్రష్టం చేసేది చెబుతున్నాను.

(ఇంటరవ్యూస్)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 339
 విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సగభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

ఇలాంటి ముఖ్య విషయాన్ని మాట్లాడడం కోసం అందరం ఎక్కువ సమయం తీసుకొని
 డిజియల్ గా డిస్కస్ చేద్దాము. మా పార్టీ వారు ఎవరయినా యిందులో అక్కరలకు
 పొందినట్లయితే నిర్దేశించినట్లుగా వ్యక్తిని కోవచ్చు. మేము వారిని సమర్థిస్తామని
 (కాంగ్రెస్ వారిని) తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ. సభ్యుల నుండి వార్షధానాలు)

మీ వారి పెైన కేసులు వుంటే యాక్సున్ తీసుకోండి. ఈ విషయంలో సహభాగం చేపై
 పరిస్థితిలో మీ ముఖ్యమంత్రిలేరు. ఇది గుర్తుపెట్టుకోవాలి.

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి:- నేను మరలా, మరలా చెబుతున్నాను. ఇప్పటికీ పది
 సార్లు చెప్పాను. ఇందులో పార్టీల ప్రమేయం గానీ, వ్యక్తుల ప్రమేయం గానీ లేదు.
 వారు రాజకీయంగా లబ్ధి పొందడం కోసం చేస్తున్న ఆరోపణలు మాత్రమే. ఎవరో తారు,
 ఏ వ్యక్తులు వేసినా క్షమించేది లేదు ఈ ప్రభుత్వం.

(అధికార పార్టీ గౌ. సభ్యుల నుండి వార్షధానాలు)

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు:- అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం కావాలి. నేను ముగింపు
 స్టేట్ మెంట్ ఇస్తాను. నీన్న మాజీ మంత్రివరులు శ్రీ రవేంద్రారెడ్డి సభలో ఒక ప్రకటన
 చేశారు.

(ఇంటరవ్యూస్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- కోర్ట్ చేస్తామన్నారు, త్వరగా కోర్ట్ చేయండి.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మైదుకూరు సంఘటన సందర్భంగా ముఖ్య
 మంత్రి న్యాయ విచారణకు అదేశించారు. మాజీ సెషన్స్ జడ్జితో చేయిస్తామని అన్నారు.
 వారితో చేయిస్తే సరిపోదని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. నీన్న మాజీ మంత్రి శ్రీ రవేంద్రారెడ్డి,
 మైదుకూరు శాసనసభ్యులు కూడా ఈ విషయంలో డిమాండ్ చేశారు. నేను స్పష్టంగా
 చెబుతున్నది ఏమంటే న్యాయవిచారణకు అదేశించిన సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి చేసిన కొన్ని
 వ్యాఖ్యలు, న్యాయ విచారణకు పరిమితం చేసే విధంగా వున్నాయనేది. ఆ సంఘటనలో పాలు
 పంచుకొన్నట్లుగా ఒకరి మీద ఒకరు సీరియల్ కథల మాదిరిగా చెప్పిన విషయం మరుగున
 పడిపోయి, జే.సి. దివాకరరెడ్డి మంచివారంటూ ముఖ్యమంత్రి క్లెన్ చీఫ్ యిచ్చారు.
 ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో వెలువడే అన్ని పత్రికల్లో వచ్చింది. నీన్న రవేంద్రారెడ్డిగారు, ముఖ్య
 మంత్రిగారి వ్యాఖ్యలపట్ల తీవ్ర మనోవేదన చెంది సభలో స్టేట్ మెంట్ ద్వారా ఆవేదనను
 వ్యక్తం చేశారు. రవేంద్రారెడ్డిగారు తమ స్టేట్ మెంట్ లో చదివినవి ఒకటి, రెండు పదివే
 వీసివీస్తాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

మిస్టర్ స్పీకర్:- అలా అనుమతించను.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- మైదుకూరు సంఘటనకు సంబంధించి న్యాయవిచారణకు అదేకరించిన సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చేసినటువంటి వ్యాఖ్యలు న్యాయ విచారణకు పరిమితం చేసే విధంగా ఉన్నాయి అని మా పార్టీ ప్రజలంగా వీక్షిస్తున్నది. అందువల్ల అందుకోని నిజానిజాలు తొలగిస్తే, కల్తీ సారా షెనుభూతం నుంచి ప్రజలను కాపాడాలంటే సుప్రీం కోర్టు న్యాయమూర్తి లేదా హైకోర్టు సిట్టింగ్ జడ్జ్ వేత న్యాయవిచారణ జరిపించాలనే మా పార్టీ తరఫున డిమాండ్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ జి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం కావాలి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ సమస్య చాలా తేవ్రమైనది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమస్య పేరియట్ అయినది అయినప్పటికీ, యిప్పటికే చాలా సమయం గడిచినందున నాతో సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇది మేము యిచ్చిన 304, వారు యిచ్చిందీ కాదు. Please bear it in mind. They have no right to speak on this. What is this? రాష్ట్రంలో సంవలనం కలిగించిన అంశం గురించి మేము 304 యిచ్చాము. Unscrupulous elements in the State to whatever party they belong, I don't want to interfere all the internal affairs of any party. వారివల్ల హ్యూరియన్ లిక్కర్ తయారై, అనేక మంది మరణాలకు కారణమైంది. ఆ అంశం గురించి వర్ణిస్తున్నాము. ఎక్స్ యిక్టీ శాఖామంత్రి మాకు ఒక నోట్ యిచ్చారు. మిత్రులు ఎక్స్ యిక్టీ శాఖామంత్రులు మాకు ఒక నోట్ యిచ్చారు. ఆ నోట్ లోని అంశాలను మన పరిష్కారానికి తీసుకోవలసి ఉంది. మేము చెప్పిన విషయాలతోబాటు వారు ఇచ్చిన నోట్ లోని అంశాలను కూడా మనం పరిశీలనకు తీసుకోవాలి. మన రాష్ట్రంలో చాలా అందోళన జరిగిన తరువాత సారా మేద నేషనల్ కలుగవేశారు. ఇంకా ఏదో చేస్తాము అంటున్నారు. చేసిన తరువాత మాద్దాం. ఏదీ ఏమయినా ఈ రాష్ట్రంలో మహిళలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు, వ్యక్తులు, శక్తులు, రాజకీయ పార్టీలు అనేక అందోళనలు చేసిన తరువాత రూఢిగుంట నుంచి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అందోళన అయిన తరువాత ఈ ప్రభుత్వం గుర్తించిన తరువాత ఆ ఉద్యమాన్ని - సారా మేద అక్కొంది 1వ తేదీ నుంచి నేషనల్ విధించారు. దానికి ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఇందులో సెకండ్ ఓపీనియన్ లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో లేరు. ఒక్కక్క సందర్భంలో అవేళంలో ఆరవినా, ఒక్కక్క సందర్భంలో ప్రశాంతంగా ఉన్నా ఇంటర్వ్యూ చేసిన ఘనత ముఖ్యమంత్రిగారికే దక్కుతుంది-అందులో నో డిస్ హ్యూబ్. On behalf of my party, I congratulate the Chief Minister for imposing prohibition in

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 341
 విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

the State and for taking this bold decision. కానీ సర్ అదయిన తరువాత ఏమి జరుగుతోంది రాష్ట్రంలో. వా ఇటీవ్ బీయింగ్ ఇంప్లిమెంటేడ్? అది వారికే ఆవేదన ఉంది. ఇప్పుడు పదే పదే లేచి చెప్పారు. ఏ పార్టీ వారయినా వదిలే సమస్య లేదని అన్నారు. మాకు కూడా ఆవేదన ఉంది. We are also part and parcel of it. అందరినీ సహకరించమన్నారు. మేము సహకరిస్తాము. ఎవరయినా సహకరించకపోతే వారపాలే. కానీ వారు యిచ్చిన స్టేట్మెంట్ రోనే వా ఇటీవ్ బీయింగ్ ఇంప్లిమెంటేడ్? సర్ మూడు నెలలు పూర్తి కాలేదు. ఇవ్వాళ 23వ తేదీ. రెండు నెలల 23 రోజులలో దాదాపు 7911 కేసులు పెట్టారు. 3319నీ అరెస్టు చేశారు. ఈ కొద్ది రోజులలో ఇంత భారతం జరిగింది. 30,77,625 ప్యాకెట్లు పట్టుకున్నారు. మేము కూడా దానిని ఒప్పుకుంటున్నాము. పట్టుకుని ఏం చేశారు? అట్లాగ 73,631 లీటర్ల మిథైల్ యారక్ పట్టుకున్నారు. అంటే ఎన్ని సాబెట్స్ అవుతాయో చూడండి. మీకు కానీ, మాకు కానీ విషయాలన్నీ తెలుసు. తెలియకుండా ఎలా జరుగుతుంది? ఇటీవ్ టు బి ఎస్ రేయిన్స్. మీలో చిత్తశుద్ధి ఉన్నా కానీ చెప్పరు. అన్ని పార్టీల వారం ఎంతో డిమాండ్ చేశాము. చాలా మేరకు అక్కమ వ్యాపారం

(డాక్టర్ టి. వెంకయ్య అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

జరుగుతోంది. దొంగ సారా దొరుకుతుంది. దానికి మీరు, మేమూ అందరం సిగ్గుతో తలవంచుకోవలసిన పరిస్థితి వస్తే తల వంచుకుందాము. కానీ మే మీద బాధ్యత ఉంది. ఎందుకు బాధ్యత ఉందో అంటే మైదుకూరు ఇన్స్టిట్యూట్ జరిగిన తరువాత గవర్నమెంట్ షాప్ - ప్లెవేట్ బి అయిన అల్పాలిటీ వదిలేయండి. మేము కూడా అక్కడకు చూడడానికి వెళ్ళాము. విడిగా వెళ్ళాము. వెంకటరెడ్డిగారు మేము కూడా జాయింట్ గా ఇన్స్పెక్షన్ చేశాము. ఎవరికి వారం ఇన్ఫర్మేషన్ తెచ్చాము. మీరు నేషనల్ పెట్టిన తరువాత ఇప్పుడు కూడా అలోచన చేస్తాము అంటున్నారు. మంత్రివర్యులు ఒక స్టేట్మెంట్ ఇచ్చినట్లు వీన్నాము. పత్రికలలో చూశాము. మళ్ళీ కొత్త రైసెన్సులు ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్.కు ఇస్తాము అంటున్నారు. 10 వేల వరకూ పోయినా ఫర్వాలేదని. మీ లక్ష్యం అది కూడా నేషనల్ లెవెల్ అయినప్పుడు ఇది పెంచడం ఎందుకు? ఎప్పుడోగా తొలగించాలనేది ఇష్టం లేక వనియర్ ఆర్ టూ ఇయర్స్ మే అంచనా ఏది ఉంటే అది అలోచన చేద్దాం. నేషనల్ పెట్టినప్పుడు ఎలా అమలుజరుగు తున్నదో పరిశీలన చేయాలి. దురదృష్టవశాత్తు 31 మంది చచ్చిపోయారు. కాదు 24 అని మేరంటున్నారు. మేము కూడా అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడు ఒక ఊరి వాళ్ళ మున్సిపల్ ఉన్నారు. వారు పోస్ట్-మార్టం కొరకు రావడానికి ఇష్టం లేక వంపించలేదన్నారు. నేను వెంకటేశ్వరరావుగారు ఇద్దరం మైదుకూరు పర్యటన చేశాము. వారు 24 మంది అంటున్నారు. 24 అయినా 31 అయినా ఇక్కడ ఒకసారి 27 అని 17 అని అన్నారు. మొదట 6 తో ఆపువేశారు. మేము అందరమూ వెళ్ళిన రోజున మంత్రిగారు కూడా పర్యటన చేశారు డజన్స్ ఆఫ్ వేపుర్ ఇన్స్పెక్షన్ వేపుర్ లెక్కరీ వలన చనిపోతున్నారు. ప్రభుత్వ దుకాణంలో అమ్ముతున్న సారా వలన చనిపోయారని రుజువయింది. ప్రభుత్వ దుకాణాలలో లూటీగా నేర్పి చేస్తున్నారు. ఆరోజు 20 వ తేదీన మైదుకూరులో సంత జరుగుతోంది. పది రూపాయలు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గుర్తి".

ఇస్మైల్ గాన్ లిక్కర్ సప్లయ చేశారు. లైసెన్స్ ఉన్న షాపులలో బాటిల్స్ లో మాత్రమే అమ్మాలి. అది బాల్ కూడా కాదు. అది 10 అడుగులు కూడా లేని షాపు. అది కుళాయిశెట్టి అనే అతని కొట్టు. డేనేవర్డ్ స్పిరిట్ తెచ్చి లాజీగా 180 ఎం.ఎల్. అమ్మారు అంటున్నారు. మేము ప్రత్యక్షంగా ఎంక్వయిర్ చేశాము. లిక్కర్ గాన్సులలో సప్లయ చేశారు. పోన్ 31 మంది కాదు 24 మంది చనిపోయారు. మాతోబాటు మంత్రిగారు స్పందించారు. సానుభూతి తెలియచేశారు. But, what is your responsibility? ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. తాగి చచ్చిపోతే మేకు ఏమే బాధ్యత లేదంటారా? నిష్పరిహారం ఇచ్చే బాధ్యత లేదా? ఎవరి మీద ఫిక్స్ చేస్తారు? ఆలోచించండి. మేకు ఏమే సంబంధం లేదా? గవర్నమెంట్ కు రెస్పాన్సిబిలిటీ లేదా? మేము చిత్తశుద్ధితో అమలుచేస్తామని చెప్పిన తరువాత వైఫల్యం మైదుకూరులో జరిగిన తరువాత మేకు మోరల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ లేదా? వేళ్లు ఒకరి మీద ఒకరు పరస్పరం నిందారోపణలు చేసుకున్నారు. ఇప్పుడు కూడా చేసుకున్నారు. ఆ డిస్కషన్ లోకి మేము వెళ్లడం లేదు. I don't want to go into that statement and all those things. ప్రపంచానికి అంతా తెలుసు. రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ తెలుసు. నన్ను స్పందించారు. మొన్ననే స్పందించి ఉంటే ఇంత దూరం వచ్చేది కాదు. ఇవ్వాళ అవసరానికి మించి, అవసరానికి మించి స్పందింస్తున్నాము. ఇవి ఆవేదనతో చెప్పే మాటలు. వారికి కూడా బాధ కలిగి ఉండవచ్చు. మరలా ఆలోచించండి. హౌ టు ఇంప్లెమెంట్ దీన్ ప్రొపొజిషన్. ఇందులో మన పొరపాటు ఏమిటి? మన ప్రభుత్వ అధికారుల పొరపాటు ఏమిటి? ఎస్.ఐ.సి.ఐ.సి ఒక సూపరింటెండెంట్ ను కూడా చేశామని చెబుతున్నారు; నర్ మేకు మోరల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ లేదా? ఎందుకంటే చిత్తశుద్ధి ఉందని కమిటీ అయ్యాము. మా పార్టీ పాలసీ అన్నారు. గాంధేయవాదుల అన్నారు. ఎస్. ట్యా. మీరు గాంధేయవాదులుగా ఉండాలి కదా; కానీ ఇందులో మీరు పరస్పరం చేసుకున్న ఆరోపణలు అంధ్ర దేశంలో ఉన్న ప్రజలందరూ తెలుసుకున్నారు. మంత్రులు, పెద్ద పెద్ద నాయకులు ఎవరయినా కానీ ఒకరి పై ఒకరు ఆరోపణలు చేసుకున్నారు. కానీ ఇవ్వాళ ఒకేసారి మాకు ఏమే సంబంధం లేదంటే ఎలా? నన్ను ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకళ్లకు క్లెన్ చిట్ ఇచ్చారు. అక్కడ మాకు కూడా అక్కడ అదే చెప్పారు. మేము కూడా అక్కడకు వెళ్లినప్పుడు కుళాయిశెట్టి దివకరరెడ్డిగారికి ఏమే సంబంధం లేదన్నారు. క్షమించండి. పేరు చెప్పకూడదనుకుంటే విశేషా చేసుకుంటాను. వేళ్లిద్దరికీ సంబంధం లేదని అక్కడ కూడా చెప్పారు. ఇక్కడ కూడా చెప్పాము. మాకేమే లేదు. ఇల్లెగర్ల సారా తీసుకువచ్చి స్పిరిట్ తీసుకువచ్చి తమడ్డం అనేది రాయలసీమ అంతా మమేకమై ఉంది. మేకు సంబంధం ఉంది అంటే మేకు సంబంధం ఉందని ఎం.పి.లు ఎం.ఎల్.లు పరస్పరం ఆరోపణలు చేసుకున్న తరువాత. It is the property of the State. People at large are watching what we are doing here. దాని నుంచే ఒక్కసారి బయటపెడతామంటే, మేకు సంబంధం లేనది మేకు సంబంధం లేదంటే సంబంధం ఉందని పరస్పరం మీరు ఆరోపణలు చేసుకున్న విషయాన్ని ప్రజలు మర్చిపోరు. మాస్ మర్డర్స్ అంటే కాదన్నారు. వెంకటరెడ్డిగారు అన్నారు. ఆల్టర్ డి మాస్ మర్డర్ అనలేదు. దానవల్ల 20 మంది చనిపోయినా, ఎంత మంది చనిపోయినా, వోసిన వాడు - ఓనర్ కూడా తాగి చనిపోయాడు. మేము వెడితే తెలిసిన వాస్తవం. కానీ

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం చృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

23 డిసెంబరు, 1993. 343

మొదలకూరు? ప్రభుత్వ ఫాపని నమ్మించారు. అక్కడ తాగితే ఏమే కాదని నమ్మించారు. మంచి సరుకు దొరుకుతుందని నమ్మించి అమ్మించారు. 31 మంది చనిపోయారు. ఇది మర్డర్ కాదా? గాదె వెంకటరెడ్డిగారిని అనడం లేదు. మరొకరిని అనడం లేదు. 31 మంది హత్య ఇది. ప్రభుత్వ తప్పుడు విధానం వల్ల జరిగిన హత్య ఇది. విధానాన్ని సరిగ్గా అమలు చెయ్యకపోవడం వల్ల జరిగింది. ఒకవేళ మీకుగారు రవేంద్రారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ముందే చెబితే పర్యటించుకోవచ్చు. నైతిక బాధ్యత ఉంది. దాని నుండి బయటపడడానికి మీరు చేసేది ప్రసవవేదన వంటిది. బహుశా దానినుంచి బయట పడలేరు. చిత్తశుద్ధితో మనందరం కృషి చెయ్యాలి. ప్రభుత్వానికి మొదలకూరు సంఘటనతో ఎంతవరకూ సంబంధం ఉంది? ఇది లైసెన్సు ఫాపు. చనిపోయిన వారికి కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వవలసి ఉంది. బాధ్యులను శిక్షించాలి. ఇది లైసెన్సు ఫాపు. డేనేచర్డ్ స్పిరిట్స్ ఎక్కడ నుంచి వచ్చింది? కెమికల్స్ కు సంబంధించిన ఫ్యాక్టరీని అల్కహాల్ సప్లయ్ చెయ్యడానికి ఉంది. ఒక విధంగా చెక్ ప్ చెయ్యడంలో మనం విఫలం అయినాము. డ్రగ్స్ కోసం, కెమికల్స్ కోసం పోవలసిన స్పిరిట్స్ రాంగ్ డైరెక్షన్ లో వెడుతోంది. దానిని సారాగా తయారుచేస్తున్నారు. రెండున్నర లీటర్లు సారాకు యాడ్ చేసి చేస్తున్నారు. ఇదిట్లా సప్లయ్ అవుతోంది? కెమికల్స్ కు పోవలసిన స్పిరిట్స్ ను ఇక్కడకు తెస్తూంటే ఏం చేస్తున్నారు? ప్రభుత్వం ఇందుకు బాధ్యతనహించాల్సి ఉంటుంది. ఈ రోజు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. వెంకటరెడ్డిగారు ఇంకా చెబుతారనే అభిప్రాయం నాకుంది. వారిని నేను ఆపాదించడం లేదు. విధానాన్ని అడుగుతున్నాను. కొన్ని కోట్ల రూపాయల ఎక్సైజ్ ఆదాయం పోతోందని అంటున్నారు. ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. వల్ల ఎక్సైజ్ ఆదాయం పెరుగు తోంది. నెలకు రూ. 40 కోట్లు పెరిగిందని పత్రికలలో వచ్చింది. ఈ విధంగా అయితే సంవత్సరానికి రూ. 12,480 కోట్లు వస్తుంది. ఇంత ఆదాయం ఇప్పుడున్న ఫాపుల ద్వారా వచ్చే అవకాశం ఉంది. మనం ఎక్సైజ్ ఆదాయాన్ని కోల్పోయామా, లేదా అన్నది తరువాత వస్తుంది. రూ. 22 కోట్లకు రూ. 70 కోట్లు ఫాపులు తక్కువ ఉన్నా వన్నోంది. దీని గురించి ఎక్సైజ్ యాక్ట్ పెట్టినప్పుడు చర్చిద్దాము. కానీ చిత్తశుద్ధి ఉండాలి కదా? చాలా మంది శాసనసభ్యులు అంటున్నారు. మహిళా సభ్యులు కూడా ఉన్నారు. అడవారి మీద కేసులు పెట్టారు. ఎన్ని ఎక్స్ పేరారు? ఇంకా ఖమ్మంలో కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. చాలా బోర్డు ఈ పరిస్థితి ఉంది. కలం పోటుతో కేసును రద్దుచేసుకున్నారు. సి.ఎం.గారు ఢిల్లీకి విమానం ఎక్కుతూ పోప్ బిషప్ కు చెందిన సమస్యను పరిష్కారం చేస్తామన్నారు. ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొన్న మహిళల మీద కేసులను ఎక్స్ ప్లెయిటేషన్ కి మనసు రావడం లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కేసులు ఎక్స్ ప్లెయిటేషన్ జరిగింది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- లేదు. నేను ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అభ్యంతరం చెబుతాను. కేసులు విత్ డ్రా చెయ్యాలని గవర్న మెంట్ నిర్ణయం చేసింది. ఇంకా పెండింగ్ ఎక్కడయినా ఉంటే ఇవ్వండి. వాటి గురించి చూస్తాము.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- 18.9.93 నాడు 763 కేసులను మేము విత్తదా వేశాము. ఆ మేరకు కలెక్టర్స్ కు ఇన్ స్పెక్ షన్ ను కూడా జారీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మా జె.కె. రెడ్డిగారిని వారి అనుభవం చెప్పమనండి. వారు ఇంటిమెండ్ లో కాంగ్రెస్ సపోర్టర్ వారి నెలూరు డిల్లలో విషయం చెప్పమనండి. నేను సంతోషిస్తాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఎక్స్ ప్లైట్ మినిస్టర్ గారు నెంబరు కూడా ఇచ్చారు. అదే కాకుండా మరొక మాట. నార్మల్ గా యాజిటేషన్ సందర్భంలో బుక్ అయిన, కేసులను విత్తదా వేశాము. కానీ ప్యాపర్స్ రైడింగ్ వంటి సివియర్ నేచర్ అఫ్ కేస్స్ ఉంటే వాటిని ఇండివిడ్యువల్ గా చూసి, గవర్నమెంట్ నిర్ణయం తీసుకోవాలి. అట్లా కాకుండా యాజిటేషన్ లో పార్టీని పేట్ చేసిన వారిపై నార్మల్ గా పెట్టిన కేసులను విత్తదా వేశాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నెంబర్ ఇచ్చారు కాదనను. లేమ్యాన్స్ కాదు. థాంక్స్, వెంకటరెడ్డిగారు విజయవాడలో బ్యాక్టరును వారే డ్రైవ్ చేసి పోటా,లను తొక్కించారు. నేను సంతోషపడుతున్నాను. ప్రభుత్వపరంగా తొక్కించిన దానిని ఇలీసీట్ గా అమ్ముతుంటే పట్టుకున్న స్ట్రీలున్నారు. ఆ సందర్భంలో గుంజులాట జరిగింది ఆ కేసులను ఉంచుతారా? క్రిమినల్ నేచర్ అంటే చంపడమా, తగలబెట్టడమా? తాడికొండ కొండ కూడా వచ్చాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- బస్సులను తగలబెట్టినవి ఉన్నాయి.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఆర్.టి.సి. బస్సులు తగలబెట్టినవి ఉంటే ఉంచండి. కానీ అటువంటి కేసులను కూడా ఎత్తివేశారు. నేను హ్యూమ్ యగలను. చాలా కేసులలో వేశారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- క్రియర్ గా చెప్పాము. యాజిటేషన్ టైంలో పార్టీనిపేట్ చేసిన వారి మీద తీసివేశాము. సివియర్ కేస్స్ ఉంటే ఇండివిడ్యువల్ గా చూడాలి. అది చాలదు అని డిమాండ్ చెయ్యాలంటే చెయ్యమనండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సివియర్ కేస్స్ కాకుండా, మామూలు కేసుల్లోనే ఇంకా తీరుగుతున్నారు. వెరిఫై చెయ్యమనండి. గవర్నమెంట్ జి.ఓ. క్రింద ఇంకా విత్తదా కానీ కేసులున్నాయి. ఈ రోజు కాకపోయినా ఎక్స్ ప్లైట్ పాలసీ మీద స్టేట్ మెంట్ లో చెప్పండి. ఇంకా ఎన్ని కేసులు, సివియర్ కాకుండా ఉన్నవి ఉన్నాయో చెప్పమనండి. అంధప్రదేశ్ ప్రజలు తెలుసుకుంటారు. అడవారు తెలుసుకుంటారు. అడవారిని గౌరవించాలని, నోదరీ మజులని అంటున్నాము. వారి మీద పెట్టిన కేసులను ఎత్తివెయ్యండి. బస్సులు తగలబెట్టినవి ఉంటే ఉంచండి. ఇంత ఫెరర్ ఉదంతం జరిగితే ప్రభుత్వ లైసెన్సు ఉన్న దుకాణంలో జరిగితే, రిటైర్డ్ జడ్జిని వేశారు. వారికి పెన్షన్ ఇవ్వాలి. గ్యాబుట్ ఇవ్వాలి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 345
 విషయము : "విశ్వసారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

ఇల్ల ఇవ్వాలి. చాలా పెరివేలుంటాయి. ఇది వారిలో పరిష్కారం కారు. నీటింకా ప్రభుత్వానికి
 నిజాయితీ ఉంటే ప్రాపర్ గా రెగ్యులేట్ చెయ్యాలి. మైదూరూ సంఘటనపై సిట్టింగ్
 వ్యాక్చర్లు జరిగితే ఎంక్వయరీ చేయవలసి. తప్పు లేదు. రాజీయ కాలంలో ఇంకా ఇటు
 వంటి సిబ్బందివేసే వేస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కావాలి? ఇంకా అలాంటి కేసు వస్తే ఈ రాష్ట్ర
 ప్రెసిడెంట్ ఏమిటి? ఎక్స్లెజ్ ఇన్ కం గొల్తుకుంటున్నామన్న వాటి సిటిస్మెంట్ లాంటి
 సిట్టింగ్ వ్యాక్చర్లు జరిగితే ఎంక్వయరీ చేయండి. సి.ఎం.గారు చెప్పారు. ఫలానా వారు
 చెయ్యరు అని పడు. When it is being entrusted to an enquiry
 commission, you have no right to say that certain man is not
 there.

శ్రీ టి. పురుషోత్తంరావు:- వరే అన్నాను.

శ్రీ డి. నాగేశ్వరరావు:- నాకు రైట్ ఉంది. కానీ ప్రభుత్వానికి రైట్ లేదు.
 ప్రత్యేకంగా టీడర్ ఆఫ్ ది హామీకు, ముగ్గురుంటే రైట్ లేదు. ఇంత మాత్రం చేత
 వారిని అగౌరవం చెయ్యడం కాదు. నునయింకా గూడ చాత్ర వేసుకొన్నామన్న కాకూడదనే 12-50
 తప్పు, వారిని అగౌరవపరచడానికి చెప్పడం లేదు. పురు ఆ క్రమంగా నేని ఉంటే చాలా మ.
 హందగా ఉండేది, చాలా బాగుండేది. ఇప్పటికైనా అది ఏదైనా ఆలోచననీ, బి.ఎస్.టి.వెల్
 హ్యాప్. ఇక డిమాండ్స్ కు వస్తాను. మీరు ఎక్కువ వాషిలకు లైసెన్సీలు ఇస్తున్నారు.
 దానిని ఎక్స్లెజ్ టిల్లు గురించి మాట్లాడుకొనేటప్పుడు డిస్ కస్ చేద్దాం. కానీ, మధ్యపాన
 నిషేధానికి మా ప్రభుత్వం చిత్తుకుద్దితో కృషి చేస్తుందని మీ స్టేట్ మెంట్ లో నూడవ పేజీలో
 లాస్ట్ పేజీ ఒక పేరాలో అన్నారే, కానీ ఈ విధంగా ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. అమ్మే షాపులకు
 ఎక్కువ లైసెన్సీలు ఇవ్వడంవల్ల మధ్యపాన నిషేధాన్ని అమలుచేయడానికి ఇబ్బంది కలుగు
 తుందని మీకు ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే, సార్ నేను నీన్న కూడ
 చెప్పాను. ఎటువంటి పరిస్థితులలోనూ... మీరు సహాయం అడుగుతున్నారు. సహాయం
 ఇవ్వాలి మేము. ఇవ్వకపోతే, వైఫల్యం చెందిన పార్టీలుగానో, వ్యక్తులుగానో. లేకపోతే
 తక్కులుగానో ప్రజలు మమ్మల్ని చూస్తారు. కానీ మేము సహాయం ఇచ్చిన బోట మీరేమీ
 చేశారండీ? మేము సహాయం చేసిన బోట మా పార్టీ సెక్రటరీలను కొట్టడం, పార్టీ ఆఫీసుల
 మీద దాడి చేయడం. ఏ పార్టీ వేరో నేను చెప్పను.

Chairman:- You need not explain more. Tell about your demand.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- దోజావలంలో జరిగిన సంఘటన పట్ల మీ ప్రభుత్వం
 యొక్క స్పందన చూసిన తరువాత, మీకు సహాయం చేస్తే మా ఒక్క బిడ్డలవుతుందని
 తెలిసింది. తరువాత అక్కడ కింగు ఉండగా మీ సోల్దానా మాకు గత జనవరి. జ

రూలు-304 క్రింద పశుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చి
విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సం
వించిన మరణాలను గూర్చి".

తరువాత గూండాలు చేసే దౌర్జన్యం తట్టుకోవడానికి ఎవరికి సాధ్యమవుతుందంటే? నేన
ధర్మారావుగారిని ఏమనడం లేదంటి. ఈ ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంట్ వేరే యువర్సెల్ఫ్ ఏక్సైజ్,
దెస్టినీ, వాళ్ల మీద ఆధారపడి, వాళ్లు సాక్ష్యాలు ఇస్తారా చెప్పండి. ఇది బీ
మనిస్టర్గారి జిల్లాలో జరిగింది. నేను వారితో కూడా చెప్పాను. వారు నాకేదో చెప్పారన
కొండి - గట్టిగా యాక్సన్ తీసుకొంటామని. కానీ దీని నుంచి పశువు ఏమీ "రీడ్"
చేస్తున్నారో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. మొదలూరు తరువాత ఇప్పుడు చాలా లోతుగా
వెళ్ళాము. కొన్ని సంఘటనలతో మాకు సంబంధంలేదని వెంకటరెడ్డిగారు చెప్పారు.
సంబంధం ఉంటే ఉండవచ్చు, లేకపోవచ్చు. అమలాపురం మొదలైన పాఠశాల గురిం
లోకల్ పెర్సన్తో వస్తూనే వున్నాయి. మీరు వెరిఫై చేస్తూ ఉండండి. ఏమీ జరగదన
ఆలోచనతో ఉండవచ్చు. ఏ రోజైనా, ఏ క్షణంలోనైనా జరగడానికి స్కోప్ ఉంది, ఎందు
కంటే అలవాటు పడ్డ వాళ్లు ఏదో ఒకటి త్రాగుతూ ఉంటారు. ఇప్పుడు కొంతవరకు
తగ్గింది. ఏ యామ్ వెరీ హాప్ గతంలో మీటింగ్లకు అల్లడిచేసే వాళ్లు రావడం లేదు.
మేము కూడ అనేక జిల్లాల్లో తిరుగుతున్నాం. ఆ తగ్గిన మేరకు అనందిద్దాం,
అభినందిద్దాం. ఇంకా అటు వైపు పయనించడానికి ఆలోచన చేయాలంటే, జ్యుడిషియల్
ఎంక్వైరీ వేయండి. పశుత్వం మీద వైల్డ్ అలిగేషన్స్ చేశారు. మేము స్పందించిన
తరువాత పశుత్వం స్పందిస్తుందన్నారు. ఇందాక ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించిన తీరును
మాసిన తరువాత మరి ఆయన స్పందిస్తే బాగుండేది. ఈవేళ బొద్దున స్పందిస్తే బాగుండేది.
వారి స్టేట్మెంట్ను ఎక్స్పెక్ట్ చేసాం. గౌరవ సభ్యులు డి.ఎల్. రవేంద్రరెడ్డి, వారి పార్ట్
నుండే చెప్పారు. *Let them come cut in flying colours.* ఏదీ ఏమైనప్పటికీనీ,
ఈ సంఘటనతో మాకేమీ సంబంధం లేదు. మేము అన్నీ బాగానే ధైర్యంగా తీసుకొన్నాం
అంటే మాత్రం మే ధైర్యానికి అభినందనలు. కానీ మే ఫెయిల్యూర్ను కూడ తప్పకుండా
విమర్శించాలి. మే ఫెయిల్యూర్ను మీరు ఒప్పుకోవాలి. మే ఫెయిల్యూర్ను కారణాలేమిటో
ఆలోచించుకోవాలి. *That is why, I demand again and again judicial
enquiry by a sitting High Court Judge.* అప్పుడు అది మీకు క్లెన్ బిట్
ఇస్తుందో లేదో ఆలోచించుకోవడానికి వీలుంటుంది.

శ్రీ టి. జీవన్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్ర పశుత్వం పేద పశుల సంక్షేమాన్ని
దృష్టిలోపెట్టుకొని, రాష్ట్రానికి ఆర్థిక వనరులు తగ్గిపోతాయని అనుకొన్నప్పటికీ, అనేక
కార్యక్రమాలను చేపట్టడానికి.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సార్, నా డిమాండ్లో ఒకటి మార్చిపోయాను. సార్ ఫర్
ఇంటరప్షన్. సార్, మొదలూరు సంఘటనలో చనిపోయిన వారికి ప్రతి ఒక్కరికి లక్ష
రూపాయలు నష్టపరిహారంగా చెల్లించమని నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మహమ్మారికి అలవాటుపడ్డ బలహీనవర్గాల పశువులు
అభివృద్ధి పథంలోకి వెళ్లలేకపోతున్న విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ముఖ్యమంత్రి

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993 347
విషయము : "విషపూరిత మద్యనీవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రావలసిన దాదాపు 700 కోట్ల రూపాయల ఆర్థిక వనరులను కోల్పోతున్నప్పటికీ, ఆర్థిక వనరులు ముఖ్యం కాదు, బలహీనవర్గాల సంక్షేమమే ముఖ్యమనే ఆలోచనతో గత అక్టోబరు 1వ తేదీ నుండి రాష్ట్రంలో మద్యపాన నిషేధాన్ని అమలుపరచడం జరుగుతున్నది. అయితే అధ్యక్షా, కేవలం రాష్ట్ర ఆర్థిక వనరులను పెంపొందించుకోవడం కొరకు గత ప్రభుత్వం సారా అమృతాలను పెంపొందించు కొనేందుకు పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం చేసి, అనేక చర్యలను తీసుకొంది సారా నిషేధాన్ని ఏ విధంగా సక్రమంగా అమలుజరపాలో చెప్పుతూ సూచనలు చేయవలసింది వోయి, ఈనాడు గౌరవ ప్రతిపక్షసభ్యులు తమ రాజకీయ లబ్ధికొరకు, ఈ ప్రభుత్వం సారా నిషేధంలో వైఫల్యం చెందితే, లబ్ధిపొందుదామనే ధోరణిలో ప్రసంగాలు చేస్తున్నారు తప్ప....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సార్ తెలుగుదేశం హయాంలో ఆయనే ఎక్సైజ్ మినిస్టర్.. ప్రతిపక్ష సభ్యులు సూచనలు చేయడంలో వైఫల్యం చెందారని ఆయన అంటున్నారు. ఆ సూచనలు, సలహాలు ఏవో ఆయనే చెప్పితే సంతోషిస్తాం.

శ్రీ టి. జేవన్ రెడ్డి:- చెప్పడానికే మాట్లాడుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఇందాక సి.పి.ఐ. నాయకులు పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించినప్పటికీ, వారు చక్కని సూచనలు చేశారు. ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యతలను గుర్తుచేశారు. కానీ తెలుగుదేశం నాయకులు ఆ విధంగా చేయకుండా, సారా నిషేధంలో ఈ ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందితే, దానివల్ల ఎంతవరకు రాజకీయ లబ్ధిపొందుదామనే ఆలోచనతో ప్రసంగం చేయడం జరుగు తున్నది. కానీ మద్యపాన నిషేధానికి కావలసిన సూచనలు చేయడానికి వారు ముందుకు రాకపోవడం విచారకరమని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు:- సార్, ఐ బేక్ ఇట్ స్ట్రాంగ్ అబ్జెక్షన్. రిలవెంట్ కానిది మాట్లాడుతున్నారు.

Chairman:- Jeevan Reddy garu, please come to the subject.

Sri T. Jeevan Reddy:- Sir, I am not crossing my limits. చంద్రశేఖర్ గారు ఎంతవరకు మాట్లాడేరో అంతవరకే నేను మాట్లాడుతున్నాను. నేను నా పరిధిని దాటి మాట్లాడటం లేదు. అధ్యక్షా, మీకు తెలియండి కాదు. ఆనాడు ఏడు సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్న తెలుగుదేశం పార్టీ, పేద ప్రజల సంక్షేమానికి సారా మహమ్మారి అడ్డంకిగా ఉన్నదనే విషయం ఆలోచించకుండా, కేవలం ఆర్థిక వనరులు పెంచుకోవడం కోసమే అబ్కరీ శాఖ ఉన్నదని భావించింది. 1983-84లో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను అధ్యక్షా. సారా నిషేధం కొరకు తెలుగుదేశం పార్టీ కట్టుబడి ఉందా అని అడిగితే, ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు "బంగారు గుడ్డు పెట్టి బాతును మేము వదులుకొంటామా" అని అన్నారు....

రూలు-304 క్రింద పృథుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సార్ అప్పుడు ఆయనే మంత్రి.....

శ్రీ జి. జీవన్మరెడ్డి:- ఎస్..... ఎస్..... ఇ యామ్ టెల్లింగ్ ది సేమ్.....

1.00 శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, 304కి, ఆయన మాట్లాడేదానికి సంబంధం ముందా?

శ్రీ జి. జీవన్మరెడ్డి:- ఏ రాజకీయ పార్టీ ఎంతవరకు కట్టుబడి ఉందో చెప్పడానికి నేను చెబుతున్నాను. విద్యాధరరావుగారన్నట్లు, అప్పుడు నేను ఎక్కెబు మంత్రినే. పృథుత్వ నాయకుడు మద్యమోహానిగా కంగ్రెస్ పార్టీ తరపున రాష్ట్రంలో మద్యపాన నిషేధం అమలు గురించి తెలుగుదేశం పార్టీని పృథుత్వ అడిగినపుడు నేను మంత్రిగా పృథుత్వం తరపున అర్హతపరమైన దృష్టితో కాకుండా అమలుచేయవలసిన కర్తవ్యం గురించి ఆలోచించ వలసి ఉందని చెప్పడానికి ఉపకృమిస్తే, ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి. రామారావుగారు టోక్సం చేసుకుని, ఆటకే శాఖను కేవలం బంగారు గుడ్డు పెట్టే బాతుగా వర్ణించి, పేద పృథుత్వ సంక్షేమానికి సంబంధం లేకుండా ఆటకే శాఖను నిర్వహించుకునే ఒక ఆలోచనా దృక్పథంతో జవాబు చెప్పారని ఈ సభా దృష్టికి తెస్తున్నాను. గతంలో ఆరా కేవలం 'లూక్ సెబు'గా కూర్చుని తాగే విధంగా చేశారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ సార్. తాను చేసిన సూచనను అలా రామారావుగారు కాదన్నారని అన్నారు. ఈయన ఎక్కెబు మినిస్టరు చేసినపుడు గానీ, ఆ తర్వాత గానీ, తెలుగుదేశం పార్టీకి వెన్నుపోటు పొడిచి బైటకు వోయినపుడు గానీ ఎన్నడూ ఆయన ఆ విషయం గురించి చెప్పలేదు. ఈవేళ ఏదో అవకాశం వచ్చిందని ఏదో పదవి వస్తుందని ఆశపడితే పృథుత్వం లేదు. 304 అనేది ఎంతవరకూ ఉందో రోశయ్యగారు లేచి తన సభ్యులకు చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- విద్యాధరరావుగారి భావనతో నేను ఏకేభవిస్తున్నాను. 304 స్కోపు చాలా పరిమితం. 304 పరిధి గురించి చెప్పిన మాటలు మే సభ్యులకు, మా సభ్యులకు, మొత్తం అందరికీ చెప్పినవే. కానీ దాని పరిధి ఎన్లార్జి చేసి మీరు ఎంతవరకూ పోయారో ఆలోచించండి. మీరు, నాగేశ్వరరావుగారు మాట్లాడినప్పుడు కంట్రోల్ చేయ దానికి గానీ, కంట్రోల్ చేయడానికి గానీ అవకాశం లేకుండా చేసి యిప్పుడు మీరు మాట్లాడ వద్దనడం సమంజసమా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మా సభ్యులు 10 సంవత్సరాల క్రితం మాటలు చెప్పలేదు. ఇటీవలి సంఘటనలే చెబుతున్నారు. ఏ విధంగా రాష్ట్ర ఖజానా కొల్లగొడుతున్నారో ఆ విషయం పృథుత్వం వందం జరిగింది. ఏ ఏ కేసులలో ఇన్వెస్టిగేషన్, ఏ ఏ విధంగా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 349
విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీరానింబి మే సభ్యులు దానిని ఉల్లంఘించారో చెప్పడం జరిగింది. అవేన్న ప్రభుత్వ దృష్టికి
తేవడం కోసం ప్రయత్నం జరిగింది.

శ్రీ పి. ధర్మారావు:- జీవన్మరణిగా మార్చబడింది కొంచెం డివియేట్ అయిన మాట
వాస్తవమే. 4 సంవత్సరాల క్రితం మాటలు వారు మాట్లాడితే 10 సంవత్సరాల క్రితం
మాటలు వేరు మాట్లాడతారు. ఏ కాయినో పే చేస్తే అదే కాయినో రే పే చేస్తారని
గుర్తుంచుకుంటే, యిక మీదన్నా డివియేషన్ లేకుండా పోనీడే అవ్వవచ్చును.

శ్రీ బి. జీవన్మరణి:- ఎంత వేత్తశుద్ధితో మద్యపాన నిషేధాన్ని అమలుచేయడం కోసం
ప్రయత్నం జరిగిందో సభ దృష్టికి తేవడానికి మాట్లాడుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఒక్క నిమిషం సార్.

ఛైర్మన్:- నేను అనుమతించను. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ బి. జీవన్మరణి:- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా,.....

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- మీరు మాట్లాడితే అది కొంటర్ యాక్ట్ అవుతుంది.

శ్రీ బి. జీవన్మరణి:- చంద్రబాబునాయుడుగారూ, అనాడు ఎక్కికల సమయంలో
దొంగసారా లారీని బుక్ చేసి కేసు పెట్టిన సంగతి మరిచిపోయారా? ఈవేళ మీరు గొప్పగా
మాట్లాడుతున్నారు. చిత్తురు జిల్లా చంద్రగిరిలో సారా వేలం పాటలు నిర్వహించనేయ
కుండా యిదే గౌరవ సభ్యులు *** అనుయాయులతో అక్కమ సారా వ్యాపారం చేసిన విషయం
వాస్తవం కాదా? ఈ సంగతి అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ***

ఛైర్మన్:- ఈ రిమార్కులేవే రికార్డులోకి పోవు.

(అంతరాయం)

***Expunged as ordered by the Chair.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ***

ఫెర్రెస్:- ఈ రికార్డులు రికార్డులోకి పోవు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- పేరు ఎత్తాడండీ.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పేరు ఎత్తాడు అధ్యక్షా. మెంబర్సు పేరు ఎత్తాడు. పేరు తొలగించడమైనా చేయండి, లేకపోతే మాట్లాడటానికి అవకాశమన్నా యివ్వండి.

శ్రీ బి. జీవన్రెడ్డి:- మీరెందుకండీ పులిక్కిపడతారు?

ఫెర్రెస్:- *** పేరు రికార్డుల నుంచి తొలగిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. జీవన్రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు సారా నిషేధం అమలులోపల స్వపక్షం, ప్రతిపక్షం అనే భేదం లేకుండా, రాజకీయాలకు అతీతంగా ఎవరెప్పుడు వచ్చినా చూడకుండా చర్యలు తీసుకోబడతాయని చెప్పడమే కాకుండా గతంలో రాష్ట్రంలో ఈ నిషేధం పెట్టక పూర్వమే 'ఈనాడు' పత్రిక సంపాదకులు రామోజీరావుగారు రాష్ట్రంలోని రాజకీయ పార్టీల నాయకులతో సమావేశం ఏర్పాటుచేసి సారా నిషేధం అమలు గురించి సత్యసాయి కళ్యాణ మంజుషం లో ప్రస్తావించినపుడు గౌరవనీయులు ముఖ్యమంత్రిగారు ఎటువంటి సంకోచం లేకుండా ప్రతిపక్ష నాయకుల సూచనలను తీసుకోవడం జరుగుతుందని సభకు హామీ యిచ్చారు ***

ఫెర్రెస్:- సబ్జెక్టును డివియేట్ చేయకండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ బి. జీవన్రెడ్డి:- గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ నిషేధానికి కట్టుబడి ఉన్నారని చెప్పడానికి నిదర్శనంగా కడప జిల్లా మైదుకూరులో బాధ్యులైన వ్యక్తులు ఏ రాజకీయ పార్టీకి చెందిన వారైనా, కాంగ్రెస్ పార్టీ వారైనా, తెలుగుదేశం పార్టీ వారైనా చర్య తీసుకుంటామన్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, రోశయ్యగారు సలహా యిచ్చారు. అవసరంగా దీనికి ప్రాధాన్యత యిచ్చి డివియేట్ చేస్తే ప్రజలు క్షమించరు. ఇది సరైన పద్ధతి కాదు. రికార్డుల నుంచి తొలగించండి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం డ్విజ్జీకి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 351
విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

ఛైర్మన్:- అలాగే, తప్పకుండా.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- జీవన్ రెడ్డిగారికి మనవిచేసేదేమంటే 304కు సంబంధించి మాట్లాడితే సరిపోతుందని. మరి జనరల్ గా యిక్కడ మాట్లాడే అవకాశం వుండదు కనుక కావాలనుకుంటే ఎప్పుడైనా పాలీస్ డిస్కషన్ పెట్టుకుంటే మనం మాట్లాడుకోవచ్చును. ఇప్పటికి 304 వరకు సంబంధించి మాట్లాడటం మంచిది.

ఛైర్మన్:- డివియేట్ కాకండి. మూడు నాలుగు నిమిషాలలో పూర్తిచేయండి.

శ్రీ బి. జీవన్ రెడ్డి:- మైదుకూరులో జరిగిన దురదృష్టకరమైన సంఘటనలో బాధ్యులైన *** గానీ, వారి కుటుంబీకులు గానీ ఏ రాజకీయపార్టీకి సంబంధం వున్నప్పటికీ నిర్దాక్షిణ్యంగా కేసు బుక్ చేయడమే కాకుండా ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ వట్టం క్రింద వారిని నిర్బంధించడం జరిగింది. కడప జిల్లాకు చెందిన నాయకులు ఏ వర్గానికి చెందినవారైనా, ఏ రాజకీయపార్టీకి చెందినవారైనా వారిని ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ క్రింద నిర్బంధించడం జరిగింది. ఇది ముఖ్యమంత్రిగారి చిత్తశుద్ధికి నిదర్శనం అని మనవిచేస్తున్నాను. మరి గౌరవసభ్యులు కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందినవారు గానీ, మరేపార్టీకి చెందిన వారు కానీ, గౌరవ మ నీయులు *** కానీ, సారావ్యాపారంతో సంబంధం వున్న సభ్యులు ఎవరిపార్టీలో వున్నప్పటికీ చర్య తీసుకుంటాము అన్నారు. ఈ సందర్భంలో నేను మనవిచేస్తున్నాను, కర్నూలు జిల్లా, తెలుగుదేశం పార్టీ అధ్యక్షుడు *** ఆళ్లగడ్డ శాసనసభ్యుడు *** మీద ఏమీ చర్యలు తీసుకుంటారు అని అడుగుతున్నాను. మీకు తెలియదు కడప జిల్లా జమ్మలబడుగు తెలుగు దేశం పార్టీ కార్యాలయంలో లిక్కర్ కు తయారీకి ఉపయోగించే లేబుల్స్, బాటిల్స్, కార్టూలు....

Chairman:- Those names which are mentioned by Sri T. Jeevan Reddy are expunged from the records.

శ్రీ బి. జీవన్ రెడ్డి:- *** గారు కానీ, ఎవరయినా సరే సారావ్యాపారంతో సంబంధం వున్న వ్యక్తులు ఎవరినయినా సరే, మీకు ఛైర్మన్ వుంటే ; ; ;

(ఇంటరప్షన్స్)

మీకు ఛైర్మన్ వుంటే *** పైన కానివ్వండి, ఆళ్లగడ్డ శాసనసభ్యుడు *** పైన కానివ్వండి చర్యతీసుకుంటారా అని అడుగుతున్నాను. కర్నూలు జిల్లా తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యాలయంలో గానీ, కడప జిల్లా జమ్మలబడుగు తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యాలయంలో అక్రమ సారాకు సంబంధించిన బాటిల్స్, లేబుల్ ఉంటే సారా నేషనల్ వట్టం క్రింద (అక్రమ సారా నేషనల్ వట్టం)

***Expunged as ordered by the Chair.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ-
వించిన మరణాలను గూర్చి".

క్రింద సదరు వ్యక్తులపై కేసు రిజిస్టర్ చేసిన విషయం తమకు తెలిసిందే. ఇదంతా ఎందుకు మనవివేస్తున్నానంటే, అక్కమసారా వ్యాపారం అనేది రాజకీయపార్టీకి సంబంధించిన విషయం కాదు. రాజకీయపార్టీకి సంబంధం ఉన్నవ్యక్తులు వారు ఎంత అగ్రస్థానంలో ఉన్నాగానీ చర్యతీసుకునే బాధ్యత అన్ని రాజకీయపార్టీలకు ఉందని గుర్తువేయడానికి మనవి వేస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకత్వంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కొట్ల విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ఈ అక్కమసారావ్యాపారంలో ఉన్న వ్యక్తులు ఎంత ఉన్నతస్థానాలు వున్నవారయినా చర్య తీసుకోడానికి సిద్ధంగా వున్నారని చెప్పడానికి కడప జిల్లాలో ప్రివెన్షన్ ఆఫ్ డిస్టిలరీ యాక్టును అమలుచేశారని ఈ సందర్భంగా మనవివేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ, రోడ్డు భవనాల శాఖమంత్రి (మాజీ) శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డిగారి మొదలూరు సంఘటనకు సంబంధించి జుడీషియల్ ఎంక్వయిర్ చేశారని అంటూ శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావుగారు ఒక క్వెరీఫిటేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది; వారు మొదలూరు గ్రామాన్ని సందర్శించి, ఆ సంఘటన ఏ పరిస్థితులలో జరిగిందో, అందులో దివాకరరెడ్డికి సంబంధం లేదని వారు చెప్పిన విషయాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, వారి రాజీనామా కోరడానికి, మొదలూరు సంఘటనకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని చెప్పడం జరిగింది. జుడీషియల్ ఎంక్వయిర్ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత మొదలూరు సంఘటనకు సంబంధం వున్న వ్యక్తులు ఎవరయినా గానీ కఠినమయిన చర్యతీసుకోవాలనే నిర్ణయానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుందని ప్రత్యేకించి చెప్పబడిన అవసరం లేదు. 21, నవంబరు 1993కు ముందు జరిగిన విషయాలను ఒకసారి చూస్తే, తెలుగుదేశం పార్టీ సమావేశం మొదలూరులో జరగడం కొరకు తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులు ప్రజలకు సారా ఆకాపిష్టి జనసమీకరణకు డబ్బులు ఇవ్వడం జరిగిందని ప్రత్యేకించి మనవివేయవలసిన అవసరం లేదని చెబుతున్నాను. ఈరోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అక్కమ సారా వ్యాపారం అరికట్టడానికి గానీ, సారా నిషేధానికి గానీ చిత్తశుద్ధిగా అమలుజరపడానికి కట్టుబడి ఉందని చెప్పడం, గౌరవ నేయులైన అబ్బాబీ శాఖ మంత్రిగారు గుంటూరు, విశాఖపట్టణంలో అక్కాబరు కంటే ముందు విడుదల చేసిన సారా ఖర్చుకాకుండా వుంటే, ఆ మిగిలిన సారాను నిరుపయోగంగా పారవేసిన సంఘటన మనకు తెలుసు. మద్యపాన నిషేధం ఏ రాజకీయపార్టీ తలచుకుంటే జరిగేది కాదు. ప్రభుత్వపరంగా కార్యక్రమం చేపడితే జరిగేది కాదని మనవివేస్తున్నాను. ఈ బృహత్ కార్యక్రమం వెనుక సంఘసేవకులు, సంఘసేవా కార్యకర్తలు తమ విద్యుక్తధర్మంగా తీసుకొని అమలుచేస్తున్నారు. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ కార్యక్రమం సక్రమంగా అమలుజరగడానికి వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య వంటి సంఘసేవకుల, స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల ఆధ్వర్యంలో సారా నిషేధ కమిటీలను వేసి దీనిని సమర్థవంతంగా అమలుచేయడానికి కృషిచేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ సమావేశం ఎక్కడ జరిగినా సారా నిషేధం అమలు జరిగేందుకు ప్రచారం చేస్తున్నారు. అదే తెలుగుదేశం వారు సారా నిషేధం గురించి బాధ్యత వహించి ఎక్కడయినా చెబుతున్నారా, ఒక్కసారి పత్రికలు చూడండి అని మనవివేస్తున్నాను. ఏవిధంగానయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీనిని అమలుపరచడంలో విఫలమయితే దానిని రాజకీయం చేద్దామనే ఆలోచనలో వున్నారు తప్ప, ప్రభుత్వానికి సూచనలు ఇచ్చి సక్రమంగా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 353
 విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

అమలుజరగడానికి ప్రయత్నించడంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. మరి తరతరాలుగా అలవాటు
 పడ్డ ఈ సారాను మాన్పించడానికి పార్లమెంటుగా ప్రతిపక్షపక్షాదు బాధ్యతవహించాల్సి ఉందని
 మరొక్కసారి మనవిచేస్తున్నాను.

(సభాపతి ఆధ్వర్య సాంఘంలో వున్నారు)

ఈ జరిగిన మొదలకూ, ఆశ్చర్యం సంఘటనలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇటువంటి
 సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా వారికి కాంగ్రెస్ పార్టీతో సంబంధం వున్నా, బి.డి.వి.తో
 సంబంధం వున్నప్పటికీ, ఆ వ్యక్తులు ఎంత ఉన్నతస్థానంలో వున్నప్పటికీ, నిర్దాక్షిణ్యంగా
 అణచివేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు కృతనిశ్చయంతో వున్నారన్న విశ్వాసాన్ని ప్రకటిస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇందాక ప్యానల్ స్పీకర్ ఉన్నారు. ఇప్పుడు ఇందులో అభ్యంతర
 కరమయిన మాటలున్నా, పేర్లున్నా తప్పకుండా రికార్డునుంచి తొలగించవలసిందే.
 తొలగిస్తాను. చంద్రబాబునాయుడు పేరు వచ్చినందున రికార్డునుండి తొలగించవలసిందే.
 అది రికార్డుకు వచ్చే ప్రశ్న లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఆయన సలహా యివ్వారు. మా పార్టీ తరపునుండి
 కూడా వెప్పనివ్వండి.

Mr. Speaker:- Do you want me to give an opportunity
 again?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- *** పేర్లుకూడా వెప్పారు సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేద్యవికి ఒక విషయం తెస్తున్నాను. మీకు ఇది అసెంబ్లీ అని,
 ఇందులో డిప్ షాన్ వెసుకోవాలి అని లేకుంటే ఎట్లా? దీనిని ఇంతటితో కోర్ట్ చేయండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- జీవన్మరణంగా ఒక సూచన యివ్వారు సార్.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- నేను డిస్కస్ చేయదలచుకోలేదు సార్. నాకు చిన్న అవకాశం
 ఇవ్వండి ***

మిస్టర్ స్పీకర్:- (శ్రీ జానీవేపు చూస్తూ) మాట్లాడే వారు అంతా త్రాగినట్లు 1-20
 అవుతుంది కాబట్టి మీరు వెప్పింది రికార్డులలోకి పోకూడదు. మ

***Expunged as ordered by the Chair.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "విషహరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, జానేగారు చెప్పిన సూచనకు మాకు అభ్యంతరం ఏమీ లేదు ఈ హాజ్ లో ప్రమాణం చేసి మేము ఎవరమూ దొంగసారా వ్యాపారం చేయకుండా ఉన్నామని, సారా త్రాగకుండా ఉన్నామని వారు ముందుకువస్తే, మా పార్టీ తరపున కూడా మేము ముందుకు వస్తామని మేము ఎప్పుడో డిక్లర్ చేశామని చెబుతున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున మేము ఎప్పుడో డిక్లర్ చేశాము

(అధికారపక్ష గౌ. సభ్యుల నుండి అభ్యంతరం)

మీసార్ స్పీకర్:- (అధికారపక్ష గౌ. సభ్యుల వైపు చూస్తూ) మీ బిల్లులు కొన్ని వున్నాయి, యాక్టులు అయ్యేటటువంటివి ఉన్నాయి, కొన్ని డిస్పోజ్ చేసుకోవడానికి ఉన్నాయి. మీరందరూ కూడా అడ్డుపడితే ఎట్లా? మీ పార్టీ పీప్ ఉంటే చెబుదురు మీమ్మల్ని ఎట్లా ఆపాలి అని.

(Interruption)

Mr. Speaker:- The Panel Chairman said that he would give a chance. Therefore, he will have an opportunity to speak.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, జేవన్ రెడ్డిగారు ఒక మంచి సూచన ఇచ్చారు. సారా నిషేధం పెట్టిన తరువాత మా పార్టీ తరపున మేము స్పష్టంగా చెప్పాము. ఎవరూ కూడా సారా వ్యాపారం చేయకూడదు, సారా, బ్యాండ్, వగైరాలు త్రాగకూడదు, అటువంటి వ్యాపారాలు చేసేవారికి కానీ, త్రాగేవారికి కానీ మా పార్టీ బిక్కుటుంగ్ ఇవ్వమని మా పార్టీ తరపున మా పార్టీనాయకులు ఎప్పుడో డిక్లర్ చేశారు, మేము దానికి కట్టుబడి ఉన్నామని చెబుతున్నాను. ఇంక రెండో విషయం ఏమిటంటే, మా పార్టీవారు ఒకప్పుడు సారా వ్యాపారం చేయించారు కానీ ఈనాడు మా పార్టీ తరపున ఎవరూ కూడా సారా వ్యాపారంలో లేరు అని ఘంటాపథంగా చెప్పగలను అయితే, ఈ రోజు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రంలో ఉంది. ఇంతకు ముందు మంత్రులు మాట్లాడినా, ముఖ్యమంత్రి మాట్లాడినా, సభ్యులు మాట్లాడినా, తెలుగుదేశం పార్టీ శాసన సభ్యులకు ఉందని మాట్లాడు తున్నారు. నేను మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేస్తున్నాను. ఎవరు ఈ దొంగసారా వ్యాపారం చేసినా, కల్తీ సారా వ్యాపారం చేసిన అటువంటి వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకునే బాధ్యత మీపైన ఉన్నది. మీరు అసమర్థులా అని అడుగుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం సమర్థతతో పనిచేస్తే ఈ రోజు ఇన్ని సమస్యలు ఉండేవి కాదు. గవర్నరుగారు ఏమీ చెబు తున్నారంటే ఎవరైనా దొంగసారా వ్యాపారం చేసినా, లేక కల్తీసారా వ్యాపారం చేసినా, సారా త్రాగించినా, త్రాగినా అటువంటి వారిని ఓడించమన్నారు. ***

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 355
 విషయము : "విషపూరిత మద్యనీచనం ఫలితంగా సంఘ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

మిస్టర్ స్పీకర్:- ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధం ఉందా అనేది కానీ, ముఖ్య
 మంత్రిగారి జిల్లాలో జరిగింది కానీ ఈ సబ్జెక్టుకు, ఇప్పుడు జరుగుతున్న చర్చకు
 సంబంధం లేదు కాబట్టి, ఇది రికార్డులలోకి పోదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పటికే నాకు అవకాశం ఇవ్వడంకు
 తమకు ధన్యవాదాలు. ఇప్పుడు మనం ఒక తీవ్రమైన సమస్య పైన చర్చిస్తున్నాము,
 సుదీర్ఘకాలంగా. దేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పార్టీల సినహాయింపు లేకుండా అమరమూ
 ఆమోదించిన ఒక సూత్రం - నోషల్ ఈజిల్ అయిన..... దోషిని లాంజీ పెద్ద
 మనుష్యులు కూడా రేటులూ వోలూరు ఈ చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు దేశ స్వతంత్ర్యోద్యమ
 కాలంలో మనం కందరమూ గాంధీక దురాచారమైన ఈ మద్యాన్ని నిషేధించాలని పోరాడిన
 మాట వాస్తవమే. కానీ కారణంతరాలవలన - అది ఏదైనా సరే, నేను హస్తగతంలోకి పోదలచు
 కోలేదు - ఇప్పటికైనా ఈ మద్యనిషేధ హక్కి తీసుకువచ్చారు

సభలోకి వచ్చినందుకు రోశయ్యగారికి ధన్యవాదాలు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నా గురించి చర్చ జరుగలేదు. జైతంత్రో సారా
 మిక్కి మాడా ఎలా ఉంటుందో తెలియని నేను ఉండి ఏమీ ప్రయోజనమని నియతి
 కూర్చున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ మద్యపాన నిషేధం అనేది ఈనాటి ఎలా
 వచ్చిందంటే, వాస్తవాన్ని విస్మరించి, వర్చించి, మనం ఎవరమూ ఆత్మవంచన చేసుకో
 కూడదు. నేను సగతినీ కాంగ్రెస్ సభ్యులకు, ప్రతిపక్ష సభ్యులకు కందరినీ దానిపై
 ఏమిటంటే - గాంధీక దురాచారమైన ఈ మద్యపానాన్ని వ్యతిరేకంగా అంధదేశులతో ఉన్న
 మహిళలు చొరవతీసుకొని ముందుకు వచ్చి మహోద్యమం నిర్వహించిన యువాలనే ఈ
 నిషేధం తీసుకురాబడింది కానీ, మనం ఉద్దేశ్యపూర్వకంగానో, లేకపోతే మనంతట మనం
 దయతలచో తీసుకువచ్చిన నిషేధం కాదీ. ఇది అమలుచేసే విషయంలో జరిగిన చర్చల
 సందర్భంలో అనేక విషయాలు చొరాయి. పాటి జోక్కి నేను వోను అందువల్ల ఆ నిషేధం
 అనేది అమాంతంగా ఉడిపడింది కాదు. ఆంధ్రగోత్రంలో ఉన్న మహిళలు పెద్ద ఉద్యమంగా
 ఉద్యమిస్తే, దాని వెనుక అనేక మంది స్వభుంద సేవా సంస్థలు, పెద్దలు ఉండడం వలననూ
 ఈ మద్యనిషేధ చట్టం తీసుకువచ్చే పరిస్థితి కల్పించబడింది. దీనిని అమలుచేసే విషయంలో
 ప్రధానంగా మేము చెప్పేది ఏమిటంటే, నిర్వాసికంగా, నిర్వాహమాటంగా అమలుపరేస్తే
 తప్ప ఇది అమలుజరుగదు అని ఆనాడే మేము ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పాము. ఆనాడు
 ప్రభుత్వ విధానం ప్రకటించే సందర్భంలో కూడా మేము ప్రభుత్వానికి చెప్పాము. ఇప్పుడు
 ఉన్న ఈ బాగాదీ షాపులే కాక మరొక 5 వేల షాపులకు అనుమతీనివ్వాలని ప్రభుత్వం
 ఆలోచిస్తోందంటే, మేము చాలా స్పష్టంగా చెప్పాము. మళ్ళీ తిరిగి విషాన్ని ప్రవేశపెట్టినట్లు
 ఉంటుంది, దీనివల్ల ఉపయోగం ఉండదు అని చెప్పాము. వేలంపాటలు వేస్తాము అంటే
 కూడా చెప్పాము. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం 5 వేల నుంచి 3 వేలు, 3 వేల నుంచి 2 వేలు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంఖ్య
వీరిన మరణాలను గూర్చి".

అంటున్నారు. దీనిని మానుకొంటారో లేదో నాకు తెలియదు కానీ నేను మనవిచేసింది ఏమీ
ఓంటే, ఈ మైదుకూరు సంఘటన కానీ, అల్వాల్ సంఘటన కానీ, - ముఖ్యంగా మైదు
కూరు సంఘటనకు వస్తే, మేము అందరూ కలిసి ఇచ్చిన నోటీసులో సామూహిక హత్య
అని చెప్పినందుకు ప్రభుత్వం దానిన తీసుకోలేదు ఇది సామూహిక హత్య కాదు అని చెప్పింది.
కానీ నేను తమ ద్వారా చెప్పదలచుకున్నదేమిటంటే, ఇది సామూహిక హత్య. ఎందుకంటే,
ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కలను దుకాణంలో విషపూరితమైన మద్యం విక్రయించడంవల్ల వారు
సామూహిక హత్య చేయబడ్డారు; కానీ, ఏదో ఆయుర్దాయం తీరిచనివోయిన వారు కాదు.
ఈ సామూహిక హత్య జరిగిన వారికి ఎవరో పోలీసులు ఇచ్చారు అంటే, దాని వెనుక
ఉన్నది ప్రభుత్వమే అని మేము అంటే, దాని గురించి మీరు కంగారు పడవలసిన అవసరం
లేదు. ఎందుకంటే, లెక్కలను ఉన్న దుకాణం బాటున ఇలాంటి విషపూరితమైన మద్యం
అమ్ముతూ ఉండి, దీనిని హత్యకాదని అనడం, చనిపోయిన వారికి, మనకు సంబంధం లేదని
అనడం, చనిపోయినవారికి నష్టపరిహారం ఇవ్వడం - నేరం. ఒక హత్య చేయడం ఎంత
నేరమో ఆ హత్యను పోలీసులపై వాదన, కుట్రతో భాగస్వామి అయినవాడూ అంతే
1.30 నేరస్థుడు. అది వాస్తవమని మేము పత్రికలలో చెప్పాము. హత్యను పోలీసులపై వాదన
మ. ఎంత నేరస్థుడో, హత్య చేసినవారూ అంతే నేరస్థులు. అలాంటి స్టేట్మెంట్లలో మేము చాలా
స్పష్టంగా చెప్పాము. నేను చెప్పినది సరియనది కాదు అంటే వెంకటరెడ్డిగారు సరిచేస్తే నాకు
అభ్యంతరం లేదు. వెంకటరెడ్డిగారు ఆ ఘటనను విచారించడానికి వెళ్లినప్పుడు పత్రికలలో
ఒక మాట చెప్పారు, అది 'ఓమెగా' అని సీట్ వేసిన సీసాల ద్వారా వచ్చిందని. వెంకట
రెడ్డిగారు అంటే మాకు గౌరవముంది. గారు సీనియర్ నాయకులు కూడా. ప్రక్కదారి
పట్టించడానికి అలా చేస్తున్నారని చెప్పాము కానీ నేనూ, నాగేశ్వరరావుగారు అక్కడకు
వెళ్లినప్పుడు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. వీరి గ్రూప్ తగాదాలతో మాకు ఏమీ సంబంధం
లేదని అన్నారు. కొన్ని చేదు నీజాలు ఖచ్చితంగా మనవిచేయకతప్పదు. కుళ్ళాయి తెల్లి అనే
అతను అమ్మాడు, అతను కొంత కాలం మండల కాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంట్గా పని చేశారనీ,
ఆయన ఎవరి గ్రూప్ అని అడిగితే చెప్పిన మాట మేము చెప్పాము. ఆ చెప్పిన సందర్భంలో
కూడా దివాకరరెడ్డిగారు క్లెన్ సర్టిఫికేట్ ఉంది. ఆయన ఏమీ లేదని మేము చెప్పలేదు. ఆ
ఉళ్ళా ఫాస్లో త్రాగిన వారు ఎవరో, వారి పార్టీ ఏమిటో చెప్పాము తప్ప, దివాకరరెడ్డి
చెప్పారని చెప్పలేదు. మొత్తం రాయలసీమలో 52 మంది ఎం.ఎల్.ఏ.లు ఉంటే అందులో
చాలా మంది బుద్ధిమంతులు ఉండవచ్చు, వీరిలో 12 మంది మాత్రం తెలుగుదేశం పార్టీ
వారు అందులోనూ ఒకరు చనిపోయారు. అంటే 11 మంది, అంటే నాల్గింటి మూడు
మంతులు కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులు ఉన్నారు. వీరంతా పెడ్డవారని అనడం లేదు. రాయలసీమ
ఆంధ్రదేశం కాదు. సర్కారు బిల్లులు ఉన్నాయి. ఉత్తరాంధ్ర ఉంది. ఒక్కో పలుకుబడి
గల్గిన ఎం.ఎల్.ఏ. రాజు, పార్లమెంట్ సభ్యుడు, రాజు, మంత్రి చక్కవర్తిలా లా
ఎండ్ అర్డర్ లేక చచ్చిపోయింది బాంబులు, పిస్టోల్స్ తయారు అవుతున్నాయి, ఆ విధంగా
చేయడంవల్ల సారా ధారావాహికంగా ప్రాంతాల్లో ఉంది. ఈ విధంగా జరుగుతోంది. ఇది
వాస్తవమైన సత్యము. ఇది మేము ఆరోపించామనీ, తెలుగుదేశం వారు ఆరోపించారనీ
అనుకోవద్దు; వారి పార్టీలోనే నువ్వు భుక్తులు అంటే, నువ్వు భాద్యుడని చెప్పుకున్నారు.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 357
 విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

దీనిని వదిలిపెట్టి 'గణం మిథ్య పలాయన మిథ్య' అనుకుంటే మనం వాస్తవంలోకి రాలేము. ఇందులో పలుకుబడి ఉన్నవారు ఎం.ఎల్.ఏ.లై రాజు, ఎం.పి.లు రాజు, మంత్రులు వక్రవర్తులు వారి కన్నుసన్నలలో విప్పలవిడిగా' అటు సారాయి వ్యాపారము జరగడం వాస్తవం. ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పాము; ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ రూపంలో స్పందించి ఉండ కుండా ఉండవలసినదని నా అభిప్రాయము. విచారించాలి. తెలుగుదేశం వారినే విచారించండి, ఉరి తీయండి, మాకు అభ్యంతరం లేదు, కానీ తెలుగుదేశం పార్టీవారిని సహించమనీ, ఇంకో పార్టీ వార్ని సహించమని కాదు. కాంగ్రెస్ సభా నాయకులుగా ఆయన హందా తనంగా వ్యవహరించాలనీ, ఆయన ఆ విధంగా స్పందింపకూడదని కోరుకుంటున్నాను. చర్చలు జరిగే సందర్భంలో విమర్శలు ఆహ్వానించాలి, విమర్శ ఉంటేనే వాస్తవాలు నిగుడ తేలాయి అని వారు ఒక మాట అన్నారు. దీనిని అరికట్టడం కోసం ప్రభుత్వం చిత్తుచిద్దినీ నేను శంకించడంలో అవాస్తవ ఏముంది? వీరు ప్రకటించారు. ఈ మద్యపాన నేషనల్ అమలు పరచడంలో ప్రతిపక్షానికి సహాయసహకారాలు కావాలి, వీరు వేసిన కమేట్లను ఆలోచించండి. ఎక్కడయినా ప్రతిపక్షాలకు సంబంధించినవారు, అక్కడ ఆ ఉద్యమంలో పాల్గొన్న వారు స్వస్థుల సంస్థలవారు ఉంటే కంమకాగడాతో మరీ పరిశీలించినా కనపడదు. మా ఊల్గాకు గవర్నర్ గారు, భాట్నాగర్ గారు, శ్రీరామూర్తిగారు, వావీలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు వచ్చారు. ఆ సమావేశానికి మేము వెళ్ళాము వారిపట్ల గౌరవంతో, అక్కడున్న వారు ఎక్కడయినా కనీసం ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటనను సమర్థిస్తూ స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వనివారు ఆ కమిటీలో ఉన్నారు. తర్వాత మేరంతా సహకరించాలంటే ఏమీ సహకరించాలంటే? గవర్నర్ గార్ని, శ్రీరామూర్తిగార్ని అడిగాము, ఆ తర్వాత అడవార్ని తీసుకున్నారు. సోఫట్ ఈవీల్ అని మహాత్మాగాంధీ అన్నారు. అడవారి మీద కేసులు ఎత్తివేయలేదు. కేసులు ఎత్తివేయమంటే సీరియస్ నేరాలలో ఉన్నవారి విషయాలు ఆలోచిస్తున్నామన్నారు. మొట్టమొదట తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం, ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం నాటి నుండే ఇండ్లు పగలగొట్టినవారూ, లూటీ చేసినవారు, దహన కాండలో ఉన్నవారు మొదలైన 2,500 కేసులు ఒక్క కలం పోటుతో రద్దు చేశారు. వాటినే, రాజీవ్ గాంధీ హత్య కేసులో కోర్ట్ ఇచ్చినదీ పాటించలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందిస్తూ ప్రజల సహకారం తీసుకుంటూ విమర్శలు ఆహ్వానిస్తామనీ చెప్పారు. దొంగ సారా పట్టించిన మహిళల మీద కేసులు పెట్టారు. అలాడు సారా నేషనల్ కోన్ని పనులు జరిగిన మాట నిజము. సారా పారబోసినా, ఆ ఉద్యమమే వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడు సభలోని వచ్చారు, సంతోషం. నేను వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అక్కడ 31 మంది చనిపోయారు అది మాకు తెలిసిన విషయం. ఇక్కడ ఈ మంత్రి అనీ, ఆ మంత్రి అనీ నేను పేర్లు చెప్పడానికి సిద్ధంగా లేను. అక్కడ 30 మంది, అల్వాల్ లో 17 మంది, ఇంకా పత్రికలలో అలాంటివి వ్రాశారు. వారు అన్నీ అవాస్తవాలు వ్రాసినవే. ఇది అవాస్తవమని నేను అనుకోవడం లేదు. వీరు విచారిన వాస్తవం తెలుస్తుంది. ప్రస్తుతం మంత్రుల స్థాయిలో ఆరోపించుకుంటున్న ఈ సందర్భంలో నేను విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే, సెషన్ జడ్జిత్ న్యాయవిచారణ చేస్తే చాలు; అలాడు మంత్రులీద్దరినీ రాజీనామా చేయమని అన్నాము. ముఖ్యమంత్రిని కలుస్తామన్నాము, వారిని తొలగించమని చెప్పాము, మేము తెలిర్ కూడా వ్రాశాము, అలాడు కాకుండా ఈనాడు తీసివేశారు కానీ అలాడే మంత్రులు రాజీనామా చేస్తే,

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

లేదా వేరు వేసి ఉంటే హుందాతనంగా ఉండే కాదా? న్యాయ విచారణ జరగాలంటే ప్లాకోర్డ్ నిట్టింగ్ జడ్జ్ లేదా రిటైర్డ్ అయిన వారు, యోగులయినవారు, చాలా పలుకుబడి ఉన్న వారు సామాజికంగా క్రిష్ణయ్యగార్లైనా, చెన్నపరెడ్డిగారితో అయినా విచారణ చేయించండి, ఉన్నవీ బయట పడ్డాయి అని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకో వీన్న విషయం చెప్పేదే 40 మంటే, ఎవరు ఎంత భాద్యులయినా సమర్థించడం లేదు. మరీ ఒక 49 మంది ఉన్నారు అందులో కొంత మంది మంచి వారు ఉండవచ్చు వారి పైన యాక్చన్ తీసుకోండి. అధ్యాన్న మైన పరిస్థితి ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. న్యాయ విచారణ జరిపించి మరణించిన వారు ఎవరైతే ఉన్నారో వారు లైసెన్స్ డి సారా దుకాణంలో త్రాగి మరణించారు కాబట్టి వారి కుటుంబాలు సఫర్ కాకుండా వారికి ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించి ప్రజల సహకారం తీసుకొని స్వచ్ఛంద సంస్థల వారిని భాగస్వాములుగా వేసి ఈ సారా నిషేధ ఉద్యమాన్ని జయప్రదం చేయాలని మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:- శ్రీ బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు చేసిన సూచనలను విన్నాను ఏ పరిస్థితులలో సారా నిషేధాన్ని తీసుకువచ్చినదీ మీకందరకూ తెలుసు. ఈ నిషేధాన్ని ఏ విధంగా ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్నదన్న విషయాలు తరువాత ఇస్తాను. ప్రస్తుతం రెండు మూడు విషయాలు చెప్పాలని చెబుతున్నాను. ఒకటి సారా వ్యతిరేక ఆందోళనలో పాల్గొన్న వారిపై కేసులు చాలా వరకు ఎక్స్ వేళాము, కొన్ని సీరియస్ కేసుల ఉపసంహరణకు కోర్టులు అనుమతించడం లేదు. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని శిక్షించాలన్న ఉద్దేశ్యం కాదు కాబట్టి సానుభూతితో తప్పక సహాయం చేస్తాను. లైసెన్స్ డి దుకాణాలలోనే కల్తీ సారా త్రాగి కొంత మంది చనిపోయారని తెలిసింది కాబట్టి వారి కుటుంబాలకు ఇబ్బంది కల్గకుండా దొంగసారా, రెక్లిఫైడ్ స్పిరిట్, డినేవర్డ్ స్పిరిట్ ఎవరైతే తెచ్చి (త్రాగింటింటి ప్రభుత్వం అనడం మంచిది కాదు) ఎవరైతే త్రాగించారో వారి చేతనే నష్ట పరిహారం ఇప్పించడానికి ఒక ఆర్డినెన్స్ తెచ్చాము అది చట్టము కూడా జారీ అయింది. దాని గురించి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుంది. ఇక్కడ అక్కడ ఉపన్యాసాలలో నన్ను మొన్న జరిగిన దానిపైన నా పైనా కూడా చేయలేదని వచ్చింది నేను చేసినవి వాస్తవం. నిజమే చేశానని అనుకున్నాను. కలెబ్ లింగ్ మాటలు చెప్పడం లేదు, ఇతరులలాగా, ఇతరులంటే మా సభ్యులు స్టేట్ మెంటు ఇచ్చారు సత్యదూరమైన విషయాలను చెప్పారు, దాంట్లో కలుగ, సారాకి సంబంధించినవి కావు అవి. రాజకీయంగా ఒకరు ఇంకొకరిపై చేసి మా పార్టీ ప్రతిష్ఠకి దెబ్బతగులుతుందని అన్న ఉద్దేశ్యంతో నేను తీవ్రంగా చెప్పేశాను, అందువల్ల దానిని ఏదో విధంగా తీసుకోవడానికి వీలులేదు. నేను ఈ కార్యక్రమాన్ని ఖచ్చితంగా అమలు చేయాలని ఇంకా నిరాశ్రితంగా చేయాలని రికార్డు అన్నీ శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారు చూసి చెబుతారు ఎంత ధృఢ నిశ్చయంతో ఈ ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్నదన్న విషయం తెలుస్తుంది. కానీ దురదృష్టవశాత్తూ ఇంతవరకు ఈ సబ్జెక్ట్ నా దగ్గర ఉంది, అయిన ఏమీ చెప్పారో ఏమీ లేదో అది వేరే సంగతి కానీ 10 సార్లు నాకు చెప్పారనడం ఇది ఏదో ఏక పక్షంగా వ్యవహరించాం అనడం తప్పు. అది ఏక పక్షంగా వ్యవహరించలేదు. ముగ్గురు

చూలు-324 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 359
విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

పెద్దలు బి.ఐ.పి., సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం. వారు ఏమీ చెప్పారో తెలుసు నేను దానికి. సంబంధించి రాజకీయంగా మా పార్టీకి సంబంధించి మళ్ళీ ఈ విచారణ గురించి పలుమార్లు చెపుతున్నాను. ప్లాకోర్టు జడ్జి ఎవరని చెపుతున్నారు. మీరు వేసిన వారు చాలా మంది వారని చెపుతున్నారు ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత మనకు అవసరమైతే సుప్రీంకోర్టు జడ్జితో చేయించాలంటే చేయించుకొను. ఆ రిపోర్టు రానియండి, వచ్చిన తరువాత అలోచిద్దాం. దయచేసి మా ప్రభుత్వం ఏమిచేసినా కృతనిశ్చయంతో వేయాలని మా ఆశ. దయచేసి మీరు సహకరించాలి అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా...

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, నీన్న ఒక సభ్యుడు హౌస్ లో స్టేట్ మెంట్ చేయడం జరిగింది, ఆ స్టేట్ మెంటు డిఫర్ చేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు హౌస్ లో ఏదో చెప్పారు సమాధానం, దాని మీద మాకు ఉన్న అనుమానాలు తేల్చుకోవలసిన అవసరం ఉంది, దానిపై క్లారిఫికేషన్ అడగడానికి చంద్రబాబునాయుడు లేచారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నీన్న కూడా చాలా సేపు డిస్కస్ చేశాము, A Member has got a right to make a statement, for the Government. దానిపైన ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రి, ప్రధాన మంత్రితో అక్కడ స్టేట్ మెంటు చేస్తారు. It is not a statement. He has made certain observations. He has made certain observations in reply to what has been said. కనుక దానిపైన డిస్కషన్ అనే మాట ఉండనే ఉండదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు అన్నారు స్టేట్ మెంటు కాదు ముఖ్యమంత్రిగారు క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలి అన్నారు. క్లారిఫికేషన్ కాబట్టి మేము అడిగే అవసరము వచ్చింది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- గౌరవనీయులైన విద్యాధరరావుగారు వీన్నట్లు లేదు స్పష్టంగా చెప్పాను. రూల్ పాజిషన్ కి లోబడి నీన్నటి స్టేట్ మెంటు మీద the Chief Minister has commented or he has made certain observations. దానిపైన డిస్కషన్ ఉండదు మీకు తెలుసు. There is no scope for discussion.

Sri K. Vidyadhara Rao:- It is not a statement. It is only a comment and clarification. Difinetely we can discuss.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మీరు రికార్డులో చూడండి వారు నీన్న ఏ విధంగా మాట్లాడారో దానిపైన వారు ప్రతిస్పందిస్తూ చెప్పారు దానిపైన డిస్కస్ చేయడానికి వీలులేదు.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషహరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

మిస్టర్ స్పీకర్:- వెంకటేశ్వరరావుగారు మాట్లాడిన దానిపైన స్పందిస్తూ చెప్పారు కానీ వెంకటేశ్వరరావుగారు ఇట్లా కాంపెన్షేషన్ ఇవ్వాలి వాళ్ళకు అట్లా కాదు ఎవరు పొరపాటు చేస్తే వారి వేత కాంపెన్షేషన్ ఇప్పించాలని ఆ విధంగా వచ్చిందని చెప్పారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇప్పుడు 304లో నేను అభ్యంతరం చెప్పదలచుకోలేదు జగపతిరావుగారు మాట్లాడడంతోనే దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారి క్లారిఫికేషన్ పై మేము అడిగే అవకాశం కలుగవేయాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అబ్జర్వేషన్స్ మీద అవసరం లేదు, స్టేట్మెంట్ వారు ఇచ్చిన తరువాత.

శ్రీ పి. జగపతిరావు (కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, సారాకి సంబంధించినంత వరకు రాజకీయాలలో చోటుచేసుకోండి. అనడంలో ఎలాంటి సందేహమూ లేదు. ఎందుకంటే సారా విస్తృతంగా అమలుచేసినప్పుడు, సారాను నేషనించినప్పుడు సారాతో ప్రభుత్వం చేసినప్పుడు నేషనల్ అమలులో ఉండి ఎక్కి వేసినప్పుడు ప్రతి చోట కూడా రాజకీయాలు చోటు చేసుకున్నాయి తప్ప అసలేన, నిజమైన కారణాలు.....

(ఇంటరప్షన్)

హౌస్ ఆర్డర్లో లేదు అధ్యక్షా, తోటి వారు మాట్లాడినప్పుడు మేము ఓపికగా కూర్చున్నాము వారు గూర్ఖలు గూర్ఖలుగా కూర్చోని మాట్లాడుతూ ఉంటే ఒక సబ్జెక్ట్ మీద ఎట్లా మాట్లాడగలము అధ్యక్షా. అధ్యక్షా, నేను ముఖ్యంగా మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చే విషయం ఏమంటే సారాని బాగా రాజకీయం చేయడం జరుగుతోంది. మీకు తెలుసు ఆంధ్ర దేశములో పోలిషింగ్ ఒకప్పుడు ఉండేది, దానిని ఎక్కివేయడానికి చాలా మంది అప్పుడు ప్రభుత్వం చేసిన విషయం కూడా మొత్తం ప్రపంచానికి తెలుసు. చిహ్నా శ్రీ బోడెహాడి వెంకటేశ్వర రావుకూడా ఒకప్పుడు ఈ సారా వల్ల క్లెయిమ్ చాలా జరుగుతున్నాయి కాబట్టి ఈ సారా నేషనల్ సకలమంగా జరగడం లేదని, దీనిని ఎక్కి వేయడం మంచిదనే చెప్పారు, సారా-మొదటి నుండి కూడా రాజకీయాలలో ఎక్కువగా ఉంది. సారా నేషనల్లో కూడా రాజకీయాలు ఉన్నాయి, సారా విస్తృతంగా సాగించినప్పుడు కూడా రాజకీయాలు ఉన్నాయి. దీని విషయంలో క్లెయిమ్ పెరిగే అవకాశం ఉంది, పోలిషింగ్ వేరియేబుల్, పోలిషింగ్ ఎక్కి వేసినప్పుడు చూసినట్లుగా సంవత్సరానికి 40 వేల నుంచి 50 వేల క్లెయిమ్ కేసులు రిజిస్టర్ అయినవి అని సభద్రులకి తెన్నున్నాను. దాదాపు 5 సంవత్సరాల క్లెయిమ్ లిస్టు చూసినట్లుగానే స్టాటిస్టిక్స్ స్పష్టముగా తెలుపుతాయి. నేషనల్ ఎక్కివేయడానికి 5 సంవత్సరాల ముందే మనం చూసినట్లుగానే ప్రతి ఏటా 40 వేల 50 వేల క్లెయిమ్స్ రిజిస్టరు చేయబడినాయి. ఆర్డరు వేసినంత మాత్రాన సారా నేషనల్ ఖచ్చితంగా అమలుజరుగుతుందనడానికి వీలులేదు. దీనిలో చాలా రాజకీయాలు వచ్చే అవకాశం వుంది. ఈరోజు జరిగిన మొదలైన సంఘటన.

విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంఘం వీరిన మరణాలను గూర్చి".

నిన్న జరిగిన అల్వాల్ సంఘటన ఏదో ఐసోలేటెడ్ గా జరిగిన సంఘటనలు కావు. 1973లో భారతదేశంలో కనే వీన్ ఎరుగని సంఘటన జరిగింది. మంగళూరులో జరిగిన సంఘటనలో వందలాదిమంది చనిపోయారు. వందలాదిమంది కళ్ళు, కాళ్ళు కోల్పోయారు. 1973లో మంగళూరులో సంఘటన జరిగిన తరువాత, 1974లో సూర్యాపేటలో మరోసంఘటన జరిగింది. ఆ ఇన్సిడెంట్ లో కూడా వందలాదిమంది కళ్ళు, కాళ్ళు కోల్పోయారు. దాని తరువాత 1989-90లో కృష్ణాలో ఒక సంఘటన జరిగింది. తరువాత కనీసం ఒక సంఘటన జరిగింది. కొండాపూర్ లో 1991లో జరిగిన సంఘటన. 1973, 1974 సంఘటనలు, దారుణాలూ, కిడనీ, కొండాపూర్ సంఘటనలూ, నిన్నమొన్న జరిగిన మొదలకూ, అల్వాల్ సంఘటనలూ ఐసోలేటెడ్ గా జరిగినవి కావు. మిక్చురేషన్లు ప్రపంచవ్యాప్తంగా చూసినట్లయితే, తమిళనాడులో ఒక సంఘటనలో వందలాదిమంది చనిపోయారు. ఈ సంవత్సరం మహారాష్ట్రలో కొన్ని వందలమంది కత్తిసారా తాగి చనిపోయారు. నేషనల్ అమలులో వున్నవోటి మనదేశంలోనే కాదు. ఈలాంటి సంఘటనలు, నేషనల్ అమలులో వున్నప్పుడు యూరోప్, అమెరికాలలో కూడా ఈ క్లెయిమ్స్ రేటు ఎక్కువగానే వుంది. అలా అని వాళ్ళ కమిషన్స్ ద్వారా పూర్వ అయిన విషయం. అక్కడ కూడా పోలిపోషన్ అమలుచేశారు. ఎనాక్ట్ మెంట్ ను పాస్ చేశారు. అయినా కానీ పార్లమెంటులో 10 సంవత్సరాలు వర్షాలు జరిపి 2, 3 కమిషన్లు వేసి వాటి ఫైండింగ్స్ ద్వారా నేషనల్ అమలులో వున్నప్పుడే క్లెయిమ్స్ రేట్ పెరిగిందనే, కనుక నేషనాల్స్ ఎక్స్ ప్లొరేషన్ నిర్ణయించడం జరిగింది. అంటే సారా పెట్టుమని నేను కాన్ఫెస్ చేయడంలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విప్లవాత్మకంగా గాంధీ మహాత్ముని ఆదర్శాలను నిజం చేయాలని, అమలుచేయాలని మన రాజ్యాంగంలో చెప్పబడిన సారానిషేధాన్ని పెట్టడం జరిగింది. ప్లానింగ్ కమిషన్ లో వర్షాలు జరిపినప్పుడు సారా నేషనల్ విషయంలో ప్రత్యేకంగా కమిటీ వేసి సారా నేషనాల్స్ అమలు చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. 40 సంవత్సరాలుగా కేంద్రంలో సారా నేషనాల్స్ విధించాలను కున్నా అమలుచేయడం సాధ్యంకాదు. భారతదేశంలోని మొత్తం మీద 2, 3 రాష్ట్రాలలో సారా నేషనాల్స్ అమలుచేయడం జరిగింది. అయితే కొన్నిచోట్ల నేషనల్ విధించి తరువాత ఎక్స్ ప్లొరేషన్ జరిగింది. తమిళనాడులో, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా నేషనల్ పెట్టి ఎక్స్ ప్లొరేషన్ ఇప్పుడు అవామ్మదబాద్ లో నేషనల్ వుంది. కానీ దాదాపు 1000 కోట్ల రూపాయల ఇలిసిట్ జరుగుతున్న విషయం మనం పేపర్స్ చదివాము. ఈ విషయాలు కమిషన్ ముందుకు వచ్చాయి. సారా కాంట్రాక్టర్లు ఇలిసిట్ డిస్కషన్ చేయడానికి సారా నేషనల్ చేయ వలసిన అవసరం లేదు. సారా అమలులో వున్నప్పుడు కాంట్రాక్టర్లు బ్రతుకుతున్నారు. వారిని బ్రతికించడానికి నేషనల్ పెట్టాలని, తరువాత వారి పోట్ల నిండాలునడి ఇర్రేషన్ డిస్కషన్ దీనికి పశుభుత్వం అందడంలేదు వున్నాయనే, దానితోనే ఇలిసిట్ జరుగుతోందని, కాంట్రాక్టర్ కు నేషనల్ పెట్టి లాభం చేయాలని నేను చెప్పడం లేదు. ఇది చాలా అసంజం, అసంబద్ధం అయిన విషయం. దీనిని ఇర్రేషన్ డిస్కషన్ అనవచ్చు. దీంతో పరిశీలించే వర్షాలు అనవసరం. పిత్తూరు దీనిని వారనే మాటలిపి. దీనిని రాజకీయం చేస్తున్నారు. భారతదేశంలోనే కేంద్ర పశుభుత్వం అమలుచేయలేనటువంటి ఈ నేషనాల్స్ విప్లవాత్మకంగా అమలులోకి తెచ్చిన ఘనత ఆంధ్రప్రదేశ్ కి చెందింది. అలా విప్లవాత్మకంగా అమలులోకి తెచ్చుకున్న దీనిలోని

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

ఒడిదుడుకులను, ఒత్తిడులను, జరుగబోయే క్రైమ్స్ను అరికట్టడానికి ప్రతిపత్నాలు తమ
సహాయ సహకారాలందించాలని నేను ఆరోజే చెప్పాను. ఎక్కడో ఏదో సంఘటన జరిగితే అది
మొత్తమొదటిసారిగా ఆంధ్రప్రదేశ్లోనే జరుగుతున్నట్లుగా, ఈ ప్రభుత్వం అందడందలు
వున్నట్లుగా, లేదా రాజకీయ కార్యకర్తలకు లాభం వున్నట్లుగా, వాళ్ళ వాళ్ళను, దూరపు
బంధువులను తెచ్చి లింక్ కలిపి ఇది ప్రభుత్వమే చేయించిందని చెప్పడం, నమంజనమైంది
కాదు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సారా నేషనల్ మేద ఏదైతే క్రైమ్స్ ఉన్నాయో రాజకీయ పార్టీల
సహకారంతో వాటిని అరికట్టడానికి పోలీసు యంత్రాంగం, రాజకీయ యంత్రాంగం అంతా
సామి పడాలి, తోడ్పడాలి. కొన్ని సంఘటనలు జరుగవచ్చు. ఎందుకంటే ఇది వ్యక్తిగత
బాధపారం, సొంత వ్యాపారం అనుకోవడానికి ఒక మనిషి లాభానికి, రాజకీయాలు కారణం
అవుతాయని అనుకోవడానికి వేలులేరు. నేను ప్రత్యేకంగా దీంతో ఎవరి మేద కూడా చేయ
డానికి, ఎవరినో పొబ్బెక్ట్ చేయడానికిగానీ, విజయ భాస్కరరెడ్డిగారు కారకులను నేను
అనుకోను. ఎందుకంటే ఆయన గాంధీ, వినోబాభావే కాకపోయినా, చిత్తశుద్ధి వున్నట్లు
వంటి, మరి ముఖ్యంగా సారా నేషనల్ కౌన్సిల్ ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించిన వ్యక్తనే, కార్యదేశ్వా,
పట్నందల కలిగి మాటలలోనే గాక చేతలలో కూడా ఆయన కార్యరూపం దాల్చే కార్యక్రమాలను
చేపట్టడం ఎల్ల మనం గమనించాం. కనుక వారు నేషనల్ని తప్పకుండా అమలుచేసే కార్య
క్రమాన్ని ఆయన రూపొందిస్తున్నారని తెలిసే మనం ఆయనను చీటికి మాటికి ఎక్కడో జరిగిన
వాటిని రాజకీయం చేసి లబ్ధి పొందాలనుకోవడం మంచిదికాదు. ఈ టికెట్లను పొందడంలో
కూడా ఎంత మంది లోకసభ టికెట్లకొరకు సారా కాంట్రాక్టులు యివ్వారో, టికెట్లు ఇచ్చిన
వారికి కూడా కాన్సిలు చేసి యితరులకు సారా కాంట్రాక్టు వున్న వారికి పార్టీ టికెట్లు
యివ్వడం జరుగుతున్న వుంది. పార్టీ పేరుపెట్టి చెప్పడం లేదు, ఎంతమంది దీనివల్ల
లోకసభ, రాజ్యసభ, ఆసెంబ్లీ టికెట్ల పొందారో మీకు తెలుసు. నేను ప్రత్యేకంగా మనిషి
పేరు చెప్పను. చాలామందే వున్నారు. మీరు చాలా చేశారు. చాలా చేయడానికి సన్నాహాలు
చేస్తున్నారు. మీ పనుక కొంతమంది వున్నారు. వారిపైన చర్యతీసుకుని వారు చేసే కొన్ని
విద్యోగాక చర్యలను అరికట్టవలసిన బాధ్యత మనందరిపైనా, ప్రభుత్వం పైనా వుందని
మనవిచేస్తున్నాను. మనం చాలా విషయాలలో అందులోనూ ఈ పోలిబీషన్లను అమలుచేసే
విషయంలో నియమాలను ఉల్లంఘించడం జనరుగుతోందని, దానికి యంత్రాంగం ఏ
రకంగా కట్టుబడితిమ్మోన చర్యలు చేపట్టాలన్న దానికొరకు ప్రత్యేకంగా ఒక నిర్వాహాత్మక
విమర్శ చేయాలి. ఆ విషయంపై ప్రభుత్వానికి సజెషన్స్ యివ్వాలి. అంతేగానీ కొన్ని అవక
తవకలు ఎక్కడో జరిగితేదానిని రౌండ్బాట్ చేసి దానిని ముఖ్యమంత్రిగారికో, మరో
మంత్రిగారికో అంటగట్టి చూడడం మంచిది కాదు. కాబట్టి దీనిని రాజకీయం చేయవద్దని
చెబుతున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, కల్లో సారా చర్చ సందర్భంగా రాజకీయ
పార్టీల పరస్పర ఆరోపణలకు అస్కారం కలిగింది. దీనిమేద ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక
నెర్వయం తీసుకోవడం జరిగింది. వారు అభినందనీయులని మా పార్టీ తరపున చెప్పడం

రూలు-302 క్రింద ప్రభుత్వం వ్యవస్థికి తేసుకువచ్చిన 23 జనవరి, 1933 399
 విషయము : 'విచారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంత
 పించిన మరణాలను గూర్చి'.

జరిగింది. అయితే ఈ నిర్ణయం తీసుకొన్నప్పటికీ ముఖ్యమంత్రిగారు, సహచర మంత్రి -
 వర్గులు కానీయండ్ కాసన సభ్యులు కానీయండ్, పార్టీ కానీయండ్ క్రిత నిర్ణయంతో
 ఉన్నదో లేదో అనేటటువంటి విషయం వారు ఆర్డోమెంట్ కోవ్వసిన అవసరం ఉందని మనవి
 చేస్తున్నాను. కేవలం రాజీకయ పార్టీలకు సంబంధించిన విషయం కాదు. ఈనాడు ఎన్నో
 గంటలు వర్షలు, వాదోపవాదాలు చేసుకొన్నా ఇందులో ఏ పార్టీకి కూడా సరిగ్గా నష్టాలు
 వంటి పరిస్థితిలో ప్రజలు లేరు, ముఖ్యంగా మహిళలు లేరు. ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఈ
 ఉద్యమం వచ్చిందంటే రాజకీయ పార్టీలకు అతీతంగా మహిళలు తీసుకొచ్చినటువంటి
 ఉద్యమం దానిని స్వీకరించి మన ముఖ్యమంత్రిగారు వర్తకీకొన్నారు. అంత కాకుండా
 ఈ మధ్యనే కల్వేనారా సంఘటన మైదుకూరులో జరిగిన తరువాత వారు ఇద్దరు మంత్రుల
 వేత రాజీనామా చేయించారు. జుడిషియల్ ఎంక్వైరీలో ఏదీ వచ్చినా కూడా ఇంతవరకు అభి
 అధినందనీయులే అని నేను మాపార్టీ తరఫున ప్రత్యేకంగా చెబుతున్నాను. కేవలం చట్టం మీదనో
 లేక ఇతర రాజకీయ పార్టీలనో కల్వే సారా ఉద్యమానికి వ్యతిరేకతపోతేనో సరిపోయేటటువంటి
 అంశం కాదు ఇది. సమాజంలో ప్రజలు కూడా దీనిని అసహ్యపించుకొనే ఉద్యమం కావలసి
 నటువంటి అవసరం ఉంది. సాంఘిక దురాచారానికి వ్యతిరేకంగా కూడా వత్తికా సంపాదకులు
 చాలా మంది వచ్చి ఉన్నారు. అంతకాకుండా రాజకీయాలలో ఉన్నటువంటి నాయకులు
 సమాంతరంగా వచ్చినా ఈ ఉద్యమం సఫలీకృతం అవుతుంది కేవలం చట్టం ద్వారా ఇది కాదు
 కదా? ఇందులో చిక్కు సమస్య ఏ విధంగా వచ్చింది అంటే సారాస్వేధించినప్పటికీ ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్.
 నిషేధించబడలేదు. ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. నిషేధానికి మేరు ఎప్పుడు ముహూర్తం నిర్ణయిస్తారని
 వదిలారు. ప్రభుత్వాన్ని అడిగినప్పటికీ, ఈనాడు బోబల్ వొప్రాబీషన్ కు ప్రభుత్వం నిర్ధంగా
 లేదా? ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్ పూర్తిగా వొప్రాబీషన్ చేస్తూ ప్రభుత్వం చట్టం తీసుకొనిరాదో అంత
 వరకు కల్వే సారా వచ్చే ప్రమాదం వుంది. అంతే కాదు ముఖ్యమంత్రిగారి ఉద్దేశ్యం,
 శ్రీ రోశయ్యగారి ఉద్దేశ్యం మిగతా సభ్యులకు లేకపోవచ్చు. కొన్ని సందర్భాలలో ఈ
 రాష్ట్రంలో సారాయి కాంట్రాక్టులు కానీయండ్, ఈ సారాయి వల్ల కోట్లాది రూపాయలు
 ఆర్జించవచ్చు అనే భావన ఉన్నవారు కల్వే సారాయి తయారుచేసి నీపుబులు ఉన్నారు ఎంతో
 మంది, వేళ్ళు అందరూ కూడా ఈ రాష్ట్రంలో తిరిగి ఉద్యమాన్ని నేరు కార్పడానికి, తిరిగి
 ప్రభుత్వం సారాయి నిషేధం ఎత్తివేసటటువంటి పరిస్థితులు కూడా ఈ రాష్ట్రంలో సృష్టించే
 ప్రమాదం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా కొన్ని జిల్లాలో వందలాది మంది బావులు
 జరిగితే ప్రభుత్వమే ప్రవేశపెట్టి పరిస్థితి రావచ్చు. అయ్యా సారాయిని మళ్ళీ ఇటువంటి
 కల్వేని అరికట్టడానికి ప్రవేశపెట్టింది విఫలమైంది కాబట్టి సారాయిని ప్రవేశపెట్టండని
 చెప్పటటువంటి పరిస్థితి వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితి తయారు అవుతుందని
 మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు జరిగినటువంటి సంఘటనలు కులాయికెట్టి అనే అతను అలంఖాన్
 పల్లి వద్ద ట్యాంకు నుంచి రెండు సారాయి డ్రమ్ములు తీసుకొని వచ్చినటు చెప్పినారు. కల్వే
 సారాయి అని చెప్పబడుతున్న దానిని అసలు వారు ఏ విధంగా తీసుకొని వచ్చినారు? ఆ
 వ్యక్తులను ఎఫ్ఐఆర్ కాని అరిస్తు చేయడం జరిగిందని ప్రభుత్వపరంగా చెప్పడం జరగలేదు.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "వీససూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

అంశానుసారము ఈనాడు గాంధీ రోడ్ గారెడ్డిగారు స్టేటుమెంటు ఇచ్చినారు. దానిలోకి నేను
హాజరం లేదు. జుడిషియల్ ఎంక్వైరీ వయమన్నారు సెషన్స్ జుడిషియల్, మీరు రిటైర్డ్ జుడిస్
సేషనాడు సెషన్స్ జుడిస్ మిస్టర్ దేవేంద్రగారెడ్డిగారు చెప్పినట్లునంటే అంశాలను టర్నింగ్ ఆఫ్
ప్రెజెంటేషన్ లో చెప్పడానికి మీరు సిద్ధంగా వున్నారా? ఎన్నో సందర్భాలలో కల్లో సారాయి
గురించి చెప్పడం జరిగింది. రెక్లెషన్ స్పిరుటు తీసుకొని మళ్ళీ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చేటటు
నంటే సర్టిఫైడ్ ఇన్స్పెక్షన్ వ్యతిరేకంగా నేరు కార్బుడానికి ఈ ఇలీనిట్ డిస్కలెషన్ స్టేటు
మెంటులో ఉంది. హానెసస్ రికార్డులలో ఉంది పేషెంట్ ఉందని మీద్యారా ప్రభుత్వానికి మనవి
లేస్తున్నాను. శ్రీ గోశయ్యగారి సహచరుడు ఇచ్చిన స్టేటుమెంటు అందులో జుడిషియల్
ఎంక్వైరీ అంశాలలో రావచ్చు కానీ ఈ అంశాన్ని మీరు తీసుకొని టర్నింగ్ ఆఫ్ రిఫరెన్సులో
పెట్టుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఎంతవరకు టర్నింగ్ ఆఫ్ రిఫరెన్సులో మీరుచేర్చులో
అంతవరకు ప్రభుత్వాన్ని ప్రజలు ముఖ్యంగా మహిళలు నమ్మరని మీద్యారా విజ్ఞప్తి
చేస్తున్నాను. చాలా స్పష్టంగా ఉంది రికార్డులలో నేరు కార్బుడానికి ఒక సమాంతరంగా
ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని దీనిని అరికట్టువలసిన అవసరం ఉందని మీకు మనవి
చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. బ్యాన్ చేయకపోవడం వల్ల దానిలో ఎన్నో
బ్రాండ్లు వున్నాయి. ఎన్నో టిల్లలో ఏ వీధిగా కల్లో బ్రాండ్ కానీ వీన్స్ కానీ లిక్కరు కానీ
కనబ్బామ్ చేస్తున్నారనేది మంత్రివర్యులు సంబంధిత కలెక్టర్లను అడిగి సమాచారం తీసుకో
వాలి. అది వాస్తవం కాదు. మారు మూల ప్రాంతాల్లో సామాజికంగా ఉన్నటువంటి దానిని
చట్టం ద్వారా మీరు వాళ్ళను అపరేరు. డిఫ్ లిక్కర్ కనబ్బామ్ చేస్తున్నారు. డిఫ్ లిక్కరు
మహారాష్ట్ర కర్నాటక మిగతా ప్రాంతాలనుండి వస్తుంది. అంతేకాదు కర్నాటక, మహారాష్ట్రకు
పోయి కొన్ని ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. బాటిల్లు తీసుకొని వస్తున్నారు. టర్నింగ్ ఆఫ్ రిఫరెన్సు,
రవాణా ఖర్చులు తలీనీ వస్తాయని, ప్రక్కనున్న మహారాష్ట్ర, కర్నాటక రాష్ట్రాలు ఫారిన్
కంట్రీలుగా మారి పోయినాయి. మీకు ఉద్దేశ్యం కనుక ఖచ్చితంగా ఉంటే ఈనాడు ముఖ్య
మంత్రిగారు ఒక ప్రకటన ఇచ్చి బయటకు పోయినారు. కేవలం కల్లో చాపులమీదనో, దాని
గురించి ఎవరిమీదనో తిప్పికొట్టడానికి వచ్చేటటువంటి ప్రకటనలు కాదు. మీరు ఖచ్చితంగా
ఈ రాష్ట్రంలో టోటల్ ప్రొపాబిషన్ తీసుకువస్తున్నామని చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. మరి
గవర్నరుగారు ఎన్నో సందర్భాలలో రాజకీయ పార్టీలమీద నమ్మకంలేక పనిపిల్లలకు పిలుపు
ఇచ్చినారు. సారాయికి వ్యతిరేకంగా, గవర్నరుకు ఇబ్బంది ఉంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం
ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. టేకోవర్ అర్జీనిస్తున్న కూడా జారీచేయడం జరిగింది. అర్జీనెన్స్ మీద
సంతకం పెట్టిన గవర్నరుగారు స్పష్టంగా చెప్పకలేకపోతున్నారు. టోటల్ ప్రొపాబిషన్
కాలాని చెప్పటటువంటి పరిస్థితి లేదు. కాబట్టి గవర్నరుగారు ఎన్నో ప్రసంగాలలో వారు
ఏమి చెబుతున్నారు అంటే సారాయిని వ్యతిరేకించండి సారాయి బాటిల్లు, బ్రాండ్
ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్.కి వ్యతిరేకంగా చెప్పుకోండి టోటల్ ప్రొపాబిషన్ చెప్పుకోండి, సారాయి
మాన్సింపండి లేకపోతే దుస్థితి ఈనాడు రాష్ట్రంలో కలుగుతుంది అంటే మనం కృత
నిశ్చయంగా లేము. మన హృదయంతరాలకు ఒకసారి అసలు మాసుకొంటే ఖచ్చితంగా
సారాయిని పూర్తిగా నిషేధించి టోటల్ ప్రొపాబిషన్ తీసుకొని అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి
చేయాలనే ఆత్మతతో ఆలోచన చేసేటటువంటి నిర్ణయం, లేదని ఆలోచన కూడా లేదని

మనవిచేస్తున్నాను. ఆయా, శ్రీ రోశయ్యగారిని ఒక రిజిస్ట్రేషన్ మూవ్ చేయమనండి. రాష్ట్ర శాసన సభలో ఒక రిజిస్ట్రేషన్ మూవ్ చేసి ఈ శాసనసభలో ఉన్నటువంటి సభ్యులందరి చేత మద్యాన్ని ముట్టుకోమని ఒక రిజిస్ట్రేషన్ పాస్ చేయించండి. ఒకవేళ దానిలో పాల్గొంటే శ్రీ రోశయ్యగారిని ప్రజలు, వారి ఇంట్లో ఉన్న వారు హర్షిస్తారు. వారి ఇంట్లో ప్రధమంగా బృహ్మాండమైనటువంటి కార్యక్రమాలు చేసినారని హర్షిస్తారు. ఇటువంటి కార్యక్రమాలు చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేదా? అని డిమాండు చేస్తున్నాను. మీకు చిత్తశుద్ధి ఉంటే మీరు నేరుకార్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు కాబట్టి టోటల్ ప్రొపొజిషన్ ఎన్ని రోజుల్లో పెడుతున్నారు. 2 నెలలూ, 3 నెలలూ, 4 నెలలూ, చీఫ్ లిక్కర్ ట్రైసెన్సులు మీరు ఇస్తున్నారు. చీఫ్ లిక్కరు వేరే రాష్ట్రాల నుండి ఇక్కడకు ఇంపోర్టు అవుతుంది. మరి బావులు మనం ధరించవలసిన ప్రమాదకర పరిస్థితులు ఉన్నాయి. టోటల్ ప్రొపొజిషన్ కు డేటు ఎనాన్స్ చేయండి. వెబ్ పేజరు ఇవ్వండి. అసలు చీఫ్ లిక్కరు అనే జాగ్రండు ఇది అని ఎవరికి తెలియని పరిస్థితి ఉంది ఈనాడు. అంతేకాదు సారాయిని అక్టోబరు మొదటి తేదీ నుంచి మానిన తరువాత అసలు డిపార్టుమెంట్ నోషేషింపబడిందా అనే పరిస్థితి ఉంది. వాల్కు ఎక్కడా చర్యలేసుకోవడంలేదు. కరీంనగర్ జిల్లాలో ఎక్స్ సెట్ అధికారులు తీసుకువచ్చే ఇరిగేషన్ లిక్కరు వోల్టేజీ వారు నేజ్ చేసారు. ఈ మధ్యనే కరీంనగర్ జిల్లాలో ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్.బాటిల్స్ విదేశీ మద్యం ఒక జేపుతో క్యాష్ తోపాటు వస్తూ పట్టుబడింది. కానీ దానిని బయటకు రాకుండా దాచిపెడుతున్నారు. కాబట్టి టోటల్ ప్రొపొజిషన్ అవసరం అని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నట్లు కల్వీ సారాయి త్రాగే వాళ్ళ ఖర్చు వాళ్ళు అనుభవించాలి అనేది సరైన పద్ధతి కాదు. ప్రభుత్వం ఈ కల్వీ సారాయిని అరికట్టాలా లేదా? విఫలం అయినది కాబట్టి స్వేతికంగా ప్రభుత్వం స్వీకరించి చనిపోయిన వారికి ఎక్స్ గ్రేషియా ఒక లక్ష రూపాయలు చొప్పున ఇవ్వాలని మేడ్యారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, చాలా దురదృష్టకరమైనటువంటి విషయము - 2.1 మొదలూ, అల్వలీలలో విషపూరితమైన సారా త్రాగి చాలా మంది చనిపోయినారు. ఈ ము సందర్భంగా ఎవరు బాధ్యత వహించాలనేది ముఖ్యమైనటువంటి విషయంగా చర్చిస్తున్నాము. వాస్తవం చెప్పాలంటే, యీ విషపూరితమైనటువంటి సారా మార్కెటులోకి రావడానికి కారణం ఏమిటో అనేది ముఖ్యమైనటువంటి సమస్యగా నేను పరిగణిస్తున్నాను. అయితే దీనిని ఆధారముగా చేసుకొని దురదృష్టవశాత్తు, యీ సభలో వ్యక్తిగతమైన ఆరోపణలు చేసుకోవడం చాలా విచారకరమైనటువంటి విషయం అని మనవిచేస్తున్నాను. బయట ప్రజలు అంతా, ప్రజల సమస్యలను యీ సభలో చర్చించి వాటికి పరిష్కారం కనుగొంటారని ఎదురు చూస్తూ వుంటే, వాటి అన్నింటినీ వదిలిపెట్టి వ్యక్తిగతంగా ఒకరినొకరు దూషించుకునే పరిస్థితికి దిగజారిపోవడం, యీ శాసనసభ చర్చలు ఆ పరిస్థితికి దిగజారిపోవడం వలన మన గౌరవం ఎంత తగ్గిపోతుందనే విషయం యీ సభలో వున్న సభ్యులు గమనించకోవడం చాలా విచారించదగిన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. సాధారణంగా దుస్సంఘటనలు జరుగుతూ వుంటాయి. అవి జరుగుకుండా చర్చిగా అరికట్టాలంటే ఏ ప్రభుత్వానికి అయినా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

సాధ్యంకాదని చెప్పడం ఏ మాత్రము అతీతయోక్తి కాదని భావించే వారిలో నేను ఒకడిని అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ దుస్సంఘటనలు జరిగినప్పుడు, యిలాంటి దుస్సంఘటనలు వచ్చినప్పుడు, మనము వాటికి గురి అయిన వారిని ఏ విధంగా ఆదుకోవాలి, మళ్ళీ అవి పునరావృతం గాకుండా ఏ విధంగా అరికట్టాలనేది చాలా ముఖ్యమైనటువంటి అంశము. దానిని తీసుకొని వర్పించి ఒక విధమైనటువంటి సౌల్యాషన్ కనుగొంటే కొంత లాభదాయకంగా వుంటుంది. వర్పించిన దానికి అర్థం వుంటుందని నమ్మకం కలిగిన వారిలో నేను ఒకడిని. కాబట్టి యీ రోజు సక్రమంగా వర్చులు జరుగలేదని యీ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ, విషహారితమైన సారా సప్లయి చేయబడింది. దానిని అరికట్టలేకపోయినందుకు ఎవరో ఒకరు బాధ్యతవహించవలసి వుంటుంది. ఆ బాధ్యతను ప్రభుత్వం వహించక తప్పదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బాధ్యతను వహించడముతో ప్రభుత్వం పీఠలం అయిందని చెబితే అది తప్పుకాదని మనవిచేస్తున్నాను. దానికి ఎక్కడ లోపం ఉంది, ఎందుకు కొనసాగుతుంది; దానిని అరికట్టే విధానం ఏమిటి అనేది ఆలోచిస్తే, మనం కవలం సారా వరకే యీ నిషేధాన్ని పరిమితం చేస్తే అది ఆగిపోతుంది, ప్రజానీకానికి లాభం చేకూరుస్తాం, రాష్ట్రం సర్వతోముఖంగా తయారు అవుతుందనే భావం వుంటే అందులో నిజాయితీ లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎంతవరకు అయితే సంపూర్ణమైనటువంటి నిషేధాన్ని అమలులో పెట్టలేమో అంతవరకు యిలాంటి దుస్సంఘటనలు మళ్ళీ మళ్ళీ జరిగే అవకాశం ఎంతైనా వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజు ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. రకరకాల బాటిల్స్, రకరకాల లేబుల్స్ తో అమ్ముతున్నారు. అందులో ఏ సారా పోస్తున్నారో, ఏ విషయం పోస్తున్నారో, ఎక్కడ ఎవరు అమ్ముతున్నారో ఎవరైనా చెకీ చేస్తున్నారా? ఎవరైనా పట్టుకోగలుగుతున్నారా, నిరోధించగలుగుతున్నారా అనేది ఆలోచిస్తే చాలా కష్టంగా, దుర్లభంగా కనబడుతున్నది. మన సిబ్బంది మనకు వుంది. కానీ ఆ అధికారులు జిల్లాల్లో గానీ తాలూకాల్లో గానీ పౌడరాబారు పట్టణములో గానీ చూస్తూ వున్నారు గానీ ఎలాంటి యిబ్బంది, నష్టం జరుగకుండా అన్నింటినీ అదుపులో వుంచుతున్నారని చెప్పడానికి అస్సారం కన్పించడం లేదు. అది సాధ్యం అయ్యే పని కాదనే భావం కలుగుతున్నది. ఎవరు ఎంతవరకు పట్టుకోగలుగుతారు, ఎవరిని పట్టుకోగలుగుతారు, ఎక్కడ పట్టుకోగలుగుతారు అనే మాట వుంది. ఈ రోజు అధికారులు ఎంతవరకు చెడిపోయినారు, విషాన్ని ప్రజలకు అందించే వారికి ఏ విధంగా సహకారం అందిస్తున్నారనేది ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. ఎంతవరకు అయితే వారిలో పరివర్తన, చిత్తశుద్ధి రాదో - యిలాంటి రోశయ్యగారు గానీ ఎన్.టి.ఆర్. గానీ విషయభాస్కరరెడ్డిగారు గానీ ఎవరైనా గానీ, ఎగ్జిక్యూటివ్స్ తో మార్పు తీసుకువచ్చి ప్రజలకు ఎలాంటి నష్టం కలగకుండా చిత్తశుద్ధితో ప్రజలకు సహాయం చేస్తామనే భావం జారితో రాదో, ఎవరు కూడ, ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా కూడ - కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం గానీ తెలుగు దేశము ప్రభుత్వం గానీ, ఏ ప్రభుత్వం అయినా దీనిని సక్రమంగా అమలులో పెట్టి ప్రజలకు లాభం చేకూరుస్తామని చెబితే అందులో నిజాయితీ లేదని మనవిచేస్తున్నాను. అధికారుల్లో చిత్తశుద్ధి అవసరం. వారిలో చిత్తశుద్ధి లేకపోతే, వారు తప్పు చేస్తే సక్రమమైన విధానాన్ని అవలంబించి వారిని శిక్షించాలి. ఈ తప్పు చేస్తే, యీ అధికారములో మనము కొనసాగడానికి యీ పద్ధతుల్లో కొనసాగడానికి యీ పద్ధతుల్లో కొనసాగడానికి

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 367
విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

అవకాశం లేదనే భావం వారితో కలగజేసినప్పుడే ఏ పని అయినా సక్రమంగా కొనసాగుతుంది; లెకపోతే సాగదు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజు చూస్తున్నాము. అధికారములోకి వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు గానీ మంత్రులు గానీ అందరూ కూడ అధికారుల మీద హార్డిగా ఆధారపడి, వారు చెప్పిందే మాట, అడిగేదే ఆట, పాడిందే పాటగా వ్యవహరిస్తున్నారు గానీ మనము వారి మీద ఆధిపత్యం వహించి, మనం సక్రమంగా వ్యవహరించి, నీతి నిజాయితీ పాటించి వారు తప్పు చేయకుండా చూడాలని, మనము ఎప్పుడు ఎక్కడ వారితో ఆ భావం కల్పించలేకపోతున్నామని చెబితే అందులో అతిశయోక్తి లేదు; అనధికారులుగా ఉన్నవారు అధికారములోకి వచ్చిన తరువాత ఆదర్శప్రాయులుగా ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. వారు చేతుకుద్దితో వ్యవహరించవలసిన అవసరం ఉంది. అప్పుడే మన క్రింద ఉండే అధికారులు చాలా సౌమ్యంగా, చిత్తుకుద్దితో వక్కగా తమ బాధ్యతలను నిర్వహిస్తారు. పరిపాలన సక్రమంగా జరుగుతుంది. లెకపోతే అవకాశం లేదు. ఎంతసేపు మనం మనం, కాంగ్రెస్ వారు తెలుగుదేశము వారిని, కమ్యూనిస్టు వారు జనతాదళ్ వారిని, జనతాదళ్ వారు ఎం.ఐ.ఎం. వారిని తిట్టుకుంటూ యీ సభలో వ్యవహరిస్తూ ఉంటే పరిస్థితి బాగుపడు తుందనే భావం నాకు లేదు. దానిని మనం విడనాడాలి. విమర్శ చేస్తే నిర్మాణాత్మకమైనటు వంటి విమర్శ చేయాలి, సలహాలు యిస్తే సమస్యలు పరిష్కారం చేయడానికి పనికివచ్చే సలహాలు యివ్వవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా నేను యిచ్చే సలహా ఏమంటే - సంపూర్ణమైనటువంటి నోషాన్ని అమలుపరిస్తే ఇలాంటి దుస్సంఘటనలను అరికట్ట గలుగుతాము లెకపోతే అని ముందు ముందు పునరావృతం అవు తాయని చెబుతూ సెవలు తీసుకుంటున్నాను.

(డాక్టర్ టి. వెంకయ్య అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి:- అధ్యక్షా, నెల్లూరు జిల్లాలోని దూబగుంటలో మహిళా ఉద్యమం హోపాబిషన్ కొరకు స్పార్డు అయింది. సారా నోషెధించాలని - ఈ హోరాటము సాగించిన తరువాత మహిళా సంఘాలు, పార్టీలతో సంబంధం లేకుండా, అందరూ కలసి హోపాబిషన్ కొరకు ముందుకు రావడం జరిగింది. ఉద్యమాలలో పాల్గొనడం జరిగింది. ఈ ఉద్యమం తీవ్రపూరితమైన తరువాత తప్పనిసరి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం సారాపై నోషెధం తీసుకురావడం జరిగింది; మేము అనుకున్నాము - హోపాబిషన్ వచ్చింది కొంతవరకు, పర్వాలేదు అనుకున్నాము. సెక్రటరీయట్ ముందు - ఎం.ఎల్.ఏ. క్వార్టర్స్ నుండి ఫండ్లు ఓవర్ బిడ్డికి పోయే చోట - ట్యాంక్ డిగ్గర్ - ముఖ్యమంత్రిగారు మూడు ఫోటోలు చక్కటి రూపంలో వేశారు. ఒకటి త్రాగుడు అలవాటు కాకముందు ఉన్న ఫోటో - మధ్యలో ఉన్న ఫోటోలో త్రాగుడు అలవాటు వడడం, మూడవ ఫోటోలో త్రాగుడు అలవాటు అయిన తరువాత ఏ విధంగా తయారు అవుతారో అనేది - వాటిని చూపి మేము కూడ చాలా సంతోషించాము. కానీ యీ రోజు పరిస్థితి చూస్తే, యిల్లినీట్ లిక్కర్ వరదల్లాగా ప్రవహిస్తూ ఉంటే బాధ్యులైనటువంటి, బాధ్యత కలిగినటువంటి ఆ ప్రక్కనే ఉన్న మాజీ మంత్రివరులు సేబుమెంటు కూడ యిచ్చారు. ఆ విధంగా మంత్రులు గానీ మాజీ

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

మంత్రులు గానీ నాయకులు గానీ, వారి ఘోటోలు వేసి చచ్చిపోయిన శవాలు కూడ పెడితే
బాగుంటుంది. వారి కబోర్న్స్ పెడితే బాగుంటుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

Chairman:- When the House is so quiet to receive your
lecture, why do you make such provocative statements?

శ్రీమతి కె. ప్రతాభాభారతి:- అధ్యక్షా, నేను ఎక్కడ ప్రోవోక్ చేసాను? మా సభ్యులు
వెంటున్నారు. నేను ఏమే ప్రోవోక్ చేయడం లేదు. గవర్నరుగారు ప్రతి మీటింగులో చెబు
తున్నారు. సారాయి తాగేటటువంటి వారికి కానీ సారా వ్యాపారం చేసే వారికి కానీ - వారు
ఏ రాజకీయ పార్టీలకు సంబంధించిన వారు అయినా ఎలక్టునులో టికెట్లు ఇవ్వవద్దని
చెబుతున్నారు. కానీ అటువంటి వారితో మంత్రివర్గం సభ్యులుగా ప్రమాణస్వీకారం
చేయిస్తున్నారు. సిన్నకాక మొన్న టీఫ్ మినిస్టరుగారు చేయించారు. ప్రమాణస్వీకారం
చేసిన మంత్రులలో ఒక మంత్రిగారికి సారా వ్యాపారంతో సంబంధం ఉందని చెప్పారు. అది
వేవర్గంలో చూసాను. అది వాస్తవమా, వాస్తవం కాదా అనే విషయం మేము తెలుసు కోవాలి.
ఆ స్టేట్మెంట్ నిజం కాదని ఖండించి ఉంటే బాగుండేదని నేను అనుకుంటున్నాను. ఆ విధంగా
ఖండించలేదు. అందుచేత అది నిజమా, అబద్ధమా అనే అనుమానం మహిళాలోకానికి కలుగు
తున్నది. ఈ ప్రొపాజిషన్కు సంబంధించిన మీటింగుకు ఫైనాన్సు మినిస్టరు శ్రీ రోశయ్యగారు
అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన వారిని పిలవడం జరిగింది. ఇక్కడున్నటువంటి ఫోర్ లీడర్స్
రావడం జరిగింది. అప్పుడు శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు క్లియర్గా తెలుసుపెట్టారు.
మా అర్థిమెట్ గోల్ టోటల్ ప్రొపాజిషన్ అని వారు చెప్పారు. టోటల్ ప్రొపాజిషన్
వస్తుందని మేము అంతా ఎదురుచూస్తూ ఉంటే కల్లో సారావల్ల ఒకదాని తరువాత మరొకటి
మరణాలు సంభవిస్తున్నాయి. ఇంకొక వివిత్రం ఏమిటం అంటే - సిన్నకాక మొన్న
అల్వాల్తో జరిగినటువంటి సంఘటనలో అయితే చనిపోయిన వారిని నీట్మనిలువుగా పూడ్చి
పెడుతున్నారు. వెలుగులోకి వచ్చిన తరువాత మళ్ళీ పూడ్చిన శవాలను బైటకి తీసిన సంఘటనలు
మనం చూసాము. ఇటువంటి దౌర్భాగ్యమైన, హేయమైన పరిస్థితులలో మనం ఉన్నందుకు
విచారించడం అవసరం ఎంతైనా ఉందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో
బ్యాండ్ షాప్స్ 5,100 ఉన్నాయి. బార్లు 1,500 వరకు ఉన్నాయని ఇన్వెర్కెషన్ ఉంది.
క్యాబినేట్ సబ్ కమిటీవారు 10 వేల వరకు బ్యాండ్ షాప్స్ ఉండాలని రిపోర్టు ఇవ్వడం
జరిగిందని అన్నారు. అబ్కరీ శాఖామంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఏమీ చెప్పారంటే అలవాటు
శుద్ధవారికోసం కొత్తగా ఈ బ్యాండ్ షాపులు అని అంటున్నారు.

శ్రీరమణ:- స్లోగా తగ్గించాలని.

శ్రీమతి కె. ప్రతాభాభారతి:- అధ్యక్షా, కల్లో సారా తాగి చనిపోయినవారి సంగతి
ఏమిటో మంత్రిగారిని చెప్పమనండి. ఈ విధంగా ఒక్కొక్కరి స్టేట్మెంట్స్ వస్తున్నాయి.

మూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 జనవరి, 1993 359

విషయము : "విషహారిత మద్యమువనం ఫలితంగా సంరక్షించిన మరణాలను గూర్చి".

దొంగ సారా వోషులను దండించాలని పార్లమెంటు సభ్యులు ఈ కి పోక్తావచ్చారు ఒక స్పెషల్ మెంట్ చూపారు. ఆనంతపురం: టిలాకు సంబంధించిన వంతు మేటి ముప్పగారు, శాసనసభ్యుడు రోబుకు కొవ్ రూపాయల పిలువవేసి దొంగసారాను కేంద్రమువ్వారనే బాధ్యత కలిగిన ఒక పార్లమెంటు సభ్యులు స్పెట్ మెంట్ ఇచ్చారు. అదే విధంగా నీన్నకాక మొన్న మాజీ మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ రాష్ట్ర మంత్రివర్గంలోని కొంతమంది సభ్యులకు కల్పి సారాలో ప్రత్యక్ష, పరోక్ష సంబంధాలు ఉన్నాయని ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజెప్పినని అన్నారు. అదే విధంగా న్యాయ విచారణ సజావుగా సాగుతోందే గా అనలేనా మరొక ఇద్దరి మంతుల రాజీనామా కూడా శ్రమకోవలసిందిగా తాను ముఖ్యమంత్రి, సీనిర్ కోర్టులు వారు చెప్పారు

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మొనరాజ్ :- అధ్యక్షా, వాయింటు కఫ్ అర్జరు స్పికర్ గారు రూపించు ఇచ్చారు. స్పెట్ మెంటు గురించి మెన్సును లేదు, కానీలో ఉన్నటు వంటివి రికార్డు లోకి పోకాడదని రూపించు ఇచ్చారు ఇప్పుడు మేరు ఏమీ రూపించు ఇస్తావో ఇవ్వండి

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి.- గుమ్మడికాయ దొంగ అండ్ భుజాలు ఎందుకు తడుముకోవాలి. నేను స్పెట్ మెంట్ గురించి కాదు పెప్పెడి.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- The Minister (Dr. M.V. Mysooru Keddy) has put wrong words in the mouth of Speaker.

+

Chairman:- Please take your seat. She is capable to enlighten.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి.- అధ్యక్షా, నేను ఏమైనా డివియేట్ అయ్యానా ఇవన్నీ అనుమానాలుగా ఉన్నాయని చెబుతున్నాను

Chairman:- The discussion is only on illicit liquor; you need not go to the statement of ex-Minister.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి:- ఎక్స్ మినిస్టరుగారు ఇచ్చిన స్పెట్ మెంట్ కానీ ఇంకొకటి కానీ కల్పి సారా గురించి ఇచ్చినటువంటి స్పెట్ మెంట్. వారు వేరే స్పెట్ మెంట్ ఇస్తే మాకు ఏమీ అవసరం మేము ఎందుకు చెబుతాము. మేరు, మేరు అనుకుంటే అనుకోవచ్చు అని అనేవాల్సి. కానీ ఇల్లిగ్ నోట్ లిక్కర్ గురించి వారు చెప్పారు కనుక మేము చెప్పడం జరుగు తున్నది. స్పెట్ మెంట్స్ పేపర్ లో వచ్చాయి, ఇక్కడ రహస్యం ఏమిటి? ఇందులో రహస్యం ఏమీ ఉంది. జరిగినటువంటి వాస్తవాలు అన్నే పేపర్ లో వచ్చాయి. ఈ విధంగా మాకు అనుమానాలు కలుగుతున్నాయి. అంతేగాకుండా ఎర్రగుంటలో 24.11.1993న 3/4/1/డి

జూలై-304 క్రింద చిహ్నమున వ్యక్తికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషహరిత సుద్యసేవనం ఫలితంగా సంపాదించిన మరణాలను గూర్చి".

జూలై 24 తేదీన గుంటూరు ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్‌వారు రెయిడ్‌చేసి అందులో 14 లక్షల పిలువ వేసే హామ్యలో లెక్కర్ షట్టబడిందని కేసు బుక్ చేయడం జరిగింది. క్రియం నెం. 43/21-24 క్రింద కేసు బుక్ చేసారని, అందులో రమణారెడ్డి, వెంకట సుబ్బారెడ్డిగార్లను ఉద్దేశించి చెప్పి మామ చెక్కిరించి అయితే ఇటువంటి కేసులు ఎన్ని బుక్ అయినాయో తెలియజేయవలసిన సలహామండలి ముఖ్యమంత్రిగారికి వీరు బాధ్యత కలిగిన మంత్రుల సోదరులు అని చెప్పినట్లు అది మేము తెలుసు కోవాలి. అది అవునో, కాదో మేము తదుపరి చలనీగ అవసరం ఉంది. అది కాదని చెబితే సరిపోతుంది. కాకపోతే కాదని చెప్పమని చెప్పింది.

డాక్టర్ ఎన్. మైసూరాంరెడ్డి - అ కేసు ఎక్కడ ఉందో. ఏ క్రియం నవంబరులో ఉందో చెప్పవలసింది. నోటికి వచ్చిన క్రియం నవంబరులో చెప్పడం కాదు.

శ్రీమతి కె. పత్తిభారతి.- అయితే ఆ కేసు మాయమైపోయిందేమో మాకు అనుమతి ఉంది.

డాక్టర్ ఎం. వి. మైసూరాంరెడ్డి.- అమెకు అనుమానం ఉండవచ్చు క్రియం నవంబరులో ఉండేదేమోనా అవుతుంది.

శ్రీమతి కె. పత్తిభారతి.- అధ్యక్షా, కరెక్టు చేయమని చెప్పండి ఇంకొక క్రియం నవంబరులో ఉందేమో చెప్పమనండి ఎవరో చెబితే తెలిసింది అది కాదని కానీ అవునని చెప్పండి.

డాక్టర్ ఎం. వి. మైసూరాంరెడ్డి.- ఎవరో పేర్లతో చెప్పడం కాదు అవిధంగా బాధ్యత వహించే శాసనసభ్యులు చెప్పడం దర్జం కాదు. ఎవరిమీద పడితే వారి మీద సత్వదూరమైన ఆరోపణలు చేయడం ఉంటే కాదు అది రికార్డునుంచి తొలగించండి.

శ్రీమతి కె. పత్తిభారతి - చాలా కేసులు పెట్టడం జరుగుతున్నది గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు క్లియర్ చేపడడం జరిగింది ఏ పార్టీకి సంబంధించిన వారు అయినా సరే బాధ్యతతో వారి అందరిమీద నిసియర్గా యాక్షను తీసుకుంటామని అన్నారు. నేను ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడే ఏదైతే అసెంబ్లీలో చెప్పారో దానికి కట్టుబడి ఉండి ఎవరు బాధ్యులుగా ఉన్నారో, ఎవరిమీద కేసులు పెట్టారో లేకపోతే కేసులు పెట్టవలసినవి ఉన్నాయో, వారిమీద పార్టీలకు అతీతంగా జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ వేయవలసిన అవసరం ఉంది. మైదుకూరుకు సంబంధించి రిజైర్డ్ జడ్జితో ఎంక్వయిర్ చేసాము, దానిపైన రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత మాస్టామని అంటున్నారు. ఇంకా చాలా అనుమానాలు ఉన్నాయి. చాలా మంది చాలా కేసుల గురించి చెప్పారు, చాలా ఇన్ఫర్మేషను ఉంది. ఇలిసిట్ లిక్కర్ పార్కుతోంది మాకు తెలిసినంతవరకు ఈ ఇలిసిట్ లిక్కర్ ప్రతి జిల్లాలోను పార్కుతోంది.

రాయలసీమలో ముఖ్యంగా కడప జిల్లాలోని రాయచోటి పరివెండుల, ఇన్సులముడుగు, మైదుకూరు, వొడ్డుటూరు స్వాంతాలలోను, అనంతపురం జిల్లాలో తాడిశ్రీ, ఇరవ కొండ, కళ్యాణదుర్గం, పెనుగొండ స్వాంతాలలోను, చిత్తూరు జిల్లాలో తిరుపతి, తంబళ్ల పల్లి, వేలేరు, వాయల్పాడు పుత్తూరు స్వాంతాలలోను, కర్నూలు జిల్లాలో బనగానపల్లి, ప్రకృతికొండ, దోను, ఆత్మకూరు, కోయిలకుంట్ల స్వాంతాలలోను ఇటీవలే తిక్కర పారుతోంది. అంతేకాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రాతీనిధ్యం వహిస్తున్నటువంటి నెయోజక వర్గంలో కానీ ప్రధానమంత్రిగారు ప్రాతీనిధ్యం వహిస్తున్నటువంటి గిమోజక వర్గంలో కానీ పాణ్యంలో కానీ సారావట్టలు వెలుస్తున్నాయని ఒకటి ఉంది. వీటినిబట్టిన్న హైకోర్టు సిటింగు జడ్జితో ఒక కమిషను వేస్తే తెలుస్తుంది. బాధ్యులైనవారిమీద దర్యా తీసుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక వెంటనే హైకోర్టు సిట్టింగు జడ్జితో న్యాయ విచారణ జరిపించాలని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా కల్లీ సారావల్ల చనిపోయిన వారందరికి ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వాలనిన అవసరం ఉంది. నాకు ఏమీ సంబంధం అంటే ఎలాగ? కల్లీ సారా త్రాగి చనిపోయారు కనుక తప్పకుండా వారికి ఎక్స్‌గ్రేషియా ప్రకటించవలసిన అవసరం ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంతవరకు హాసుతో ఉన్నారు. నేను మాట్లాడటంకూడా కూడా వారు ఉంటారని అనుకున్నాను. దురదృష్టవశాత్తు ఇప్పుడు లేరు. ఏదీ ఏమైనా హైకోర్టు సిటింగు జడ్జితో బుడిషియల్ ఎంక్వయరీ వేయండి. ఈ విషయాలన్నీ ఆ టరమున్న అండ్ రిఫరెన్సులో యాడ్ తెయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని నేను ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చి నందుకు తమకు అభీవందనలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

డాక్టరు యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- గౌరవనీయులైన శాసనసభ్యురాలు 2.30 మాట్లాడుతూ కొన్ని క్లెయిమ్ నెంబర్సు మెన్షను చేశారు. కేసులు నమోదు అయి ఉంటే మ. మంత్రిగారు వారి సమాధానంతో నికేదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- ఏ క్లెయిమ్ నెంబర్ చెప్పమనండి.....

డాక్టరు యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- శాసనసభ్యురాలు గారి వద్ద ఉన్నటువంటి క్లెయిమ్ నెంబర్సు యివ్వనండి. స్టాటుట్‌లో విషయాలు చెప్పమనండి. ఆమె దగ్గర వివరాలు క్లెయిమ్ నెంబర్సు యివ్వమనండి. ఉన్నటువంటి విషయాలు చెప్పమనండి. ఆమెదగ్గర వివరాలు చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. లేకపోయినట్లయితే సభ్యురాలును క్షమాపణ చెప్పమనండి. సద్యుదారమైన సిందలు వేయడం అంత మంచిది కాదు. వారి దగ్గర కేసు నెంబర్సు, మేర్లు వారలు ఉంటే పూర్తిగా మంత్రిగారికి సమర్పించమనండి. పేర్లు లేకపోతే క్షమాపణ చెప్పమనండి.

రూలు-304 క్రింద పగుతున్న చట్టానికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "విషహారత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంఘ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- గుమ్మడికాయ దొంగ అంటే అనవసరంగా వారు
భుజాలు ఎదుముకుంటారా? మంత్రిగారి దగ్గర అన్ని వివరాలు ఉంటాయి. నెంబర్ను
మెన్షను చేశారు. ఆయనను పేర్లు చెప్పమనండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- (డా. ఎం.పి. మైసూరారెడ్డిగారిని ఉద్దేశించి) మీరు
కూడా కేదెనట్ మీనిష్టరు మీకు కామన్ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉంది.

శ్రీ కె.వి. కొండారెడ్డి:- యిప్పటికే 2-30 గంటలు అయినది. చాలామంది సభ్యులు
మాట్లాడినారు. దీని మీద మంత్రిగారు మాట్లాడాలి. చాలా సమయం పడుతుంది. సభను
ఎడల్ట్ చేయండి. రేపు కంటిన్యూ చేయండి. లేకపోతే ఎయిండి పెట్టండి. దీని మీద
యింకా మాట్లాడేవారు ఉన్నారు.

شری ابراهيم بن عبد اللہ مستطی - جناب میرین صاحب ۳۰۴ پر ابھی ساری باتوں نے
پورے واقعات باور کے سامنے رکھے اور پورے حقائق کو عوام کے سامنے رکھے

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు:- ట్యాన్సులేషనులేదు. వారిని తెలుగులో మాట్లాడమనండి.

ఫైర్మను:- ఇయర్ ఫోన్సు లేదు. రిపేరులో ఉన్నవి. కొంచెము సర్దుకొండి.

శ్రీ ఇబ్రహీం బిన్ అబ్దుల్లా మసకతి:- (ఇంతలో మీనిష్టరు శ్రీ జి వెంకటరెడ్డి.
లేవారు) నేను పూర్తిగా మాట్లాడనే లేదు. మీనిష్టరుగారు అప్పుడే సమాధానం చెప్పడానికి
లేవారు... షాద్ పూర్తి కానివ్వండి.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- శ్రీమతి ప్రతిభా భారతిగారు మాట్లాడుతూ కొన్ని క్లెయిమ్
నెంబర్ను. కొన్ని వివరాలు చెప్పారు. వాటిని ఆ వివరాలను పంపించవలసిందిగా కోరు
తున్నాను. So that I can give some kind of reply raised by her.
It is presumed she has the details of the case. It is better
she gives the details before I give the reply. If she is
going to give the information it is O.K. I can give reply.

Sri. P. Ashoka Gajapathi Raju:- she has gone on record.
She has mentioned everything and it is on record. Is it a
fact or not, let the Minister answer. What is this presump-
tion?

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తోసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 373
 విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

Sri G. Venkata Reddy:- I said clearly. Let her give. I am repeating the samething. Let her give correct No. and details of the crime and where the offence took place. I require that before giving answer.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మృ దృష్టికి వచ్చినవి సభ ముందుపెట్టినాము, మంత్రిగారిని వెర్రిపై చేయమనండి.

Dr. M.V. Mysooru Reddy:- Let her give the crime No.

Chairman:- Prathibha Bharathi, what is the problem with you to supply that No. To facilitate the Minister in answering, why don't you give it? What is wrong with it?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- she will go on record. Please give her an opportunity.

శ్రీమతి ప్రతిభా భారతి:- క్లెయిమ్ నెంబరు 43-93 - 93 - అని నా దృష్టికి వచ్చినవి. ఏ పేర్లలో చెబుతారా? ఏ సందర్భంగా బుక్ అయినాయో చెప్పమనండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నా దృష్టికి వచ్చినవని మరొక సభ్యుని మీద - కేవలమైన ఆరోపణలు చేయడం మంచిది కాదు.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- What she has mentioned, whether it is a fact or not?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇప్పటికైనా వారు క్లెయిమ్ చేసుకుని వారికి తెలియదు అని అంటే - నాకు అభ్యంతరం లేదు. మంత్రి తమ్ముళ్ళ మీదనో ఏదో మరొక్కరి మీదనో - ఒక ఆరోపణ చేసినప్పుడు - Let her withdraw వారు చదువు కున్నవారు. చాలా అనుభవం ఉన్నవారు, వారిని మంచిగా ఆలోచింపమనండి. వారి దగ్గర యిప్పటికైనా సమాచారం ఉంటే పంపమనండి. లేదు అంటే - యిప్పుడు ఏమీ కొంప మునిగిపోయింది లేదు. లేట్ డేమ్ ఏకీడాగా

నెల్లూరు జిల్లాలో గత ఆరు మాసాలుగా ఒక ప్రయోగం చేశారు. మరీ ఆ ప్రయోగములో నెల్లూరు జిల్లా అధికారులు, అలాగే అన్ని రాజకీయ పక్షాలు, స్వచ్ఛంద సేవా సంస్థలు, మహిళాశాఖలు అంతా కలిసి నెల్లూరు జిల్లాలో బాగా అమలుజరిగిందని చెప్పి ప్రభుత్వం ఒక నిర్ధారణకు వచ్చిన తరువాతనే రాష్ట్రమంతటికీ కూడా మొన్న అక్టోబరు ఒకటి నుంచి నోషడం పెట్టడం జరిగింది. అయితే దురదృష్టవశాత్తు మొదలకూరు సంఘటన, అలాగే అల్వాల్ సంఘటన జరగడం కొంతమంది ప్రాజాలు కోల్పోవడం, తద్వారా చాలా మంది రాజకీయవాదులు, రాజకీయ లబ్ధి పొందేందుకు మరీ అటు పార్టీలు కానివ్వండి, వ్యక్తులు కానివ్వండి దీనిని రాజకీయం చేసి ఈనాడు ఈ సభలో రోజూ ఇంక వేరే ప్రజాసమస్యల గురించి చర్చ అనేది లేకుండా ఈ యొక్క సారా గురించే ఈ అసెంబ్లీ సమయం వృథా కాబడుతున్న సంగతి కూడా మనందరికీ తెలుసు. మరీ ఇది జరిగిన పరిస్థితి, జరుగు తున్నటువంటి పరిస్థితి ఎక్కడ, ఎందుకు, ఎలా జరిగింది, మొదలకూరులో కుళ్ళాయిశెట్టి అనే వ్యాపారి ఎక్కడినుంచో వాటిని తెప్పి ఎక్కడో మిక్స్ చేసి బాటిల్స్ లో వాటిని సప్లయ చేసిన విషయం....

(ఇంటరవ్యూస్)

మహిళలలో వచ్చినటువంటి ఉద్యమం ఎందుకు వచ్చిందో ఒకసారి ఆలోచన చేస్తే గత ప్రభుత్వం ఒక మంచి అందమైన పేరు పెట్టి జిల్లాకు ఒక యూనిట్ మెషిన్ పెట్టి వారుణి వాహినీ అని చెప్పి సేవెస్ లో సప్లయి చేసి మరీ రూపాయిన్నర ఖరీదు చేసి 100 ఎమ్.ఎల్.ను రూ. 100 లకు అమ్మింది కూలీ చేసుకొనే జనం వారు సంపాదించుకున్నటువంటి మొత్తం డబ్బుంతా ఈ సారాయికి వెచ్చించే పరిస్థితి కల్పించినందుకే ఆ యొక్క మహిళలలో ఉద్యమం వచ్చి ఈనాడు సక్సెస్ అయింది. మరీ దానిని ఎవరు చేసినా దానిని కంట్రీన్యా చేశారు. జిల్లా కలెక్టర్ కు ప్రతి సంవత్సరం 20 శాతం ఆదాయం, 25 శాతం ఆదాయం పెరగాలి అని చెప్పి, ఇది ఏ ప్రభుత్వం ఉన్నా, ఏ ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నా ఈ ఆదేశాలు తప్పనిసరిగా పోతున్నాయి. ఆ యొక్క ప్రభావముతో ఇది పెరిగి పెరిగి భరించరాని స్థితిలో ఆ యొక్క మహిళలు తిరుగుబాటు చేసి ఈనాడు విజయాన్ని సాధించారు.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

మరీ సాధించిన ఆ విజయాన్ని మనము నిలుపుకొనే ప్రయత్నములో మరీ దానిని కూడా ఈనాడు ప్రక్క దారిపట్టించి ఏవేవో దానికి రంగులు పులిపి ఈనాడు అది ఎందుకు కొరరాని ప్రయోగంగా మరల దీనిని నిరూపించే ప్రయత్నములో కొంతమంది పెద్దలు ఉన్నారు. మరీ దీనిని నివారించే దానికి ఈ సభలో ఉన్నవారు, ఈ రాష్ట్రములో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ ఇందుకు చిత్తశుద్ధితో కృషిచేయాలి. ఎక్కడ తప్పు జరిగినా, ఎక్కడ ఇబ్బవంటి అక్రమాలు జరిగినా అవి పార్టీలు, వ్యక్తులతో నిమిత్తం లేకుండా ఎంతటి వారు అందులో ఉన్నా వారికి కఠినముగా శిక్షవేసే దానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందని తప్పకుండా బేస్తుందని చెప్పి ఇప్పుడే ఈ సభలోనే విజయభాస్కరరెడ్డిగారు హామీ కూడా ఇచ్చారు. తప్పకుండా వారిలో ఆ

తత్వమిది ఉంది, మనము చూస్తున్నాము ఎందుకంటే మనము చూస్తున్నాము సారా నిషేధం తరువాత వారు తీసుకుంటున్నటువంటి నిర్ణయాల, ఎటువంటి అధికారాలను నీయమిస్తున్నారో ఈ పర్యవేక్షణ వారు ఎలా కార్యక్రమంపై తీసుకుపోతున్నారో కన్నులు తెరిచిన వేయాలి. అలాగే మొన్న మొదలుకూర్చు సంగతులతో వారి సోధంతో విశ్లేషించి తేలికపోతే వారు కూడా నాజీకులంగా స్పందించి మరి కొంతమంది మనశాసిత కారణమైనటువంటి సారా నిషేధాన్ని ఎత్తివేస్తున్నారని చెప్పి ఉండవలసిన పరిస్థితి ఇది కానీ లోనున నాజీయమైన ఆ ప్రకటన జేయలేదు ఏదో పొరపాటు చరిత్రగిరి. ఈ ప్రాకరణకు సరిదిద్దేందుకు తప్పకుండా మేము తగినచర్యలు తీసుకుంటాము సారా నిషేధంతో ఇమలు జరపడమే కాదు టోటల్ పోపొలిషన్ చెప్పే కూడా పొగుదానినీ చాలు ఎత్తితీసుకొని వెళ్తున్నారా. అందుకు ఒకటి మార్గము ఉన్నది. మనము లెచు ఎ. ఎ. టి. జిల్లాలో ఇంటెలిజెన్స్ డిపార్టుమెంటు కానిచ్చండి, అలాగే కలెక్టర్, ఎ. సి. సి. కలెక్టర్, ఎ. సి. జిల్లాలో ఏ రాజకీయవానికి త సారా నిషేధంతో సంబంధాలు ఉన్నాయి, ఎవరు ఇంతమేమందు నక్కమమైన ఎన్నికలలో వ్యాపారించేస్తూ ఉక్రమమైన చుర్రాగా ఉన్నాయి. మన గారు ఎవరు ఉన్నారు, ఈనాడు నిషేధం తరువాత హర్షిగా అక్కను చూడడంతో వెళ్తున్నారు ఎవరే ఉన్నది మరి నేరందరినీ ఎందుకు తెలుసుకోలేకపోతోంది ప్రభుత్వం - తప్పకచూడాలి తెలుసుకోవచ్చు. వ్యాకొర్టు జడ్జిలు కానీ, సుప్రీం కోర్టు జడ్జిలు కానీ అవసరం లేదు. నన్నరుండా ఈ యంత్రాంగముతో ఆ మెసేజీ మీకు వస్తుంది. అందుకే మేము నిషేధాన్ని తీసివేస్తున్నామని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. మరి నాగేశ్వరరావుగాను చూడగలుగుతూ ఇంకాక చెప్పారు. ఈ సారా నిషేధముతో కేసులు ఉన్నాయి. అంత ప్రమాదకరమైన కేసులు వాను. మా జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు ఎప్పుడూ కూడా వారు పాపొందడం వెళ్లి న్యవహరించ లేదు. కానీ ప్రభుత్వం వారు జి. టి. ఇచ్చారు. ఇంప్రెమెంట్ చేసే మాత్రం హర్షిగా లేదు. దానిని మరొకసారి పరిశీలన చేసి ఈ కేసులను వెంటనే ఎత్తివేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తూ తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులురెడ్డి (వొద్దుటూరు):- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రములో సారా నీషేధం చర్యతీసుకొని మరీ ఎంతోమంది హరిజనులు, బడుగువర్గాలు, కూలీనాలి వేసుకొనే పృజలకు ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉండే పరిస్థితులలో ఈ రాష్ట్రములో సారా నీషేధం తేవడం ఎంతయినా గర్వించదగ్గ విషయం. మరీ సారా నీషేధం అమలుచేసిన తరువాత కొంతమంది సంఘపిద్యోగాళక్తులు వారి వారి ఆదాయాలకొనమ్మే మరీ ఎక్కడినుంచో బయటి రాష్ట్రాల నుంచి కొంత సారాయి తీసుకువచ్చి వారు స్వంతముగా సంపాదించుకొనడం కొనసం ఇలిసిట్ లిక్కర్ను, నాటు సారాయిని తయారుచేస్తూ ఈ రాష్ట్రములో కొన్ని చోట్ల అమ్మిన దానివల్ల ఈ నకిలీ మద్యం తీసుకొన్న దానివల్ల ఎంతోమంది చనిపోయారు, అది దురదృష్టకరమైన విషయం. మరీ ఈ రోజుకు కూడా కడప జిల్లాలో ఇంతమంది

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టిక తీసుచువచ్చిన
విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

పనివోయి రాష్ట్రం అంతా సంవలనాత్మకంగా ఉండబడిన పరిస్థితులలో ఈరోజు కూడా కడప
జిల్లాలో కొన్ని వోల్టేజీ మా-వోల్టేజీలూ పూంతములలో ఇంకా సారా అమ్ముతూ ఉన్నాయి.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ. సభ్యులు 'షేమ్', 'షేమ్' అన్నారు) .

ఎందుకంటే ఇప్పటికి కొంతమంది సంఘవిద్యోహశక్తులు ఎక్కడెక్కడినుంచో, బయటినుంచి
తీసుకువచ్చి సారాయి ఈ రోజుకు అమ్మే పరిస్థితులలో మరి ఎక్స్‌యిట్ డిపార్ట్‌మెంట్ వారికి
ఇన్‌ఫర్మేషన్ తెలిసినప్పటికీ వారి దగ్గరకు వోవడం కేవలం ఈ ఎక్స్‌యిట్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కు
అనేది నిర్వర్యమై వోయింది. ఇదివరకు గవర్నమెంట్‌లో వేలంపాటలు పాడే వారి దగ్గర
నుంచి కంతులు వసాలువేసే పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఈ ఎక్స్‌యిట్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కు వారి
దగ్గరకు వోయి వారితో ఏవో పది రూపాయల డబ్బులు తీసుకొని సంపాదించుకొనే విషయా
లతో ఈ రోజు ఉన్న సారాయి నిషేధం అమలుచేయాలన్న విషయములతో వారు హుర్మీగా
నిరుపయోగమైన పరిస్థితులలో విఫలమైపోయారు. ఈ ఎక్స్‌యిట్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కు వారిని
చూస్తే ఏ ఒక్క పిల్లర రోడ్ కూడా కనీసం దొంగసారా పేకట్ అమ్ముకోనేటటువంటి
పరిస్థితిలో ఉండే వాడు దొరికితే వాడిని పట్టుకొనే పరిస్థితులలో ఈ డిపార్ట్‌మెంట్‌కు ఏమీ
చేయలేని పరిస్థితిలో అంతా నిర్వర్యమై వోయింది. కానీస్కూల్ మొదలుకొని, ఎక్స్‌యిట్
సూపరెంటెండెంట్‌కు మొదలుకొని డి.సీ.లు మొదలుకొని ప్రతి ఒక్కరు లంచగొండులుగా
ఇందులో కూరుకొనిపోయి ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఇప్పుడు ఉన్నా కోట్లాది రూపాయలు
ప్రభుత్వం సారా నిషేధం అమలుచేసే దానికి చిత్తశుద్ధితో పనిచేస్తూ ఉన్నప్పటికీ ఈ
ఎక్స్‌యిట్ డిపార్ట్‌మెంట్ నిర్వర్యమైపోవడం వలన ఈ డిపార్ట్‌మెంట్ దీనిని అరికట్టే
పరిస్థితులు లేకుండా పోయాయి. నేను ప్రభుత్వానికి ఒక సలహా ఇస్తున్నాను. ఇప్పుడైనా
కూడా ఈ రాష్ట్రములో ఒక ఐ.పి.ఎస్. ఆఫీసరును ఈ సారాయి నిషేధం కోసం సెవరల్‌గా
ఏర్పాటుచేసి అతనికి కొంత స్టాఫ్ ఇచ్చి, ప్రతి అసెంబ్లీ నియోజకవర్గమునకు ఒక సి.ఐ.
స్కాయి వారి నుంచి కొంతమంది పోలీసులను లోకల్ పోలీసు వారిని ఏర్పాటుచేస్తే దీనిని
తప్పకుండా అరికట్టే దానికి అవకాశం ఉంది. ఒకవైపు ప్రభుత్వం కోటానుకోట్ల రూపాయల
ఆదాయాన్ని వదలుకొని సారాను నిషేధిస్తే మరోవైపు సంఘవిద్యోహ శక్తులు ఇలాంటి
తప్పుడు వ్యాపారంచేస్తూ కోట్లాది రూపాయలు సంపాదించుకోవడం జరుగుతోంది. అందు
3-00 వల్ల దొంగసారా వ్యాపారం చేస్తున్నవారిని పట్టుకొనేందుకు స్థానికంగా ఉన్న పోలీసులకు
మ. ప్రభుత్వం అధికారాలు ఇవ్వాలి. మిగతా క్రిమినల్ కేసులతోపాటు ఈ పనులను చేయడానికి
కూడా పోలీసులకు అనుమతస్తే వెంటనే ఇలాంటి వాటిని అరికట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది.
సారా నిషేధాన్ని అమలుచేయడానికి జిల్లా స్థాయిలో ఒక ఐ.పి.ఎస్. ఆఫీసర్‌ను నియమించి
అతనికి కొంత స్టాఫ్ ఇస్తే నిషేధంవల్ల కోట్లాది రూపాయలు పోగొట్టుకొన్నందుకు తగిన
ఫలితమైనా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి దక్కుతుంది. ప్రత్యేక సిబ్బందిని నియమించడానికి
కొంత టైం పడుతుంది కాబట్టి స్థానిక పోలీసులకు దొంగసారా వ్యాపారంచేసే వారిపై చర్య
తీసుకొనేందుకు అనుమతి ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్య
వాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1995 379
 విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, ఈనాడు సారా సేషంపై చర్చ జరగడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. అయితే ఈ ఆసెంబ్లీని, ప్రజలను ప్రక్కదారి పట్టించడానికి కొంతమంది ప్రయత్నం చేశారు. అబ్బీ నెంబర్ వన్. ఇక సారాను సేషంపాలిని సారాకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం ప్రారంభించింది నెల్లూరులో కాదు. నేను నెల్లూరు జిల్లాకు చెందిన వాడిని అయినప్పటికీ నేను చెపుతున్నది ఏమిటంటే అక్కడ ఈ పోరాటం ప్రారంభంకాదు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో గత 15, 16 సంవత్సరాలుగా నక్సలైట్లు ప్రారంభించారు. ఇది నాకంటే మీకు బాగా తెలుసు. ఎందుకంటే మీరు ఆ ప్రాంతంలో ఉండవారు. జేపుల్స్ వార్ గానీ, సి.పి.ఎం.ఎల్. గానీ ప్రారంభించింది ఈ ఉద్యమం - కానీ మీరు జె.కె. రెడ్డిగారు నెల్లూరు జిల్లా, నెల్లూరు జిల్లా అని బాదుకొంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అనేది నేను కరీంనగర్ జిల్లాకు చెందినవాడినా?

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- మీకు నాకంటే బాగా తెలుసు. ఈ సారా వ్యతిరేక ఉద్యమానికి నాంది పలికింది, దానికి కావలసిన అన్ని రకాల వ్యవహారం చేసింది నక్సలైట్లు, సి.పి.ఎం.ఎల్. వారు, జేపుల్స్ వార్ గూర్చువారు. అందువల్ల జె.కె. రెడ్డిగారో ఇంకెవరో ఈ ప్రతిష్ఠను కొట్టివేయాలంటే అంత తేలిగ్గాపోదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను క్లార్క పేయడలనుకొన్నాను. ఎన్.వి. కృష్ణయ్యగారు పదే పదే చెపుతున్నారు, దీనివో మేము పేరుకోసం పనిచేయలేదు. వచ్చిన ఉద్యమానికి నేళ్లు చలకుండా దానికి ఊపునిచ్చి చేశాం తప్ప ఆ క్లార్క ప్రతిష్ఠలు మాకు కావాలని లేదు. వారు చెప్పినట్లు అక్కడ వారు ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించారు, కానీ విఫలమయ్యారు. నెల్లూరు జిల్లాలోని మహిళలు ప్రారంభించి సక్సెస్ అయ్యారని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను. నెల్లూరు జిల్లా మహిళలు సక్సెస్ ఫుల్ కావడంవల్ల ప్రభుత్వం సేషం విధించింది తప్ప వారు చెపుతున్న సోదరులవల్ల మాత్రం ఇది కాలేదు.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- నెల్లూరు జిల్లాలో కూడా చేసింది మేము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు వేరే ప్రాంతంనుంచి శాసనసభ్యులుగా వున్నా నెల్లూరు జిల్లాకు చెందినవారే కదా?

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- యే, నాకు తెలుసు కాబట్టి చెపుతున్నా. ఇక ఇంకో విషయం ఏమిటంటే ఇక్కడ మాట్లాడిన వారు ***

రూలు-304 క్రింది ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993 381
 విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంబంధించిన మరణాలను గూర్చి".

మిస్టర్ స్పీకర్:- విత్తా వేసుకొంటున్నాను అంటేనే వొరపాటు ఇరిగిస్తట్టు... కృష్ణయ్యగారు ఏదో చెప్పి అందరూ మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చారు....

శ్రీ సిపావ్. విరల్ రెడ్డి:- గతంలో సభ్యులు అపార్థంగా మాట్లాడినా లేక మర్యాదారవ సభ్యుడెవ్వరినీ నిందమోపినా క్షమాపణ చెప్పేది....

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది ఎప్పుడో వెళ్ళిపోయింది, ఇప్పుడులేదు అది....

శ్రీ సిపావ్. విరల్ రెడ్డి:- క్షమాపణ చెప్పమని స్పీకర్ గారు అడగాలి....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయన క్షమాపణ చెప్పడానికి కూడా బాధపడడు... మీరు అనవసరంగా బాధపడుతున్నారు. నేను కూడా వొరపాటుచేస్తే వొరపాటు అంటాను.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- వొరపాటు అని చెప్పడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు, వొరపాటే అని చెబుతున్నాను కానీ అటువైపు సభ్యులకు కోపం రాలేదు, ఇటువైపు వారికి (ప్రతిపక్షాల వారికి) మాత్రం కోపాలు వస్తున్నాయి....

ఎక్సయిజ్ మినిస్టరుగారు ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్ లో....

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- సమరసింహారెడ్డిగారు నిద్రపోతున్నారు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు నిద్రపోవడంలేదు, కళ్ళు మూసుకొని మళ్ళీ ఏమీ చెప్పాలని ఆలోచిస్తున్నారు.... అంతే.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నిద్రపోవచ్చు కానీ గురిత పెట్టవద్దని అంతలో చెప్పారు....

Mr. Speaker:- But remember, it, this just like House of Commons but not like House of Lords.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- ఎక్సయిజ్ మినిస్టరుగారు ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్ లో 7,911 3.1 తేలులు బుక్ చేశారు, 3,319 మందినీ అరెస్టు చేశారు అని చెప్పారు. అంతేకాదు, మ. 31,77,635 సేవెట్స్ స్వాధీనం చేసుకొన్నామన్నారు.... ఎన్నో సాబెట్టు దొరికాయి ఏ నష్టం పెట్టినా, ఎన్ని జే.ఓ.లు యిచ్చినా లాభం లేదు. ఎంత మాట్లాడినా యీ ఆసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో, ఇతర ఎన్నికల్లో బాగాంచి ఉపయోగిస్తున్నారు. నిజజీవితంలో ఎంతమంది తాగుతున్నారో అది నేను యిక్కడ చెప్పకపోయినా బయట తెలుసు.

(ఇంటరప్షన్స్)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు.- ఇప్పుడే చూశాము, వరదరాజులు రెడ్డిగారు లేచి నిర్మూల్యంగా, స్పష్టంగా చెప్పారు. కడప జిల్లాలో ఇప్పటికే జరుగుతుందని చెప్పారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు, అర్థంతరంగా లేచి నిన్న రవేందర్ రెడ్డిగారు చెప్పింది అవాస్తవమని చెప్పకుండా, ఈ రోజు సభలో లేరు. యీ సమస్యకు మాకు అనేక అనుమానాలు వున్నాయి తీర్పుకోవడానికి. నిన్న సభ్యులు ఆర్. రవేందర్ రెడ్డి చేసిన ఆరోపణలు, అనేక మంది సభ్యులు చేసిన ఆరోపణలకు ముఖ్యమంత్రిగారు వుండి, వివరణ ఇవ్వవలసిన అవసరం వున్నది. దయచేసి, ముఖ్యమంత్రిగారిని పిలిపించి వివరణ ఇవ్వించండి?

Mr. Speaker:- This is not a policy matter for the Chief Minister to reply.

(Interruption)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- గవర్నమెంటు బిజినెస్ ఏమ్మనా అవుతుంది? ఎన్నిగంటలు వర్తించారు అధ్యక్షా. ఉదయం నుంచి ఎజెండాలో వున్న బిజినెస్ బేకప్ చేయడానికి వీలు లేకుండా ఏమిటి? హద్దావద్దూ వుండాలికదండి. అధ్యక్షా, యీ రకంగా 304లో ముఖ్యమంత్రిగారు రావాలి అనే పేరుతో పొడిగింబాలనడం సబబుకాదు. తమతో అప్పీలు చేస్తున్నాను కమ్ బు అవరీ రిస్కు. గవర్నమెంటు బిజినెస్ వున్నది. కంప్లెట్ చేయాలి.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మూవ్ కానియ్యరు (ప్రతివాక్యాలనుద్దేశించి) మీరు నడువ నిస్తేలేరు. పౌనీజరు ప్రకారం నడవమన్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు.- అర్థంతరంగా ముఖ్యమంత్రిగారు లేచి సమాధానం చెప్పారు. రోశయ్యగారు స్పెట్ మెంట్ అన్నారు. వివరణ అన్నారు ఏదీ? ఏదీ లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను తమను అడుగుతున్నాను ముఖ్యమంత్రిగారు సభానాయకుడిగా ఏ స్పెట్ లో అయినా మాట్లాడే సంపూర్ణమైన హక్కు వున్నది. దానికి ఎక్స్ పానెషన్ చెప్పాలి దానికి జవాబు ఇవ్వాలనేది మంచి సందర్భదాయం కాదు. దయచేసి సభలో ఇప్పటివరకు ఏదో కోవరేట్ చేసుకున్నాం. ఎన్నిగంటలు మాట్లాడినా క్లార్చున్నాం. ఓపికగా, జవాబు చెప్పనియం మంత్రిగారిని, జవాబు చెప్పితే ఓపికలేదు. అది కాకుండా, గవర్నమెంట్ బిజినెస్ బేకప్ చేయరు ఇది ఎట్లా అధ్యక్షా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు ఇచ్చిన జవాబుకు క్లారిఫికేషన్ అవసరం లేదు. వారు ఇచ్చిన నాడు మళ్ళీ ఒక స్పెట్ మెంట్ ఇస్తారు. మీకు వుండి వాక్కు మీకు వుంటుంది.

(ఇంటరప్షన్)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 333
 విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంబంధించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- రోశయ్యగారు చెప్పినట్లు, కోపరేబ్ వేశారు. ధన్యవాదాలు బిల్లు కూడా ఇంటర్మీడియేట్ చేస్తే మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. The Chief Minister has got every right to intervene.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- It does not look nice.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- బేఫ్ మినిస్టరుగారు ఇంటర్మీడియేట్ అయ్యే హక్కు ఉన్నది. కాదనడం లేదు. మినిస్టరుగారు రిల్యయి యిస్తే కూర్చున్నాం. we are very much here and we want to hear his reply. బేఫ్ మినిస్టరుగారు కొన్ని మాటలు చెప్పారు. వివరణ అడగడానికి రేపు అయినా మాకు అవకాశం యిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నో అద్యక్ష్. మీరు ఒక పని చేయండి? ఒక తీర్మానం చేయండి, బిజినెస్ సస్పెండుచేసి, నిబంధన లేకుండా, ఏ వివరణ కావాలంటే ఆ వివరణ ఇస్తారు. యాజ్ దట్ ది ఇన్ బిన్నెస్ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సందర్భంలో మాట మాట్లాడితే దానికి రేపు మళ్ళీ డిస్కషన్ అంటే ఎట్లా? ఏ రూలు కింద పెడతారు? గవర్నమెంటు బిజినెస్ ఏమవుతుంది? 304 గాని ఏమవుతుంది? యీ రకమైన కోరిక వారు కోరినా మేము ముఖ్యమంత్రిగారితో జవాబు చెప్పిస్తామని హామీ యివ్వడానికి తయారుగా లేము. ఇది ఎంపి దాయం కాదు. అంతేగానీ, రేపు చెప్పండి? రేపు యిప్పిస్తారా? యీ హామీ యివ్వడానికి మేము సిద్ధంగా లేము.

Sri P. Nageswar Rao:- We have got a right to ask clarifications and whether they give it or not is their look out. We have a right to demand. మేధ్వారా వారిని అడుగుతున్నాము. మేము కోపరేబ్ చేస్తాము - బిల్స్ పాసు చేయడానికి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వినయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను మీరు అడగడానికి మేము ఒప్పుకోవడానికి ఒక పద్ధతి వుంటుంది ఒక పోలినైనా అగ్రాల్ కదా? 3.15 ని. అయింది గవర్నమెంటు బిల్లు ప్రవేశపెట్టడం ఇంతవరకు జరగలేదు 304 పేరుతో 1.1.00 గం. నుంచి ఇప్పటివరకు డిస్కషన్ చేస్తుంటే మీరు యింకా చాలదు; యింకా చాలదు ముఖ్యమంత్రిగారి వివరణ కావాలి; రేపు యిప్పిస్తారా అని హామీ అడగడం మేము అంగీకరించడం గాని జరగదు.

Sri P. Nageshwar Rao:- We have got every right to ask clarifications through you and whether to give reply or deny it is their right. మేము అడుగుతున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంటర్మీడియేట్

రూబి-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "విషవారితి మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

అయి చెప్పారు. కాబట్టి కొన్ని అనుమానాలున్నాయి అడుగుతున్నాము మేము బీజినెస్
వేయడానికి, బిల్లు పాసువేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాం. గతంలో ఎన్నో సమస్యలకు బిల్లు
పాసు వేయడాము యిప్పుడు కూడా ఇంట్లోదూస్ వేయడానికి అభ్యంతరం లేదు మే ద్వారా
క్వారంటైన్ అడుగుతున్నాను since he has got some information, he
has thrown some light. మీరు ఆలోచించాలి మేము కూర్చోమంటే కూర్చుంటాము

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మాత్రం కోపరేటివ్గా వుండాలి మీరు అడగడానికి హక్కు
ఉన్నది. వినడానికి హక్కు కూడా వున్నది. రివల్యూ కాగానే బిల్లు వున్నది

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మీరు అడగకూడదు, హక్కు లేదని కాదు, మీరు రేపు హామీ
యిస్తారా; చెప్పిస్తారా అని అడగకూడదు అన్నాను ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడినదానికి
జవాబు చెప్పిస్తారా అనే మాట దయచేసి మీరు అడగకూడదు. మేము అలాంటి హామీ యివ్వ
డానికి తయారుగా లేము. మీరు అడగకుంటే ఎట్లా జరుగుతుంది? నేను ఎవరినీ? మీ
యిష్టం వచ్చేవరకు, స్పీకరు ఏ రకంగా అనుమతి యిస్తే అంతవరకు సంపూర్ణమైన
హక్కు వున్నది. నేను ఎవరినీ క్వశ్చన్ చేయడానికి.

20 శ్రీ పి నాగేశ్వరరావు:- అడిగే అవకాశం యివ్వాలని అడుగుతున్నాం, రిక్వెస్టు
చేస్తున్నాము. ఎన్ని గంటలయినా పూర్తి మైక్ వస్తే మాట్లాడవచ్చునని వారన్నారు. వారు
అదే చేస్తున్నారు. వారి మాట్లాడుతున్నారు. మేము వినడానికి యిక్కడ వున్నాము

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అదృష్టా, బిల్లులను 5 నిమిషాలలో పాస్ చేసుకోవడానికి
మేము ఉత్సాహంగా లేము. సమస్య ఏదయినా వచ్చినప్పుడు మే అమూల్యమైన సలహాలు
కావలె బిల్లులకు కూడా తగిన సమయం కేటాయించవలసిందిగా వినయపూర్వకంగా,
ప్రార్థనాపూర్వకంగా కోరుతున్నాను. గవర్నమెంట్ బీజినెస్ కూడా అటెండ్ కావలసిందిగా
కోరుతున్నాను. అర్థం చేసుకోండి మీకు మాట్లాడడానికి ఎలా హక్కులు వున్నాయో
అలాగే గవర్నమెంట్ కు కూడా గవర్నమెంట్ బీజినెస్ చేసుకునే హక్కు వుందా? లేదా? అన్నీ
సమానంగా చేసుకుందాం ఆ విషయం ఎన్నోసార్లు చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె పిద్యారావు:- గవర్నమెంటు బీజినెస్ చెడిపోయే ప్రసక్తి లేదు. ముఖ్య
మంత్రిగారు క్వారంటైన్ యిచ్చారు. దాని మీద వివరణ అడిగే అవకాశం రేపు కలుగ
జేయవలసిందిగా అమరిని అడుగుతున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు యివ్వవచ్చు, యివ్వకపోవచ్చు అది వారి యిష్టం. హామీ
అడిగే హక్కు లేదు.

శ్రీ బి వెంకటేశ్వరరావు:- మేము హామీ అడగడం లేదు మాకు అడిగే హక్కు
వుంది.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 సెంటు, 033 30-
విషయము : "విషహరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సుఖ
పొందిన మరణాలను గూర్చి".

మిస్టర్ స్పీకర్:- అదీగారు, అయిపోయింది. మరలా మొదటికి పసున్నారు.
నాగేశ్వరరావుగారు, విద్యాధరరావుగారు కూడా అడిగాను. వారికి యిష్టం ఉంటే చెప్ప
వచ్చు, లేకపోతే లేదు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 304 నిబంధన క్రింద విషహరితమైన వస్తువుల
సేవించిన ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, స్టేట్ మెంట్ సభ్యుల కింద ఉన్నది కదా?
మరలా చదవడం ఎందుకు?

(అంతరవ్యసనం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- చెప్పమంటారా? వద్దంటారా? ఈ ప్రశ్నకి ఏమీ కాదు అన్నది కావడం
లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- రాను రాను వరెన్సెటి ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు. సభ్యులు
మాట్లాడండి మాట్లాడారు. మంత్రిగారు సమాధానం మొదలుపెట్టారు. వేనె ఓషిక లేకుండా
అది వద్దు, యిది వద్దు అంటే ఎలా? తమద్వారా రాఘవరెడ్డిగారినీ పియూర్యకంగా
ప్రార్థించేది ఏమిటంటే - వారు (ప్రతిపక్ష శాసన సభ్యులు) గంటల తరబి మాట్లాడారు -
కావాలంటే రికార్డు తీసి చూడండి.

(ఇంతరవ్యసనం)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను అన్నది ఏమంటే స్టేట్ మెంట్ అందరి దగ్గర
వున్నది కనుక జరిగిన చర్చను దృష్టిలో ఉంచుకొని సమాధానాలు చెబుతే త్వరగా అవుతుంది
కదా అని సూచించాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, స్టేట్ మెంట్ ను కోట్ చేసి ఎంతమంది మాట్లాడారు?
రాఘవరెడ్డిగారు పెద్దవారు. నిష్పక్షపాతంగా వుండవలసిందిగా వారినీ కోరుతున్నాను.
అటూ, ఇటూ కూడా చూడాలి. అంతాకాకుండా అట్లే చూస్తానంటే ఎలా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అటూ, యిటూ చూసే అలవాటు నాకు. లేదు రోశయ్యగారూ,
అటూ అంటున్నాము, ఇటూ అంటున్నాము.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, తమద్వారా డైరెక్టుగా అడుగుతున్నాను.
ఎంతమంది స్టేట్ మెంట్ చేసినవారు? ఒకరన్నా అభ్యంతరపరచారా?

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

ఆయన పేర్కొన్నారు. తదుపరి చర్యగా, బోర్డులు దాడులను నిర్వహించి, 10 మంది వ్యక్తులను అరెస్టుచేశారు.

అల్వాల్‌లోని శ్రీ చుడుర్నే కుమార్, శ్రీ సావల్ వన్నన్ అనే వ్యక్తులు, అల్వాల్‌లోని పాన్ బోక్సు, రంకా కెమికల్స్ ప్రయివేటు లిమిటెడ్ యజమాని అయిన శ్రీ వి. సురేంద్రన్ నుండి, అల్వాల్‌లోని శ్రీ ధర్మచంద్ బులేట్ అనే నురొక వ్యక్తి నుండి కూడా మెథనాల్ కలిపివున్నట్టి పారిశ్రామిక వ్యర్థ పదార్థాన్ని కొనుగోలుచేసి, అందులో నీరు, గుడుంబా కలిపి ఈ మద్యాన్ని తయారుచేసి, దానిని 27-11-1993, 28-11-1993 తేదీలలో వివిధ ప్రదేశాలకు విక్రయించినట్లు, ప్రాథమిక విచారణలోను, అక్కడచక్కడే నిర్వహించిన ఫోరెన్సిక్‌ను వెల్లడియింది.

పిడి నిర్వహణపట్ల నిర్లక్ష్యం వహించినందుకు, నేరాన్ని అదుపుచేయడంలో విఫలమైనందుకు గాను సంబంధిత రేంజి ఎఫ్ ఇన్‌స్పెక్టరును, సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరును సస్పెన్షన్‌లో ఉంచడమయింది.

ప్రభుత్వం ఈ కేసులో బుడిషయల్ విచారణకు ఆదేశించింది.

కొన్ని తెలుగు దినపత్రికలలో ఇటువంటి మరణాల గురించి అసత్యమైన వార్తలు వచ్చాయి.

1. కరేంగర జిల్లా, మల్లాపూర్, హుస్సాబాద్ మండలాలలోని సిరిసిల్లా, నడికుడిలలోను, 2. కృష్ణాజిల్లా, హనుమాన్ జంక్షను సమీపాన రామలక్ష్మి గ్రామంలోను, 3. నల్గొండ జిల్లా బాబుసాయిపేటలోను మరణాలు సంభవించినట్లు ఆ పత్రికలలో అసత్యమైన వార్తలు వచ్చాయి.

ఈ సంఘటనల గురించి ఆయా జిల్లాల కలెక్టర్లు విచారణ జరిపి, ఈ వార్తలు నిజం కాదని కనుగొన్నారు.

1993 అక్టోబరు 1వ తేదీ నుండి సారాష్ట్ర నిషేధాన్ని విధించిన తర్వాత నూతన ఆబార్టీ విధానాన్ని పటిష్టపరచడానికి ప్రభుత్వం సకలవిధాల కృషి నలుపుతుంది. 7911 కేసులను పెట్టి 3319 మందిని అరెస్టు చేయడం జరిగింది. 31, 77, 635 సారాష్ట్రకెట్లను స్వాధీనం చేసుకోవడం, అక్కనుంగా తయారుచేసిన 73,631 లీటర్ల సారాను పట్టుకొని ధ్వంసం చేయడం జరిగింది. అక్కను సారాను దొంగరవాణా చేస్తున్న లేదా రవాణా చేస్తున్న 170 వాహనాలను జప్తు చేయడం జరిగింది. సారా నిషేధాన్ని ఖచ్చితంగా అమలు పరచాలని ప్రభుత్వం ధృఢ నిశ్చయంతో ఉంది. రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో కలుషిత మద్యాన్ని దొంగ రవాణాచేస్తున్న ఎంతోమంది న్యగ్గర్లపై 1986, ఆంధ్రప్రదేశ్ దొంగ

రూల-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 369
 విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

సారా తయారీదారుల ప్రమాదకరమైన¹ కార్యకలాపాల నివారణ చట్టంలోని నిబంధనలను
 చూడ వర్తింపజేయడమయింది.

సారా నిషేధాన్ని విజయవంతం అయ్యేలా చూడడానికిగాను ఆక్రమంగా సారా
 తయారుచేసి, దొంగతనంగా విక్రయించే నేరస్థులపై కేసు పెట్టడానికి జిల్లా స్కాడాలో
 రెవెన్యూ, పోలీసు యంత్రాంగాన్ని సమాయత్తపరచవలసిందిగా జిల్లా కలెక్టర్లకు, పోలీసు
 సూపరింటెండెంట్లకు ప్రభుత్వం ఆదేశాలను జారీచేసింది.

మద్యపాన నిషేధాన్ని ఈ దేశంలో ప్రవేశపెట్టాలనే తలంపు అన్నది కాంగ్రెస్ 3
 ప్రభుత్వాలది, కాంగ్రెస్ పార్టీ అనే విషయాన్ని ఒకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను స్వాతంత్ర్యం
 పోరాటం గాంధీగారి నాయకత్వంలో జరిగింది. దానికి అనుగుణంగా కూడా ఈ మద్య
 నిషేధాన్ని అమలు చేయాలనే నీనాదం దేశంలో అనాడే ఉంది. సంపూర్ణ మద్య నిషేధాన్ని
 ప్రవేశపెట్టాలనేది కాంగ్రెస్ పార్టీ ధ్యేయం. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, వారికి
 గుర్తుందో లేదో కానీ 1949లో అనాడు రాజాజీగారు సి.ఎం.గా ఉన్నారు.....

(ఇంటరవ్యూ)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- రాష్ట్రంలో కల్తీసారా ఉదంతానికి, అభియోగాలకు
 సంబంధించిన వ్యక్తులు చాలా అరెస్టుగా ఉన్నారు. మంత్రిగారు పాపం అనారోగ్యంగా
 ఉన్నారు. క్లారిఫికేషన్లకు చెప్పమనండి.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- విద్యాసాగరరావుగారు బలంగా ఉన్నారు. వారికంటే తెలివీ
 తేటలు, మాట్లాడే శక్తి మాకుంది. ఓపిక పడితే బాగుంటుంది.

1949లో రాజాజీగారి నాయకత్వంలో సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ లో
 ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అని గుర్తు చేస్తున్నాను. 1957లో సి.ఎం.గారు విజయభాస్కర
 రెడ్డిగారు మదనపల్లి కాలేజీలో చదువుతున్నారు. అప్పట్లోవారు కల్లు దుకాణాలమీద
 పికెటింగ్ చేశారు. మా పార్టీ నాయకుడికి దీనిమీద సంపూర్ణ విశ్వాసం ఉంది. పార్టీకి
 విశ్వాసం ఉంది. 20 సంవత్సరాల అనుభవం ఉంది. శాసన సభ్యులుగా అన్ని రాజకీయ
 పార్టీలవారున్నారు. గౌతు అవున్నవారు, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య వంటి వారున్నారు. ఆ.
 రోజుల్లో ఎక్కడకు పోయినా నాటసారా తయారయ్యేదనే విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను.
 అప్పుడు అన్ని పార్టీలవారు ఒకటే మాట చెప్పారు. రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్య నిషేధం
 విఫలం అయింది. రాష్ట్ర ఖజానాకు నష్టం రావడమేకాకుండా, ప్రజలు కూడా అనారోగ్యం
 పాలవుతున్నారు, కుటీర పరిశ్రమగా తయారయింది అని దీనిని ఎత్తివేయాలని చెప్పిన
 మాటను గుర్తు చేస్తున్నాను. 1962 అక్టోబరు 2వ తేదీన బిల్లునందరెడ్డిగారు
 ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా - అప్పుడు విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గా

390 23 డిసెంబరు, 1993.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

ఉన్నారు. ప్రజల స్పందనను, అభిప్రాయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని మద్య సేవేదాన్ని ఎత్తివేయాలని అండ్రియోస్ షేన్ యడం జరిగింది అన్నది గుర్తు చేస్తున్నాను. సారావచ్చింది. 1968-69లో ఎత్తివేసిన తరువాత 1982 వరకూ కాంగ్రెస్ పరిపాలన ఉండి 1982 తరువాత జరిగిన పరిణామాలను శాసనసభకు వేరే చెప్పనవసరంలేదు. అందరూ అలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. 1981-82 వరకూ అనాడు 15 వం దుకాణాలుంటే 1986-87 వచ్చేసరికి స్టాండ్ సైకిల్ ఫిగర్స్ ప్రకారంగా 23 వల దుకాణాలు వచ్చాయి. గుర్తు పెట్టుకోమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. కిషోర్ గారు:- కన్వీనర్ గారు సలహా ఇచ్చిన దానికే ప్రాతినిధ్యం వహించి ఈ 304 సెక్షన్ క్రింద ఇచ్చిన నోటిసు ఎన్ని దుకాణాలు పెరిగాయి అన్న వాటికి కాదు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- 1981-82 వరకు రూ. 160 కోట్లు ఆదాయం ఉంటే 1986-87 వ సంవత్సరానికి వచ్చేసరికి సారా లూకీగా అమ్మితే అరోగ్యకరంగా లేదని బాబ్లింగ్ యూనిటీ అని పెట్టి బాబ్లింగ్ లో నీంపారు; బాబ్లింగ్ యూనిటీను కొన్న విషయం గుర్తుంటే ఉండవచ్చును. ఇందులో కుంభకోణం కూడా జరిగింది. పురుషోత్తమరావు వద్ద కమీషన్ తీసుకునే బాబ్లింగ్ కొన్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. కిషోర్ గారు:- సలహా ఇచ్చిన దానికే ప్రాతినిధ్యం వహించి ఈ 304 సెక్షన్ క్రింద ఇచ్చిన నోటిసు ఎన్ని దుకాణాలు పెరిగాయి అన్న వాటికి కాదు.

శ్రీ పి. ఆశోక్ గారు:- సలహా ఇచ్చిన దానికే ప్రాతినిధ్యం వహించి ఈ 304 సెక్షన్ క్రింద ఇచ్చిన నోటిసు ఎన్ని దుకాణాలు పెరిగాయి అన్న వాటికి కాదు.

(తెలుగుదేశం సార్వేతి చెందిన కొందరు గౌరవ సభ్యులు తమ స్థానాలలో నీలబిడి అభ్యంతరం తెలుపసాగారు)

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- బాబ్లింగ్ లు పూర్తిగా రూపంగా చెయ్యాలి. సాబెట్స్ మిషన్స్ పెట్టి చేశారు. బాబ్లింగ్ యూనిటీస్ కొనడం, సాబెట్స్ మిషన్స్ కొనడంవంటి వాటివల్ల చార్జీనాకు తెల్లంబేందుకు రూ. 34 కోట్లు ఖర్చయింది. ఆదాయం రూ. 160 కోట్లు నుండి రూ. 600 కోట్లకు పెరిగింది.

శ్రీ పి. ఆశోక్ గారు:- నాకొక క్లారిఫికేషన్ కావాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker, Sir, I want some clarification through you.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993 391
 విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

Sri G. Venkata Reddy:- What clarification?

Mr. Speaker:- No. Let him complete.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, the Minister has deviated. Having deviated he must give us the clarification.

Mr. Speaker:- Not now.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, he has deviated and therefore, I want clarification. Had he stuck to the subject. I would not have asked. Let him tell. Is it not a fact that the bottling lines costed two crores and seven lakhs? Is it not a fact that the sacheting machines costed one crore and sixty seven lakhs? Is it not a fact that 375 ML bottles costed one crore and ninety eight lakhs? Is it also not a fact that 180 ML bottles costed three crores and eleven lakhs? Is it not a fact that 180 ML crates costed three crores and seventy three lakhs? Is it not a fact that the sacheting crates costed two crores and twenty seven lakhs? All this does not add upto twenty seven crores of rupees? Let him tell us.

Sri G. Venkata Reddy:- No. It is not correct information. I am giving the details. I am having all the material available with me regarding the cost of the godowns, cost of the stitching machines and bottles.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- No. What you have said is purely to try to mislead this House. It is nothing to do with the 304. You are misleading this House. This question has been answered humpteen times. It is nothing to do also with the persons who have played with the lives of the people. Tell us how you propose to prevent this. This Minister and the Government are responsible for it. It has happened because of their inefficiency.

Sri G. Venkata Reddy:- I would like to say one thing. This inexperience experiment costed thirty five crores of rupees, and I would like to enlighten this House about this.

Mr. Speaker:- Please come to the subject. సమాధానం చెప్పి నివ్వరా?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Let him place the details before the House. First of all, it is nothing to do with the 304.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమాధానం చెప్పనివ్వండి.

392 23 డిసెంబరు, 1993.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

Sri A. Dharma Rao:- He has been elevated to the position of leadership and I congratulate him for his elevation. But the thing is it has come to his notice that things are going beyond relevancy and it is just now, he has realised it. It would have been all right and I too would have been most happy had he realised at the time when his Member was speaking beyond the scope of the 304. But, then he did not notice it. Now, he has noticed it very conveniently. But you must remember that in whatever coin you pay, in the same coin you have to receive.

Sri G. Venkata Reddy:- If the Hon'ble Speaker permits me I will read out all the details of the scheme worth about thirty seven crore rupees. Sir, 22 arrack bottling units were established in the year 1986-87 at a total cost of thirty crore rupees. The scheme was commissioned on 1.1.87. Arrack was supplied in bottles and sachets upto 30.9.93. These are the details which I am having regarding the cost of the scheme. Sachet machines - 143 they have purchased. The cost of each of it is 553.77 lakhs. Air compressor - 77. The cost is 32.76 lakhs. I.R. Compressor - 26. The cost is 26.16 lakhs. Generators are 30. The cost is 49.59 lakhs. Stabilisers are 138. The cost is 21.31 lakhs. M.S. are 15. The cost is 116.24 lakhs. Sachet crates are 13.34 lakhs. The cost is 973.22 lakhs. Bottling equipment - 49.35. 26 and the cost is 61.76 lakhs. Civil works - 700 lakhs. Miscellaneous expenditure is 20.70 lakhs. The total investment on this scheme is 37.66 lakhs. Can he dispute these figures which I have given just now? We have already disposed off certain bottles.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు:- ఇది 304 నోటీసుకు రిలవెంట్ గా లేదు. ఎంతసేపు సమాధానం చెబుతారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమాధానం ఇచ్చే వాక్కు ఆయనకు ఉంది. ఇవ్వవలసిందే కదా; ఎంతసేపు ఇచ్చినా కూర్చోవలసిందే. దానితో ఇంటిరిఫ్యురెన్సు లేదు; డిస్కరెన్స్ లేదు;

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- I hope the Minister would tell us how he proposes to save the lives of the people. He must tell us that during the T.D.P. rule how many people died because of the spurious liquor and how many people died during these four years. Let him tell it.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు మీరు అడ్డు పడకపోతే ఇంతమంది తైఫెన్ సెవ్ చెసిన వాళ్లు అవుతారు. భోజనం పెట్టింపే.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రాశయ్య:- అధ్యక్షా, తమరు హౌస్ నే కూడా ఆర్మరీలో ఉంచాలి. ఏ మెంబరు ఎవరికి కేటాయించిన నోటులో ఉండి వారు మాట్లాడితే పొగుంటుంది. నిబంధనలకు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తోసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993 393
విషయము : "విషహారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

అనుగుణంగా ఒకడు చెప్పవలసిన అవసరం లేకుండానే ఏవరికీ వారు - అందులో ఇతరులకు
తప్పు ఒప్పు అని వెప్పే ముందు మనం అనుసరించడం మంచిది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మనం నారమ్స్ ఫోలో అవుతూ వెళ్ళాలి. నారమ్స్ లేకుండా వెడతే
ఏమి లాభం?

(అంతరాయం)

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- దీని మూలంగా బాటిల్స్ అయితేనేమీ, బాటిలింగ్ లైసెన్స్ అయితే
నేమీ.

(శ్రీమతి నన్నవనేని రాజకుమారిగారు లేచి బీ.డి.పి. సభ్యుల
నుద్దేశించి మాట్లాడసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఎందుకు డైరెక్టు చేస్తారు? మీరు కూర్చోండి.

Sri K. vidyadhara Rao:- Sir, what Sri Rosaiah said
arises only at the time of voting. At that time the Members
have to sit in their seats only.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- దీనిని వదిలించుకోవడం చాలా కష్టపడవలసి వస్తున్నది - సర్
ఇంత ఖర్చు పెట్టిన తరువాత ఇప్పటికే బాటిలింగ్ లైసెన్స్ కొన్ని అమ్మడం జరిగింది. దీని
మూలంగా రూ. 8 కోట్లు నష్టం వచ్చింది. వాళ్లు చేసిన పాపం అని కాదు ఇన్వెక్స్పిరియన్స్
ఎక్స్పెరిమెంటు కాబట్టి నష్టం వచ్చింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రిలవెంట్ కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమాధానం చెప్పనివ్వరా? మీరు మాట్లాడింది కరెక్టా? మీరు
అడిగింది ఎంత రిలవెన్స్ దానిని బట్టి సమాధానాలు వస్తాయి. మీరు మాట్లాడిన వాటికి
అన్నిటికీ సమాధానాలు రావాలి.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- స్విచ్‌ింగ్ మెషిన్స్ అమ్మడానికి కర్నాటక ప్రభుత్వంతో నోషా
యేట్ చేస్తున్నాము. దీని మూలంగా ఎంత నష్టం వస్తుందో, ఎంత లాభం వస్తుందో
తెలియదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇదేమి సమాధానం సర్?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మనం మాట్లాడింది 304 మీద మాట్లాడితే దాగుండా. అంతా
బడ్జెటు డిమాండులాగా మాట్లాడారు; ఆయన అలాగే చెబుతారు. ఏమీ చేస్తారు?

య-లు-304 క్రింద ఎగుమతి దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- అందువల్ల కాలం మారిపోయింది. 20 సంవత్సరాల అనుభవం మనం చూశాము. 1968 సంవత్సరం నుంచీ 1993 వరకూ ఈ సారాయి రాష్ట్రంలో ఉంది. తెలంగాణలో మద్యపాన నిషేధం ఎప్పుడూ పెట్టలేదు. ఇందాక మీశులు రూ. 4 ల నుంచి రూ. 8, 10, 11, 12ల వరకూ అమ్మడం జరిగిందని అన్నారు. ఈ సారాయి సేవించే జనాభా నూటికి 80, 85 వుంది సారాయి, యారక్ పొట్టాలు తాగేవాళ్ళే. ఇతర పెద్దలందరూ వీళ్ళే. బ్యాండ్ కాన్స్ట్రీక్ తాగేవాళ్ళే. కాబట్టి దేశంలో ఉన్న పేద ప్రజలను మనం దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. పేద ప్రజానీకం యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆలోచించాలి. సంపాదించుకున్న డబ్బు నూటికి 80, 90 పాళ్ళు మగవాళ్ళు ఖర్చుచేసి మహిళలకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. పిల్లలకు చదువులు లేకుండా చేస్తున్నారు. కుటుంబ వృద్ధులకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. అందుచేతనే నెల్సన్ గారు జిల్లాలో మహిళలు ఉద్యమం లేవారు. మహిళలలో షైతన్యం వచ్చింది. కాలం మారిపోతున్నది. అందువల్ల వాళ్ళ ఉద్యమం నెల్సన్ గారు జిల్లాలో ప్రవేశపెట్టారు. ఆ ఉద్యమం రాష్ట్రం మొత్తం మీద పాకింది అన్న విషయం మనవిషయమైనది. దీనిని ఆధారం చేసుకుని ఎందుకు అంటున్నానంటే ఎక్కువ ధరకు సాచెట్స్ అమ్మడం కూడా ఈ గోషానికి ఒక కారణం అని ఈ ఉద్యమం రావడానికి కూడా అదే కారణమని ఇందాక మీశులెవరో చెప్పారు. ఆ విషయంతో పరిపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నాను. అఖిలకు దీనిని ఆధారం చేసుకుని ఎవరయితే ఈ రాష్ట్రంలో రూ. 165 కోట్ల ఆదాయాన్ని రూ. 600 కోట్లకి పెంచారో ఎవరయితే సారాయి బాటిల్స్ ద్వారా సాచెట్స్ ద్వారా వారుణి వాపాని పేరుతో ఈ రాష్ట్రంలో బ్రహ్మాండంగా పేద ప్రజలకు అమామని, సప్లయ చేయాలని ఆలోచించారో వారు ఈనాడు సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధం కావాలని కోరడం అన్నది ఎంత న్యాయమో మీరే చెప్పండి. కాబట్టి పరిపూర్ణమయిన విశ్వాసం మద్యపాన నిషేధం మీద మాకు ఉన్నది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- 304 అంటే కొంచెం మాకు హైలైట్ చేయండి. మేము మర్చిపోయాము. 304 దేని మీద? On the deaths resulting from the consumption of poisonous liquor. ఎన్.టి.ఆర్ ఫోబియా. సిద్ధిలో కూడా వాళ్ళ మర్చిపోలేకపోతున్నారు. లేక అకలి మీద అన్ని మర్చిపోతున్నారా? చెప్పండి ఏమయినా సంబంధం ఉందా?

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- సబ్జెక్టు కోడ్ వేస్తాను. నో క్వారిఫికేషన్స్. ఇంకా క్వారిఫికేషన్స్ ఎందుకు? మీరు చెప్పండి మీరు చెప్పారు, వాళ్ళ చెప్పేవి వాళ్ళ చెప్పారు.

3 50 శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ఈ రాష్ట్రంలో సారానుమ నిషేధించాలని ప్రజలనుంచి ప్రేరణ వచ్చింది. ప్రజాస్పందనను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈనాడు మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సభా కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఆర్థికశాఖామంత్రులు రోశయ్యగారి అధ్యక్షతన ఒక సబ్ కమిటీని వేయడం జరిగింది. అలాగే అబ్బూర్

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం స్పష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993.
 విషయము : "విషహరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

శాఖామాత్యులు రాజుగారు అనాడు పున్నారు. అందరూ కలిసి కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఈ కమిటీయొక్క ఖర్చు ఆఫ్ రిఫరెన్సును జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. మరి ఈ రాష్ట్రంలో నాశనం చేశారని, మద్యపాన నిషేధాన్ని అమలుపరచడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయో, లేవా, అది పరచాలంటే ఏ విధంగా అమలుపరచాలి, అర్థిక పరిస్థితులు ఏమిటి అనేది అనేకమైనవి ఒక క్యాబినెట్ సభ కమిటీని వేయడం జరిగింది. వారు తమిళనాడు మొదటి, గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, రాజస్థాన్, ఢిల్లీ ఇలా కొన్ని రాష్ట్రాలకు వెళ్ళి ముఖ్యమంత్రులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు. వారి అభిప్రాయాలు తెలుసుకున్నారు. తరుపరి మన రాష్ట్రంలో కూడా ప్రతిపక్ష నాయకుల అభిప్రాయాలు, పుల అభిప్రాయాలు, విద్యావేత్తల అభిప్రాయాలు, సొసైటీ అభిప్రాయాలు తెలుసుకుని రెకమెండేషన్స్ చేశారు. నెల్లూరులో మహిళలు ఉద్యమం చేపట్టారు కాబట్టి 11-93 నుంచి ఈ సారాను నెల్లూరు జిల్లాలో నిషేధించాలనే నిర్ణయం తీసుకున్నారు కమిటీ మార్చిలో రిపోర్టు సబ్మిట్ చేసింది; చేతిలో ఉన్న ఫాక్స్ ను మగివిపోయే వ్యక్తి కానని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రెకమెండేషన్స్ అన్నీ కూడా 402 జి.ఓ. ప్రకారం 24-93న ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకుంది. 15-4-93 నుంచి నెల్లూరు జిల్లాలో సారాను నిషేధించాలనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. రాష్ట్రం మొత్తంమీద 1-10-93 నుంచి సారాను నిషేధించాలనే నిర్ణయం తీసుకున్నాము; సారా నిషేధం ఖరీదు 70 కోట్ల రూపాయలు.

మిషన్ స్పీకర్:- చంద్రశేఖర్ గారు అప్పుడు *** పేరు ఎత్తిన దీని నేను ఎక్స్ పండ్ చేస్తున్నాను. అది రికార్డుకు రాకూడదు. రెండవది ఇక క్లారిఫికేషన్ లేదు. క్లారిఫికేషన్స్ అన్నీ అయిపోయాయి. There shall not be any clarifications.....

(Interruption)

Sri G. Venkata Reddy:- No, no, Sir.... Let me explain.. They made so many allegations that Government is not sincere and the Government is not implementing the prohibition policy. I would like to explain the policy of the Government, Sir. Please give me time. Why you have allowed them, Speaker Sir?

Mr. Speaker:- Everything is closed....

*** Expunged as ordered by the Chair.

యాలు-304 క్రింద పశుభుత్వం దృష్టికి లోసుకువచ్చిన విషయము : "నిషేధారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- స్పెసిఫిక్ ఎలిగిబిల్స్ గురించి అడిగాము. దానికి సమాధానం తీసుకున్నాం. మానం లో మూడు నెలల కోటా రిలేట్ చేశారు; ఇలేసిటీ బ్యావరీని ఎంకరేట్ చేయడానికి కాకపోతే మరి మూడు నెలల కోటా ఎందుకు రిలేట్ చేశారు. దొంగ సారా తయారీ అనుకూలం చేయడం కోసం రిలేట్ చేశారా అని అడిగితే సమాధానం చెప్పారు. ఏదో చేశాము అంటారు ఏమిటి? అక్టోబర్ ఒకటవ తారీఖున పూర్తి మద్యపాన నిషేధం అన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమాధానం రాలేదు గదా. ఇక కూర్చోండి. క్లారిఫికేషన్స్ లేవు; ఇంట్రడక్షన్ అఫ్ ద బిల్.

Sri G. Venkata Reddy:- Let me complete, Sir.... Speaker Sir.... I am prepared to give clarifications for everything....

Mr. Speaker:- No clarifications.... Now introduction of the bill.....

Sri G. Venkata Reddy:- With due permission.... All issues are raised. I got the full information with me.... Don't think that I am not having information.....

Mr. Speaker:- Introduction of the Bill Now.... No clarifications.....

(Interruption)

Sri G. Venkata Reddy:- Keeping in view the upliftment of the downtrodden.... A bold and historical decision has been taken by our Chief Minister at the cost of Rs. 700 crores. We are going to spend Rs. 20 crores for the implementation of the policy.... We have got a person with character and integrity.... We are going to implement the prohibition policy.... People got no right to say whatever they like.....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్లారిఫికేషన్స్ అక్కడ కూడా లేవు;

శ్రీ డి. వెంకటరెడ్డి:- స్పీకర్ సర్, నన్ను ఒక మాట చెప్పనియ్యండి. రాష్ట్ర ప్రజా సేకాన్సి. బదుగువరాల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని, రాష్ట్ర అర్థిక పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని;

మిస్టర్ స్పీకర్:- నో క్లారిఫికేషన్స్. ఇంట్రడక్షన్ అఫ్ ది బిల్;

(అంతరాయం)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 397
విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

Sri G. Venkata Reddy:- They made certain allegations, Sir.... The Government is very sincere....

(Interruptions)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇంటర్డక్షన్ ఆఫ్ ది బిల్ రోశయ్యగారు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- వాళ్లు చాలా ఎలిగెంట్స్ చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అంతా నాకు అర్థం అయింది.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- ప్రభుత్వం త్రికరణశుద్ధిగా, పరిశుద్ధమైన అల్మలోటి మద్యపాన నిషేధాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధం ప్రవేశపెట్టి స్థితిలో ఇప్పుడు మేము లేము. అంచెల వారీగా మద్యపాన నిషేధాన్ని ప్రవేశపెడతాము.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మే ఆన్సర్ వచ్చింది. ఇంటర్డక్షన్ ఆఫ్ ది బిల్.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధాన్ని రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టాలనేదే ముఖ్యమంత్రిగారి నిర్ణయం. ప్రవేశపెడతాము. గౌరవ సభ్యులంతా సహకరించాలి. సారా నిషేధాన్ని జయప్రదం చేయండి. అందరి సహకారం కావాలి. ఏ ఒక్కరి చేతిలోను, శాసన సభ్యుల చేతిలోను, మంత్రుల చేతులలోను, అధికారుల చేతులలోను సారా నిషేధం జయ ప్రదం చేయడం కాదు. ప్రజల సహకారం కావాలి. మేదావుల సహకారం కావాలి. వేడియో సహకారం కావాలి. సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధం జయప్రదం చేయడానికి సభ్యులందరి సహకారం కావాలి.

(నవ్వులు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇంటర్డక్షన్ ఆఫ్ ది బిల్.

(అంతరాయం)

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ ఇయ్యూర్ వెళ్లినప్పుడు బి.జె.పి. నాయకుడు అద్వానీగారిని, వాడీపాయ్ గారిని కలిసినప్పుడు వారు చెప్పినది ఏమంటే యావత్ ప్రజలు కలిసికట్టుగా పోపొబిషన్ పెడితే అది సక్సెస్ అవుతుందన్నారు.

(అంతరాయం)

392 23 డిసెంబరు, 1993.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి";

cooperation of all sections of the Society. We seek the coopera-
tion from media people. There are so many other factors
which I would like to discuss.

Mr. Speaker:- Not necessary. Now introduction of the
Bill.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- మన రాష్ట్రంలో ఫెయిల్ అవకడానికి కారణం చుట్టూవున్న
స్టేట్స్ నుంచి స్వగుల్ అవుతుంది కాబట్టి ఈ రాష్ట్రంలో సారాను నిషేధించడానికి ప్రయత్నించ
లేదని బి.జె.పి. నాయకుడు అధ్యానీగారు అన్నారు.

మిష్టర్ స్పీకర్:- అయ్యా, మీరు ఇప్పుడు సంపూర్ణం పెట్టారు. రోశయ్యగారు
ఇంటర్డక్షన్.

Sri G. Venkata Reddy:- You have allowed so much discussion.
Let me clarify all those things which I would like to say. We
have taken number of steps. We have reorganised the entire
Department. We are going to amend the Act. We are going to
provide vehicles. I request all the parties to cooperate with
the Government to implement the prohibition in a phased
manner. I hope all opposition leaders will cooperate with us.
We are the persons committed to this policy, not all the
people who spoke about prohibition.

Mr. Speaker:- Please stop. Everything is over. I appreciate
your answer.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- మా ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు. పార్టీలకు
అతీతంగా, రేపు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి రావచ్చు, కాంగ్రెస్ పార్టీ రావచ్చు,
కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ రావచ్చు, ఎవ్వరయినా పార్టీలకు అతీతంగా మధ్యపాన నిషేధాన్ని అమలు
పరచాలి. మేము సంపూర్ణ మధ్యపాన నిషేధాన్ని అమలుపరిచే విషయం తప్పకుండా
అలోచిస్తాము. దాదాపు ఇప్పటికి వేడియాబ్జివియన్స్ 30 మందిని బుక్ చేశాము.

(అంతరాయం)

రూప-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన -3 చొప్పున, 1993 379
విషయము : "విశ్వవారిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
వించిన మరణాలను గూర్చి".

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- 304 మీద మేము లేవదీసిన అనుమానాలకు కాన్, ఆరోపణలకు కాన్ క్లారిఫికేషన్ పూర్తిగా వైదొలగింది మంత్రిగారు రాజకీయ ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. ఇవీసిబ్ బూపింగ్ జరిగింది. ఆ కేసు నెంబరు కోడ్ చేస్తూ మేము 304 ఇచ్చాము. దానికి సమాధానం చెప్పలేదు. ఏ విధంగా ఇన్వెస్టిగేటర్ కి అమ్మరాలు జరుగుతున్నాయో మేము ప్రత్యక్షంగా కేసు నంబర్లతో సహా చెప్పాం. దానికి సమాధానం చెప్పమనండి. దానికి సమాధానం లేదు. రెపు ముఖ్యమంత్రిగారు వెప్పెట్టుడు వీవరాలు అడగడానికి మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నో... నో... ది మ్యాటర్ ఈజ్ ఓవర్.

ప్రతిభా భారతి చెప్పిన దాంట్లో *** అన్నది, *** అన్నది, పలానా శాసనసభ్యులు అన్నది నేను ఎక్స్ పంక్షన్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారి తమ్ముళ్ళు అన్నాం, వే స్టాండ్ టై ఇట్. It is wrong let it be clarified. We have not taken any Minister's name. We have said that in Erraguntla such a case has come to our knowledge.

Mr. Speaker:- He will give clarification.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Let the Excise Minister give a clarification. ఆయన మీద ఆరోపణలు వచ్చిన దాని మీదే సమాధానం చెప్పమనండి. Then we will ask him some questions.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- సార్, మేము అయితే క్లారిఫికేషన్స్ ఇవ్వమనే పట్టుపడుతున్నాం. మీరే రికార్డుల నుండి ఎక్స్ పంక్షన్ చేస్తామంటున్నారు. పేర్లు చెప్పమనండి, ఎవరి షాపులో చెప్పమనండి సార్.

Sri G. Venkata Reddy:- I will clarify one thing. Whatever information we are having in the Department, if anybody gives a complaint on a particular issue, the Government will not hesitate to order for an enquiry and take action against anybody to whichever party he may belong. However, already our Chief Minister has given a statement. With that we are above board. We have got sincere faith in the implementation of prohibition policy.

*** Expunged as ordered by the Chair.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : "విషపూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభవించిన మరణాలను గూర్చి";

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- సార్ ఎర్రగుంట, కేసుకు సంబంధించిన వివరాలు ఇవ్వమనండి.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Some allegations have been raised by us, for example in the month of September all the contractors have been three months' quota of the arrack. మీరు

పూర్తి మధ్యపాన నిషేధాన్ని అక్కోబరు 1వతేదీ నుండి అమలుజరుపుతామని అనుకొన్నప్పుడు మూడువేల క్యాంటీటీ ఎందుకు రిలేట్ చేశారు? కనీసం దానికి సమాధానం చెప్పలేదు. తరువాత, నేను పత్తికొండ పోలీసు స్టేషన్లో నమోదు అయిన క్లౌమ్ నంబరుతో సహా ఇచ్చాం, అలాగే కొండాపురం, ఎర్రగుంట గురించి చెప్పాం. వాటికే చెప్పలేకపోయారు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఎర్రగుంట, వివరాలు ఇవ్వమనండి.

Sri G. Venkata Reddy:- When they made certain allegations in respect of certain cases against some member, I got all the details of those cases. If the Hon'ble Speaker permits me I will read out them. I have no objection for that. No. 55/93 of Pathikonda, case No. 41/93-94 of Erraguntla Range on 24-11-1993 involved shop of Jagan Mohan Naidu, who is in no way concerned and related to any Minister or any MLA or any ex-MLA so far as Cuddapah district is concerned. I came to know that he is a Telugudesam character. That is the whole thing.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పార్మనర్స్ పేర్లు చెప్పమనండి. పత్తికొండ స్టేషన్కు సంబంధించి స్పెసిఫిక్గా కేసు నంబరుతో సహా చెప్పాను. అది చెప్పమనండి. జగన్మోహన్ నాయుడు పార్మనర్స్ ఎవరో చెప్పమనండి.

Sri G. Venkata Reddy:- Even in Pathikonda case No. 55/93 so far as the accused are concerned, they are in no way related to any Minister or MLA or ex-Minister.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సార్ పేర్లు చెప్పమనండి. మేము చెప్పుతాం వారితో మాకు సంబంధాలు ఉన్నాయో లేదో.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 23 డిసెంబరు, 1993. 401
 విషయము : "వీషూరిత మద్యసేవనం ఫలితంగా సంభ
 వించిన మరణాలను గూర్చి".

Sri G. Venkata Reddy:- Regarding Erraguntla have said, speaker Sri.

(Interruption)

This is Shiva Bhusan Reddy, S/o Somi Reddy of Tornakal Village, assaulted Excise Inspector. That is only assaulting that Inspector. For that a case has been booked under sections 324 and 353 of IPC and sections 3 and 5 of Excise Act. This man is in no way concerned with any Minister or MLA. Sir, they have made a number of wild allegations. I am not going to answer their wild allegations. so far as these facts are concerned, I am prepared to answer any questions which they would like to put. I am having entire information. All parties got some connection or other with this arrack business which has to be dealt with severely. I request the cooperation of all the sections of people. సారాను నేషనించిన తరువాత రాష్ట్రంలో చాలా మంది సారా త్రాగడం మానుకొన్నారు. రెండవది పెట్టి క్వారంటీన్, క్వెమ్ రేటు కూడా తగ్గిపోయాయని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. గామాల్లో మహిళలందరు చాలా సంతోషిస్తున్నారు. ఇది మన ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు తీసుకున్న చారిత్రాత్మకమైన, సాహసోపేతమైన నిర్ణయమని చెప్పతూ, సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- సార్, జగన్మోహన్ నాయుడు అని మంత్రిగారు చెప్పారు. వారేమో (తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులనుద్దేశించి) జగన్మోహన్రెడ్డి అన్నారు. మరి ఆ నాయుడికి ఈ రెడ్డికి ఏమి సంబంధమో తెలియదు. తెలుగుదేశం జెండాలు పట్టుకొని ఎన్నికల్లో వాళ్లు కాన్వాస్ చేశారు. కాబట్టి వాళ్లను క్షమాపణలైనా చెప్పమనండి లేదా ఉపసంహరించు కొంటామన్నానని చెప్పమనండి. మీరు రూలింగ్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఎక్స్పంజ్ చేస్తున్నానని చెప్పాను. అది రాకూడదని చెప్పినా, క్వారంటీనేషన్లు, క్వెసిఫికేషన్లు అంటూ అడుగుతున్నారు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- వారే అడుగుతున్నారు. ఎవరైతే ఎలక్షన్స్లో విజయం సాధించామని అడ్వర్టైజ్మెంట్ వేసారో.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సార్ ఆ నాయుడిగారికి ఈ *** అన్నారు. మరి ఆ నాయుడుగారు ఉన్నప్పుడే చెప్పే ధైర్యం ఈ మహానుభావుడికి, ఈ రెడ్డికి లేదంటే అప్పుడే

*** Expunged as ordered by the Chair.

402 23 డిసెంబరు, 1993. ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1993, ఆంధ్రప్రదేశ్ అపార్టుమెంట్ల (నిర్మాణాభివృద్ధి మరియు స్వామ్యం) (సవరణ) బిల్లు.

చెప్పి ఉంటే, ఆ నాయుడికి ఈ *** అవుతాడో కాదో చెప్పేవారు కదా. అప్పుడు లేనీ *** ఇప్పుడు ఎందుకు? రేపు వచ్చిన తరువాత చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డేర్ కాంటీ బీ ఎన్ డిస్కషన్. *** అనే పదాలను ఎక్స్పండ్ చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- పర్మిక్యులర్స్ కావాలని అడిగారు. పర్మిక్యులర్స్ వచ్చాయి. పర్మిక్యులర్స్ వచ్చిన తరువాత చెప్పినా, *** అంటున్నారు. నాకు *** ఉందో లేదో చూచిస్తాను. కావాలంటే నా *** విద్యాధరరావుకి కూడ చూచిస్తాను. ఆయన్ని రమ్మనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను దాన్ని ఎక్స్పండ్ చేస్తున్నాను. వారి విజ్ఞాతతే వదిలి పెట్టు తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి మరియు శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, ఇదేమి భాష? ఇది మంచి పద్ధతి కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఎక్స్పండ్ చేసాను. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

(1) 1993, ఆంధ్రప్రదేశ్ అపార్టుమెంట్ల (నిర్మాణాభివృద్ధి మరియు స్వామ్యం) (సవరణ) బిల్లు

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, పురపాలక, పట్టణాభివృద్ధి శాఖామంత్రిగారి తరఫున, తమ అనుమతితో, ఆంధ్రప్రదేశ్ అపార్టుమెంట్ల నిర్మాణాభివృద్ధి స్వామ్య సవరణ బిల్లు ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Apatments (Promotion of Construction and Ownership) Amendment Bill, 1993".

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

-- బిల్ కింద వచ్చింది. వాళ్లు మూవ్ చెయ్యవచ్చు.

***Expunged as ordered by the Chair.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1993, ఆంధ్రప్రదేశ్ అసెంబ్లీ 23 డిసెంబరు, 1993. 46
మొత్తం (నిర్వాహక బిల్లు మరయు స్వామ్యం) (సవరణ)
బిల్లు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇందాక గౌరవనీయులు శ్రీ విద్యాసాగరరావుగారు కోర్టులో ఈ ఆర్డినెన్సు కింద కొంత వర్కు జరిగింది కాబట్టి, వారి సమాచారం ప్రకారం నన్ను కూడా అయింది కాబట్టి, యిక్కడ దానిని ప్రవేశపెట్టే వేలు లేదన్నారు. నేను కౌల్ అండ్ షర్క్స్ 912 పేజీ చూడమని అంటున్నాను.

The rule of sub-judice cannot stand in the way of legislation, if the rule of sub-judice were to be made applicable to legislation. It would not only made Legislators subordinate to the Courts in that matter but would make enactments....

(Interruption)

దయచేసి విన్న తరువాత యింకా సందేహం వుంటే అడిగే అధికారం వుంటున్నాను నాకు తెలిసినంతవరకూ యిది సమచితమని చెబుతున్నాను.

Sir, it would not only make Legislatos subordinate to the Courts in that matter but would make enactments impossible, because numerous cases concerning a large number of statuetes await at all times adjudication in one court or the other. Parliament's main function to make laws will thus come to a standstill. This is neither sanctioned by the Constitution nor justified on merits. Legislature being supreme and sovereign in the matter of making laws, there is no bar on their work in the field of legislation. The Members however, refrain from referring to facts of a case pending before a Court when a Bill is on the discussion in the House. అంతేకాకుండా, అధ్యక్షా, పార్లమెంటులో జరిగింది వారికి ఫ్రెష్ గుర్తుండవచ్చు. ఈ మధ్య ఎలక్షన్ కమిషన్ గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక ఆర్డినెన్సు జారీచేశాక, ఆ ఆర్డినెన్సు సుప్రీంకోర్టులో ఒక రకంగా అప్రూవ్ కాలేదు. కేషన్ గారి కంటెన్షన్ పెట్టాక, సుప్రీం కోర్టు ఆమోదించిన తర్వాత, పార్లమెంటు చట్టం చేసింది. Recently the Parliament has replaced the Election Commissioner's Conditions of Service Ordinance by an Act. Though there are interim orders contrary to the provisions of the ordinance, the interim orders amended to a statuete of the ordinance as they recognised the supremacy of the Chief Election Commissioner, which the ordinance wanted remove. అధ్యక్షా, కౌల్ అండ్ షర్క్స్ ప్రకారం యిది బాలా క్లియర్ గా వుంది. విద్యాసాగరరావుగారు అంగీకరిస్తాడనుకుంటాను. కాబట్టి

అక్కడ ఆర్డినెన్సు స్పెక్ డౌన్ చేశారని మీ వాదనైతే యిక్కడ చట్టం చేయడానికి అలాంటి అవరోధం లేదు. అభ్యంతరం వుండాలి అవసరం లేదు; అధ్యక్షా, సభను తమద్వారా అనుమతి కోరుతున్నాను. Legislators are supreme than the Court.

శ్రీ నిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను సుప్రీమ్ గురించి మాట్లాడటం లేదు. ఆ సబ్జెక్టు గురించి, వారు దానిని సస్పెండ్ చేశారు కాబట్టి, దానిని మార్పులు చేర్పులు చేయకుండా దాని గురించి ఎక్స్ ప్రెస్ నేషను యివ్వకుండా నైతికంగా ఏం సబబు అని అడుగు తున్నాను. ఓటింగు పెట్టండి సార్.

Mr. Speaker:- Already the matter is over.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- It is an important subject. No.... No..., we are for voting. Democracy must go by a majority.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- విద్యాసాగరరావుగారు గానీ, గౌరవనీయ సభ్యులుగానీ కోర్ట్ సుప్రీం, శాసనసభలు కాదు అనడం వేరే విషయం. బహుశ: నాకు తెలిసినంతవరకు ఎవరూ దానిని అంగీకరించలేము. దయచేసి...;

Mr. Speaker:- Conventionలేదు.

శ్రీ నిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఓటింగు పెట్టండి సార్. It is a controversial issue.

Mr. Speaker:- I have already taken a decision.

(2) 1993, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆబ్కారీ (సవరణ) బిల్లు.

Sri G. Venkata Reddy:- Sir, I beg to move for leave to introduce "The Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 1993".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is: .

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 1993".

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

ప్రభుత్వ బిల్లు

1993. ఆంధ్రప్రదేశ్ అష్టార్డుమెంట్ల (నిర్మాణాభివృద్ధి మరియు
స్వామ్యం) (సవరణ) బిల్లు

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- సభ్యులకు శాసనసభ మేద ఎంత గౌరవం వుందో తెలిసిపోతుంది, ఓటింగు పెట్టండి సార్.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఓటింగు పెట్టడానికి అభ్యంతరం ఏమిటండి?

Mr. Speaker:- There is no convention at all.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇంట్రిడక్షన్ స్టేజీలో ఓటింగు పెట్టడానికి ఎక్కడైనా ప్రావిజన్ వుందా?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ప్రభుత్వ ఖజానాకు ఏమవుతుందోనని మేము బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాం. దీనికి ఓటింగు పెట్టండి. స్పీకరుగా మీరు ప్రావిజన్ లేదంటారా చెప్పండి, కూర్చుంటాము.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- రెండవ బిల్లుకు కూడా పోయాం.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఓటింగ్ పెట్టండి సార్ నవ్వలాట కాదు;

శ్రీ కె. రోశయ్య:- శాసనసభ కార్యక్రమాలను కూడ దయచేసి ఆలోచించండి. నవ్వలాట కాదు. ఏ రూలు ప్రకారం ఇంట్రిడక్షన్ స్టేజీలో ఓటింగు పెట్టాలి? కన్వెన్షన్ వుందా? కన్వెన్షను, రూలు ఏమీ లేకుండా ఓటింగు పెట్టాలంటే ఎలా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇంట్రిడక్షన్ ఆఫ్ బిల్లులో ఓటింగు లేదు.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Only to raise objections we are sitting since morning What is this? We are legally entitled. మా హక్కులను తిరస్కరించడానికి వీలులేదు.

Sri A. Dharma Rao:- Sir, as per Rule-96, Clause-2, if a Motion for leave to introduce the Bill is passed by a Member, who has given prior notice to the Speaker, after remitting if he thinks fit a brief explanatory statement from the Member who moves....

406 23 డిసెంబరు, 1993. పృథుత్వ బిల్లు : 1993, ఆంధ్రప్రదేశ్ అపార్థమెంటు
(నిర్మాణాభివృద్ధి మరియు స్వామ్యం) (సవరణ) బిల్లు.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- We need a specific ruling from the Hon'ble Speaker. There is a procedure. When we are raising objections....

Sri A. Dharma Rao:- Sir, he ought to have given earlier notice. Earlier notice he ought to have given. Otherwise you cannot press for voting. There will be no such voting. Therefore, the question of voting does not arise.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మేము అబ్జెక్షన్ రెయిజ్ చేశాం. మేము మంత్రిగారినుండి ఎక్స్ప్లెనేషన్ పెస్ చేస్తున్నాం.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఉదయం నుంచి నేను చెబుతున్నామాట వినండి. 304 పేరుతో 11 గంటలకు ప్రారంభించి 4 గంటలవరకు కొనసాగించి, మేము పూర్తిచేస్తామన్నారు. గవర్నమెంటు బిజినెసుకు మేము వ్యతిరేకం కాదన్నారు. మరి యిప్పడేవీటి చేస్తున్నారు? రూల్స్ అక్కర లేదా మేకు? ప్రొపొజిషన్ అక్కరలేదా?

20 శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అడ్డగోలుగా మాట్లాడేది మీరు. మేము కాదు.

Sri A. Dharma Rao:- Sir as per Rule-96, any Member incharge of the Bill desiring to introduce a Bill shall obtain the leave of the House to introduce the Bill. If any Member want to oppose it and press it for voting, he must have given an earlier notice. You can not press for voting, that is the rule.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- When Hon'ble Speaker is asking us. No - No - we are expressing. We are pressing for the division.

Mr. Speaker:- Provided that the Member wish to oppose, shall write in advance before the commencement of the sitting to the Secretary. Those Members shall be called by the Speaker also for the voting and everything. ఇందులో క్వారీ అప్పట్లో చేయవలసిన ఇంఫార్మేషన్ ఏమీ వుంది?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- డిమండ్ అనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఓటింగ్కు డిమాండ్ అని వుండదు.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- We are opposing. We are pressing for division. We expect a ruling from the Hon'ble Speaker.

Sri A. Dharma Rao:- It is contrary to the Rule.

Sri K. Rosaliah:- How is it Sir.

ప్రభుత్వ బిల్లు . 1993, ఆంధ్రప్రదేశ్ అపార్టుమెంట్స్ 23 డిసెంబరు, 1993. 407
(నిర్మాణాభివృద్ధి మరియు స్వామ్యం) (సవరణ) బిల్లు.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- When I am asking a ruling from the Hon'ble Speaker, both the Ministers are answering and they are giving rulings. What is this?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఇప్పుడే మీకు రూలింగ్ ఇచ్చాను. దాని ప్రకారం ఓటింగ్కు రాదు.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, the main thing here is - you see - passing the notice - Yes, that is a part of the Bill. But when you call for the Bill who are against the Bill, that part you cannot force us to vote in the way that we do not to vote.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను మీకు ఇప్పుడే చెప్పాను. నోటీసు మేము అపోజ్చేస్, ఇవ్వ వలసిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ ఏ. ధర్మారావు:- ఓటింగ్ అపోజ్ చేయవలసిన అవసరం మాకు లేదు.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- The very fact that you are calling for voting is a voting Sir. That you cannot dictate that every Member should vote in this way only. The Government is trying to say that every Member should vote in this way only.

Mr. Speaker:- The House is adjourned to meet tomorrow at 8.30 a.m.

(The House then adjourned at 4.22 p.m. to meet again at 8.30 a.m. on Wednesday, the 24th December, 1993)

